
Programmabegroting 2013

COLOFON

Uitgave

Provincie Noord-Holland

Postbus 123

2000 MD Haarlem

Tel.: 023 514 31 43

Fax.: 023 514 40 40

www.noord-holland.nl

post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland

Directie Middelen

Sector AFD

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2013	1
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding.....	5
Leeswijzer	5
2. Samenvatting	9
3.1 Actualisatie meerjarig financieel beeld	9
3. Programma's.....	13
Programma 1 Openbaar bestuur.....	15
Programma 2 Bereikbaarheid	37
Programma 3 Water	63
Programma 4 Milieu.....	75
Programma 5 Ruimte.....	91
Programma 6 Cultuur en Welzijn	121
Programma 7 Financiën	150
4. Paragrafen	154
4.1 Inleiding	154
4.2 Risicomanagement en weerstandsvermogen	156
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	173
4.4 Financiering.....	180
4.5 Bedrijfsvoering	183
4.6 Verbonden partijen.....	186
4.7 Grondbeleid.....	194
4.8 Provinciale heffingen.....	198
4.9 Extra Investeringsimpuls Noord-Holland.....	202
4.10 Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland	204
5. Financiële begroting	208
5.1 Inleiding	209
5.2 Meerjarenraming	210
5.3 Uiteenzetting van de financiële positie	224
5.4 Overige financiële overzichten.....	242
6. Subsidies buiten uitvoeringsregeling	248
7.1 Bestuur en directie	250
7.2 Noord-Holland in feiten en cijfers	254
7.3 Waar zijn wij te bereiken?	256
7.4 Lijst met gemeenten	257
Uitgebreide inhoudsopgave	260

1. Inleiding

Leeswijzer

In deze leeswijzer geven wij u een overzicht van de opbouw van de begroting en lichten we een aantal algemene onderdelen toe.

Het "Besluit begroting en verantwoording (BBV)" schrijft voor welke onderdelen verplicht moeten zijn opgenomen in de begroting van een provincie. Onze begroting voldoet aan die voorschriften. Daarnaast is de begroting opgesteld volgens het door Provinciale Staten binnen de wettelijke kaders opgestelde format.

De begroting van de Provincie Noord-Holland is daarom als volgt opgebouwd:

Inleiding en leeswijzer

Samenvatting

Programmabegroting (BBV: Beleidsbegroting)

- Programma's (BBV: Programmaplan)
- Paragrafen

Financiële begroting en meerjarenraming

Bijlagen

De samenvatting

De samenvatting geeft een overzicht van het ontstaan van het meerjarige begrotingssaldo. Alle mutaties vanaf de begroting van vorig jaar zijn hier opgenomen, zodat u in een oogopslag kunt zien wat er nieuw is in deze begroting. Er zijn geen beleidsinhoudelijke verhalen opgenomen in dit hoofdstuk, omdat uit uw evaluatie is gebleken, dat door het toevoegen van beleidsmatige teksten al snel inconsistenties ontstaan met bijvoorbeeld de prioriteiten en output, zoals die bij de programma's zijn opgenomen.

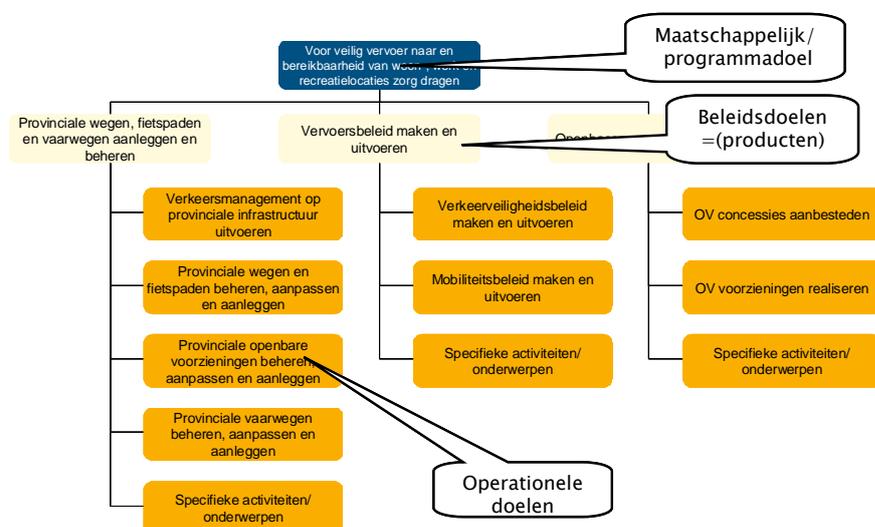
De programmabegroting

De programmabegroting is het hart van de inhoudelijke begroting. De programmabegroting is opgesteld volgens het door Provinciale Staten vastgestelde format en voldoet aan de eisen van het BBV.

Hier vindt u de begroting van de te realiseren output en de daarvoor benodigde budgetten. Deze hoofdstukken geven u inzicht in wat wij van plan zijn te gaan doen en wat dat mag kosten.

De doelenboom

Ieder programma begint met een visuele weergave van de doelenboom. De bedoeling van de doelenboom is, dat door het opsplitsen van een abstract doel in steeds concretere kleine doelen, we uiteindelijk komen tot een goed controleerbaar en uitvoerbaar geheel. Alle doelen in een tak van de boom zijn dus logisch met elkaar verbonden. Door het beoordelen van deze logische verbindingen kunt u de effectiviteit van het beleid

beoordelen. Hiermee beantwoorden we de vraag: "Doen we de goede dingen". We doen dit door de output en de doelen in te vullen in de zin: Wij willen <doel> en daarom hebben we < output>.

Prioriteiten en omgevingsfactoren

Na de doelenboom worden de prioriteiten van de provincie vermeld en de omgevingsfactoren die het bereiken van het doel zouden kunnen beïnvloeden.

Financiële tabel programmaniveau

De eerste financiële tabel in ieder programma is de budgettabel waarin de totale lasten en baten van dit programma staan vermeld. Iedere tabel is voorzien van een toelichting. In deze toelichting zijn de verschillen verklaard met de meerjarenraming uit de vorige begroting (Dus de jaarschijf 2013 uit de begroting van 2012). In de toelichting bij deze tabel vindt u alleen zogenaamde "niet neutrale" verschillen.

Waarom staan er bij een programma alleen niet neutrale verschillen verklaard? Dit is gedaan omdat de begroting noodzakelijkerwijs ook veel neutrale mutaties bevat, waaronder een aantal meer technisch administratieve.

Een verschil is neutraal, als ergens anders in de begroting een even groot, tegengesteld verschil aanwezig is, dat uitdrukkelijk financieel technisch gerelateerd is en bedoeld voor hetzelfde onderwerp.

Neutrale verschillen bestaan onder andere uit de volgende gevallen:

Hogere of lagere baten en bijbehorende lasten

Een voorbeeld is een van het rijk ontvangen doeluitlekking. Een doeluitlekking moet altijd aan een specifiek doel worden besteed. Als bekend wordt dat een uitkering wordt verhoogd of verlaagd, worden zowel de bijbehorende lasten als de baten verhoogd of verlaagd

Kasramingen van bestedingen uit reserve

Bij iedere begroting wordt zo goed mogelijk geraamd, welke lasten in een jaar komen als gevolg van projecten die betaald worden uit de reserves. Vaak zijn dit projecten waarbij wij zelf weinig invloed hebben op het tempo van uitvoering. Voor deze projecten is het wel altijd zo, dat de uitgaven in evenwicht zijn met de onttrekkingen aan de reserves. Hiervoor heeft PS bij de kaderbrief een beleidsregel vastgesteld.

Sommige reserves, zoals bijvoorbeeld TWIN-H, zijn niet aan één operationeel doel of zelfs één programma gekoppeld, maar gaan over meerdere programma's. Deze reserves zijn daarom ondergebracht in programma 7.

Bijvoorbeeld: in programma 2 is een project van 2 miljoen begroot, in programma 5 een project van 0,5 miljoen. De onttrekking aan de reserve TWIN-H van in totaal 2,5 miljoen is begroot in programma 7. Het totale resultaat voor de jaarrekening is 0.

Operationele doelen

Na de diverse programmaonderdelen volgt een sectie per operationeel doel. De indeling van de operationele doelen volgt de doelenboom. Bij de operationele doelen vindt u de begroting van de te realiseren output. Hier wordt de vraag beantwoord wat wij gaan doen.

Ook bij de operationele doelen vindt u een financiële tabel. Per programma tellen alle tabellen bij elkaar op tot de tabel bij het programma. In tegenstelling tot de tabel bij het programma zijn hier ook neutrale mutaties toegelicht. Bij iedere verklaring is vermeld of het een neutraal of een niet-neutraal verschil betreft.

De paragrafen

Na de 7 beleidsmatige programma's vindt u de paragrafen. Paragrafen vormen een andere doorsnede door de begroting en gaan in op meer bedrijfsmatige onderdelen van de provinciale taken. Ook de paragrafen zijn grotendeels wettelijk voorgeschreven in het BBV. Naast de wettelijke paragrafen hebben de Staten gevraagd een extra paragraaf toe te voegen over twee programmaoverstijgende investeringsprogramma's. Het betreft de activiteiten die gedekt worden door de twee reserves voor investeringsimpulsen van Noord-Holland: EXIN-H en TWIN-H.

De financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit een aantal door BBV voorgeschreven tabellen. BBV schrijft voor dat deze tabellen financieel zijn toegelicht. Omdat in het door uw Staten voorgeschreven format deze toelichtingen ook al zijn opgenomen bij de programma's, zijn deze hier niet herhaald.

---

2. Samenvatting

3.1 Actualisatie meerjarig financieel beeld

Na vaststelling van de kaderbrief in mei 2012 heeft een aantal autonome ontwikkelingen plaatsgevonden, zoals de junicirculaire van het provinciefonds en de juli-gegevens van de belastingdienst m.b.t de motorrijtuigenbelasting. Ook zijn de laatste ontwikkelingen in incidentele posten zoals dividenden en rente in beeld gebracht. Daarnaast hebben de bij het opstellen van de begroting gebruikelijke doorrekeningen plaatsgevonden van kapitaallasten, de beoordeling van de reserves en de actualisatie van programmabudgetten. In onderstaande tabel zijn al deze mutaties samengebracht en toegelicht. Een uitgebreidere toelichting is te vinden in de begroting zelf, bij de programma's, in de paragrafen of bij de financiële tabellen in de financiële begroting.

Overzicht van financiële mutaties die leiden tot het saldo van de meerjarenraming

Financieel beeld (bedragen in € miljoen)	2013		2014		2015		2016	
Saldo na verwerking kaderbrief 2013	3,2	N	-2,0	V	-2,0	V	0,0	V
Onttrekking aan de algemene reserve volgens kaderbrief	-3,4	V	0		0		0	
A. Bijstelling raming opcenten motorrijtuigenbelasting	-1,4	V	-3,3	V	-3,3	V	-3,3	V
B. Junicirculaire provinciefonds	0,1	N	2,1	N	1,5	N	0,7	N
C. Rente	-0,4	V	0,5	N	2,0	N	2,0	N
D. Dividenden	-1,1	V	-1,1	V	-1,1	V	3,3	N
E. Actualisatie stelpost indexeringen laatste jaar	0		0		0		1,0	N
F. Kapitaallasten								
Kapitaallasten Investerings PMI	-6,5	V	-5,7	V	-5,7	V	-4,1	V
Ophoging stelpost infra B2012 n.a.v. vervroegd afschrijven	2,8	N	2,7	N	2,6	N	2,6	N
Kapitaallasten vervangingsinvesteringen PMO	0,7	N	3,0	N	2,0	N	1,9	N
Dekking kapitaallasten PMO uit stelpost infra/normkosten	-0,7	V	-3,0	V	-2,0	V	-1,9	V
Kapitaallasten Houtplein	0		-4,3	V	-2,9	V	-3,0	V
Kapitaallasten diversen	0		0		0,3	N	0,3	N
G. Budgetaanpassingen								
Budgetverlagingen	-0,6	V	-0,3	V	-0,3	V	-0,3	V
Budgetverhogingen	2,8	N	1,8	N	1,8	N	1,6	N
Technische correcties	0,1	N	0,1	N	0,2	N	-0,3	N
Saldo Begroting 2013 - 2016	-4,4	V	-9,5	V	-6,9	V	0,5	N

Toelichting op de tabel

- Op basis van de nieuwste gegevens van de belastingdienst van 1 juli 2012 kan de verwachting voor de opbrengst van de motorrijtuigenbelasting voordelig worden bijgesteld. Het betreft een structureel effect.
- De junicirculaire 2012 van het provinciefonds geeft per saldo meerjarig een wat negatiever beeld dan verwacht bij de kaderbrief. Ook neemt na 2014 het aantal decentralisatieuitkeringen af. Dit is neutraal verwerkt in de begroting.
- De doorrekening van het totale renteresultaat is op lange termijn nog iets negatiever dan voorzien in vorige meerjarenraming bij de begroting 2012 en de kaderbrief. De oorzaak hiervan is dat de meerjarenramingen voor de jaarschijven 2015 en 2016 in de begroting 2012 te optimistisch waren ingeschat.

- Dividenden worden prudent geraamd in de begroting vanwege het onzekere karakter. Om te voorkomen, dat steeds bij de zomernota al te grote schommelingen optreden, ramen wij de dividendverwachting voor de jaren 2013 tot en met 2015 bij. Daarbij blijven we uitgaan van een voorzichtige raming. In 2016 valt het dividend van NUON structureel weg, waardoor ca. 4 miljoen minder dividend wordt ontvangen.
- In de begroting wordt door middel van de stelpost indexeringen rekening gehouden met een indexering. De huidige budgetten zijn opgenomen conform prijspeil 2013. In de stelpost is rekening gehouden met de verhogingen naar prijspeil 2014 en 2015. Om in 2016 naar prijspeil 2016 te kunnen gaan wordt de stelpost in 2016 met 1 miljoen opgehoogd.

Ontwikkeling kapitaallasten

De kapitaallasten worden beïnvloed door het vervroegd afschrijven bij de jaarrekening 2011 en de zomernota 2012. Daarnaast is er in het PMI sprake van een lager investeringstempo dan waar eerder in de meerjarenschijf van de begroting rekening mee was gehouden, waardoor investeringen en bijbehorende kapitaallasten naar achteren in de tijd verschuiven.

Conform het collegeakkoord wordt het deel van de kapitaallasten dat vrijvalt door vervroegd afschrijven van oude investeringen toegevoegd aan de stelpost infrastructuur B2012. Hogere kapitaallasten voor het PMO (vervangingsinvesteringen) worden gedekt uit de stelpost infra/normkosten.

De totale te activeren lasten voor de renovatie van het Houtplein vallen lager uit, waardoor een voordeel op de kapitaallasten ontstaat. Bovendien is de stand van de reserve huisvesting hoger dan voorzien, waardoor meer kapitaallasten gedekt worden uit de reserve. Per saldo levert dit het in de tabel genoemde voordeel op.

Budgetaanpassingen

In deze begroting zijn een beperkt aantal niet neutrale budgetverhogingen en -verlagingen opgenomen die nog niet in de kaderbrief aan u waren voorgelegd. Daarnaast zijn er een paar technisch ecorrecties. Al deze mutaties zijn zoals gebruikelijk in detail inhoudelijk toegelicht bij de verschillende programma's in deze begroting. Hier wordt volstaan met een korte indicatie van het onderwerp.

Specificatie budgetverlagingen

Operationeel doel	2013 Bedrag in €	2014	2015	2016	Onderwerp
1.1.2	-221.000	0	0	0	Samenwerking screening Wet BIBOB
2.1.2	-200.000	0	0	0	Onderhoud wegen en vaarwegen: 24 uren brugbediening nog niet nodig in 2013
7.1.1	-182.000	-182.000	-182.000	-182.000	Natuurlijke uitstroom voormalig personeel
Diverse	-80.800	-80.800	-80.800	-80.800	Leges actualisatie opbrengsten en kosten op diverse operationele doelen
Totaal	-683.800	-262.800	-262.800	-262.800	

Specificatie budgetverhogingen

Operationeel doel	2013 Bedrag in €				Onderwerp
1.3.1	25.000	25.000	25.000	25.000	Bevrijdingspop
2.1.1	100.000	100.000	100.000	0	Procesgeld verkeer en vervoer (w.o. Amsterdam Connecting Trade)
2.1.4	1.175.000	1.175.000	1.175.000	1.175.000	Verrekening Waterwet met waterschappen
3.1.1	100.000	100.000	100.000	0	Procesgeld water (w.o. Ruimtelijke kwaliteit afsluitdijk)
3.2.1	280.000	0	0	0	Plaatsing Zwemwaterborden
4.1.2	7.000	7.000	7.000	7.000	Beheer luchthavens
5.1.3	20.000	0	0	0	Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit
5.1.3	12.000	14.000	14.000	14.000	Bijstelling ambitie grondbanken
5.2.2	42.000	42.000	42.000	42.000	Renteverlies streekrekening Texel
7.1.1	710.000	0	0	0	Programmakosten transitie RUD's
7.1.1	354.000	354.000	354.000	354.000	Doorwerking hogere loonkostenstijging 2012 (cao en werkgeverslasten) naar 2013 en verder
Totaal	2.825.000	1.817.000	1.817.000	1.617.000	
Technische correcties					
4.1.2	451.000	275.000	275.000	100.000	Bodemsanering o.a. aframing onterecht opgevoerde baten
Diverse	81.366	-151.097	72.375	-357.612	Diverse
Totaal technisch	532.366	123.903	347.375	-257.612	

---

3. Programma's

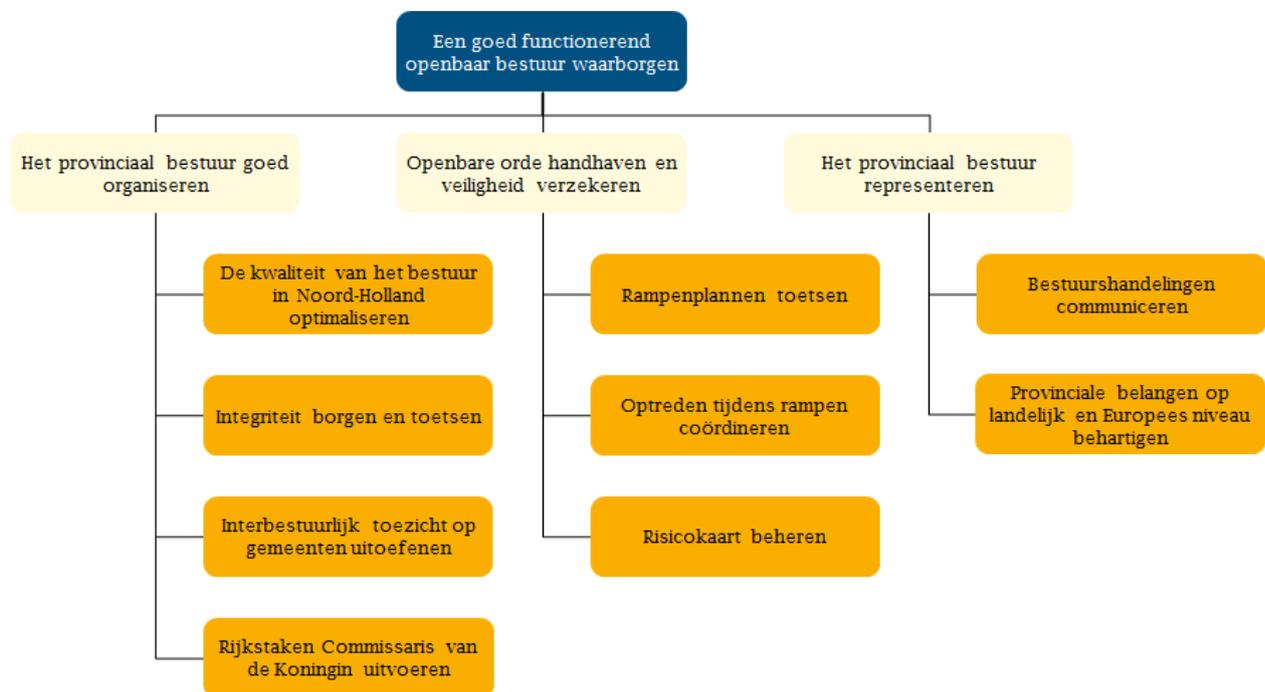

Programma 1 Openbaar bestuur

Maatschappelijk doel

Een goed functionerend openbaar bestuur waarborgen

Doelenboom

Beleidskader

- Archiefwet 1995
- Beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing
- Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht
- Wet revitalisering generiek toezicht
- Randstadstrategie Europa 2012-2015 in P4-verband
- Europese subsidieprogramma's
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Intrekingswet WGR+
- Wet algemene regels herindeling
- Beleidskader gemeentelijke herindeling, BZK, 2011
- Provinciaal beleidskader 'Bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland', 2012
- Communicatiebeleid provincie Noord-Holland

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Archief: Overgang van specifiek naar generiek interbestuurlijk toezicht
- Implementatie nieuwe Archiefwet
- Vergroten kennis en intensiveren contacten in Europa
- Behartigen van belangen in Brussel in P4-verband
- Optimaal benutten van Europese subsidieprogramma's als EFRO en Interreg en deze met onze eigen cofinanciering stimuleren
- Behartigen van de provinciale belangen op Rijksniveau en het verbeteren van de relatie van het bestuur van de provincie Noord-Holland met het Rijk
- Bevorderen van de kwaliteit van het lokaal bestuur in de provincie Noord-Holland
- Implementeren Communicatiebeleid provincie Noord-Holland

Omgevingsfactoren

- De actualiteiten kunnen de bestuurlijke prioriteiten veranderen
- Wijzigingen in de Europese wet- en regelgeving en in de regelgeving op nationaal niveau kunnen van invloed zijn op provinciale prioriteiten
- Interbestuurlijk toezicht wordt van specifiek naar generiek (Wet Generiek Toezicht)

Budgettabel (in euro's)

Programma 1	Openbaar bestuur							
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil 2012-2013	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	21.529.604	21.636.000	21.021.000	-615.000	3	20.937.000	21.028.000	20.874.000
Directe lasten	5.412.101	7.931.000	6.114.000	-1.817.000	30	6.105.000	6.095.000	6.095.000
Overdrachten	13.874.945	4.643.000	2.450.000	-2.193.000	90	2.465.000	2.159.000	2.159.000
Subtotaal Lasten	40.816.650	34.210.000	29.585.000	-4.625.000	16	29.507.000	29.282.000	29.128.000
Baten	-7.441.976	-1.168.000	-624.000	544.000	87	-418.000	-193.000	-193.000
Resultaat voor bestemming	33.374.674	33.042.000	28.961.000	-4.081.000	14	29.089.000	29.089.000	28.935.000
Storting reserves	15.991.936	20.000	20.000	0	0	20.000	0	0
Onttrekking reserves	-11.664.546	-1.161.000	0	1.161.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	37.702.063	31.901.000	28.981.000	-2.920.000	10	29.109.000	29.089.000	28.935.000

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Beleidsveranderingen: OD 1.1.1 Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'de kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren' plaatsgevonden (minder lasten, € 120.000, voordeel) OD 1.1.1.Begrotingspost voor profiel en taken Griffie vervalt per 31-12-2012 (minder budget, € 991.000, voordelig). OD 1.1.2. Begrotingspost voor Onderzoek&Integriteit onder leiding van de Commissie Schoon Schip eindigt op 31-12-2012 (minder budget, € 432.000, voordelig) OD 1.3.1. Begrotingspost voor sponsoring SAIL Den-Helder vervalt per 31-12-2012 (minder budget, €400.000, voordelig) OD 1.3.2 Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten plaatsgevonden (minder lasten, € 95.000, voordeel)
Kapitaallasten	
Overdrachten	Beleidsveranderingen: OD 1.1.1 Begrotingspost voor de wachtgelden aan OUD-leden van GS is onder gebruikelijk voorbehoud van nieuwe inzichten geraamd op gebruikelijk niveau (o.g.v. minder budget, € 283.200, voordelig)
Baten	Beleidsveranderingen: OD 1.1.2.De ontvangstenraming in de Begroting 2013 voor (uitbestede) BIBOB-onderzoeken door de Provincie Flevoland en Utrecht aan de Provincie Noord-Holland is ruimer dan 2012, vanwege meer verzoekschriften in 2013 (circa. 60) dan in 2012 (circa. 15) (meer baten, € 166.000, voordelig)
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.1 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur goed organiseren

1.1.1 operationeel doel

De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.1.1.01 Opstellen, handhaven en toetsen van regels	- 92% van de besluiten op aanvragen voor vergunningen, ontheffingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. - Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) voor

	2013 uitgevoerd en nieuwe naleefstrategie opgesteld.
1.1.1.02 Afhandelen van bezwaarschriften	- 80% van de bezwaarschriften van burgers ten aanzien van door het provinciaal bestuur genomen besluiten binnen de termijn afgehandeld. - De informele aanpak voor de behandeling van bezwaarschriften op alle soorten bezwaarschriften toegepast.
1.1.1.03 Behandelen verzoeken aan de Commissaris van de Koningin om bemiddeling	- 100% van de bemiddelingsverzoeken net de methodiek van hoor- en wederhoor behandeld.
1.1.1.04 Uitvoeren beleid Koninklijke onderscheidingen	- Alle aanvragen volgens het automatiseringssysteem Daisy afgehandeld.
1.1.1.05 Verlenen subsidies	- Minimaal 90% van de beslissingen op subsidieverzoeken deelverordeningen binnen de termijn genomen.
1.1.1.06 Bevorderen van de stabiliteit van het bestuur	- Bij 80% van de burgemeestersbenoemingen van assessments gebruik gemaakt. - Potentiële kandidaten gescout. - Functieonderhoud gepleegd (95% exitgesprekken, 95% evaluatiegesprekken).
1.1.1.07 Bevorderen gebruik van de 'Handreiking evaluatiegesprek gemeenteraad en burgemeester'	- Tijdens bijzondere raadsvergaderingen aandacht voor de Handreiking gevraagd.
1.1.1.08 Indienen verzoek tot onderzoek bij de Randstedelijke Rekenkamer	- 6 onafhankelijke onderzoeken door de Randstedelijke Rekenkamer uitgevoerd.
1.1.1.09 Invullen ombudsfunctie Commissaris van de Koningin	- In bestuurlijke kwesties ⁷ door de Commissaris bemiddeld.
1.1.1.10 Inzetten van accountmanagement voor goede relaties in de regio	- Relaties met gemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio onderhouden
1.1.1.11 Uitvoeren van strategische verkenningen	- Strategische verkenningen op inhoudelijke beleidsdossiers uitgevoerd
1.1.1.12 Herbezinnen op wenselijkheid en inzet van onderzoeksinstrument Provinciale Staten	- De besluitvorming door de Auditcommissie uitgevoerd.
1.1.1.13 Uitvoeren beleid predikaten en erepenningen.	- Alle aanvragen in behandeling genomen.
1.1.1.17 Uitvoeren van evaluatieonderzoeken en monitoren van beleid	- Diverse monitoringsrapporten en evaluatierapporten opgeleverd.
1.1.1.18 Stimuleren en faciliteren van debat over bestuurskracht van de regio's	- Tweede discussies over de bestuurlijke indeling van een regio opgestart of voortgezet

1.1.1.19
Evalueren omvormingstraject griffie

- Evaluatieonderzoek naar het omvormingstraject griffie uitgevoerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

1.1.1.1 en 1.1.12 gewijzigd en gecombineerd naar 1 instrument. Betreft bevoegd gezagtaken (regulering) in de programma's 2. Bereikbaarheid, 3. Water, 4. Milieu en 5. Ruimte.

1.1.1.2 gewijzigd omdat pilot informeel oplossen van bezwaarschriften wordt uitgebreid van subsidies naar andere soorten bezwaarschriften.

1.1.1.10 betreft geen nieuw instrument, instrument verplaatst van operationeel doel 'Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen'.

1.1.1.14 "Stimuleren en faciliteren van debat over bestuurlijke indeling van de regio's" is vervallen, daarvoor in de plaats is instrument 1.1.1.18 gekomen. Dit omdat er is besloten een andere koers te gaan varen voor wat betreft bestuurskrachtversterking van het lokaal bestuur in Noord-Holland. De discussie wordt breder getrokken dan alleen te kijken naar de bestuurlijke indeling van de regio's. Gemeentelijke herindelingen dienen namelijk vooral van onderop te komen en worden als ultimum remedium gezien voor bestuurskrachtversterking.

1.1.1.15 is vervallen maar wordt verder uitgevoerd in instrument 1.1.1.19

1.1.1.16 is vervallen, instrument is afgerond en uitgevoerd.

en 1.1.1.17 nieuwe instrumenten

1.1.1.18 het door Provinciale Staten opgelegde omvormingstraject dient geëvalueerd te worden.

1.1.1.19 dit instrument vervangt het vervallen instrument 1.1.1.15

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

1.1.1.3, 1.1.1.4, 1.1.1.6, 1.1.1.7, 1.1.1.11 en 1.1.1.15 Wordt niet door de Staten vastgesteld, het gaat om een rijkstaak van de Commissaris van de Koningin.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

1.1.1.17 Voor 2013 staan in elk geval de volgende evaluaties en monitors gepland: Evaluatie 2e serie verbonden partijen, Evaluatie 3e serie verbonden partijen, 5 milieu effect rapportages, Monitor duurzaamheid, Woningbouwmonitor, Monitor bedrijventerreinen en kantoren, Monitor natuur, Evaluatie subsidies 1e serie.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Beleidskader bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland](#)

[Uitvoeringsregeling versterken bestuurskracht](#)

[Toelichting uitvoeringsregeling versterken bestuurskracht](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.1	De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	14.624.680	14.770.000	14.246.000	14.353.000	14.408.000	14.289.000
Directe lasten	4.021.442	5.620.000	4.625.000	4.625.000	4.625.000	4.625.000
Overdrachten	1.597.266	1.341.000	1.058.000	1.058.000	977.000	977.000
Subtotaal Lasten	20.243.388	21.731.000	19.929.000	20.036.000	20.010.000	19.891.000
Baten	-71.479	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
Resultaat voor bestemming	20.171.909	21.688.000	19.886.000	19.993.000	19.967.000	19.848.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	20.171.909	21.688.000	19.886.000	19.993.000	19.967.000	19.848.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	De begrotingspost voor profiel en taken Griffie uit het Coalitieakkoord 2011-2015 eindigt op 31-12-2012. Daarbij is de onderuitputting van het budget profiel en taken Statengriffie van 2011 door vertraging in realisatie overgeheveld naar de Begroting 2012 via de Reserve Uitgestelde Intenties (minder budget, €991.000, voordelig). Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'de kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren' plaatsgevonden (minder budget, € 120.000, voordeel)
Kapitaallasten	
Overdrachten	De Wachtgeldenraming voor OUD-leden van GS wordt jaarlijks bijgesteld in de Zomernota op basis van de laatste informatie, omdat de raming erg onderhevig is aan veranderingen, zoals uitstroom door een nieuwe baan of collegewijzigingen (o.g.v. minder budget, €283.200, voordelig)
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.1.2 operationeel doel

Integriteit borgen en toetsen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.1.2.01 Uitvoeren van integriteitsonderzoeken op basis van de wet bibob	- Ongeveer 40 inschrijvers gescreend en 80 screenings van aanvragers uitgevoerd. - Ongeveer 60 onderzoeken voor de provincies Utrecht en Flevoland uitgevoerd.
1.1.2.02 Behandelen van overige integriteitsonderzoeken	- Alle onderzoeksaanvragen in behandeling genomen.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Beleidsregels bibob bij omgevingsvergunningen

Beleidsregels bibob bij aanbestedingen

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.2	Integriteit borgen en toetsen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.060.797	1.214.000	1.415.000	1.156.000	1.171.000	1.164.000
Directe lasten	34.741	466.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Subtotaal Lasten	1.095.538	1.680.000	1.449.000	1.190.000	1.205.000	1.198.000
Baten	0	-55.000	-221.000	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.095.538	1.625.000	1.228.000	1.190.000	1.205.000	1.198.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	1.095.538	1.625.000	1.228.000	1.190.000	1.205.000	1.198.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Het budget voor Onderzoek & Integriteit onder leiding van de Commissie Schoon Schip eindigt op 31-12-2012 (minder budget, € 432.000, voordelig)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	De provincies Flevoland, Utrecht en Noord-Holland verkennen de mogelijkheden om samen te werken om minder bestuurlijke drukte en een beter en goedkoper bestuur te realiseren. De provincies Utrecht en Flevoland hebben de wens om de Wet Bibob effectiever en efficiënt toe te passen. Om deze reden heeft de Stuurgroep Bedrijfsvoering Noordvleugel op 10 juni 2011 ingestemd met het voorstel om samen te werken op het gebied van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob). Het voorstel houdt in dat de Eenheid SBA van Noord-Holland voor de drie provincies integriteitsonderzoeken uitvoert. In 2013 is de verwachting dat Flevoland en Utrecht gezamenlijk 60 onderzoeken aan ons uitbesteden (meer baten, €166.000, voordelig).
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.1.3 operationeel doel

Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.1.3.01 Houden van financieel toezicht	- Van 100% van de gemeenten de financiële positie en het financiële proces geanalyseerd.
1.1.3.02 Stimuleren dekkingsgraad Regionaal Historische Centra (RHC's)	- gestimuleerd dat 100% gemeenten en waterschappen binnen de provincie bij een RHC aangesloten.
1.1.3.04 Toezicht houden op dat voldaan wordt aan wettelijke normen van digitaal en analogo informatiebeheer	- gestimuleerd dat 75% van gemeenten en waterschappen Kritische Prestatie Indicatoren invult.
1.1.3.06 Toezicht houden op inrichting informatiehuishouding RUD's conform de Archiefwet.	- Bevordert dat provinciale archieftaken binnen de RUD's conform de Archiefwet geplaatst worden.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

1.1.3.03 is vervallen omdat instrument 1.1.3.06 hoge prioriteit krijgt.

1.1.3.05 is vervallen, de output wordt meegenomen onder instrument 1.1.2.01.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

RHC's = Regionaal Historische Centra

RUD's = Regionale Uitvoeringsdiensten

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.3	Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.756.735	1.733.000	1.635.000	1.605.000	1.625.000	1.617.000
Directe lasten	135.881	123.000	117.000	117.000	117.000	117.000
Subtotaal Lasten	1.892.616	1.856.000	1.752.000	1.722.000	1.742.000	1.734.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.892.616	1.856.000	1.752.000	1.722.000	1.742.000	1.734.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	1.892.616	1.856.000	1.752.000	1.722.000	1.742.000	1.734.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen plaatsgevonden (minder budget, € 5.000, voordeel).
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.1.4 operationeel doel

Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.1.4.01	- Per jaar 20 ambtsbezoeken afgelegd.
Afleggen ambtsbezoeken van de Commissaris van de Koningin	

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.4	Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	19.000	16.000	19.000	19.000	19.000
Subtotaal Lasten	0	19.000	16.000	19.000	19.000	19.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	19.000	16.000	19.000	19.000	19.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	19.000	16.000	19.000	19.000	19.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

Storting reserves

1.2 beleidsdoel

Openbare orde handhaven en veiligheid verzekeren

1.2.1 operationeel doel

Rampenplannen toetsen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
--------------	--------

1.2.1.01	
----------	--

Adviseren van integraal bestuurlijk overleg	
---	--

Toelichting

1.2.1.01 is vervallen, het apparaatskostenbudget moet worden toegevoegd aan operationeel doel 1.1.2.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Website rampensite

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.1	Rampenplannen toetsen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	510.010	625.000	534.000	614.000	621.000	618.000
Subtotaal Lasten	510.010	625.000	534.000	614.000	621.000	618.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	510.010	625.000	534.000	614.000	621.000	618.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	510.010	625.000	534.000	614.000	621.000	618.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Ottrekking reserves

Storting reserves

1.2.2 operationeel doel

Optreden tijdens rampen coördineren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.2.2.01 Coördineren en faciliteren van bovenregionale en regionale crisisbeheersing	- beleidsontwikkeling met en door veiligheidspartners afgestemd. - (bestuurlijke) netwerkkaarten up to date gehouden. - toezicht op de ontwikkeling van scenariokaarten door de de 5 veiligheidsregio's gehouden.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Coördinatieplan

Website rampenbestrijding

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.2	Optreden tijdens rampen coördineren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	5.307	0	0	0	0	0
Directe lasten	134.884	183.000	181.000	179.000	176.000	176.000
Subtotaal Lasten	140.191	183.000	181.000	179.000	176.000	176.000
Baten	-6.050	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	134.141	183.000	181.000	179.000	176.000	176.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	134.141	183.000	181.000	179.000	176.000	176.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Ottrekking reserves

Storting reserves

1.2.3 operationeel doel

Risicokaart beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.2.3.01 Beheren en onderhouden van de risicokaart	- Van 100% van de gemeenten zijn 90% van de risico-objecten in de risicokaart opgenomen.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Website risicokaart

Wet veiligheidsregio's art 45 en 46

Wet milieubeheer

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.3	Risicokaart beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	100.000	85.000	98.000	99.000	99.000
Directe lasten	18.795	0	0	0	0	0
Overdrachten	0	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Subtotaal Lasten	18.795	208.000	193.000	206.000	207.000	207.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	18.795	208.000	193.000	206.000	207.000	207.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	18.795	208.000	193.000	206.000	207.000	207.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Storingsvoorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.3 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur representeren

1.3.1 operationeel doel

Bestuurshandelingen communiceren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.3.1.01 Inzetten actief persbeleid	- Voor contacten met nieuwsmedia over taken en beleid van de provincie achtergrondbriefings en - gesprekken georganiseerd. - Gedeputeerden in mediaoptredens begeleid.
1.3.1.02 Uitvoeren crisiscommunicatie	- Bij alle crises draaiboek en uitgangspunten toegepast. - Aan alle crisisoefeningen van het Kabinet deelgenomen.
1.3.1.03 Schrijven van speeches	- Alle speeches voor de Commissaris van de Koningin, alsmede de belangrijkste speeches voor de Gedeputeerden geschreven.
1.3.1.04 Voeren discussie over wenselijkheid en vorm communicatie Provinciale Staten	- Het Communicatieplan en Communicatiebeleidplan van PS besproken.
1.3.1.05 Implementeren communicatiebeleid	- Nieuw communicatiebeleid geïmplementeerd. - Middelenstrategie op nieuw communicatiebeleid afgestemd.
1.3.1.06 Uitvoeren Jaarprogramma Sponsoring	- Gesponsorde evenementen, beurzen en congressen als platform voor relatiemanagement gebruikt.
1.3.1.08 Uitvoeren projectcommunicatie	- Draagvlak voor (uitvoering van) beleid gecreëerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

Het instrument 1.3.1.7 is vervallen; instrument is afgerond en wordt verder betrokken bij uitvoeren instrument 1.3.1.5.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.3.1	Bestuurshandelingen communiceren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	2.461.111	1.664.000	1.628.000	1.635.000	1.656.000	1.647.000
Directe lasten	853.333	1.249.000	864.000	857.000	850.000	850.000
Overdrachten	132.455	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	3.446.899	2.913.000	2.492.000	2.492.000	2.506.000	2.497.000
Baten	-5.488	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	3.441.411	2.913.000	2.492.000	2.492.000	2.506.000	2.497.000
Storting reserves	805.488	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	-802.988	-2.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	3.443.911	2.911.000	2.492.000	2.492.000	2.506.000	2.497.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor de sponsoring van SAIL Den-Helder is in de Begroting 2012 een incidenteel sponsorbudget opgenomen van €400.000 (minder budget, €400.000, voordelig)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

1.3.2 operationeel doel

Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
1.3.2.01 Bijhouden en beïnvloeden van de EU ontwikkelingen op de prioritaire dossiers	- Relevante dossiers met EU ontwikkelingen voor de provincie en de Randstad goed in kaart gebracht. - Inbreng in Europese beleidsvorming terug gezien.
1.3.2.02	- Subsidies verleend aan Europese projecten.

Subsidie verlenen aan Europese projecten

1.3.2.03	- Relevante dossiers van het Rijk voor de provincie goed in kaart gebracht.
Volgen van en actief inspelen op de voor Noord-Holland prioritaire dossiers van het Rijk	
1.3.2.04	- Afstemming gezamenlijke provinciale belangen bereikt.
Behartigen van gezamenlijke provinciale belangen	

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

1.3.2.02 Subsidies verleend aan Europese projecten (met uitzondering van het Europees Landbouwfonds voor Plattelands Ontwikkeling) via cofinanciering door de provincie Noord-Holland, met goedkeuring van de Europese Commissie en gestimuleerd door het steunpunt

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.3.2	Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.110.964	1.511.000	1.462.000	1.457.000	1.429.000	1.421.000
Directe lasten	213.024	290.000	293.000	293.000	293.000	293.000
Overdrachten	12.145.225	3.194.000	1.284.000	1.299.000	1.074.000	1.074.000
Subtotaal Lasten	13.469.213	4.995.000	3.039.000	3.049.000	2.796.000	2.788.000
Baten	-7.358.959	-1.070.000	-360.000	-375.000	-150.000	-150.000
Resultaat voor bestemming	6.110.254	3.925.000	2.679.000	2.674.000	2.646.000	2.638.000
Storting reserves	15.186.448	20.000	20.000	20.000	0	0
Onttrekking reserves	-10.861.559	-1.159.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	10.435.143	2.786.000	2.699.000	2.694.000	2.646.000	2.638.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten plaatsgevonden (minder lasten, € 95.000, voordeel)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

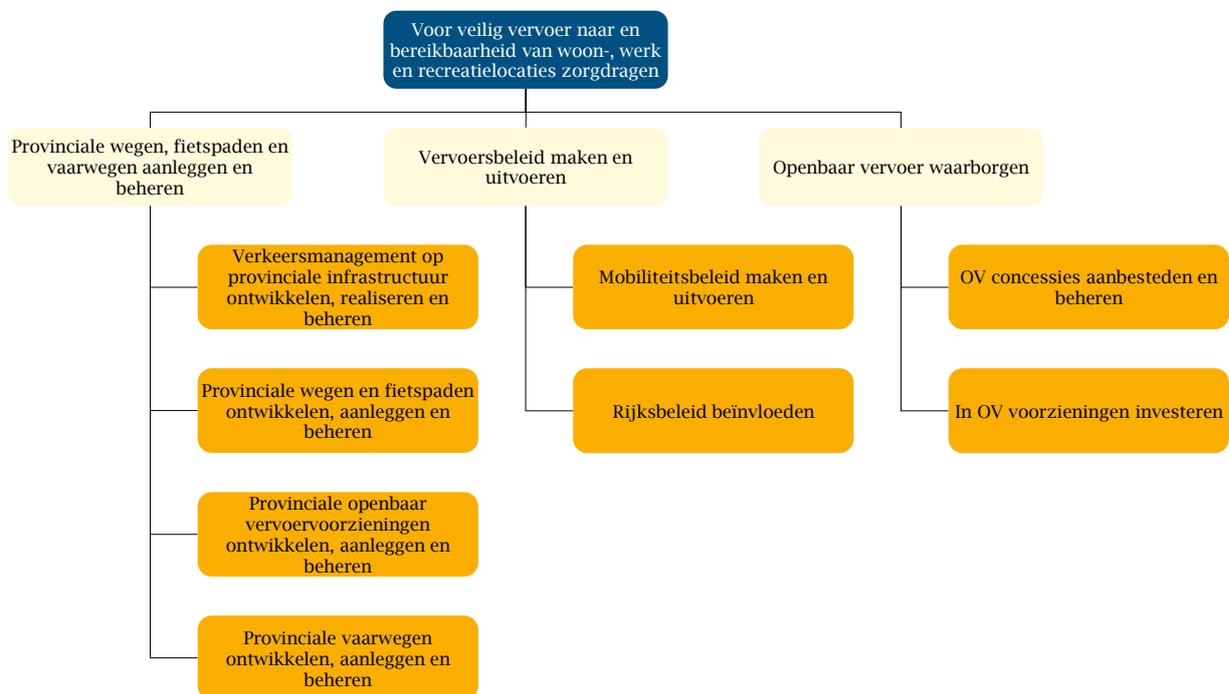

Programma 2 Bereikbaarheid

Maatschappelijk doel

Voor veilig vervoer naar en bereikbaarheid van woon-, werk en recreatielocaties zorgdragen.

Doelenboom

Beleidskader

- Planwet Verkeer en Vervoer 1998
- ITS richtlijn Europese Unie (Intelligent Transport Systems)

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Uitvoeringsprogramma 2012-2015 bij Visie OV 2020 deels gerealiseerd.
- Besluit over voorontwerp PIP HOV Huizen-Hilversum genomen.
- Regioakkoord over de verbinding N206-A4 (Duinpolderweg) aan PS voorgelegd.
- Besluit over voorkeurstracé voor de verbinding A8-A9 aan PS voorgelegd.

- Investeringsstrategie Noord-Hollandse Infrastructuur uitgewerkt en in PMI geïmplementeerd.
- Besluit over voorontwerp PIP aanleg Tweede Zeesluis genomen.
- De N201 zal gefaseerd worden opengesteld. De Waterwolftunnel zal in Q1 afgerond zijn en worden opgesteld. De openstellingsvergunning moet dan een feit zijn.
- Het Provinciaal Inpassingsplan voor de Westfriisiaweg (N23) wordt naar verwachting onherroepelijk.

Omgevingsfactoren

- Ruimtelijke en sociaal-economische ontwikkelingen
- Partners in de Metropoolregio Amsterdam, het Rijk, gemeenten, waterschappen, belangenorganisaties, individuele grondeigenaren en reizigers
- Demografische en economische ontwikkelingen

Budgettabel (in euro's)

Programma 2								Bereikbaarheid
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil 2012-2013	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	33.770.696	38.793.000	37.330.000	-1.463.000	4	37.049.000	37.454.000	37.251.000
Directe lasten	130.859.902	106.851.000	108.683.000	1.832.000	-2	117.979.000	112.221.000	94.162.000
Kapitaallasten	267.717.831	44.128.000	51.489.000	7.361.000	-14	67.354.000	24.249.000	25.695.000
Overdrachten	99.944.022	107.559.000	79.897.000	-27.662.000	35	80.862.000	75.862.000	72.911.000
Subtotaal Lasten	532.292.451	297.331.000	277.399.000	-19.932.000	7	303.244.000	249.786.000	230.019.000
Baten	-116.910.849	-100.339.000	-75.776.000	24.563.000	32	-76.421.000	-74.359.000	-73.999.000
Resultaat voor bestemming	415.381.602	196.992.000	201.623.000	4.631.000	-2	226.823.000	175.427.000	156.020.000
Storting reserves	49.482.520	46.920.000	8.054.000	-38.866.000	483	3.651.000	4.348.000	3.651.000
Onttrekking reserves	-71.827.274	-36.456.000	-14.449.000	22.007.000	152	-19.097.000	-14.965.000	-7.117.000
Resultaat na bestemming	393.036.848	207.456.000	195.228.000	-12.228.000	6	211.377.000	164.810.000	152.554.000

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 2.1.2 Het budget voor variabel onderhoud provinciale wegen wordt structureel tot en met 2016 verhoogd met in totaal € 15.432.396. Hiervan heeft € 4.584.948 betrekking op het beheer en onderhoud voor de realisatie Waterwolftunnel N201, € 7.744.000 op het beheer en onderhoud van de areaaluitbreiding investeringsprojecten 1-6-2010 t/m 31-12-2011 en € 3.103.448 op de indexering van het beheer en onderhoud mbt prijsstijgingen 1-6-2010 t/m 31-12-2011. (meer lasten, € 15.432.396, nadeel).

OD 2.1.2 Het budget voor vast onderhoud provinciale wegen neemt structureel toe van 2013 t/m 2016 met in totaal € 18.678.983. Hiervan heeft € 13.754.844 betrekking op het beheer en onderhoud voor de realisatie Waterwolftunnel N201 en € 4.924.139 betrekking op de indexering beheer en onderhoud mbt prijsstijgingen 1-6-2010 t/m 31-12-2011 (meer lasten, € 18.678.983, nadeel)

OD 2.1.2. Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. Hieronder valt de overheveling van de begrotingspost beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid, operationeel doel 2.1.2. naar programma 5 (minder directe lasten, € 922.000, voordeel programma 2).

OD 2.1.2. Reserve Exin-H projecten weginfrastructuur 2013:

De investeringen aan de Westfrisiaweg (€ 33,7 miljoen) en Faunapassage Naardermeer-Ankeveense plassen (€ 2 miljoen) worden ineens afgeschreven. Oorspronkelijk waren de lasten begroot onder directe lasten en zijn nu daarom overgeheveld naar kapitaallasten (minder directe lasten, € 35.700.000, neutraal);

Een deel van de geraamde investering aan de Westfrisiaweg wordt gedekt uit de stelpost Infra Normkosten (minder directe lasten, € 9.971.000, voordeel onder programma 2).

OD 2.1.3. De kasraming voor OV-projecten uit reserve Exin-H projecten is in meerjarenperspectief aangepast (meer directe lasten, van € 4.645.000 in 2013 afnemend naar € 1.733.000 in 2014, nadelig in programma 2).

OD 2.1.4 Het budget variabel onderhoud provinciale vaarwegen stijgt structureel van 2013 t/m 2016 met in totaal € 1.293.104 (meer lasten, € 1.293.104, nadeel)

OD 2.1.4 Het budget vast onderhoud provinciale vaarwegen neemt structureel van 2013 t/m 2016 toe met € 1.282.760 (meer lasten, € 1.282.760, nadeel)

OD 2.1.2 Het budget steunpunten B&U wordt structureel verlaagd van 2013 t/m 2016 met in totaal € 99.272. Het budget wordt bijgesteld op basis van de herziene kasraming PMO 2013 - 2017 (minder lasten, € 99.272, voordeel)

OD 2.1.4 Het budget variabel onderhoud provinciale vaarwegen stijgt structureel van 2013 t/m 2016 in totaal met € 11.600. Dit budget wordt bijgesteld op basis van de herziene kasraming PMO 2013 - 2017. (meer lasten, € 11.600, nadeel)

OD 2.2.1. In 2012 is de stelpost Infra B2012 conform het coalitieakkoord afgeraamd en gestort in de reserve Zuidas/ Zeepoort. In 2013 en verdere jaren staat de stelpost geheel begroot, inclusief de ophoging met € 2.759.000 uit de vrijval van middelen uit vervroegde afschrijving (meer directe lasten, totaal € 25.759.000, nadelig).

In afwachting van het jaarresultaat wordt het restant van de stelpost afgeraamd en gestort in de reserve Zuidas/ Zeepoort.

OD 2.2.1. Op basis van de kaderbrief 2013 regel V heeft een bij raming plaatsgevonden voor actieve deelname aan Amsterdam Connecting Trade in de periode 2013 tot en met 2015 (meer directe lasten, € 100.000, nadelig). Doel is om door middel van multimodale en logistieke concepten, de bereikbaarheid van bedrijventerreinen op en rond Schiphol te bevorderen voor vracht verkeer.

OD 2.2.1. Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor de begrotingspost OV-SAAL (minder directe lasten, € 100.000, voordelig).

OD 2.3.1. De BDU middelen worden mogelijk per 1 januari 2013

---

gedecentraliseerd, waarmee de verplichting om rente toe te voegen vervalt (minder lasten, € 218.000, voordelig).

OD 2.3.1. De reserve faciliteringskosten word ingezet tot en met 2012 (minder overdrachten, € 1.089.000, voordelig).

OD 2.3.2. Bijstelling kasritme uitgaven HOV Velsen uit reserve Twin-H OV projecten OV (meer directe lasten, € 4.046.000, nadeel in programma 2).

OD 2.3.2. Opname kasritme Exin-H programmakosten projecten OV (minder directe lasten, € 628.000, voordeel in programma 2).

OD 2.3.2. In verband met de stelselwijziging vinden neutrale verschuivingen plaats tussen diverse kostencategoriën en mutaties in de reserve Exin-H OV projecten en AP2010 projecten (minder directe lasten, € 688.000, voordeel onder programma 2).

Kapitaallasten

OD 2.1.2. Nemen toe doordat de bijdragen aan de investeringen Westfrisiaweg uit de reserve Exin-H projecten weginfrastructuur:

in het jaar 2013 begroot waren onder directe lasten. Hierbij is dat gecorrigeerd naar kapitaallasten omdat afschrijving ineens plaatsvindt (meer kapitaallasten, € 33.740.000, neutraal);

in 2014 het laatste termijn is opgenomen voor de afschrijving ineens (meer kapitaallasten, € 44.981.000, nadelig onder programma 2);

over het jaar 2015 en 2016 neerwaartse zijn bijgesteld omdat de dekking uit reserve Exin-H projecten in voorgaande jaren heeft plaatsgevonden (minder kapitaallasten, per jaar € 11.400.000, voordeel in programma 2).

OD 2.1.2. De investering uit reserve Exin-H projecten weginfrastructuur aan Faunapassage Naardermeer-Ankeveense plassen ineen afgeschreven. In het jaar 2013 was begroot onder directe lasten. Hierbij is dat gecorrigeerd naar kapitaallasten (meer kapitaallasten, € 1.960.000, neutraal).

OD 2.1.2. Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed is ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. (minder kapitaallasten, € 595.000, voordeel in programma 2).

OD 2.2.1. Afname van kapitaalslasten door extra vervroegde afschrijvingen in 2012 (minder kapitaalslasten, € 13.552.000). Vanaf 2014 lopen de kapitaalslasten op door investering in nieuw areaal, van € 7,5 miljoen naar € 11,6 miljoen in 2016.

Overdrachten

OD 2.2.1. In het coalitie akkoord is € 10.000.000 ter beschikking gesteld voor (reserve) Fiets Impuls 2. Het kasritme is meerjarig als volgt begroot: € 2.000.000 in 2013; € 4.000.000 in 2014; 2015: € 2.000.000, 2016: € 2.000.000, neutraal). Het betreft subsidies voor fietsparkeervoorzieningen en fietsinfrastructuur op OV-knooppunten.

OD 2.3.2. Naar verwachting worden de BDU subsidies HAL-OV aan Gemeente Alkmaar volledig afgewikkeld in 2012 (minder overdrachten, € 5.813.000, neutraal).

OD 2.3.2. Bijstelling kasritme overdrachten voor project HOV Velsen uit de reserve Twin-H projecten OV (minder overdrachten, € 7.713.000 voordeel onder programma 2).

OD 2.3.2. Opname kasritme OV-Quick Wins uit reserve Exin-H projecten OV (meer overdrachten, € 4.986.000, nadeel onder programma 2).

Baten

OD 2.1.2. Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed is ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. (minder Baten € 1.521.000, nadeel in programma 2).

OD 2.1.2 De baten voor vast onderhoud provinciale wegen nemen

---

---

structureel af van 2013 t/m 2016 met in totaal € 368.400. Dit budget wordt bijgesteld, omdat de opbrengsten voor vast onderhoud worden gecorrigeerd. (minder baten, € 368.400, nadeel)

Onttrekking reserves

OD 2.2.1. Ten opzichte van 2012 wordt minder onttrokken aan de reserve fietsimpuls (lagere onttrekking, € 1.307.000, neutraal).

OD 2.3.2 De onttrekking uit de reserve OV voor uitvoering door B&U heeft betrekking op kosten voor de Abri's voor gemeenten. De lasten voor 2013 zijn € 350.000. (meer onttrekking reserves, € 350.000, nadeel)

OD 2.3.2 Uitvoering OV-Visie ((hogere onttrekking, € 1.408.000, neutraal) en Projecten Zuidtangent (hogere onttrekking, € 836.000, neutraal)

Storting reserves

OD 2.2.1. In 2012 is de laatste tranche gestort in de reserve Fietsimpuls 1 (lagere storting, € 3.700.000, voordelig).

OD 2.3.2 De storting in de reserve B&U heeft betrekking op kosten voor de Abri's voor gemeenten. Voor een gedeelte worden deze aan de gemeenten in rekening gebracht. De baten voor 2013 zijn € 220.000. (hogere storting reserves, € 220.000, voordeel)

OD 2.3.2 Lagere storting voor de (B&U) uitvoering van Zijtakken Zuidtangent, in 2013 zijn geen bijdragen Bonroute geraamd en is de jaarlijkse storting in de reserve uit algemene middelen komen te vervallen (lagere storting, € 6.959.000, neutraal).

2.1 beleidsdoel

Provinciale wegen, fietspaden en vaarwegen aanleggen en beheren

2.1.1 operationeel doel

Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur ontwikkelen, realiseren en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.1.1.01 Uitbouwen samenwerking rondom verkeersmanagement met regionale partners	<ul style="list-style-type: none"> - Een netwerkbrede knelpuntenanalyse opgeleverd door het Regionaal Tactisch Team (RTT). - Een top 4 knelpunten opgesteld door het RTT die op te lossen zijn met een regelscenario. - De meerjarenplanning van RegioRegie is bestuurlijk vastgesteld.
2.1.1.02 Uitvoeren van gebruikersgericht netwerkmanagement (GNM)	<ul style="list-style-type: none"> - De verkeerscentrale zet bij wegbeheerderoverstijgende knelpunten alleen nog RTT goedgekeurde regelscenario's in. - Bezetting gerealiseerd in de verkeerscentrale van maandag t/m vrijdag van de ochtendspits t/m de avondspits.
2.1.1.03 Uitvoeren projecten verkeersmanagement	<ul style="list-style-type: none"> - Op 8 keuzepunten in ons wegennet DRIP's gerealiseerd welke informatie geven over

routekeuzes.

- In drie gebieden verkeer actief gestuurd m.b.v. scenario's.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

RTT = Regionaal Tactisch Team

DRIP = Dynamisch Route-informatiepaneel

GNM = Gebruiksgericht netwerkmanagement

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.1	Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur ontwikkelen, realiseren en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	3.067.608	3.033.000	2.913.000	2.889.000	2.920.000	2.905.000
Directe lasten	1.355.526	4.267.000	3.999.000	3.907.000	3.907.000	3.907.000
Overdrachten	35.000	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	4.458.134	7.300.000	6.912.000	6.796.000	6.827.000	6.812.000
Baten	-328.084	-2.800.000	-2.815.000	-2.815.000	-2.815.000	-2.815.000
Resultaat voor bestemming	4.130.050	4.500.000	4.097.000	3.981.000	4.012.000	3.997.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	4.130.050	4.500.000	4.097.000	3.981.000	4.012.000	3.997.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor verkeersmanagement worden de uitgaven aan het Regionaal Tactisch Team (RTT) als gevolg van de overeenkomst met Rijkswaterstaat structureel hoger. Tevens wordt een bijdrage ontvangen uit het programma Beter Benutten, waardoor er meer middelen kunnen worden aangewend voor o.a. het optimaliseren van verkeersregelininstallaties (VRI's). (meer lasten, € 1.678.712,- neutraal)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	Voor verkeersmanagement nemen de baten structureel toe. In een overeenkomst met Rijkswaterstaat is een hogere bijdrage van Rijkswaterstaat voor de financiering van het Regionaal Tactisch Team (RTT) vastgelegd. Tevens wordt een bijdrage ontvangen uit het programma Beter Benutten (meer baten, € 1.678.712, neutraal)
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

2.1.2 operationeel doel

Provinciale wegen en fietspaden ontwikkelen, aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.1.2.01 Uitvoeren van verkeerstudies	<ul style="list-style-type: none"> - Regioakkoord over de verbinding N206/A4 (Duinpolderweg) aan PS voorgelegd. - Besluit over het voorkeurstracé voor de verbinding A8/A9 aan PS voorgelegd.
2.1.2.02 Opstellen van een investeringsprogramma (PMI)	<ul style="list-style-type: none"> - PMI voor het uitvoeringsjaar 2013 geactualiseerd. - PMI 2014-2018 en aan PS voorgelegd. - Investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur in PMI geïmplementeerd.
2.1.2.04 Uitvoeren projecten PMI	<ul style="list-style-type: none"> - De projecten volgens de planning voor het jaar 2013 voor 100% uitgevoerd. - Alle projecten in uitvoering volgens de huidige projectmanagementmethodiek beheerst. <p>N23 Westfrisiaweg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provinciaal InrichtingsPlan onherroepelijk vastgesteld. - Europese aanbesteding o.b.v. D&C/BVP doorlopen (gunningsgereed). - Voorbereiding en conditionering uitvoeringsfase conform planning uitgevoerd.

	- Uitvoering gegund en gestart (afhankelijk onherroepelijk worden PIP).
	N201:
	- Waterwolftunnel overgedragen en opgesteld.
	- Deelproject Aansluiting A4 opgeleverd.
	- Deelproject Aansluiting Fokkerweg/A9 opgeleverd.
	- Deelproject Omlegging Amstelhoek opgeleverd.
	- Deelproject Omlegging Aalsmeer/Uithoorn (Zijdelweg) afgerond.
	- Waterslagen uitgevoerd en opgeleverd.
	- N201 gefaseerd opgesteld.
2.1.2.05	- De actuele kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt.
Uitvoeren van strategisch beheer	- Onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2014-2018 inzichtelijk gemaakt.
	- PMO 2014-2018 opgesteld en aan PS voorgelegd.
	- PMO 2013 geactualiseerd met areaaluitbreidingen en aan PS voorgelegd.
2.1.2.06	- Vast onderhoud conform beheernormen uitgevoerd
Uitvoeren van vast onderhoud	
2.1.2.07	- De projecten uit de jaarschijf 2013 voor 100% uitgevoerd.
Uitvoeren van PMO variabel onderhoud	
2.1.2.08	- Gladheidbestrijding volgens de door PS vastgestelde kwaliteitsnormen uitgevoerd.
Dagelijks beheren van wegen, vrijliggende OV-banen en fietspaden	- Incidentmanagement volgens de door PS vastgestelde kwaliteitsnormen uitgevoerd.
2.1.2.09	- 1700 ontheffingsaanvragen tijdig afgehandeld.
Opstellen, handhaven en toetsen van regels	- Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) voor 2013 uitgevoerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

2.1.2.03 Dit instrument is vervallen, want in 2013 worden geen inpassingsplannen opgesteld.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

31 januari 2011: Voordracht 07 Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen

7 november 2011: Voordracht 78 PMI

7 mei 2012: Investeringsstrategie Noord-Hollandse Infrastructuur Voordracht PS 33

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

PMI = Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur

PIP = Provinciaal Inpassings Plan

HUP = Handhavinguitvoeringsprogramma

D&C = Design en Construct

BVP = Best Value Procurement

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Nota Infrastructurele kapitaalgoederen

Projectplan MIRT onderzoek noordkant Amsterdam (o.a. verbinding A8-A9)

PMI

Investeringsstrategie Noord-Hollandse Infrastructuur

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.2	Provinciale wegen en fietspaden ontwikkelen, aanleggen en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	20.689.934	22.373.000	21.547.000	21.390.000	21.615.000	21.496.000
Directe lasten	58.137.707	44.121.000	44.318.000	44.301.000	43.774.000	43.671.000
Kapitaallasten	15.563.040	27.049.000	46.931.000	57.517.000	12.432.000	12.328.000
Overdrachten	703.578	7.193.000	407.000	0	0	0
Subtotaal Lasten	95.094.259	100.736.000	113.203.000	123.208.000	77.821.000	77.495.000
Baten	-3.587.165	-8.598.000	-1.743.000	-1.380.000	-1.325.000	-1.320.000
Resultaat voor bestemming	91.507.094	92.138.000	111.460.000	121.828.000	76.496.000	76.175.000
Storting reserves	8.000.000	32.275.000	4.383.000	200.000	200.000	200.000
Onttrekking reserves	-50.374.612	-24.157.000	-7.582.000	-9.682.000	-9.550.000	-5.117.000
Resultaat na bestemming	49.132.482	100.256.000	108.261.000	112.346.000	67.146.000	71.258.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. Hieronder valt de overheveling van de begrotingspost beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid, operationeel doel 2.1.2. naar programma 5 (minder directe lasten, € 922.000, voordeel programma 2). Reserve Exin-H projecten weginfrastructuur 2013:

De investeringen aan de Westfrisiaweg (€ 33,7 miljoen) en Faunapassage Naardermeer-Ankeveense plassen (€ 2 miljoen) worden ineens afgeschreven. Oorspronkelijk waren de lasten begroot onder directe lasten en zijn nu daarom overgeheveld naar kapitaallasten (minder directe lasten, € 35.700.000, neutraal);

Een deel van de geraamde investering aan de Westfrisiaweg wordt gedekt uit de stelpost Infra Normkosten (minder directe lasten, € 9.971.000, voordelig onder OD 2.1.2.).

De provincie voert een project uit voor derden (Beverkoog). De kosten voor de ondersteuning worden door de Provincie betaald en vervolgens bij de derde partij in rekening gebracht. De lasten zijn voor 2013 t/m 2015 in totaal € 125.000.(meer lasten, € 125.000, neutraal)

Het budget voor variabel onderhoud provinciale wegen wordt tot en met 2016 verhoogd met in totaal € 14.852.000. Redenen hiervoor zijn:

Een stijging van € 3.264.000 voor de areaaluitbreiding beheer en onderhoud voor de Waterwolftunnel N 201.

Een stijging van € 7.744.000 voor het beheer en onderhoud van de areaaluitbreiding in het kader van gerealiseerde overige investeringsprojecten in de periode 1-6-2012 t/m 31-12-2015 overeenkomstig de afspraken uit de nota infrastructurele kapitaalgoederen, waarin is afgesproken dat de extra kosten van de areaaluitbreiding in het jaar na gereedkomen van het project in de begroting wordt verwerkt.

Een stijging van € 3.844.000 voor de indexering van het beheer en onderhoud voor prijsstijgingen 1-6-2011 t/m 31-12-2015, zoals afgesproken in de nota kapitaalgoederen wordt de CBS indexering GWW achteraf toegepast.

In totaal (meer lasten, € 14.852.000, nadeel).

Het budget voor vast onderhoud provinciale wegen neem structureel toe van 2013 t/m 2016 met in totaal € 13.757.000 als gevolg van indexering. Redenen hiervoor zijn: E

Een stijging van € 9.792.000 voor de areaaluitbreiding beheer en onderhoud voor de Waterwolftunnel N 201.

Een stijging van € 4.976.000 voor de indexering van het beheer en onderhoud voor prijsstijgingen 1-6-2011 t/m 31-12-2015, zoals afgesproken in de nota kapitaalgoederen wordt de CBS indexering GWW achteraf toegepast.

Een daling van € 1.011.000 voor de 2e tranche bezuinigingen

In totaal (meer lasten, € 13.757.000, nadeel).

Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor OD 2.1.2 van in totaal € 400.000 plaatsgevonden in de jaren 2013 t/m 2016 (minder lasten, € 400.000, voordeel)

In de kaderbrief 2012 is een bezuiniging opgenomen op de apparaatskosten door vermindering van inhuur. In de begroting 2012 is deze bezuiniging volledig verwerkt in een verlaging van de apparaatskosten. Bij de uitwerking is gebleken dat de inhuur vooral plaatsvindt op programmakosten. Voor dat gedeelte zijn de betreffende programmabudgetten verlaagd 2013 t/m 2016 voor in totaal € 1.011.000 en zijn de apparaatskosten overeenkomstig aangepast (minder lasten, € 1.011.000, neutraal).

Kapitaallasten

Nemen toe doordat de bijdragen aan de investeringen Westfrisiaweg uit de reserve Exin-H projecten weginfrastructuur:

in het jaar 2013 begroot waren onder directe lasten. Hierbij is dat

gecorrigeerd naar kapitaallasten omdat afschrijving ineens plaatsvindt (meer kapitaallasten, € 33.740.000, neutraal);

in 2014 het laatste termijn is opgenomen voor de afschrijving ineens (meer kapitaallasten, € 44.981.000, nadelig onder programma 2);

over het jaar 2015 en 2016 neerwaartse zijn bijgesteld omdat de dekking uit reserve Exin-H projecten in voorgaande jaren heeft plaatsgevonden (minder kapitaallasten, per jaar € 11.400.000, voordeel in programma 2).

De investering uit reserve Exin-H projecten weginfrastructuur aan Faunapassage Naardermeer-Ankeveense plassen ineen afgeschreven. In het jaar 2013 was begroot onder directe lasten. Hierbij is dat gecorrigeerd naar kapitaallasten (meer kapitaallasten, € 1.960.000, neutraal).

Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed is ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. (minder kapitaallasten, € 595.000, voordeel in programma 2).

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed is ondergebracht in programma 5, operationeel doel 5.1.3. (minder Baten € 1.521.000, nadeel in programma 2).

De provincie voert een project uit voor derden (Beverkoog). De kosten voor de ondersteuning worden door de Provincie betaald en vervolgens bij de derde partij in rekening gebracht. De baten zijn voor 2013 t/m 2015 in totaal € 125.000. (meer baten, € 125.000, neutraal)

De baten voor vast onderhoud provinciale wegen nemen structureel af van 2013 t/m 2016 met in totaal € 368.400. Dit budget wordt bijgesteld, omdat de opbrengsten voor vast onderhoud worden gecorrigeerd. (minder baten, € 368.400, nadeel)

Onttrekking reserves

De begrote onttrekking aan de reserve groot onderhoud wegen en vaarwegen wordt in 2013 verlaagd met € 3.397.667, in 2014 t/m 2016 verhoogd met in totaal € 17.993.898. De reden voor deze mutaties is een verandering in de kasramingen als gevolg van temporiseren van projecten dan wel het versnellen van projecten. Het betreft hier onder andere projecten VIK en het project "24-uurs brugbediening" en onderhoud "Vaart in de Zaan". (meer onttrekking reserve, € 14.596.231, neutraal)

De begrote onttrekking in de reserve OV ZT Herstel Bouwfouten neemt in 2013 toe met € 325.000. (hogere onttrekking reserve, € 325.000, neutraal)

Storting reserves

De begrote storting in de reserve groot onderhoud wegen (vaarw.) wordt in 2013 tot en met 2016 verlaagd met € 800.000 aangezien de budgetten voor onderhoud in het kader van het project 24-uurs brugbediening op de reguliere wijze (via PMO) worden toegekend, daarom is een storting in de reserve niet noodzakelijk (lagere storting reserve, € 800.000, neutraal)

In de nota kapitaalgoederen was een begrote storting in de reserve groot onderhoud wegen en vaarwegen, ten laste van de stelpost Infra voorzien. Deze storting wordt niet gedaan aangezien een storting niet noodzakelijk is, hierdoor daalt van 2013 t/m 2015 in totaal met € 5.135.800 (lagere storting in reserve, € 5.135.800, neutraal)

2.1.3 operationeel doel

Provinciale openbaar vervoervoorzieningen ontwikkelen, aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.1.3.01 Ontwikkelen van openbaar vervoer infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> - Besluit over voorkeustracé Hoofddorp - Nieuw-Vennep - Sassenheim van de R-net verbinding Noord-Holland - Zuid-Holland genomen en aan PS voorgelegd (afhankelijk van besluitvorming Westflank). - Besluit voor het tracé Amstelveen - Uithoorn voor R-netverbinding genomen en aan PS voorgelegd (afhankelijk van Amstelveenlijn).
2.1.3.02 Doorlopen planologische procedures voor openbaar vervoer infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> - Besluit over het voorontwerp PIP HOV Huizen-Hilversum genomen.
2.1.3.03 Uitvoeren van strategisch beheer	<ul style="list-style-type: none"> - De data van het in beheer zijnde areaal digitaal beschikbaar gemaakt. - De actuele kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt. - Onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2014-2018 inzichtelijk gemaakt. - PMO 2014-2018 opgesteld en aan PS voorgelegd. - PMO 2013 geactualiseerd met areaaluitbreidingen en aan PS voorgelegd.
2.1.3.04 Uitvoeren van vast onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> - Vast onderhoud conform beheernormen uitgevoerd.
2.1.3.05 Uitvoeren van PMO variabel onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> - De projecten uit de jaarschijf 2013 voor 100% uitgevoerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

7 november 2011: Voordracht PS 78 PMI

31 januari 2011: Voordracht 07 Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

PMI = Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur

PMO = Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud

PIP = Provinciaal Inpassingsplan

OV = Openbaar Vervoer

HOV = Hoogwaardig Openbaar Vervoer

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

PMI

Nota Infrastructurele kapitaalgoederen

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.3	Provinciale openbaar vervoervoorzieningen ontwikkelen, aanleggen en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	1.322.000	1.269.000	1.258.000	1.272.000	1.265.000
Directe lasten	17.900.171	11.794.000	6.235.000	3.265.000	3.265.000	1.733.000
Kapitaallasten	2.681.973	0	0	0	0	0
Overdrachten	-581.949	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	20.000.194	13.116.000	7.504.000	4.523.000	4.537.000	2.998.000
Baten	-11.579.603	-6.079.000	-720.000	0	0	0
Resultaat voor bestemming	8.420.591	7.037.000	6.784.000	4.523.000	4.537.000	2.998.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	8.420.591	7.037.000	6.784.000	4.523.000	4.537.000	2.998.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	De kasraming voor OV-projecten uit reserve Exin-H projecten is in meerjarenperspectief aangepast (meer directe lasten, van € 4.645.000 in 2013 afnemend naar € 1.733.000 in 2014, nadelig in programma 2).
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	In het kader van de uitvoering van de Zijtakken Zuid Tangent is een hernieuwde kasraming gemaakt voor 2013 en 2014. (minder baten, € 100.000, neutraal)
Ottrekking reserves	De onttrekking uit de reserve B&U heeft betrekking op kosten voor de Abri's voor gemeenten. De lasten voor 2013 zijn € 350.000. (meer onttrekking reserves, € 350.000, nadeel)

Storting reserves

De storting in de reserve B&U heeft betrekking op kosten voor de Abri's voor gemeenten. Voor een gedeelte worden deze aan de gemeenten in rekening gebracht. De baten voor 2013 zijn € 220.000. (hogere storting reserves, € 220.000, voordeel)

2.1.4 operationeel doel

Provinciale vaarwegen ontwikkelen, aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.1.4.01 Verdelen van het vaarwegenbeheer	- Het besluit over de verdeling van het vaarwegbeheer aan PS voorgelegd en uitvoering aan het besluit gegeven.
2.1.4.02 Uitvoeren van PMI	- De projecten volgens de planning voor het jaar 2013 voor 100% uitgevoerd. - Alle projecten in uitvoering volgens de huidige projectmanagementmethodiek beheerst.
2.1.4.03 Uitvoeren van Strategisch beheer	- De actuele kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt. - Onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2014-2018 inzichtelijk gemaakt. - PMO 2014-2018 opgesteld en aan PS voorgelegd. - PMO 2013 met areaaluitbreidingen geactualiseerd en aan PS voorgelegd.
2.1.4.04 Uitvoeren van vast onderhoud	- Vast onderhoud programma conform beheernormen uitgevoerd.
2.1.4.05 Uitvoeren van PMO	- De projecten uit de jaarschijf 2013 voor 100% uitgevoerd.
2.1.4.06 Dagelijks beheren van vaarwegen	- De objecten conform GS-besluiten bediend. - Er zijn 4 kunstwerken voor afstandbediening voorbereid.
2.1.4.07 Opstellen, handhaven en toetsen van regels	- Jaarverslag toezicht en handhaving 2012 opgeleverd. - Ongeveer 400 ontheffingsaanvragen afgehandeld. - Nieuwe HUP opgesteld en uitgevoerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

31 januari 2011: Voordracht 07 Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

HUP = Handhavinguitvoeringsprogramma

PMI = Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur

PMO = Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Nota Infrastructurele kapitaalgoederen

<http://www.noord-holland.nl/web/Digitaal-loket/Meest-gestelde-vragen/Verkeer-en-vervoer/Vraag-en-antwoord/Bedientijd-sluizen-en-bruggen.htm>

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.4	Provinciale vaarwegen ontwikkelen, aanleggen en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	4.539.697	5.817.000	5.585.000	5.538.000	5.597.000	5.567.000
Directe lasten	45.127.926	36.207.000	20.568.000	23.175.000	22.068.000	17.880.000
Kapitaallasten	6.086.289	33.000	1.064.000	2.727.000	2.671.000	2.616.000
Overdrachten	198.607	0	1.175.000	1.175.000	1.175.000	1.175.000
Subtotaal Lasten	55.952.519	42.057.000	28.392.000	32.615.000	31.511.000	27.238.000
Baten	-2.083.623	-1.784.000	-1.784.000	-1.291.000	-284.000	-284.000
Resultaat voor bestemming	53.868.896	40.273.000	26.608.000	31.324.000	31.227.000	26.954.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	53.868.896	40.273.000	26.608.000	31.324.000	31.227.000	26.954.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Het budget variabel onderhoud provinciale vaarwegen stijgt van 2013 t/m 2016 met in totaal € 1.555.600. Deze verhoging is het gevolg van indexeringen die zijn vastgelegd in de nota kapitaalgoederen. Hierdoor wordt de CBS indexering GWW achteraf toegepast. (meer lasten, € 1.555.600, nadeel).</p> <p>Het budget vast onderhoud provinciale vaarwegen neemt structureel van 2013 t/m 2016 toe met € 1.282.760. Deze verhoging is het gevolg van indexeringen die zijn vastgelegd in de nota kapitaalgoederen. Hierdoor wordt de CBS indexering GWW achteraf toegepast. (meer lasten, € 1.208.000, nadeel)</p>

De provincie voert een project (brug Muiden) uit voor derden. Een aantal kosten worden door de Provincie betaald en vervolgens bij de derde partij in rekening gebracht. De lasten voor 2013 en 2014 zijn in totaal € 2.507.241. (meer lasten, € 2.507.241, neutraal)

Voor 2013 t/m 2016 stijgt het budget kapitaallasten investeringen vaarwegen met € 9.077.511. Dit betreft een correctie van het budget kapitaallasten, omdat dit budget is begroot op vast onderhoud provinciale vaarwegen. (meer lasten, € 9.077.511, neutraal)

Het budget variabel onderhoud provinciale vaarwegen stijgt structureel van 2013 t/m 2016 in totaal met € 11.600. Dit budget wordt bijgesteld op basis van de herziene kasraming PMO 2013 - 2017. (meer lasten, € 11.600, nadeel)

Het budget reserve 24-uurs brugbediening wordt in 2013 verlaagd met € 3.250.000 en in 2014 verlaagd met € 600.000. In 2015 stijgt het budget met € 2.800.000 en in 2016 stijgt het budget met € 3.000.000. De reden hiervoor is dat de kasraming wordt herzien in verband met het niet versneld uitvoeren van de werkzaamheden (meer lasten, € 1.950.000, neutraal)

Het budget kapitaallasten vast onderhoud provinciale vaarwegen neemt structureel af van 2013 tot en met 2016 met in totaal € 10.917.360. Dit betreft een correctie van het budget kapitaallasten, omdat dit budget begroot dient te worden op investeringen vaarwegen. (minder lasten, € 10.917.360, neutraal)

Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor OD 2.1.4 van in totaal € 400.000 plaatsgevonden in de jaren 2013 t/m 2016 (minder lasten, € 400.000, voordeel)

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

De provincie voert een project (brug Muiden) uit voor derden. Een aantal kosten worden door de Provincie betaald en vervolgens bij de derde partij in rekening gebracht. De baten zijn voor 2013 en 2014 in totaal € 2.507.241. (meer baten, € 2.507.241, neutraal)

Onttrekking reserves

Storting reserves

De begrote storting in de reserve groot onderhoud vaarwegen neemt van 2013 t/m 2016 toe met in totaal € 600.000. Deze kasraming was niet begroot in 2011. (hogere storting reserve, € 600.000, neutraal)

De begrote storting in de reserve groot onderhoud VIK neemt af in 2013 met € 330.000. In 2014 t/m 2016 stijgt de begrote storting in deze reserve in totaal met € 17.100.000. De reserve groot onderhoud VIK wordt bijgesteld op basis van de herziene kasraming PMO 2013 - 2017. (hogere storting reserve, € 16.770.000, neutraal)

2.2 beleidsdoel

Vervoersbeleid maken en uitvoeren

2.2.1 operationeel doel

Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.2.1.01 Maken van beleid	- Voorstellen voor verbetering van gebruik van voorzieningen nabij OV knooppunten gedaan.
2.2.1.02 Verlenen van subsidies	- Fietsimpuls 2012-2015: eerste deel subsidies verleend. - Subsidies voor P&R terreinen, fietsstallingen en 'workspots' op basis van Actieplan Ketenintegratie verleend. - Subsidies voor Kleine Infrastructuur en Gedragsbeïnvloeding verleend.
2.2.1.03 Uitvoeren programma's	- Uitvoering aan jaarschijf 2013 van programma Beter Benutten gegeven.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

UvR: Uitvoeringsregeling

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Plan van Aanpak Beter Benutten

Uitvoeringsregeling Verkeer en Vervoer

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.2.1	Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	4.015.493	4.349.000	4.175.000	4.139.000	4.191.000	4.169.000
Directe lasten	1.064.268	3.192.000	23.713.000	24.431.000	24.027.000	25.930.000
Kapitaallasten	242.874.641	17.046.000	3.494.000	7.110.000	9.146.000	10.751.000
Overdrachten	33.181.222	31.048.000	19.078.000	21.078.000	19.078.000	18.978.000
Subtotaal Lasten	281.135.624	55.635.000	50.460.000	56.758.000	56.442.000	59.828.000
Baten	-34.953.404	-24.956.000	-17.815.000	-17.178.000	-17.178.000	-17.178.000
Resultaat voor bestemming	246.182.220	30.679.000	32.645.000	39.580.000	39.264.000	42.650.000
Storting reserves	21.951.649	10.456.000	0	0	697.000	0
Onttrekking reserves	-8.266.762	-7.007.000	-2.000.000	-4.000.000	-2.000.000	-2.000.000
Resultaat na bestemming	259.867.106	34.128.000	30.645.000	35.580.000	37.961.000	40.650.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>In 2012 is de stelpost Infra B2012 conform het coalitieakkoord afgeraad en gestort in de reserve Zuidas/ Zeepoort. In 2013 en verdere jaren staat de stelpost geheel begroot, inclusief de ophoging met € 2.759.000 uit de vrijval van middelen uit vervroegde afschrijving (meer directe lasten, totaal € 25.759.000, nadelig).</p> <p>In afwachting van het jaarresultaat wordt het restant van de stelpost afgeraad en gestort in de reserve Zuidas/ Zeepoort.</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel V heeft een bij raming plaatsgevonden voor actieve deelname aan Amsterdam Connecting Trade in de periode 2013 tot en met 2015 (meer directe lasten, € 100.000, nadelig). Doel is om door middel van multimodale en logistieke concepten, de bereikbaarheid van bedrijventerreinen op en rond Schiphol te bevorderen voor vracht verkeer.</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor de begrotingspost OV-SAAL (minder directe lasten, € 100.000, voordelig).</p>
Kapitaallasten	Afname van kapitaalslasten door extra vervroegde afschrijvingen in 2012 (minder kapitaalslasten , € 13.552.000). Vanaf 2014 lopen de kapitaalslasten op door investering in nieuw areaal, van € 7,5 miljoen naar € 10,7 miljoen in 2016.
Overdrachten	<p>Ten opzichte van het jaar 2012 is in 2013 sprake van een daling van circa € 6.700.000. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <p>Het kasritme (reserve) Fietsimpuls 1 bedraagt in 2013 € 0 (minder overdrachten € 3.307.000, neutraal).</p> <p>In het coalite akkoord is € 10.000.000 ter beschikking gesteld voor</p>

(reserve) Fiets Impuls 2. Het kasritme is meerjarig als volgt begroot: € 2.000.000 in 2013; € 4.000.000 in 2014.; 2015: € 2.000.000, 2016: € 2.000.000, neutraal). Het betreft subsidies voor fietsparkeervoorzieningen en fietsinfrastructuur op OV-knooppunten.

Vanaf 2013 is in het kasritme rekening gehouden met een bezuiniging op de BDU middelen vanaf 2013 (minder overdrachten, € 2.627.000, neutraal).

Verlaging kasraming Exin-H project IBP Hilversum (minder overdrachten € 1.064.000, neutraal).

Stortingen voorzieningen

Baten	Ten opzichte van het jaar 2012 is in 2013 sprake van een daling van circa € 5.642.000. Dit wordt veroorzaakt door: Vanaf 2013 is rekening gehouden met een bezuiniging op de BDU middelen (minder Baten, € 4.466.500, neutraal). Bijstelling kasritme BDUmiddelen uit voorgaande jaren (minder Baten, € 1.175.000, neutraal)
Onttrekking reserves	Het verschil t.o.v. 2012 betreft de lagere onttrekking uit reserve fietsimpuls (lagere onttrekking, € 1.307.000, neutraal).
Storting reserves	In 2012 is de laatste tranche gestort in de reserve Fietsimpuls 1 (lagere storting, € 3.700.000, voordelig).

2.2.2 operationeel doel

Rijksbeleid beïnvloeden

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.2.2.01 Maken van beleid en beïnvloeden van Rijksbeleid	- In de richting van het Rijk ingezet voor het oplossen van knelpunten op Rijkswegen in Noord-Holland.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

2.2.2.01 Het gaat onder andere om de volgende knelpunten: A6-1-9, A8-9, A7, A1 (Gooi), A27, N206-A4.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.2.2	Rijksbeleid beïnvloeden				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	190.000	184.000	184.000	186.000	185.000
Subtotaal Lasten	0	190.000	184.000	184.000	186.000	185.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	190.000	184.000	184.000	186.000	185.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	190.000	184.000	184.000	186.000	185.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Ottrekking reserves

Storting reserves

2.3 beleidsdoel

Openbaar vervoer waarborgen

2.3.1 operationeel doel

OV concessies aanbesteden en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.3.1.01 Ontwikkelen van beleid	- Evaluatie over aanbestedingen concessies opgeleverd. - Hoofdlijnennotitie over aanbesteding concessie Haarlem-IJmond vastgesteld.

2.3.1.02 Beheren/monitoren van concessies/contracten	<ul style="list-style-type: none"> - Stiptheid van het busvervoer, vervoer over het water en OV-Taxi gemeten en in de OV-jaarverslagen opgenomen. - Gemonitorde prestaties van concessiehouders per concessie in de jaarverslagen gepubliceerd. - Bonussen en malussen aan concessiehouders vastgesteld en toegepast. - Met consumentenorganisaties en gemeenten tijdig over de dienstregelingswijzigingen overlegd. - Sociaal veiligheidsbeleid van concessiehouders per concessie van het openbaar busvervoer, buurtbussen, vervoer over water, de OV-taxi per regio aan het sociaal veiligheidskader getoetst. - Besluit over al dan niet verlengen concessie Fast-Flying Ferry na 2013 genomen.
2.3.1.03 Verlenen van subsidies	<ul style="list-style-type: none"> - Subsidies aan buurtbusverenigingen verleend. - Subsidies aan gemeenten voor doorstromingsmaatregelen ten behoeve van OV verleend.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

OV: Openbaar Vervoer

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Jaarverslagen

Actieplannen Sociale Veiligheid

Visie OV 2020

Uitvoeringsprogramma 2012-2015 bij Visie OV 2020

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.3.1 OV concessies aanbesteden en beheren					
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.339.061	1.196.000	1.163.000	1.161.000	1.176.000	1.170.000
Directe lasten	1.871.899	518.000	300.000	300.000	300.000	600.000
Overdrachten	51.024.631	50.025.000	45.956.000	46.582.000	46.582.000	46.532.000
Subtotaal Lasten	54.235.592	51.739.000	47.419.000	48.043.000	48.058.000	48.302.000
Baten	-48.220.476	-48.929.000	-47.051.000	-48.057.000	-47.057.000	-46.505.000
Resultaat voor bestemming	6.015.116	2.810.000	368.000	-14.000	1.001.000	1.797.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	6.015.116	2.810.000	368.000	-14.000	1.001.000	1.797.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	De BDU middelen worden mogelijk per 1 januari 2013 gedecentraliseerd, waarmee de verplichting om rente toe te voegen vervalt (minder lasten, € 218.000, voordelig).
Kapitaallasten	
Overdrachten	In het kasritme is rekening gehouden met een lagere beschikking voor BDU middelen ten opzichte van 2012 (minder overdrachten, € 2.979.000, neutraal). De reserve faciliteringskosten word ingezet tot en met 2012 (minder overdrachten, € 1.089.000, voordelig).
Stortingen voorzieningen	
Baten	Ten opzichte van 2012 wordt rekening gehouden met een lagere beschikking van BDU middelen als gevolg van bezuinigingen en een lagere storting in voorziening door de inzet van bonus/malus gelden voor cliënt initiatieven (minder baten, € 3.770.000, neutraal).
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

2.3.2 operationeel doel

In OV voorzieningen investeren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
2.3.2.01 Ontwikkelen van een OV-tarievenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Beleid over proposities (kortingsvoorstellen), die zijn opgenomen in de OV-chipkaart, gemaakt. - Beleid over differentiatie naar tijd, plaats en/of doelgroep aan PS voorgedragen.
2.3.2.03 Realiseren van OV-voorzieningen	In doorstromingsmaatregelen ten behoeve van busvervoer geïnvesteerd.
2.3.2.04 Realiseren Uitvoeringsprogramma 2012-2015 van de Visie OV 2020	<ul style="list-style-type: none"> - Chipkaartapparatuur en materieel voor buurtbussen aangeschaft. - Investeringsprogramma Haltevoorzieningen stroomlijnnennet opgestart en 10% gerealiseerd. - Investeringsprogramma Doorstromingsmaatregelen stroomlijnnennet ten behoeve van busvervoer opgestart en 10% gerealiseerd. - Marketingprogramma aantrekkelijk OV opgestart en eerste jaarschijf gerealiseerd. - Pilot Texel OV op maat in werking gesteld.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten
Instrument 2.3.02 toegevoegd.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
Visie OV 2020

Uitvoeringsprogramma 2012-2015 bij Visie OV 2020 (besluit nog te nemen in 2012)
Uitvoeringsregeling Quick Win Doorstromingsmaatregelen openbaar busvervoer

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
OV: Openbaar Vervoer

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:
Visie OV 2020

Uitvoeringsregeling Quick Win Doorstromingsmaatregelen openbaar busvervoer

---

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.3.2	In OV voorzieningen investeren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	118.903	513.000	494.000	490.000	497.000	494.000
Directe lasten	5.402.405	6.752.000	9.550.000	18.600.000	14.880.000	441.000
Kapitaallasten	511.888	0	0	0	0	0
Overdrachten	15.382.933	19.293.000	13.281.000	12.027.000	9.027.000	6.226.000
Subtotaal Lasten	21.416.129	26.558.000	23.325.000	31.117.000	24.404.000	7.161.000
Baten	-16.158.495	-7.193.000	-3.848.000	-5.700.000	-5.700.000	-5.897.000
Resultaat voor bestemming	5.257.634	19.365.000	19.477.000	25.417.000	18.704.000	1.264.000
Storting reserves	19.530.870	4.189.000	3.671.000	3.451.000	3.451.000	3.451.000
Onttrekking reserves	-13.185.900	-5.292.000	-4.867.000	-5.415.000	-3.415.000	0
Resultaat na bestemming	11.602.604	18.262.000	18.281.000	23.453.000	18.740.000	4.715.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>De grote verschillen tussen de jaren heeft betrekking op het kasritme voor de uitgaven HOV Velsen uit de reserve Twin-H projecten OV. In vergelijking met de prognose van vorig jaar heeft bij raming plaatsgevonden van € 7,9 miljoen in 2013, € 17,2 in 2014, € 13,5 in 2015 en € 0,2 miljoen in 2016.</p> <p>De toename ten opzichte van 2012 is te verklaren als volgt:</p> <p>Bijstelling kasritme uitgaven HOV Velsen uit reserve Twin-H OV projecten OV (meer directe lasten, € 4.046.000, nadeel in programma 2).</p> <p>Opname kasritme Exin-H programmakosten projecten OV (minder directe lasten, € 628.000, voordeel in programma 2).</p> <p>In verband met de stelselwijziging vinden neutrale verschuivingen plaats tussen diverse kostencategoriën en mutaties in de reserve Exin-H OV projecten en AP2010 projecten (minder directe lasten, € 688.000, voordeel onder programma 2).</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	<p>De afname ten opzichte van 2012 is te verklaren als volgt:</p> <p>Naar verwachting worden de BDU subsidies HAL-OV aan Gemeente Alkmaar volledig afgewikkeld in 2012 (minder overdrachten, € 5.813.000, neutraal).</p> <p>Bijstelling kasritme overdrachten voor project HOV Velsen uit de reserve Twin-H projecten OV (minder overdrachten, € 7.713.000 voordeel onder programma 2).</p> <p>Opname kasritme OV-Quick Wins uit reserve Exin-H projecten OV (meer</p>

---

overdrachten, € 4.986.000, nadeel onder programma 2).

Opname van kasritme voor de uitvoering van de OV Visie uit reserve OV (meer overdrachten, € 2.500.000, neutraal).

Bijstelling kasritme Experimenten Snelwegbus, gelabelde BDU subsidie uit voorgaande jaren (meer overdrachten, € 2.010.000, neutraal).

Overige bijstellingen kasritme BDU middelen uit voorgaande jaren (meer overdrachten, € 800.000, neutraal).

Stortingen voorzieningen

Baten

De verschillen betreffen het (fluctuerende) kasritme, namelijk de onttrekking aan de vooruitontvangen (gelabelde) BDU middelen uit voorgaande jaren. Ten opzichten van 2012 betreft het (minder baten, € 3.186.000, neutraal).

Onttrekking reserves

Verschillen betreffen de onttrekkingen ten behoeve van de Zuidtangente projecten en uitvoering OV VISIE uit de reserve OV.

De toename ten opzichte van 2012 wordt veroorzaakt door:

Uitvoering OV-Visie (hogere onttrekking, € 1.408.000, neutraal) en Projecten Zuidtangent (hogere onttrekking, € 1.186.000, neutraal).

De bestedingen Zuidtangentprojecten kunt u vinden onder OD 2.1.3. Ontwikkelen, aanleggen en beheren van provinciale openbaar vervoervoorzieningen.

Storting reserves

Lagere storting voor de (B&U) uitvoering van Zijtakken Zuidtangent, in 2013 zijn geen bijdragen Bonroute geraamd en is de jaarlijkse storting in de reserve uit algemene middelen komen te vervallen (lagere storting, € 7.179.000, neutraal).

Programma 3 Water

Maatschappelijk doel

Waterveiligheid waarborgen en water benutten en beheren.

Doelenboom

Beleidskader

- Het Waterplan 2010-2015 is het strategisch beleidskader van de provincie. We vinden het belangrijk dat ruimte goed wordt gebruikt en er sprake is van duurzaamheid. Onze wettelijke taken liggen verankerd in de Waterwet.
- De provincie is kaderstellend voor het regionale watersysteem. De uitvoering van het waterbeheer ligt grotendeels bij Rijkswaterstaat, de drie waterschappen en de gemeenten. De provincie is uitvoerder voor het grondwaterbeheer (deels), provinciaal vaarwegbeheer, de vergunningverlening voor grootschalige industriële grondwateronttrekkingen en infiltraties (onder andere voor warmte-koudeopslag en drinkwaterwinningen).
- De provincie is handhaver voor de zwemwaterkwaliteit, wijst zwemlocaties aan, is toezichthouder voor de waterschappen en toetst de gemeentelijke rioleringsplannen.
- In de structuurvisie en de ruimtelijke verordening zijn de ruimtelijke aspecten van het waterbeleid opgenomen.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Voorbereiden van de uitvoering van een zeewaartse versterking van de Zwakke Schakels Hondsbossche- en Pettemer Zeewering en Duinen in de Kop van Noord-Holland. Er wordt

gestart met de uitvoering van de eerste projecten van het Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels Noord-Holland.

- We stellen met de regio en het Rijk strategieën op voor het voorzien in een duurzame zoetwatervoorziening in het kader van het Deltaprogramma.
- Het inbrengen van regionale (gebieds)verkenningen van de deelprogramma's Kust, IJsselmeergebied, Waddengebied en Zoetwater in de nationale visies/strategieën in het kader van het Deltaprogramma.
- We gaan verder met het ontwikkelen van beleid op het gebied van meerlaagsveiligheid.
- We wijzen nieuwe zwemplekken aan.
- De uitvoering van de pilot Zelfvoorzienende zoetwaterberging is gestart.
- Er worden KRW (Kaderrichtlijn Water) maatregelen voor grond- en oppervlaktewater uitgevoerd.

Omgevingsfactoren

- De uitwerking van het Bestuursakkoord Doelmatig Waterbeheer.
- Bezuinigingen kunnen van invloed zijn op de financiële ruimte bij onze partners en de bereidheid tot investeren.

Budgettabel (in euro's)

Programma 3								Water
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil 2012-2013	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	8.827.650	6.148.000	5.920.000	-228.000	4	5.880.000	5.954.000	5.925.000
Directe lasten	810.549	1.943.000	1.850.000	-93.000	5	1.359.000	1.179.000	1.169.000
Kapitaallasten	117.352	46.000	44.000	-2.000	5	40.000	31.000	30.000
Overdrachten	4.100.744	9.491.000	1.826.000	-7.665.000	420	3.274.000	1.417.000	550.000
Subtotaal Lasten	13.856.294	17.628.000	9.640.000	-7.988.000	83	10.553.000	8.581.000	7.674.000
Baten	-2.407.237	-1.275.000	-1.260.000	15.000	1	-1.034.000	-904.000	-904.000
Resultaat voor bestemming	11.449.057	16.353.000	8.380.000	-7.973.000	95	9.519.000	7.677.000	6.770.000
Storting reserves	500.000	0	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	-226.000	0	226.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	11.949.057	16.127.000	8.380.000	-7.747.000	92	9.519.000	7.677.000	6.770.000

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Het budget kapitaallasten voor muskusrattenbestrijding wordt structureel verlaagd van 2013 t/m 2016 met in totaal € 46.908. Dit budget wordt bijgesteld, omdat de kasraming van de kapitaallasten

---

muskusrattenbestrijding wordt herzien. (minder lasten, € 46.908, nadeel)

OD 3.1.1 Tot en met 2015 wordt jaarlijks € 100.000 beschikbaar gesteld voor samenwerking met de regionale partners aan ambities voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit bij het versterken van de Afsluitdijk en de realisatie van het waterbeleid (meer budget, € 100.000, nadeel)

OD 3.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Oppervlaktewater benutten en beheren plaatsgevonden (minder lasten, € 28.000, voordeel)

Kapitaallasten

Overdrachten

Baten De baten voor muskusrattenbestrijding nemen in 2013 toe met € 35.000. In 2013 worden huuropbrengsten ontvangen, terwijl deze huuropbrengsten niet waren begroot. (meer baten, € 35.000, voordeel)

Onttrekking reserves

Storting reserves

3.1 beleidsdoel

Noord-Holland tegen overstromingen beschermen

3.1.1 operationeel doel

De primaire en regionale waterkeringen op orde krijgen en houden

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
3.1.1.01 Toezien op het opstellen en uitvoeren van kust- en dijkversterkingsplannen.	<ul style="list-style-type: none"> - Door GS een kustversterkingsplan voor de Zwakke Schakels Duinen in de Kop van Noord-Holland en Hondsbossche en Pettemerzeewering vastgesteld. - Eerste projecten van het Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels uitgevoerd. - Dijkversterkingsplannen van de Waddenzeedijken goedgekeurd. Inbreng geleverd voor dijkversterkingsplannen Markermeer. - Een goede ruimtelijke inpassing en mitigatie/compensatie van natuurwaarden bij goedkeuring van de projectplannen (dijkversterkingsplannen) gewaarborgd. - Maatregelen waar mogelijk aan provinciale doelen gekoppeld. - Toezicht op het opstellen van een projectplan (dijkversterkingsplan) voor de Afsluitdijk

	gehouden.
3.1.1.02 Deelnemen aan overlegstructuren	- In de Stuurgroep Afsluitdijk de provinciale thema's ruimtelijke kwaliteit, duurzame energie, natuur en recreatie en toerisme ingebracht. - Een uitvoeringsprogramma van ambities voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit bij het versterken van de Afsluitdijk met de regionale partijen opgesteld.
3.1.1.03 Adviseren over verbeterplannen regionale keringen	- Over verbeteringsplannen van de waterschappen voor de regionale keringen geadviseerd.
3.1.1.04 Ondersteunen van onderzoek naar de verbetering van het toetsinstrumentarium voor regionale keringen	- Een financiële bijdrage aan het veenkadenonderzoek geleverd. - Een financiële bijdrage aan het onderzoeksprogramma Regionale Keringen II geleverd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

Het instrument 3.1.1.05: Toezien op de veiligheidstoetsing van regionale keringen komt te vervallen omdat de toetsing van de regionale keringen eens in de 12 geschiedt en het instrument daarom in 2024 weer ingezet zal worden.

Van het instrument 3.1.1.03: Toetsen van verbeterplannen regionale keringen hebben wij de beschrijving gewijzigd in 3.1.1.03: Adviseren over verbeterplannen regionale keringen omdat dit beter beschrijft wat onze rol is.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

3.1.1.1. PS hebben op 7 mei 2012 het Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels vastgesteld.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.1.1	De primaire en regionale waterkeringen op orde krijgen en houden				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.076.358	948.000	922.000	920.000	932.000	927.000
Directe lasten	45.297	561.000	756.000	616.000	436.000	426.000
Overdrachten	106.377	7.782.000	0	1.500.000	0	0
Subtotaal Lasten	1.228.032	9.291.000	1.678.000	3.036.000	1.368.000	1.353.000
Baten	-6.882	-150.000	-250.000	-130.000	0	0
Resultaat voor bestemming	1.221.150	9.141.000	1.428.000	2.906.000	1.368.000	1.353.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	1.221.150	9.141.000	1.428.000	2.906.000	1.368.000	1.353.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor projecten in het kader van de integrale planstudie Kust (opstellen WABO-vergunning, communicatie, ontwerp-kustversterkingsplan) is budget opgenomen (meer lasten, 2013: € 250.000 en 2014: € 130.000, neutraal) Tot en met 2015 wordt jaarlijks € 100.000 beschikbaar gesteld voor samenwerking met de regionale partners aan ambities voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit bij het versterken van de Afsluitdijk en de realisatie van het waterbeleid (meer budget. € 100.000, nadeel)
Kapitaallasten	
Overdrachten	Voor het Uitvoeringsprogramma Kust zijn door PS (mei 2012) ten laste van de reserve TWIN-H en AP 2010 middelen beschikbaar gesteld. Voor de overdrachten is in zomernota 2012 € 7,8 miljoen nodig (hoger budget, € 7,8 miljoen, neutraal).
Stortingen voorzieningen	
Baten	Aan de van het Rijk ontvangen bijdrage voor de integrale planstudie kust wordt een onttrekking gedaan (meer baten, 2013: € 250.000 en 2014: € 130.000, neutraal)
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

3.1.2 operationeel doel

Kaders voor waterveiligheid ontwikkelen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
3.1.2.01 Adviseren over waterveilig bouwen	- Gemeenten volgens onze Structuurvisie en het Waterplan over waterveilig en innovatief bouwen in buitendijkse gebieden van IJssel en Markermeer geadviseerd.
3.1.2.02 Vaststellen van veiligheidsnormen	- Aanpassing van de normering van de regionale keringen vastgesteld.
3.1.2.03 Ontwikkelen en actualiseren van gebiedsdekkende overstromingskaarten	- Gebiedsdekkende overstromingskaarten in samenwerking met waterbeheerders en aangrenzende provincies geactualiseerd. - In het kader van de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's gevarenkaarten en risicokaarten vastgesteld.
3.1.2.04 Informeren van bewoners	- Op initiatief van het Rijk een communicatietraject over veiligheid in buitendijks gebied (13 kustplaatsen) gestart.
3.1.2.05 Deelnemen aan regionale samenwerking bij watercalamiteitbeheersing, oefeningen en Ronde Hoep	- De oefening van het najaar 2012 geëvalueerd. De verbeterpunten in de draaiboeken en bestuurlijke netwerkkaarten opgenomen. - Inbreng aan een door de gemeente Ouder-Amstel op te stellen bestemmingsplan en aan een door het Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht op te stellen inrichtingsplan geleverd.
3.1.2.06 Vaststellen veiligheidsnormen regionale keringen	- 3 gewijzigde waterverordeningen, waarin normen voor regionale keringen zijn aangepast, vastgesteld
3.1.2.07 Maken van beleid	- 1 beleidsnota over buitendijks gebied gemaakt. - 1 beleidsnota over compartimenteringskeringen gemaakt. - 1 beleidsnota over meerlaagsveiligheid gemaakt.
3.1.2.08 Adviseren in het Deltaprogramma	- Regionale bestuurlijke afstemming over de meest kansrijke peilstrategieën voor het Deltaprogramma IJsselmeergebied. - Advies over de voorkeurspeilstrategie voor het IJsselmeergebied (gezamenlijk met andere IJsselmeerprovincies) t.b.v. de Deltabeslissing IJsselmeergebied van het Rijk in 2014 opgesteld - Overzicht van de gewenste en noodzakelijke projecten en maatregelen in Noord-Holland gerelateerd aan de voorkeurspeilstrategie Deltaprogramma IJsselmeergebied opgesteld - De Strategische Agenda Kust in Nationale Visie Kust verwerkt. - Voor fase 3 van het Deltaprogramma Zoetwater (tot zomer 2013) vanuit de mogelijke strategieën 3 kansrijke strategieën getrechterd.

3.1.2.09

Inbrengen wateropgaven in klimaatbestendige inrichting

- Overzicht van beleid en maatregelen voor de klimaatbestendige inrichting van Noord-Holland vanuit de wateropgaven en het Deltaprogramma opgesteld.

- Verkenning 'Kusten als troef' over de integrale ontwikkeling van de kusten van Noord-Holland, mede op basis van het Deltaprogramma en de wateropgaven opgesteld.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

We hebben de beschrijving van instrument 3.1.2.5 Hulp verlenen aan de regio bij watercalamiteiten en het houden van oefeningen gewijzigd in 3.1.2.05: Samenwerken met de regio's bij watercalamiteiten, het houden van oefeningen en aanleg van calamiteitenberging Ronde Hoep om de output van de Ronde Hoep te kunnen vermelden.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Europese Richtlijn Overstromings Risico's

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.1.2		Kaders voor waterveiligheid ontwikkelen			
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	4.317.967	1.518.000	1.474.000	1.472.000	1.490.000	1.484.000
Directe lasten	341.999	71.000	71.000	0	0	0
Kapitaallasten	117.352	46.000	44.000	40.000	31.000	30.000
Subtotaal Lasten	4.777.318	1.635.000	1.589.000	1.512.000	1.521.000	1.514.000
Baten	-987.633	-221.000	-106.000	0	0	0
Resultaat voor bestemming	3.789.685	1.414.000	1.483.000	1.512.000	1.521.000	1.514.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	3.789.685	1.414.000	1.483.000	1.512.000	1.521.000	1.514.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Het budget kapitaallasten voor muskusrattenbestrijding wordt structureel verlaagd van 2013 t/m 2016 met in totaal € 46.908. Dit budget wordt bijgesteld, omdat de kasraming van de kapitaallasten muskusrattenbestrijding wordt herzien. (minder lasten, € 46.908, nadeel) Tevens wordt het budget muskusrattenbestrijding in 2013 verhoogd met € 71.000, omdat deze kosten worden doorbelast in verband met de muskusrattenbestrijding (meer lasten, € 71.000, neutraal)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	De baten voor muskusrattenbestrijding nemen in 2013 toe met € 35.000. In 2013 worden huuropbrengsten ontvangen, terwijl deze huuropbrengsten niet waren begroot. (meer baten, € 35.000, voordeel) Tevens nemen de baten muskusrattenbestrijding toe in 2013 met € 71.000, omdat de kosten voor muskusrattenbestrijding worden doorbelast. (meer baten, € 71.000, neutraal)
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

3.2 beleidsdoel

Water benutten en beheren

3.2.1 operationeel doel

Oppervlaktewater benutten en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
3.2.1.01	- Inzicht in de waterbehoefte verkregen.
Onderzoek uitvoeren naar zoetwaterbehoefte en -voorziening	- Pilot kleinschalige zelfvoorzienende zoetwaterberging gestart.
3.2.1.02	- 4 verordeningen en 3 reglementen vastgesteld.
Toezicht houden op waterschappen	- Repressief toezicht gehouden (begroting, jaarrekening).
3.2.1.03	- Circa 10 projecten gestart.
Uitvoeringsregeling Water uitvoeren	
3.2.1.04	- 20 projecten op het gebied van de combinatie waterberging en recreatie gestart.
Cofinancieren van (TWINH) integrale projecten	
3.2.1.05	- 1 tot 2 vispassages en ca. 1 km natuurvriendelijke oever aangelegd.
Uitvoeren van maatregelen voor het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water	

(KRW)	- Kwaliteit van 3 'Waterparels' verbeterd. - 2 synergieprojecten gestart en 1 afgerond.
3.2.1.07 Realiseren en handhaven zwemplekken	- Circa 120 zwemplekken aangewezen, gecontroleerd en van publieksinformatie voorzien.
3.2.1.08 Uitvoeren convenant en actieprogramma 'Samenwerken Waterketen Noord-Holland'	- Overdracht van taken ketenbeheer naar gemeenten en waterschappen in een overeenkomst vastgelegd.
3.2.1.09 Toetsen van gemeentelijke rioleringsplannen	- 2 plannen getoetst.
3.2.1.10 Monitoren uitvoering waterplan	- De uitvoering van het Waterplan gemonitord middels een door alle waterbeheerders ingevuld jaarlijks voortgangsoverzicht voor de bilaterale overleggen tussen de gedeputeerde Water en dijkgraven.
3.2.1.11 Aanwijzen van vaarwegbeheerders	- Vaarwegenverordening vastgesteld.
3.2.1.12 Steunen en faciliteren ontwikkelingen op het gebied van waterinnovatie in de rol van early adapter.	- Innovatie water(veiligheids)oplossingen op minimaal 5 concrete Noord-Hollandse locaties gestimuleerd. - Topsector water, Europese (co)financiering en European Innovation Partnership Water ('innovation sit') optimaal benut.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

Het instrument 3.2.1.06: Adviseren over rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer is komen te vervallen omdat de provinciale belangen in 2012 zijn ingebracht in de rijksstructuurvisie.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

TWINH = Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland

KRW = Kaderrichtlijn Water

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

3.2.1.10 De uitvoering van het Waterplan gemonitord middels een door alle waterbeheerders ingevuld jaarlijks voortgangsoverzicht voor de bilaterale overleggen tussen de gedeputeerde Water en dijkgraven.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Actieprogramma Samenwerken in de waterketen

Monitoring programma Waterplan

Uitvoeringsprogramma Waterplan

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.2.1	Oppervlaktewater benutten en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.964.956	2.788.000	2.670.000	2.644.000	2.677.000	2.664.000
Directe lasten	165.559	1.016.000	727.000	447.000	447.000	447.000
Overdrachten	3.960.649	1.709.000	1.826.000	1.774.000	1.417.000	550.000
Subtotaal Lasten	6.091.163	5.513.000	5.223.000	4.865.000	4.541.000	3.661.000
Baten	-560.162	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	5.531.001	5.513.000	5.223.000	4.865.000	4.541.000	3.661.000
Storting reserves	500.000	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	-226.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	6.031.001	5.287.000	5.223.000	4.865.000	4.541.000	3.661.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor uitgaven ten laste van de (te) ontvangen rijksbijdrage voor het plaatsen van publieksborden bij openbare zwemgelegenheden is een budget beschikbaar gesteld (meer budget, € 280.000, neutraal) Het budget voor Loosdrechtse Plassen is structureel verplaatst van programma 5 Ruimte (OD 5.2.1) naar programma 3 Water (meer budget, € 23.000, neutraal) Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Oppervlaktewater benutten en beheren plaatsgevonden (minder lasten, € 28.000, voordeel)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Ottrekking reserves	
Storting reserves	

3.2.2 operationeel doel

Grondwater benutten en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
3.2.2.01 Verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen en -infiltratie	- Ongeveer 40 vergunningaanvragen afgehandeld.
3.2.2.02 Stimuleren van de uitvoering van projecten in het kader van de bestrijding van verdroging.	- 17 projecten voor de Europese Kaderrichtlijn Water met de uitvoering gestart.
3.2.2.03 Monitoren en evalueren van grondwater kwantiteitsbeleid	- Beeld van grondwaterstanden en -kwaliteit verkregen.
3.2.2.04 Opstellen van gebiedsdossiers drinkwater	- Uitwerking en controle op voortgang beheermaatregelen voor de drinkwaterwinningen in Het Gooi en de duinen uitgevoerd.
3.2.2.06 Onderzoek uitvoeren naar interprovinciale drinkwatervoorziening	- Een rapport over de interprovinciale drinkwatervoorziening voor Centraal en West-Nederland opgesteld.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

Het instrument 3.2.2.05: Onderzoek uitvoeren naar het effect van punt-bronnen op Natura 2000 gebied is komen te vervallen omdat het rapport in 2012 is opgeleverd.

Wij hebben de omschrijving van het instrument 3.2.2.2 Co-financieren van projecten om de bestrijding van de verdroging te stimuleren gewijzigd in 3.2.2.2: Stimuleren van de uitvoering van projecten in het kader van de bestrijding van verdroging omdat stimulering niet alleen via co-financiering plaatsvindt maar ook op andere manieren.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.2.2	Grondwater benutten en beheren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.468.369	894.000	854.000	844.000	855.000	850.000
Directe lasten	257.694	295.000	296.000	296.000	296.000	296.000
Overdrachten	33.718	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	1.759.781	1.189.000	1.150.000	1.140.000	1.151.000	1.146.000
Baten	-852.560	-904.000	-904.000	-904.000	-904.000	-904.000
Resultaat voor bestemming	907.221	285.000	246.000	236.000	247.000	242.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	907.221	285.000	246.000	236.000	247.000	242.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

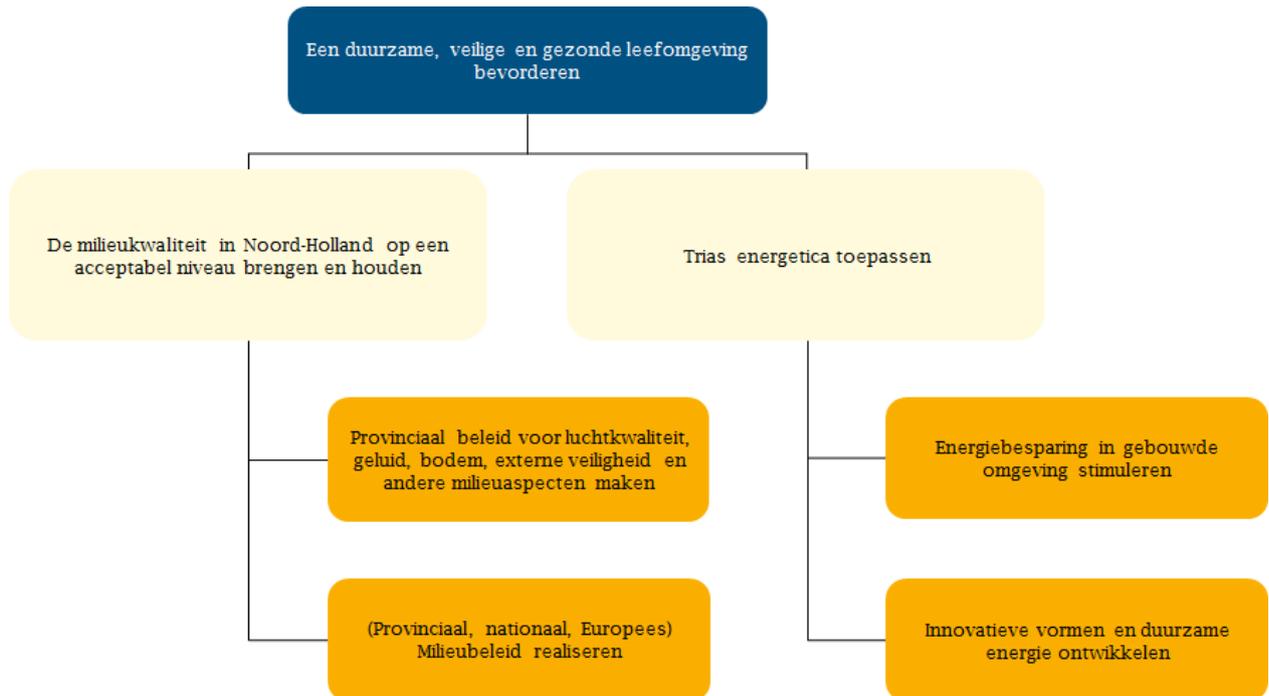
Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Storringen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

Programma 4 Milieu

Maatschappelijk doel

Een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving bevorderen.

Doelenboom

Beleidskader

- Europese, nationale en provinciale wet- en regelgeving is kaderstellend voor het maken en realiseren van milieubeleid.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Uitvoeren bodemsaneringstrategie en bijbehorend uitvoeringsprogramma
- Vaststellen nieuw actieplan geluid provinciale wegen
- Uitvoering geven aan Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel
- Opstellen geurbeleid
- Actief volgen van de landelijke transitie van het bodembeleid
- Regie voeren op regionale uitvoeringsdiensten
- Anticiperen op wijzigingen in het nieuwe stelsel van omgevingsrecht
- Richten op economische bedrijvigheid rond de ontwikkeling en toepassing van duurzame energie en energiebesparing (off shore wind, biomassa en energiemaatregelen in de gebouwde omgeving)

Omgevingsfactoren

- Binnen het werkveld milieu hebben we te maken met een aantal autonome ontwikkelingen zoals: de groei/concentratie van het aantal inwoners in sommige delen van Noord-Holland en krimp in andere delen, economische bedrijvigheid/economische crisis, de groei van de vervoersbewegingen, nieuwe technologieën/innovatie en de klimaatverandering.
- De ontwikkelingen liggen voor een belangrijk deel buiten de invloedssfeer van de provincie Noord-Holland, maar kunnen wel het milieu beïnvloeden.
- De combinatie van functies binnen ons grondgebied geeft spanningen op het gebied van leefbaarheid en gezondheid.
- We vinden het belangrijk dat er zuinig gebruik wordt gemaakt van de ruimte en er sprake is van duurzaamheid.
- Wij houden in onze afwegingen en besluitvorming over activiteiten waarvoor de provincie bevoegd gezag is dan ook rekening met de gevolgen voor de leefomgeving

Budgettabel (in euro's)

Programma 4								Milieu
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Afwijking	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	22.112.521	24.040.000	22.701.000	-1.339.000	6	21.567.000	21.834.000	21.718.000
Directe lasten	33.041.307	16.857.000	11.900.000	-4.957.000	42	10.876.000	3.492.000	3.154.000
Kapitaallasten	0	0	438.000	438.000	-100	1.225.000	1.925.000	2.625.000
Overdrachten	23.389.259	18.900.000	9.940.000	-8.960.000	90	4.510.000	3.801.000	2.190.000
Subtotaal Lasten	78.543.087	59.797.000	44.979.000	-14.818.000	33	38.178.000	31.052.000	29.687.000
Baten	-38.264.783	-12.002.000	-8.498.000	3.504.000	41	-3.648.000	-4.316.000	-3.253.000
Resultaat voor bestemming	40.278.304	47.795.000	36.481.000	-11.314.000	31	34.530.000	26.736.000	26.434.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	40.278.304	47.795.000	36.481.000	-11.314.000	31	34.530.000	26.736.000	26.434.000

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>OD 4.1.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'Maken van provinciaal beleid voor luchtkwaliteit, geluid, bodem, externe veiligheid en andere milieuaspecten' plaatsgevonden (minder lasten, € 40.000, voordeel)</p> <p>OD 4.1.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor bijdragen aan in IPO-verband uitgevoerde projecten (minder lasten, € 22.000, voordeel)</p> <p>OD 4.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een</p>

---

aframing van de budgetten voor 'Energiebesparing in gebouwde omgeving stimuleren' plaatsgevonden (minder lasten, € 130.000, voordeel)

OD 4.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor Leren voor Duurzame ontwikkeling (minder lasten, € 105.000, voordeel)

OD 4.2.2 Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'Ontwikkelen van innovatieve vormen en duurzame energie' plaatsgevonden (minder lasten, € 40.000, voordeel)

OD 4.2.2 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2014 een bezuiniging plaatsgevonden voor internationale duurzame energie beurzen (minder lasten, 2013: € 50.000, 2014 e.v.: € 100.000 voordeel)

OD 4.2.2 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2016 een bezuiniging plaatsgevonden voor CO2 servicepunt (minder lasten, € 820.000 voordeel)

De lasten zijn lager, doordat:

- Bedrijven nemen minder initiatieven tot bouw/verbouw (legesverplichte Wabo-activiteiten). Hierdoor zijn minder uitgaven nodig voor afhandeling van die Wabo coördinatie. Deze wijziging is structureel (minder lasten, € 41.000, voordelig).

OD 4.1.2 Voor bodemsanering wordt het lastenbudget voor de toevoeging van rente aan de vooruit ontvangen Rijksbijdragen in het kader van bodemsanering (gasfabriek, etc.) afgeraamd. Aangezien er geen vooruitontvangen Rijksbijdragen in dit kader meer zijn, is er geen rentetoevoeging meer noodzakelijk. (minder lasten, € 294.240, voordeel).

OD 4.1.2 Voor uitvoering bodemsaneringswerken wordt het budget van € 88.101 afgeraamd tot en met 2015, omdat de begrote bedragen op dit budget niet meer tot uitkering komen. (minder lasten, € 88.101, voordeel)

Kapitaallasten

Overdrachten

Baten

OD 4.1.2 Voor uitvoering bodemsaneringswerken wordt het structurele budget van in totaal € 1.100.000 wordt tot en met 2015 afgeraamd, omdat de begrote bedragen op dit budget niet meer tot uitkering komen. (minder baten € 1.100.000, nadeel)

OD 4.1.2 In de begroting fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen bedraagt de vergoeding voor apparaatskosten tot en met 2016 € 116.400. In de begroting staat tot en met 2016 een budget van € 90.800. Dit betekent dat het oorspronkelijke budget tot en met 2016 toeneemt met € 25.600.(meer baten, € 25.600, voordeel).

Onttrekking reserves

Storting reserves

4.1 beleidsdoel

De milieukwaliteit in Noord-Holland op een acceptabel niveau brengen en houden

---

4.1.1 operationeel doel

Provinciaal beleid voor luchtkwaliteit, geluid, bodem, externe veiligheid en andere milieuaspecten maken

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
4.1.1.01 Actualiseren Stiltegebiedenbeleid	- Aangepaste regels voor stiltegebieden in PMV vastgelegd.
4.1.1.04 Herijken Provinciale Milieuverordening	- Herijkte Provinciale Milieuverordening aan GS/PS voorgelegd.
4.1.1.05 Anticiperen op de Omgevingswet	- De consequenties van de Omgevingswet in beeld gebracht en (indien nodig) provinciale standpunten geformuleerd.
4.1.1.06 Stimuleren integratie milieu en ruimtelijke ordening t.b.v. faciliteren gebiedsontwikkeling	- Atlas leefomgeving doorontwikkeld. - De milieusituatie in het Noordzeekanaalgebied (NZKG) onderdeel van de bestuurlijke besluitvorming over de toekomst van het NZKG (visie NZKG 2040) geworden.
4.1.1.07 Regievoeren op regionale uitvoeringsdiensten en opereren als partner	- Regionale uitvoeringsdiensten opgericht, regie op verdere implementatie gevoerd. - Overdracht van provinciale taken aan regionale uitvoeringsdiensten vormgegeven (overdracht personeel, vormgeven opdrachtgeverschap).
4.1.1.08 Formuleren beleid voor geur	- Beleidsnotitie geur aan GS voorgelegd.
4.1.1.09 Hanteren doelmatigheidscriterium voor de afweging van geluidreducerende maatregelen	- Uniforme afweging van geluidsreducerende maatregelen.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

4.1.1.01 In 2012 is een beleidsnotitie herijking beleid stilte vastgesteld in GS. Naar aanleiding daarvan moeten de regels over stiltegebieden in de Provinciale Milieuverordening worden aangepast. Tevens zal naar aanleiding van de besluitvorming in GS onderzoek plaatsvinden naar mogelijk nieuw aan te wijzen stiltegebieden. Als dit tot selectie van een gebied leidt, moet dit ook bij de wijziging van de PMV worden opgenomen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

Het Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit

52. Voorjaar 2012 is de midterm review uitgevoerd en het milieureslag 2010-2011 gepubliceerd met daarin de speerpunten 2012-2013.

4.1.1.04 Provinciale Milieureverordening is door Provinciale Staten herijkt en vastgesteld op 11 juli 2011 (tranche 7).

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

Noordzeekanaalgebied = NZKG

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

4.1.1.01. Bij de behandeling van de Structuurvisie in Provinciale Staten is een amendement aangenomen over stilte en duisternis (A8-24/17-5-10). In het amendement verzoeken de Staten duisternis en stilte als belangrijke kernwaarden van de beleving van een landschap toe te voegen in de tekst van de structuurvisie en in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Het onderwerp stilte is ook opgenomen in het Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013. In 2012 heeft een herijking van het stiltegebiedenbeleid plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan moeten de regels over stiltegebieden in de Provinciale Milieureverordening worden aangepast.

4.1.1.06 Bepalen positie milieu in gebiedsontwikkeling is aangepast in integreren milieu in ruimtelijke ordening. Dit heeft naast het verbeteren van de milieukwaliteit bij ruimtelijke ontwikkeling als doel om (milieu)knelpunten te voorkomen. De visie Noordzeekanaalgebied wordt gemaakt en zal in 2013 worden vastgesteld. Het onderzoek "Optimale benutting bestaand havengebied", december 2011, vormt hiervoor een bouwsteen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013
- Optimale benutting bestaand havengebied
- Provinciale Milieureverordening
- Milieureslag 2010-2011

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.1	Provinciaal beleid voor luchtkwaliteit, geluid, bodem, externe veiligheid en andere milieuaspecten maken				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.689.794	1.389.000	1.338.000	1.328.000	1.345.000	1.339.000
Directe lasten	92.863	357.000	297.000	297.000	317.000	317.000
Overdrachten	316.587	700.000	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	2.099.244	2.446.000	1.635.000	1.625.000	1.662.000	1.656.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	2.099.244	2.446.000	1.635.000	1.625.000	1.662.000	1.656.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	2.099.244	2.446.000	1.635.000	1.625.000	1.662.000	1.656.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Vanuit de portefeuille Milieu wordt een bijdrage van € 20.000 per jaar (2011 t/m 2014) geleverd aan het Interreg project Joaquin. Deze bijdrage wordt gestort in de Reserve Cofinanciering Europese Projecten (minder budget, € 20.000, neutraal).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'Maken van provinciaal beleid voor luchtkwaliteit, geluid, bodem, externe veiligheid en andere milieuaspecten' plaatsgevonden (minder lasten, € 40.000, voordeel)</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor bijdragen aan in IPO-verband uitgevoerde projecten (minder lasten, € 22.000, voordeel)</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

4.1.2 operationeel doel

(Provinciaal, nationaal, Europees) Milieubeleid realiseren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
4.1.2.01 Opstellen, handhaven en toetsen van regels	<ul style="list-style-type: none"> - 1350 vergunnings- en ontheffingsaanvragen, verklaringen van geen bedenkingen, meldingen en beoordelingen van wettelijke rapportages afgehandeld. - Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) voor 2013 uitgevoerd en overdracht naar de RUD's. - Jaarverslag toezicht en handhaving 2012 aan GS/PS voorgelegd. Overdracht naar RUD's. - Afstemming en coördinatie voor een doelmatige handhaving in Noord-Holland uitgevoerd en toezicht op de kwaliteit van de handhaving door betreffende bevoegd gezag (par. 5.2 Wabo). - Saneringen als gevolg van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) afgerond.
4.1.2.02 Uitvoeren van de bodemvisie	<ul style="list-style-type: none"> - Alle eindige acties bodemvisie afgerond. - Evaluatie bodemvisie 2009-2013 uitgevoerd. - Geoparks in Noord-Holland ontwikkeld.
4.1.2.03 Uitvoeren bodemprojecten obv bodemsaneringstrategie en	<ul style="list-style-type: none"> - Voortgangsrapportage aanpak spoedlocaties aan GS voorgelegd. - Uitvoering onderzoek en/of sanering 10

uitvoeringsprogramma bodemsanering 2010-2014	<p>bodemsaneringsprojecten gestart.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsidieaanvragen o.b.v. uitvoeringsregeling subsidiëring bodemsanering voor 5 saneringsprojecten verwerkt.
4.1.2.04 Uitvoeren van het Meerjarenprogramma Wet bodembescherming 2005-2009	<ul style="list-style-type: none"> - 100% van de met het Rijk overeengekomen prestaties geleverd.
4.1.2.05 Toezien op en subsidiëren van verbeteren van de bodemkwaliteit in het stedelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> - Toezicht op de uitvoering van ISV programma's van 17 programmagemeenten middels voortgangsoverleggen gehouden. - Subsidieverzoeken voor bodemprojecten van ISV notitiegemeenten beoordeeld.
4.1.2.06 Uitvoeren Nazorg Wm Stortplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> - 3 nazorgplannen beoordeeld
4.1.2.08 Beheren van provinciale geluidzones van industrieterreinen van regionaal belang	<ul style="list-style-type: none"> - Bestaand inzicht in geluidsbelasting op en rond industrieterreinen van regionaal belang actueel gehouden door de vergunde geluidruimte in het geluidzonemodel te verwerken. - Aan het onderzoek aanpassing geluidzone Westpoort deelgenomen.
4.1.2.09 Uitvoeren Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel	<ul style="list-style-type: none"> - Meetnet luchtkwaliteit beheerd; luchtkwaliteit Schiphol, Westpoort en IJmond gemonitord en gerapporteerd.
4.1.2.10 Uitvoeren van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014	<ul style="list-style-type: none"> - Wettelijke EV-taken uitgevoerd. - Op EV-gebied met regionale partners samengewerkt (gemeenten, milieudiensten en veiligheidsregio's). - Aan regionale partners subsidies verleend.
4.1.2.11 Uitvoeren van milieueffectrapportages	<ul style="list-style-type: none"> - Milieueffectrapportages opgesteld of getoetst. - Extra aandacht aan milieu en gezondheid besteed.
4.1.2.12 Uitvoeren Regelgeving Burgerluchthavens- en Militaire luchthavens (RBML)	<ul style="list-style-type: none"> - Luchthavenbesluiten en -regelingen voor bestaande regionale luchthavens in Noord-Holland door PS vastgesteld. - Ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik verleend.
4.1.2.13 Vaststellen Actieplan geluid	<ul style="list-style-type: none"> - Actieplan Geluid door GS vastgesteld en ter informatie aan PS toegezonden.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

4.1.2.2 De Bodemvisie Noord-Holland loopt tot eind 2013. Daarom zal in de tweede helft van 2013 een evaluatie plaatsvinden van de uitvoering van de bodemvisie, met daarin tevens een vooruitblik naar de periode 2014 en verder.

4.1.2.6 Wij zijn er op basis van bv. Wm verantwoordelijk voor dat bestaande stortplaatsen goed beheerd worden. Dit betekent o.a. dat wij de nazorgplannen die exploitanten moeten opstellen, beoordelen om te bezien of dit conform wet en beleidsregels gebeurt.

4.1.2.7 de tussentijdse evaluatie actieplan geluid is afgerond. Nieuw actieplan geluid provinciale wegen wordt in 2013 vastgesteld.

4.1.2.11 Beoordeling 8 Milieueffectrapporten uitgevoerd en m.e.r.-procedure afgerond. Betreft MER voor het definitieve Provinciale Inpassingsplan Toegang Zeepoort IJmuiden, MER voor het projectplan kustversterking Zwakke Schakels Noord-Holland, MER voor het projectplan kadeversterking Den Oever, MER voor het projectplan versterking Waddenzeedijk Texel, MER voor het projectplan dijkversterking Hoorn-Edam, MER voor het projectplan dijkversterking Edam-Amsterdam, MER voor het projectplan dijkversterking Marken, MER-beoordeling voor het Provinciaal Inpassingsplan HOV Het Gooi.

4.1.2.12 Dit instrument betreft de uitvoering van provinciale taken voortvloeiend uit de Regelgeving Burgerluchthavens- en Militaire luchthavens (RBML, 2008). Met de RBML is het bevoegd gezag voor regionale luchthavens gedecentraliseerd naar de provincie.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

Provinciale beleidsnota regionale luchthavens is door Provinciale Staten vastgesteld op 27 september 2011 met besluit 11

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

HUP = Handhavinguitvoeringsprogramma

RUD's = Regionale uitvoeringsdiensten

ISV = Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing

RBML = Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire luchthavens

EV = Externe Veiligheid

HOV = Hoogwaardig Openbaar Vervoer

MER = Milieu Effectenrapportage

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

- 4.1.2.4 Het Meerjarenprogramma Wet bodembescherming 2005 t/m 2009 bevat projecten die gestart zijn in de periode 2005 t/m 2009 en kunnen doorlopen tot 2015

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#)
- [\(Wabo\)](#)
- [het Besluit externe veiligheid inrichtingen \(het BEVI\)](#)
- [het Besluit risico's zware ongevallen \(Het BRZO \)](#)
- [De Bodemvisie Noord-Holland 2009-2013.](#)
- [De Bodemsaneringstrategie en Uitvoeringsprogramma 2010-2014.](#)
- [Het Meerjarenprogramma bodemsanering 2005-2009](#)
- [Wet bodembescherming](#)
- [Regionaal samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit](#)
- [De aanvulling op het geactualiseerd Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel.](#)
- [Provinciale Milieuverordening](#)
- [Provinciale Beleidsnota regionale luchthavens](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.2	(Provinciaal, nationaal, Europees) Milieubeleid realiseren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	18.848.238	21.386.000	20.145.000	19.028.000	19.263.000	19.160.000
Directe lasten	31.079.266	13.784.000	10.348.000	9.650.000	2.396.000	2.489.000
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	14.115.856	10.373.000	7.675.000	3.608.000	2.899.000	1.920.000
Subtotaal Lasten	64.043.360	45.543.000	38.168.000	32.286.000	24.558.000	23.569.000
Baten	-35.290.474	-10.977.000	-8.498.000	-3.648.000	-4.316.000	-3.253.000
Resultaat voor bestemming	28.752.886	34.566.000	29.670.000	28.638.000	20.242.000	20.316.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	28.752.886	34.566.000	29.670.000	28.638.000	20.242.000	20.316.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>De lasten wijzigen doordat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven nemen minder initiatieven tot bouw/verbouw (legesverplichte Wabo-activiteiten). Hierdoor zijn minder uitgaven nodig voor afhandeling van die Wabo coördinatie. Deze wijziging is structureel (minder lasten, € 618.000, neutraal, € 41.000, voordelig). - Bij het vaststellen van het Inpassingsplan N23 Westfriisaweg (PIP) is de provincie bevoegd gezag geworden voor omgevingsvergunningen Westfriisaweg. De aanvragen voor omgevingsvergunningen worden in 2012 en in 2013 verwacht. De te maken kosten worden door leges gedekt (in 2013: meer lasten, € 500.000, neutraal). <p>Voor bodemsanering wordt het lastenbudget voor de toevoeging van rente aan de vooruit ontvangen Rijksbijdragen in het kader van bodemsanering (gasfabriek, etc.) afgeraamd. Aangezien er geen vooruitontvangen Rijksbijdragen in dit kader meer zijn, is er geen rentetoevoeging meer noodzakelijk. (minder lasten, € 294.240, voordeel).</p> <p>Voor de uitvoering bodemsaneringswerken wordt de ontvangen bijdrage van Nuon en Ilperveld in 2013 en 2014 van € 1.200.000 gestort in de voorziening bodemsanering en bodembeheertaken. Ten laste van dit subproduct was een bedrag van € 1.600.000 begroot voor bodemsanering in 2013 en 2014, echter deze worden uitgevoerd bij de bodembeheertaken. (meer lasten, € 400.000, neutraal)</p> <p>Tevens wordt het budget van € 88.101 afgeraamd tot en met 2015, omdat de begrote bedragen op dit budget niet meer tot uitkering komen. (minder lasten, € 88.101, voordeel)</p> <p>Een budget van € 1.600.000 wordt in 2013 en 2014 overgeheveld van</p>

---

bodemsanering naar bodembeheertaken. Tevens wordt tot en met 2016 een bijdrage van derden ontvangen van in totaal € 708.800 voor masterplan Het Gooi die wordt gestort in de voorziening bodemsanering en bodembeheertaken. Ook wordt er tot en met 2016 een bedrag gestort in de voorziening bodemsanering en bodembeheertaken van in totaal € 396.000 voor het op peil houden van de voorziening. (meer lasten, € 2.704.800, neutraal)

Kapitaallasten

Overdrachten

De overdrachten zijn hoger doordat:

- In 2015 de subsidiebetalingen voor verbetering van de luchtkwaliteit worden verwacht. Deze subsidiebetaling is incidenteel (meer overdrachten, € 1.368.000, neutraal).

In de begroting fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen bedraagt de opbrengst nazorgheffing tot en met 2016 in totaal € 1.982.070. Dit bedrag wordt betaald aan het Nazorgfonds Gesloten Stortplaatsen. Het oorspronkelijke budget was gebaseerd op de verwachte heffingen van de exploitanten. Dit budget is bij nader inzien te hoog berekend. Het budget zal tot en met 2016 met in totaal € 4.770.790 worden afgeraamd. (minder lasten, € 4.770.790, neutraal)

Voor de uitvoering van luchtkwaliteitsmaatregelen (RSL-N) wordt subsidie verleend voor de aanpak van knelpunten in Amsterdam en het resterende knelpunt in de IJmond (meer budget, € 4.050.000, neutraal)

Stortingen voorzieningen

Baten

De baten wijzigen, doordat:

- Bedrijven nemen minder initiatieven tot bouw/verbouw (legesverplichte Wabo-activiteiten). Hierdoor worden ook minder leges verwacht. Deze wijziging is structureel (minder baten, € 618.000, neutraal).

- Bij het vaststellen van het Inpassingsplan N23 Westfriisaweg (PIP) is de provincie bevoegd gezag geworden voor omgevingsvergunningen Westfriisaweg. De aanvragen voor omgevingsvergunningen worden in 2012 en in 2013 verwacht. De te maken kosten worden door leges gedekt (in 2013: meer baten, € 500.000, neutraal).

- In 2015 een onttrekking aan de balanspost vooruitontvangen rijksbijdrage wordt verwacht voor verbetering van luchtkwaliteit. Deze onttrekking is incidenteel (meer baten, € 1.368.000, neutraal).

Voor de uitvoering bodemsaneringswerken wordt een bijdrage ontvangen in 2013 en 2014 van Nuon en Ilperveld van € 1.200.000 (meer baten, € 1.200.000, neutraal)

Tevens wordt voor uitvoering bodemsaneringswerken het structurele budget van in totaal € 1.100.000 wordt tot en met 2015 afgeraamd, omdat de begrote bedragen op dit budget niet meer tot uitkering komen. (minder baten € 1.100.000, nadeel)

Voor uitvoering bodembeheertaken wordt structureel tot en met 2016 een bijdrage ontvangen van diverse gemeenten van in totaal € 708.800. (meer baten, € 708.800, neutraal)

In de begroting fonds Nazorg gesloten stortplaatsen bedraagt de opbrengst nazorgheffing tot en met 2016 van de exploitanten

€ 1.982.070. Het oorspronkelijke budget was gebaseerd op de verwachte heffingen van de exploitanten. Dit budget is bij nader inzien te hoog berekend. Het budget zal tot en met 2016 met in totaal

€ 6.686.000 worden afgeraamd. (minder baten, € 4.703.930, neutraal).

In de begroting fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen bedraagt de vergoeding voor apparaatskosten tot en met 2016 € 116.400. In de

---

---

begroting staat tot en met 2016 een budget van € 90.800. Dit betekent dat het oorspronkelijke budget tot en met 2016 toeneemt met € 25.600.(meer baten, € 25.600, voordeel).

Van het Rijk wordt een bijdrage van totaal € 9 mln ontvangen uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (vierde tranche) voor het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel (RSL-N). In 2013 zal het tweede voorschot van € 4,05 mln worden uitgekeerd (in 2012 € 4,5 mln en in 2016 € 0,5 mln) (baten verhoogd, € 4.050.000, neutraal)

Door de inwerkingtreding van de Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens (RBML) wordt de bevoegdheid voor de regionale luchthavens door het Rijk overgedragen aan de provincie. De vergoeding die voor het voeren van het secretariaat van de Commissies Milieuhygiëne werd ontvangen, komt hiermee te vervallen (minder baten, € 7.000, nadeel).

Onttrekking reserves

Storting reserves

4.2 beleidsdoel

Trias energetica toepassen

4.2.1 operationeel doel

Energiebesparing in gebouwde omgeving stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
4.2.1.01 Stimuleren duurzame energieontwikkeling en -besparing bij Noord-Hollandse gemeenten en bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke uitvoering van duurzame energieprojecten door het Servicepunt Duurzame Energie ondersteund. - Energiebesparing, energieontwikkeling en toepassing van duurzame energie in gebouwde omgeving gestimuleerd. - CO2 monitor gecontinueerd. - MKB door Servicepunt Duurzame Energie geclusterd en gefaciliteerd.
4.2.1.04 Maken van prestatieafspraken met gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzame energieakkoorden met gemeenten ondertekend. - Gemeenten bij concrete projecten op onder andere duurzaam bouwen door CO2 Servicepunt ondersteund.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

4.2.1.01. De monitor is een instrument dat door het Servicepunt Duurzame Energie (voorheen

CO2 Servicepunt) wordt ingezet en opgesteld, nu opleveren van de co2-monitor

4.2.1.01. Op 5 maart 2012 is het Koersdocument Duurzame Energie Noord-Holland door PS vastgesteld Het Koersdocument richt zich op de economische bedrijvigheid ten aanzien van energiebesparing en ontwikkeling en toepassing van duurzame energie. Één van de aandachtsgebieden is duurzaam bouwen. Wij richten ons niet meer alleen op gemeenten maar ook op het stimuleren van kennis en vaardigheden van duurzame energieontwikkeling en -besparing bij bedrijven.

4.2.1.03 is vervallen omdat de vulpuntenregeling afloopt in 2012.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

Het koersdocument is vastgesteld op 5 maart 2012, inclusief twee amendementen aangaande aandacht voor zonne-energie en ondersteunen lokale initiatieven.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- Het Koersdocument Duurzame Energie Noord-Holland 2012 - 2015
- [Duurzame Energie](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.2.1	Energiebesparing in gebouwde omgeving stimuleren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.574.488	375.000	354.000	348.000	352.000	350.000
Directe lasten	1.104.633	1.087.000	424.000	199.000	99.000	99.000
Overdrachten	7.678.169	7.256.000	1.465.000	902.000	902.000	270.000
Subtotaal Lasten	10.357.290	8.718.000	2.243.000	1.449.000	1.353.000	719.000
Baten	-700.461	-30.000	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	9.656.829	8.688.000	2.243.000	1.449.000	1.353.000	719.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	9.656.829	8.688.000	2.243.000	1.449.000	1.353.000	719.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'Energiebesparing in gebouwde omgeving stimuleren' plaatsgevonden (minder lasten, € 130.000, voordeel)</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor Leren voor Duurzame ontwikkeling (minder lasten, € 105.000, voordeel)</p> <p>De afname is het gevolg van lagere kasramingen voor projecten duurzame energie ten laste van de bestemmingsreserve TWIN-H (lagere uitgaven, € 0,3 miljoen, neutraal).</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	De afname is het gevolg van een incidentele hogere kasraming in 2012 voor projecten Duurzame energie ten laste van de bestemmingsreserve TWIN-H (lagere overdrachten, € 6,4 miljoen, neutraal)
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

4.2.2 operationeel doel

Innovatieve vormen en duurzame energie ontwikkelen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
4.2.2.01 Uitvoeren van het Koersdocument Duurzame Energie 2012-2016	<ul style="list-style-type: none"> - Inzicht in provinciale rol en opgave voor innovatie, opwekking en gebruik duurzame energie gekregen. - Diverse samenwerkingsverbanden zoals de Noord-Hollandse Energy Board en Energy Valley in Noord-Nederland opgezet.
4.2.2.02 Ondersteunen duurzame energie-initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> - Lokale initiatieven ondersteund
4.2.2.05 Stimuleren clusterontwikkeling duurzame energie in Noord-Holland en deze programmeren	<ul style="list-style-type: none"> - Energy Board operationeel. - Projecten in de duurzame energiesector worden aangejaagd door de Energy Board.
4.2.2.06 Noord-Holland neergezet als aantrekkelijke regio voor bedrijvigheid duurzame energie	<ul style="list-style-type: none"> - Aan (inter) nationale beurzen en bijeenkomsten deelgenomen of georganiseerd - Afstemming tussen de Energy Board en Energy Valley (ambtelijk en bestuurlijk) geborgd - Innovatiecontracten en green deals samen met Energy Valley partners verder uitgewerkt
4.2.2.07	<ul style="list-style-type: none"> - Dit revolving fund afgebouwd

Deelnemen in het Ontwikkelingsfonds
Duurzame Energie Noord-Holland (ODENH)

4.2.2.08

Stimuleren van duurzame energietechnologie
en duurzame energie-innovatie

- Duurzame energiefonds Noord-Holland (DEFNH)
opgericht en in uitvoering genomen (en
garantiefonds duurzaam bouwen in overweging
genomen).

- Biomassa-innovatieprojecten
(biomassavergassing) en off shore windprojecten
ondersteund.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

4.2.2.1 De titel duurzame energieagenda 2012-2016 is vervangen door de titel Koersdocument
Duurzame Energie 2012-2015

4.2.2.3 .Per 1 januari 2013 stopt het rijksprogramma Leren voor Duurzame Ontwikkeling

4.2.2.4 en 4.2.2.5 Niet het beschikbaar stellen van kennis is een beleidsinstrument, maar de
instelling van een Energy Board gaat zorgen voor de gecoördineerde clusterontwikkeling en
daarmee kennisuitwisseling.

4.2.2.6 Het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijvigheid in de duurzame
energiesector is het beleidsinstrument. Internationale beursdeelname is de output.

4.2.2.7 Het extern beheer van ODENH stopt per 1 oktober 2012. Afbouw wordt zorgvuldig
aangepakt, er volgen geen nieuwe investeringen en bestaande participaties blijven beheerd.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013 is door Provinciale Staten Vastgesteld met besluit
52

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

ODENH = Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

4.2.2.8 d.m.v. subsidies n.a.v. actielijnen uitvoeringsprogramma Biomassa.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Het Koersdocument Duurzame Energie Noord-Holland 2012 - 2015

- [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.2.2	Innovatieve vormen en duurzame energie ontwikkelen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	890.000	864.000	863.000	874.000	869.000
Directe lasten	764.546	1.629.000	831.000	730.000	680.000	249.000
Kapitaallasten	0	0	438.000	1.225.000	1.925.000	2.625.000
Overdrachten	1.278.647	571.000	800.000	0	0	0
Subtotaal Lasten	2.043.192	3.090.000	2.933.000	2.818.000	3.479.000	3.743.000
Baten	-2.273.849	-995.000	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-230.657	2.095.000	2.933.000	2.818.000	3.479.000	3.743.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-230.657	2.095.000	2.933.000	2.818.000	3.479.000	3.743.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Tot en met 2015 wordt jaarlijks € 532.000 ingezet voor subsidieverlening aan Energy Valley. Dit bedrag is inclusief een compensabele BTW-component van € 138.000 (minder budget, € 532.000, neutraal)</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor 'Ontwikkelen van innovatieve vormen en duurzame energie' plaatsgevonden (minder lasten, € 40.000, voordeel)</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2014 een bezuiniging plaatsgevonden voor internationale duurzame energie beurzen (minder lasten, 2013: € 50.000, 2014 e.v.: € 100.000 voordeel)</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2016 een bezuiniging plaatsgevonden voor CO2 servicepunt (minder lasten, € 820.000 voordeel)</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	<p>In verband met de stelselwijziging vinden in de zomernota 2012 neutrale verschuivingen plaats tussen diverse kostencategorieën en mutaties in de reserves:</p> <p>Bestemmingsreserve EXIN-H (2013: lagere baten, € 0,9 miljoen, neutraal)</p>
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

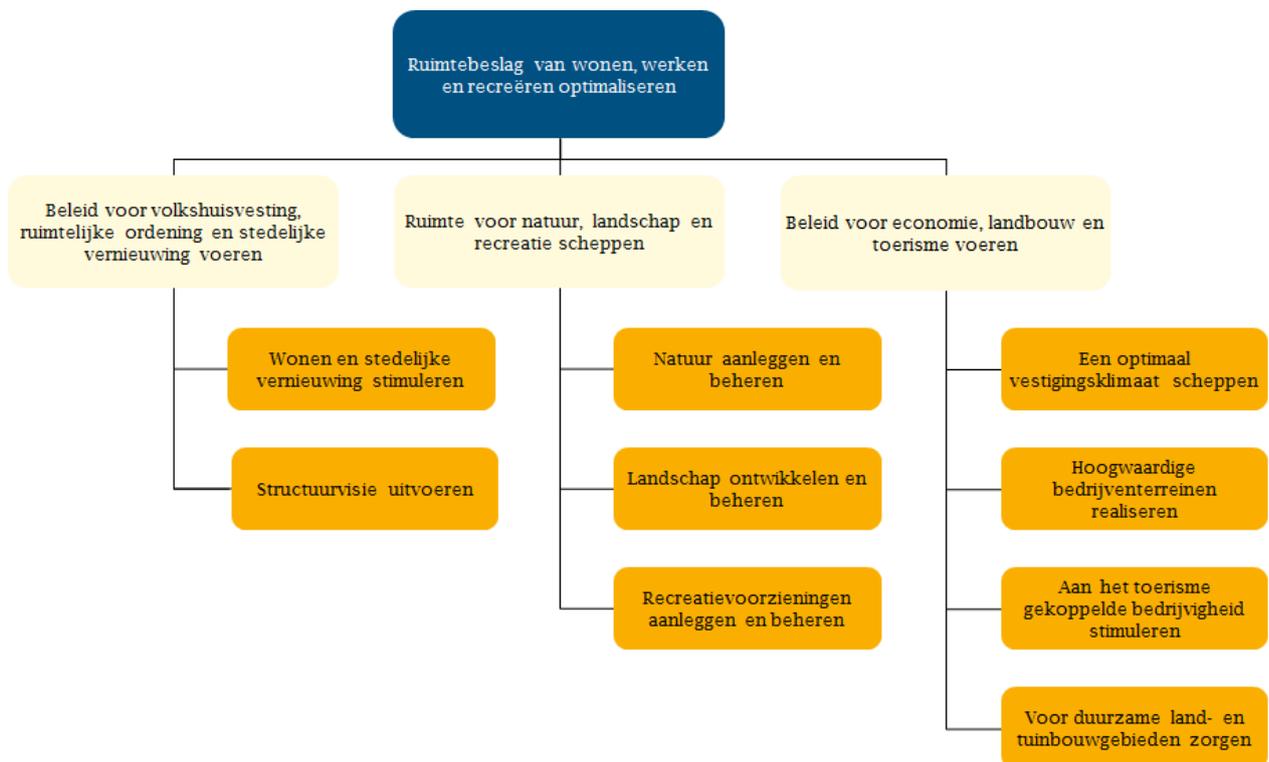

Programma 5 Ruimte

Maatschappelijk doel

Ruimtebeslag van wonen, werken en recreëren optimaliseren.

Doelenboom

Beleidskader

- SVIR/Barro en spoedwet Wro vormen het ruimtelijk kader vanuit het Rijk.
- De provincie Noord-Holland streeft – zoals geschetst in de Provinciale Structuurvisie – naar een Noord-Holland dat een mooie, veelzijdige en internationaal concurrerende provincie blijft door in te zetten op de belangen klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik.
- In de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PVRV) staat hoe wij de provinciale belangen behartigen in ruimtelijke plannen van gemeenten.
- Voor het realiseren van gewenste doelstellingen is in de Provinciale Structuurvisie een uitvoeringsprogramma opgenomen, waarin de provincie Noord-Holland aangeeft met welke rollen en instrumenten zij werkt om deze doelstellingen te realiseren.
- De vastgestelde EU-lange termijnstrategie EU2020 is erop gericht de Europese economie te ontwikkelen tot zeer concurrerende sociale en groene markteconomie. De provincie neemt in haar kenniseconomie/innovatiebeleid mee hoe EU2020 tot synergievoordelen kan leiden.

- Het Rijk heeft in de Bedrijfslevenbrief negen topsectoren aangewezen waarvan met name creatieve industrie, logistiek, lifesciences, agro en energie voor Noord-Holland interessant zijn. Ook t.a.v. deze sectoren streeft de provincie in haar economisch beleid naar synergievoordelen.
- In het Bestuursakkoord 2011-2015 en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft het Rijk aan dat provincies verantwoordelijk zijn voor het faciliteren van de regionale kennisdriehoek, bedrijventerreinenbeleid, regionaal vestigingsklimaat en ruimtelijke inpassing van bedrijvigheid en kennisinstellingen.
- Het beleid voor het landelijk gebied is aan grote veranderingen onderhevig. Na een lange periode van onderhandelingen tussen het Rijk en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben Provinciale Staten van Noord-Holland op 19 december 2011 ingestemd met het 'Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur'. In dit akkoord wordt een groot deel van de verantwoordelijkheid voor het natuur- en recreatiebeleid gedecentraliseerd naar de provincies. Daarnaast bezuinigt het Rijk fors op de beschikbare budgetten. Als gevolg van bovengenoemde ontwikkelingen werken wij aan nieuw provinciaal beleid in de vorm van een provinciale agenda Natuur, Recreatie en Landschap.
- Wij handhaven de planologische bescherming en ruimtelijk reservering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die verankerd is in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie.
- De Europese Vogel- en Habitrichtlijn zijn landelijk geïmplementeerd in de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet. Belangrijke onderdelen hiervan zijn gedecentraliseerd naar de provincie. Zo heeft de provincie taken op het gebied van vergunning- en ontheffingverlening en is de provincie verantwoordelijk voor het opstellen van beheerplannen voor Natura2000 gebieden.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Goede afspraken maken met gemeenten over de samenwerking op RO gebied na aanpassing van de Verordening aan de spoedwet RO.
- Evalueren van de Structuurvisie en Verordening en daar gevolg aan geven.
- Middels regionale vraaggestuurde woningbouwprogrammering de vraag en het aanbod kwalitatief en kwantitatief beter met elkaar in evenwicht brengen.
- Uitvoeren van de Economische Agenda. Focus ligt op ontwikkeling van de regionale economie met accent op kenniseconomie/innovatie en werklocaties. Bijzondere aandacht voor de herijking van de behoefteraming in Noord-Holland Noord
- Uitvoeren van de agenda Landbouw en Visserij. Focus ligt op Greenports Noord-Holland Noord en Aalsmeer, en op Blueport Noordwest Holland.
- Doelen realiseren van de nieuwe Agenda (door PS vast te stellen in het najaar van 2012).
- Vaststellen beheerplannen Natura2000.
- Realisatie en beheer van de EHS en afronding enkele voormalige RodS-projecten.
- Behoud groene en recreatieve buffers tussen de grote steden.
- Efficiëntere aanpak beheer van natuur- en recreatiegebieden.
- Vaststellen visie Nationaal Landschap Laag Holland.

Omgevingsfactoren

Klimaat:

- Een zomer met slecht weer beïnvloedt het aantal bezoekers van recreatiegebieden en het strandbezoek.
- De landbouwsector is gevoelig voor klimatologische omstandigheden.

Economie:

- De provincie is niet in staat de conjunctuur te beïnvloeden. De Nederlandse economie is een zeer open economie en daardoor gevoelig voor internationale ontwikkelingen. De recente recessie toont dit eens te meer aan.
- Sinds de economische crisis en het nieuwe regeringsbeleid staan veel gebiedsontwikkelingsprojecten onder druk.

Demografie

- In delen van Noord-Holland stagneert de bevolkingsgroei of loopt die zelfs terug, terwijl in andere delen van Noord-Holland de bevolkingsgroei toeneemt. Dit heeft (grote) gevolgen voor de ruimtelijke ontwikkeling in die gebieden. Tegelijkertijd blijven grote delen van het landelijke gebied onder druk staan van verstedelijking.

Andere partijen

- Wij zijn deels afhankelijk van de besluitvorming van andere partijen zoals Rijk, Gemeenten, Waterschappen en natuurorganisaties.

Budgettabel (in euro's)

Programma 5								Ruimte
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Verschil 2012-2013	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	24.640.539	28.145.000	27.077.000	-1.068.000	4	26.883.000	27.216.000	27.075.000
Directe lasten	25.151.020	39.550.000	40.481.001	931.001	-2	13.945.000	13.274.000	13.363.000
Kapitaallasten	822.101	1.379.000	1.735.000	356.000	-21	2.097.000	2.457.000	2.620.000
Overdrachten	136.512.844	44.281.000	54.133.000	9.852.000	-18	29.189.999	21.555.000	17.143.000
Subtotaal Lasten	187.126.505	113.355.000	123.426.000	10.071.000	-8	72.114.999	64.502.000	60.201.000
Baten	-130.211.896	-46.125.000	-43.554.000	2.571.000	6	-14.100.000	-13.742.000	-9.365.000
Resultaat voor bestemming	56.914.609	67.230.000	79.872.000	12.642.000	-16	58.014.999	50.760.000	50.836.000
Storting reserves	19.441.039	24.684.000	11.466.000	-13.218.000	115	9.180.000	1.650.000	1.650.000
Onttrekking reserves	-20.488.238	-13.585.000	-18.172.000	-4.587.000	-25	-8.511.000	-2.359.000	-859.000
Resultaat na bestemming	55.867.411	78.329.000	73.166.000	-5.163.000	7	58.683.999	50.051.000	51.627.000

Toelichting op de budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	OD 5.1.1. Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost stimuleren woningbouwproductie (minder directe lasten, € 159.000, voordelig). OD 5.1.1. Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost beleidsuitvoering wonen

---

(minder directe lasten, € 20.000, voordelig).

OD 5.1.3. Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost uitvoeringsprojecten structuurvisie 2040 (minder directe lasten, € 40.000, voordelig).

OD 5.1.3. Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost:

- uitvoeringsprojecten structuurvisie 2040 (minder directe lasten, € 60.000, voordelig);
- metropool regio amsterdam (minder directe lasten, € 25.000, voordelig);
- openbaar vervoer knooppunten (minder directe lasten, € 10.000, voordelig).

OD 5.1.3. Ten opzichte van 2011:

Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond overgeheveld naar OD 5.1.3. en samengevoegd in 1 begrotingspost: "Grond, in- & verkoop en onderhoud & beheer". Hieronder vallen de voormalige begrotingsposten:

- beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid OD 2.1.2. naar programma / OD 5.1.3. Ten opzichte van de oude begroting (meer directe lasten, € 922.000, nadeel onder programma 5);
- strategische gronden, blijft onder 5.1.3. (gelijke directe lasten, € 100.000, neutraal);
- beheergrondbank van OD 5.2.2 & ruilgrondbank van OD 5.3.4 beiden naar 5.1.3, na bijstelling van het aantal ha (meer directe lasten, € 5.000, neutraal);

OD 5.1.3. Meerjarige Kasraming uit reserve tijdelijk beheer gronden voor: Onderhoud en beheer Crailo en Wieringerrandmeer 2013 tm 2016 (meer directe lasten, € 709.000, neutraal) en de sloop van het AZC terrein Crailo in het jaar 2013 (meer directe lasten, € 446.000, neutraal).

OD 5.2.1 Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Natuuronderzoek Landschap Noord-Holland en Onderzoek en advies natuur plaatsgevonden (minder lasten, € 49.000, voordeel).

OD 5.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor Regionaal College Waddengebied, Natuuronderzoek Landschap Noord-Holland en proceskosten Loosdrechtse plassen (minder lasten € 58.000, voordeel).

OD 5.2.2 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 een bezuiniging plaatsgevonden op de bijdrage voor Groene Hart, de uitvoeringskosten landschapselementen en Ontwikkeling, behoud en bescherming landschap (minder lasten € 294.000, voordeel).

OD 5.2.2 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de bijdrage voor Groene Hart, de uitvoeringskosten landschapselementen en Ontwikkeling, behoud en bescherming landschap (minder lasten € 252.000, voordeel).

OD 5.3.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Regionale economie, Internationale Marketing en Schiphol plaatsgevonden (minder lasten, € 485.000, voordeel).

OD 5.3.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 en 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Herstelling, Onderwijs en Arbeidsmarktprojecten, Kenniswerkplaats NH-Noord, Internationale Marketing en Schiphol (minder lasten € 590.000, voordeel).

	<p>OD 5.3.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2015 een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Herstelling, Onderwijs en Arbeidsmarktprojecten, Kenniswerkplaats NH-Noord, Internationale Marketing en Schiphol (minder lasten € 690.000, voordeel).</p> <p>OD 5.3.3 Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van het budget voor toerisme plaatsgevonden (minder lasten, € 65.000, voordeel).</p> <p>OD 5.3.3 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden op het budget voor toerisme (minder lasten € 185.000, voordeel).</p>
Kapitaallasten	5.1.3. Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed uit programma 2 is ondergebracht in programma 5, OD 5.1.3. (meer kapitaallasten, € 595.000, nadeel in programma 5).
Overdrachten	<p>OD 5.1.1. Ten opzichte van 2012 is het kasritme van de reserve AP2010 projecten woonvisie 2010-2010 meerjarig neerwaarts bijgesteld (minder overdrachten, € 512.000, voordeel onder programma 5).</p> <p>OD 5.1.3. In 2013 wordt de laatste (4e) tranche overgemaakt van de bijdrage aan Zeestad Den Helder (minder overdrachten vanaf 2014, € 2.500.000, voordeel).</p> <p>OD 5.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 een bezuiniging plaatsgevonden op de subsidieverlening veelzijdig boerenland (minder lasten € 48.000, voordeel).</p> <p>OD 5.2.1 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de subsidieverlening veelzijdig boerenland (minder lasten € 120.000, voordeel).</p> <p>OD 5.2.3 Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Recreatieschappen plaatsgevonden (minder lasten, € 50.000, voordeel).</p> <p>OD 5.2.3 Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Recreatieschappen (minder lasten € 950.000, voordeel).</p>
Baten	<p>OD 5.1.3. Ten opzichte van 2011:</p> <p>Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond overgeheveld naar OD 5.1.3. en samengevoegd in 1 begrotingspost: "Grond, in-& verkoop en onderhoud & beheer". Hieronder vallen de baten uit voormalige begrotingspost beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid OD 2.1.2. naar programma / OD 5.1.3. Ten opzichte van de oude begroting (meer Baten, € 1.521.000, voordeel onder programma 5).</p> <p>OD 5.1.3 Bij de inwerkingtreding van de Wijziging op de Wet ruimtelijke ordening, komen de legesinkomsten met ingang van 2013 te vervallen. Deze wijziging is structureel (minder baten, € 30.000, nadelig).</p> <p>OD 5.2.2 De leges voor landschapsbescherming met ingang van 2012 komen te vervallen doordat deze taak per 2012 door de gemeenten wordt uitgevoerd. Deze wijziging is structureel (minder baten, € 1.000, nadelig).</p>
Onttrekking reserves	OD 5.1.3. Onttrekking uit reserve tijdelijk beheer gronden voor: Onderhoud en beheer Crailo en Wieringerrandmeer 2013 t/m 2016 (meer directe lasten, € 709.000, neutraal) en de sloop van het AZC terrein Crailo in het jaar 2013 (meer directe lasten, € 446.000, neutraal).
Storting reserves	OD 5.1.3. Storting in de reserve stedelijke vernieuwing voor de afwikkeling van de voormalige rijksdoeluitkering ISV 3, periode 2010-2014. Per januari 2011 is de regeling gedecentraliseerd en toegevoegd aan het

provinciefonds. De stortingen volgen het door het Rijk aangegeven kasritme, in 2013: € 6.505.000, nadelig en in 2014: € 5.952.000, nadelig).

5.1 beleidsdoel

Beleid voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing voeren

5.1.1 operationeel doel

Wonen en stedelijke vernieuwing stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.1.1.03 Stimuleren en ondersteunen stedelijk vernieuwingsprojecten	Stedelijke vernieuwingsprojecten vanuit UNA/ISV, TWIN-H/ISV, P-ISV en ISV 3 ondersteund en gestimuleerd.
5.1.1.04 Stimuleren van de woningbouwproductie	<ul style="list-style-type: none"> - De kwalitatieve woningbouw aangejaagd (door het aanjaagteam). - De primaire afspraken uit de Regionale Actieprogramma's (RAP's) gestimuleerd, ondersteund en geactiveerd. - Woningbouwplannen gestimuleerd en ondersteund. - De woningbouwmonitor uitgevoerd.
5.1.1.05 Verwezenlijken van Regionale actieprogramma's	<ul style="list-style-type: none"> - Als kennismakelaar voor gemeenten door o.a. kwantitatieve en kwalitatieve monitoring van de woningbouw opgetreden. - Afspraken uit de RAP's tussen regio's en provincie gemonitord en geactualiseerd middels de woningbouwmonitor en een jaarlijks bestuurlijk overleg tussen provincie en regio. - Uitvoeringsregeling Woonvisie toegepast. - Themabijeenkomsten en werkbezoeken over actuele onderwerpen georganiseerd. - Kwaliteit en kwantiteit van de woningbouw gestimuleerd door inzetten van Aanjaagteam via pilots, subsidies en voorbeeldprojecten. - Minstens één maal per jaar klankbordgroep Wonen met Rijk en marktpartijen georganiseerd. - Uitvoeringsregeling Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) toegepast. - Evaluatie van het instrument RAP uitgevoerd. - Evaluatie van de in 2011 ingevoerde uitvoeringsregeling CPO uitgevoerd. -Onderzoek vraaggestuurd bouwen uitgevoerd.

5.1.1.06

Toezicht houden op huisvesting statushouders

- Achterstanden in de wettelijke taakstelling per gemeente voor de huisvesting van statushouders ingelopen.

- De toezichthoudende taak consequent aangepakt.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

5.1.1.03. UNA-ISV is door Provinciale Staten vastgesteld met de volgende besluiten: [UNA ISV1](#), PS 2005, [UNA ISV2](#) 1e tranche, PS 2006, UNA ISV2 2e tranche, PS 2007, P-ISV, PS 2008 en TWIN-H, PS 2008. Inzet vrijvallende UNA- en P-ISV middelen via 'Aanscherping handhaving provinciale ISV-gelden', GS-besluit 2010-7199 en GS-besluit 2012-15791, en [beleidsuitwerking TWIN-H](#), GS-besluit 2010-59401. Over ISV (besteding rijksgeld) hebben Provinciale Staten de volgende besluiten vastgesteld: Provinciale ISV, PS 2004, [ISV 1](#), PS 2000, [ISV 2](#), PS 2004, [ISV 3](#), PS 2010 (2010-54779) en PS 2012 (2012-3568)

5.1.1.04. Het instellen van het [Aanjaagteam Wonen](#), intensivering Aanjaagteam is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht, PS 2004 en motie A6-12 (€250.000) - 17-11-2008 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht, PS 2008. een vernieuwd plan van aanpak aanjaagteam is door GS vastgesteld middels besluit 2011-8641. De [woningbouwmonitor 2011](#) is behandeld door GS (2011-62692).

5.1.1.05. Kadernotitie provinciale woonvisie: 8 juni 2009 in cie ROG en 22 juni 2009 in Provinciale Staten. Provinciale Woonvisie Goed wonen in Noord-Holland 2010-2020, voordracht 62, vastgesteld door Provinciale Staten op 27 september 2010. [Plan van aanpak Regionale Actieprogramma's Wonen 2011-2015](#) (RAP's) in de steigers: GS besluit 2010-59321 vastgesteld op 30 november 2010 en besproken in commissie ROG op 17 januari 2011. Regionale actieprogramma's wonen in 5 regio's vastgesteld: [Kop van Noord-Holland](#) (2012-14678), [Regio Alkmaar](#) (2012-14678), [West-Friesland](#) (2012-14678), [Stadsregio Amsterdam](#) (2012-13315) en [Gooi en Vechtstreek](#) (2012-20515). [Uitvoeringsregeling CPO](#) (2012-6149) in 2012 vastgesteld en de [uitvoeringsregeling Woonvisie](#) (2011-34462) in 2011 ter uitvoering van de RAP's en de woonvisie. Het [plan van aanpak vraaggestuurd bouwen](#) is vastgesteld op 27 maart 2012 vastgesteld (2012-14854) en ter kennisname aangeboden aan PS.

5.1.1.06. Over het plan van aanpak "de provincie treedt in de plaats van de gemeente voor de [huisvesting van statushouders](#)" (GS 2008-69751) zijn de Provinciale staten ingelicht. Op 1 februari 2011 een nieuw plan van aanpak en een evaluatie vastgesteld door GS (2011-3050)

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

ISV = investeringsbudget stedelijke vernieuwing

RAP = regionaal actieprogramma Wonen

CPO = collectief particulier opdrachtgeverschap

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale Verordening Structuurvisie 2040 ISV3.

[Provinciale Woonvisie 2010-2020.](#)

Kadernotitie provinciale woonvisie

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.1.1	Wonen en stedelijke vernieuwing stimuleren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	2.677.886	4.075.000	3.942.000	3.925.000	3.975.000	3.954.000
Directe lasten	425.501	499.000	219.000	218.000	218.000	218.000
Overdrachten	29.749.397	10.430.000	13.420.000	8.747.000	2.481.000	2.437.000
Subtotaal Lasten	32.852.784	15.004.000	17.581.000	12.890.000	6.674.000	6.609.000
Baten	-22.211.835	-3.292.000	-6.047.000	-1.895.000	-1.537.000	-1.537.000
Resultaat voor bestemming	10.640.949	11.712.000	11.534.000	10.995.000	5.137.000	5.072.000
Storting reserves	14.646.549	10.936.000	6.505.000	5.952.000	0	0
Onttrekking reserves	-17.228.786	-6.404.000	-6.505.000	-5.952.000	0	0
Resultaat na bestemming	8.058.713	16.244.000	11.534.000	10.995.000	5.137.000	5.072.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Begrotingspost PARK van operationeel doel 5.1.1. naar het correcte operationeel doel 5.1.3. is verhuisd (minder directe lasten, € 114.000, neutraal).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost stimuleren woningbouwproductie (minder directe lasten, € 159.000, voordelig).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost beleidsuitvoering wonen (minder directe lasten, € 20.000, voordelig).</p> <p>De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen kleiner dan € 100.000.</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	<p>Reserve Stedelijke vernieuwing</p> <p>Ter informatie: het betreft de afwikkeling van de meerjarig beschikte ISV3-subsidies, uit de voormalige Rijksdoeluitkering ISV3 periode 2010-2014. Per januari 2011 is de regeling decentraal ondergebracht in het provinciefonds. De afwikkeling van de subsidies vindt nu plaats via de reserve Stedelijke vernieuwing.</p> <p>In 2013 worden er minder overdrachten verwacht voor de afwikkeling van ISV3, periode 2010-2014 (minder overdrachten t.o.v. 2012, € 3.662.000, neutraal).</p> <p>In 2014 worden de ISV3 subsidies volledig afgewikkeld (minder overdrachten t.o.v. 2013, € 961.000, neutraal).</p> <p>BLS II</p>

Ten opzichte van 2012 is het kasritme in 2013 bijgesteld op de verwachte betalingen van een aantal verleende subsidies voor locatiesubsidies kleine stadsgewesten. Het betreft de afwikkeling van de Rijksdoeluitkering besluit locatiegebonden subsidies (BLS) II (meer overdrachten, € 3.579.000, neutraal).

Reserve AP2010

Ten opzichte van 2012 is het kasritme van de reserve AP2010 projecten woonvisie 2010-2010 meerjarig neerwaarts bijgesteld (minder overdrachten, € 512.000, voordeel onder programma 5).

Stortingen voorzieningen

Baten

In 2013 wordt een onttrekking aan de balanspost vooruit ontvangen rijksbijdrage verwacht voor de locatiesubsidies kleine stadsgewesten, ter afwikkeling van de BLS II middelen uit voorgaande jaren (meer baten, € 3.579.000, neutraal).

De onttrekking aan de balanspost vooruit ontvangen rijksbijdrage ISV3 neemt af, omdat de afwikkeling via de reserve stedelijke vernieuwing loop (minder baten, 824.000, neutraal).

Onttrekking reserves

Omdat de overdrachten voor stedelijke vernieuwing in 2013 lager zijn dan in 2012, is ook de bijbehorende onttrekking aan de reserves lager (minder onttrekkingen, € 3.662.000, neutraal).

Omdat de overdrachten voor stedelijke vernieuwing in 2014 lager zijn dan in 2013, is ook de bijbehorende onttrekking aan de reserves lager (minder onttrekkingen, € 961.000, neutraal).

Storting reserves

Er was ten onrechte nog geen storting in de reserve stedelijke vernieuwing geraamd in 2013 en in 2014. De decentrale gelden worden uit het provinciefonds gehaald en gestort in de reserve stedelijke vernieuwing, conform het door het Rijk aangegeven kasritme (storting 2013: € 6.505.000 en in 2014: € 5.952.000, nadelig).

5.1.2 operationeel doel

OUDE: Actieve rol spelen bij gebiedsontwikkelingen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten

Output

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.1.2	OUD: Actieve rol spelen bij gebiedsontwikkelingen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	3.523.749	0	0	0	0	0
Directe lasten	820.802	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	344.541	0	0	0	0	0
Overdrachten	3.166.680	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	7.855.772	0	0	0	0	0
Baten	-72.038	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	7.783.734	0	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	7.783.734	0	0	0	0	0

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	Operationeel doel is vervallen.
Directe lasten	Operationeel doel is vervallen.
Kapitaallasten	Operationeel doel is vervallen.
Overdrachten	Operationeel doel is vervallen.
Stortingen voorzieningen	
Baten	Operationeel doel is vervallen.
Ottrekking reserves	
Storting reserves	

5.1.3 operationeel doel

Structuurvisie uitvoeren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.1.3.01	- Structuurvisie inclusief uitvoeringsprogramma en Provinciale Ruimtelijke Verordening geëvalueerd

Actueel houden van de structuurvisie incl. uitvoeringsprogramma en Prov Ruimtelijke Verordening	<ul style="list-style-type: none"> - en hiervan een verslag gestuurd aan PS. - Verordening aangepast aan nationale wetgeving en n.a.v. evaluatie en ter besluitvorming aan PS gestuurd.
5.1.3.02 Stimuleren en ondersteunen ontwikkeling van en rond openbaar vervoer knooppunten	<ul style="list-style-type: none"> - Selectiecriteria opgesteld voor TWIN-H subsidie OV-Knooppunten. - TFR ten behoeve van de ontwikkelingsstrategie van ten minste één ov-knooppunt ingezet.
5.1.3.03 Toetsen ruimtelijke voornemens en plannen van gemeenten op provinciaal belang	<ul style="list-style-type: none"> - Waar nodig juridisch instrumentarium Wet ruimtelijke ordening (zienswijze, reactieve aanwijzingen, inpassingsplannen) om provinciale belangen te waarborgen ingezet.
5.1.3.04 Agenda en secretariaat voeren voor de Metropoolregio Amsterdam	<ul style="list-style-type: none"> - Jaaragenda voor Metropoolregio Amsterdam en de drie pijlers economie, bereikbaarheid en ruimtelijke ordening opgesteld. - MRA-conferentie en/of overig overleg op MRA-schaal georganiseerd. - Bestuurlijke samenwerking ondersteund. - MRA monitor nader ingevuld en zo mogelijk geactualiseerd.
5.1.3.05 Inwinnen van extern onafhankelijk advies over ruimtelijke kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Advies door de ARO over ruimtelijke kwaliteit bij/over alle ontheffingsaanvragen en de ingebrachte prealabele vragen (tot 1 oktober 2012) en over voorontwerpplannen (na 1 oktober 2012) - Verkenning door PARK ten behoeve van advies "De Noord-Hollandse kust", "Landschappen van de MRA", een nader te bepalen infrastructuur project en een project in Noord-Holland Noord gestart. - Per onderdeel een tussen/eindrapportage opgeleverd.
5.1.3.06 Inzetten van de Task Force Ruimtewinst (TFR)	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenten bij binnenstedelijke ontwikkelingen ondersteund. - Aan twee tot drie gemeenten kennis- en procesondersteuning beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een OV-knooppunt, de ontwikkeling van een kustplaats of voor een overige verdichtingsopgaven. - Met de 'assists' onze rol als kennismakelaar en de hulp die wij willen bieden bij binnenstedelijke ontwikkeling vervuld.
5.1.3.07 Vorbereiden en uitvoeren ruimtelijke programma's en projecten	<ul style="list-style-type: none"> - Ter realisatie van de Provinciale belangen in de Structuurvisie een aantal ruimtelijke programma's en projecten uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de programma's NZKG en Kop op de Kaart en de projecten Bloemendalerpolder, Crailo en Nieuwe Strandwal.
5.1.3.08 Uitvoeren van grondbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Gronden op beperkte schaal aangekocht. - In de exploitatie en ontwikkeling van projecten deelgenomen en sturing gegeven c.q. regie gevoerd; tot anticipatie- en samenwerkingsovereenkomsten gekomen, grondexploitatie op grond van de WRO en

voorstellen voor collegebesluiten over nieuwe programma's of projecten opgesteld.

- T.b.v. de beheergrondbank ca. 20 ha grond verworven en in pacht uitgegeven, in Laag-Holland en Amstelscheg

-T.b.v. revolving fund grondruilingen ca. 20 ha landbouwgrond verworven ter verbetering van de agrarische structuur

- Gronden, nodig voor infrastructurele doelen, ten laste van budget voor PMI aangekocht.

- Tijdelijk beheer; verhuur, verpachting, bruikleen, erfpacht, vis- en jachtrecht verwezenlijkt.

- Permanent beheer; verhuur tankstations, verhuur water (ligplaatsen woonschepen, recreatievaartuigen en steigers) verwezenlijkt.

- Overtollig onroerend goed verkocht.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

TFR = Task Force Ruimtewinst

MRA = Metropoolregio Amsterdam

NZKG = Noord-Zeekanaal gebied

TWIN-H = Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland

OV = Openbaar Vervoer

ARO = Adviesraad Ruimtelijke Ontwikkeling

PARK = Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

5.1.3.04 Bestuurlijke samenwerking ondersteund, door organisatie regiobijeenkomsten en inzet communicatiemiddelen zoals de MRA-website, het magazine 'MRA Podium' en de digitale MRA-nieuwsbrief.

5.1.3.07 Voorbeelden hiervan zijn de programma's NZKG en Kop op de Kaart en de projecten Bloemendalerpolder, Crailo en Nieuwe Strandwal.

5.1.3.08 Gronden, nodig voor het halen van provinciale doelen in projecten in een later stadium, ten laste van budget voor anticiperende aankopen op basis van de reservering en globale planning op beperkte schaal aangekocht.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- [Structuurvisie 2040](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.1.3						Structuurvisie uitvoeren
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	
Apparaatskosten	1.509.007	5.942.000	5.727.000	5.694.000	5.764.000	5.735.000	
Directe lasten	420.968	4.407.000	4.667.000	4.084.000	4.084.000	4.084.000	
Kapitaallasten	0	486.000	566.000	630.000	658.000	663.000	
Overdrachten	31.652	2.509.000	2.509.000	9.000	9.000	9.000	
Subtotaal Lasten	1.961.627	13.344.000	13.469.000	10.417.000	10.515.000	10.491.000	
Baten	-64.693	-1.623.000	-1.549.000	-1.550.000	-1.550.000	-1.550.000	
Resultaat voor bestemming	1.896.934	11.721.000	11.920.000	8.867.000	8.965.000	8.941.000	
Storting reserves	0	3.991.000	0	0	0	0	
Onttrekking reserves	0	-709.000	-1.155.000	-709.000	-709.000	-709.000	
Resultaat na bestemming	1.896.934	15.003.000	10.765.000	8.158.000	8.256.000	8.232.000	

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost uitvoeringsprojecten structuurvisie 2040 (minder directe lasten, € 40.000, voordelig).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een bezuiniging plaatsgevonden van voor de begrotingspost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitvoeringsprojecten structuurvisie 2040 (minder directe lasten, € 60.000, voordelig); - metropool regio Amsterdam (minder directe lasten, € 25.000, voordelig); - openbaar vervoer knooppunten (minder directe lasten, € 10.000, voordelig); <p>Ten opzichte van 2011:</p> <p>Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond overgeheveld naar OD 5.1.3. en samengevoegd in 1 begrotingspost: "Grond, in-& verkoop en onderhoud & beheer". Hieronder vallen de voormalige begrotingsposten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid OD 2.1.2. naar programma / OD 5.1.3. Ten opzichte van de oude begroting (meer directe lasten, € 922.000, nadeel onder programma 5); - strategische gronden, blijft onder 5.1.3. (gelijke directe lasten, € 100.000, neutraal); - beheergrondbank van OD 5.2.2 & ruilgrondbank van OD 5.3.4 beiden naar 5.1.3, na bijstelling van het aantal ha (meer directe lasten, € 5.000, neutraal);

	Meerjarige Kasraming uit reserve tijdelijk beheer gronden voor: Onderhoud en beheer Crailo en Wieringerrandmeer 2013 t/m 2016 (meer directe lasten, € 709.000, neutraal) en de sloop van het AZC terrein Crailo in het jaar 2013 (meer directe lasten, € 446.000, neutraal).
Kapitaallasten	Het budget voor Beheer en Onderhoud Onroerend Goed uit programma 2 is ondergebracht in programma 5, OD 5.1.3. (meer kapitaallasten, € 595.000, nadeel in programma 5).
Overdrachten	In 2013 wordt de laatste (4e) tranche overgemaakt van de bijdrage aan Zeestad Den Helder (minder overdrachten vanaf 2014, € 2.500.000, voordeel).
Stortingen voorzieningen	
Baten	<p>Ten opzichte van 2011:</p> <p>Bij zomernota 2012 en begroting 2013 in meerjarenperspectief, zijn alle kosten met betrekking tot grond overgeheveld naar OD 5.1.3. en samengevoegd in 1 begrotingspost: "Grond, in-& verkoop en onderhoud & beheer". Hieronder vallen de baten uit voormalige begrotingsposten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beheer en onderhoud onroerend goed uit programma bereikbaarheid OD 2.1.2. naar programma / OD 5.1.3. Ten opzichte van de oude begroting (meer Baten, € 1.521.000, voordeel onder programma 5); -- beheergrondbank van OD 5.2.2 & ruilgrondbank van OD 5.3.4 beiden naar 5.1.3, na bijstelling van het aantal ha (meer Baten, € 28.000, neutraal); <p>Ten opzichte van 2012:</p> <p>Bij de inwerkingtreding van de Wijziging op de Wet ruimtelijke ordening, komen de legesinkomsten met ingang van 2013 te vervallen. Deze wijziging is structureel (minder baten, € 30.000, nadelig).</p> <p>Stelselwijziging zorgde in het jaar 2012 voor een vrijval in de voorziening van Reserve Twin-H stedelijke vernieuwing, (minder baten, € 300.000 neutraal).</p>
Onttrekking reserves	Onttrekking uit reserve tijdelijk beheer gronden voor: Onderhoud en beheer Crailo en Wieringerrandmeer 2013 t/m 2016 (meer directe lasten, € 709.000, neutraal) en de sloop van het AZC terrein Crailo in het jaar 2013 (meer directe lasten, € 446.000, neutraal).
Storting reserves	

5.2 beleidsdoel

Ruimte voor natuur, landschap en recreatie scheppen

5.2.1 operationeel doel

Natuur aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.2.1.01	- Natuurbeheerplan 2014 vastgesteld.
Aansturen en subsidiëren van beheer van natuur, agrarische natuur en landschap	- De daartoe in aanmerking komende terreinen volgens SNL beheerd. - Een (aanvullende) subsidie voor (groene)

	<p>organisaties voor het natuurbeheer beschikbaar gesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De effectiviteit van subsidie voor beheer aan de hand van monitoring vastgesteld. - Subsidie voor ondersteuning van vrijwilligers verstrekt.
5.2.1.02	<ul style="list-style-type: none"> - EHS verworven en ingericht.
Verwerven en inrichten van natuur	
5.2.1.03	<ul style="list-style-type: none"> - Een ecoduct in uitvoering genomen.
Verbeteren ruimtelijke samenhang EHS door realiseren ecologische verbindingzones en ontsnippering	<ul style="list-style-type: none"> - Een verbindingzone gerealiseerd. - Vier ontsnipperingsmaatregelen uitgevoerd.
5.2.1.04	<ul style="list-style-type: none"> - Budget beschikbaar gesteld voor projecten die leiden tot verbetering van de biotoop van 30 soorten planten en dieren.
Subsidiëren van het verbeteren van leefgebieden(soortenbeleid)	
5.2.1.05	<ul style="list-style-type: none"> - Projectinitiatieven aan het ruimtelijk beleid (PRVS) en aan de beleidsregel 'Compensatie Noord-Holland' getoetst.
Handhaven van ruimtelijke bescherming en compensatie EHS	
5.2.1.06	<ul style="list-style-type: none"> - De cofinanciering van het Waddenfonds voor duurzame sociaal-economische projecten aangestuurd.
Adviseren en subsidiëren voor het Waddenzeegebied	<ul style="list-style-type: none"> - Beheer- en Ontwikkelingsplan Waddengebied voor 2013 uitgevoerd. - Bestuurlijk in het Regiecollege Waddengebied (RCW) deelgenomen.
5.2.1.07	<ul style="list-style-type: none"> - Beheerplannen voor terinzagelegging vastgesteld.
Opstellen beheerplannen Natura 2000 gebieden	
5.2.1.08	<ul style="list-style-type: none"> - Beleidsvisie op grote hoefdieren in de provincie ontwikkeld.
Uitvoeren van Faunabeleid	<ul style="list-style-type: none"> - De Faunabeheereenheid Noord-Holland in staat gesteld zorg te dragen voor de uitvoering van het planmatig faunabeheer en monitoring. - Onderzoek naar oplossingen voor problemen veroorzakende soorten, zoals de grote ganzen- en damhertenpopulatie, uitgevoerd.
5.2.1.09	<ul style="list-style-type: none"> - Ongeveer 130 aanvragen voor vergunningen en ontheffingen afgehandeld.
Verlenen en handhaven van vergunningen en ontheffingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP) voor 2013 uitgevoerd en nieuwe naleefstrategie opgesteld.
5.2.1.10	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar de natuur in Noord-Holland gesubsidieerd.
Onderzoeken van natuur	<ul style="list-style-type: none"> - SNL monitoring voor de stand van Natura 2000 doelen gebruikt.
5.2.1.11	<ul style="list-style-type: none"> - Budget voor projecten ter verbetering van soorten planten en dieren beschikbaar gesteld.
Beschermen van soorten	

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

- 5.2.1.10 en 5.2.1.11 zijn nieuwe instrumenten die voorheen al werden ingezet maar niet in de begroting afzonderlijk genoemd werden.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

- 5.2.1.1-5.2.1.4 Subsidieverordening ILG is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008.
- 5.2.1.1-5.2.1.11 De resultaten van de herijking EHS zijn door de Staten vastgesteld op 21 juni 2010.
- 5.2.1.1 -5.2.1.11 Noord-Holland Natuurlijk is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 7-6-2005, Voordracht 49, Derde nota grondbeleid "gegronde ontwikkeling" is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 10-6-2006, de Structuurvisie (2010), Partiële Herziening (2011).
- 5.2.1.1 Beheernota PWN 2003-2013 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2003.
- 5.2.1.8 Beleidsnota uitvoering Flora en Faunawet is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2007.
- 5.2.1.8 Uitvoeringskader Ganzen Noord-Holland is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2009.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

- PRVS = Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
- EHS = Ecologische Hoofdstructuur
- SNL = Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer.
- HUP = Handhavinguitvoeringsprogramma

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

- 5.2.1.8 Wij implementeren het flora- en faunabeheer op basis van het in 2009 herziene faunabeheerplan en het in 2011 goedgekeurde faunabeheerplan damhert.
- 5.2.1.9 Vergunning- en ontheffingverlening zijn vraaggestuurde processen. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers. In het geval naast de Wabo-vergunning ook een vergunning nodig is ingevolge de Nb-wet, dan wel de FF-wet, gaat dat onderdeel op in de Wabo-vergunning. Als de gemeente bevoegd gezag is voor het verlenen van de Wabo-vergunning verstrekt het college het Nb-wetdeel en het FF-wetdeel in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen (een wettelijk bindend advies). Naast de vergunningen als gevolg van de Nb-wet voert het college jaarlijks ook circa 250 toetsen uit aan de hand van de Nb-wet, resulterend in een besluit richting de aanvrager dat een activiteit vergunningvrij is, dan wel dat het opstellen van een passende beoordeling benodigd is met een vergunningaanvraag.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- [Flora- en faunawet](#)
- [Natuurbeschermingswet](#)
- [Landschapsverordening PN-H 2005.](#)
- [Natuurbeheerplan Noord-Holland 2012\(GS 2010\).](#)
- [Herijking Ecologische Hoofdstructuur Noord-Holland \(PS 2010\).](#)
- [Plan van aanpak Natura 2000 \(GS 2008\)](#)
- [Faunabeheerplan Noord-Holland 2009](#)

- [Uitvoeringskader Ganzen Noord-Holland \(2009\)](#)
- [Handhavings uitvoeringsprogramma.](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.1		Natuur aanleggen en beheren			
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	4.356.619	5.321.000	5.074.000	5.013.000	5.078.000	5.051.000
Directe lasten	1.610.924	4.219.000	6.397.000	1.037.000	915.000	637.000
Overdrachten	10.459.402	6.545.000	6.197.000	6.207.000	6.182.000	3.738.000
Subtotaal Lasten	16.426.945	16.085.000	17.668.000	12.257.000	12.175.000	9.426.000
Baten	-5.326.263	-2.615.000	-2.300.000	-150.000	-150.000	-150.000
Resultaat voor bestemming	11.100.682	13.470.000	15.368.000	12.107.000	12.025.000	9.276.000
Storting reserves	0	1.600.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000
Onttrekking reserves	0	-1.500.000	-1.625.000	-1.650.000	-1.650.000	-150.000
Resultaat na bestemming	11.100.682	13.570.000	15.393.000	12.107.000	12.025.000	10.776.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Natuuronderzoek Landschap Noord-Holland en Onderzoek en advies natuur plaatsgevonden (minder lasten, € 49.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor Regionaal College Waddengebied, Natuuronderzoek Landschap Noord-Holland en proceskosten Loosdrechtse plassen (minder lasten € 58.000, voordeel).</p> <p>De provincie pleegt in opdracht van het Nationaal Park Zuid Kennemerland de projectvoering voor het project Recoduct Zandpoort. Voor dit project worden kosten gemaakt die door de provincie worden voorgeschoten. Van het Nationaal Park worden deze kosten ontvangen (meer directe lasten, € 2.150.000,-, neutraal)</p> <p>3,4 miljoen hogere onttrekking UNA voor EHS en ecoducten</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 een bezuiniging plaatsgevonden op de subsidieverlening veelzijdig boerenland (minder lasten € 48.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de subsidieverlening veelzijdig boerenland (minder</p>

---

lasten € 120.000, voordeel).

Het verschil tussen 2012 en 2013 heeft grotendeels betrekking op de uitputting van de bestemmingsreserve Faciliteringskosten.

Stortingen voorzieningen

Baten

In 2012 lopen de inkomsten vanuit het Rijk voor Natura 2000 af en zijn incidentele inkomsten voor het Regionaal College Waddengebied geraamd (meer baten, € 365.000, neutraal).

De provincie pleegt in opdracht van het Nationaal Park Zuid Kennemerland de projectvoering voor het project Recoduct Zandpoort. Voor dit project worden kosten gemaakt die door de provincie worden voorgeschoten. Van het Nationaal Park worden deze kosten ontvangen (meer baten, € 2.150.000,-, neutraal)

Onttrekking reserves

Storting reserves

5.2.2 operationeel doel

Landschap ontwikkelen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.2.2.01 Programmeren uitvoering Provinciaal Meerjarenprogramma Groen.	- Provinciaal Groenprogramma (PG) opgesteld en in uitvoering genomen.
5.2.2.02 Uitvoeren beleid nationale landschappen	Laag Holland - Visie Nationaal Landschap Laag Holland vastgesteld (uitkomst toekomstscenario's). - Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Laag Holland 2007-2013 uitgevoerd. - Programma Westelijke Veenweiden in vijf gebieden (Wormer-Jisperveld-Kalverpolder-Zeevang-Westzaan en Waterland Oost) in uitvoering gebracht. Groene Hart - Uitvoeringsprogramma 2013-2016 uitgevoerd.
5.2.2.03 Uitvoeren projecten Groene Uitweg	- Onderdelen van het uitvoeringsprogramma Groene Uitweg uitgevoerd.
5.2.2.04 Versterken, behouden en ontwikkelen van het Metropolitane landschap	- Coördinatie MRA thema Landschap uitgevoerd. - Ontwikkelstrategieën in samenwerking met gemeenten voor metropolitane landschap, waaronder bufferzones, vastgesteld, uitgewerkt danwel in uitvoering gebracht.
5.2.2.05 Subsidiëren landschapselementen	- Projecten voor aanleg of herstel van landschapselementen door particulieren gesubsidieerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

- Het instrument 5.2.2.6 over iepziektebestrijding is vervallen. In 2012 wordt duidelijk of er een keuze gemaakt wordt of er een convenant ondertekend gaat worden of niet. Vooralsnog nemen wij daarom geen apart instrument op.
- 5.2.2.8 Dit instrument is vervallen, omdat de adviesverlening in het kader van de Wabo is overgegaan naar gemeenten.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

- 5.2.2.3 Uitvoeringsprogramma Groene Hart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 121, PS 2006

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

- PG: Provinciaal Groenprogramma
- MRA: Metropool Regio Amsterdam.
- Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

- 5.2.2.2 Op verzoek van het Rijk hebben wij uitvoeringsprogramma's opgesteld voor vier Nationale Landschappen: Laag Holland, Groene Hart, Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie. Voor Nationale Landschappen is het lastig om concrete output te definiëren. Daarnaast is de hiergenoemde output nog onder voorbehoud gezien het natuurakkoord.
- 5.2.2.3 Wij cofinancieren het Projectenprogramma Groene Uitweg.
- 5.2.2.7 Vergunning- en ontheffingverlening zijn vraaggestuurde processen. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers. Het plaatsen van reclameborden (opschriften) en het aanleggen van woonschepen buiten de bebouwde kom. Dit gebeurt op aanvraag, maar ook naar aanleiding van controles.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- [De ILG bestuursovereenkomst 2007-2013](#)
  - [Uitvoeringsprogramma II Groene Uitweg.](#)
  - [Uitvoeringsprogramma Nationaal landschap Laag-Holland 2007-2013.](#)
  - [Het Leidraad Landschap en Cultuurhistorie \(2010\).](#)
  - [beleidsnotitie en provinciale landschapsverordening \(2005\)](#)
  - [Subsidieverordening ILG](#)
  - [met besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008.](#)
  - [Uitvoeringsprogramma Groene Hart](#)
  - [besluit Voordracht 121, PS 2006](#)
-

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.2 Landschap ontwikkelen en beheren					
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	5.585.819	4.657.000	4.451.000	4.404.000	4.455.000	4.434.000
Directe lasten	19.964.148	21.987.000	21.327.000	1.033.000	934.000	1.306.000
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	23.757.875	9.947.000	9.800.000	4.736.000	4.660.000	4.402.000
Subtotaal Lasten	49.307.842	36.591.000	35.578.000	10.173.000	10.049.000	10.142.000
Baten	-31.129.031	-20.887.000	-19.053.000	0	0	0
Resultaat voor bestemming	18.178.811	15.704.000	16.525.000	10.173.000	10.049.000	10.142.000
Storting reserves	594.490	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	-1.234.979	-472.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	17.538.323	15.232.000	16.525.000	10.173.000	10.049.000	10.142.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 een bezuiniging plaatsgevonden op de bijdrage voor Groene Hart, de uitvoeringskosten landschapselementen en Ontwikkeling, behoud en bescherming landschap (minder lasten € 294.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de bijdrage voor Groene Hart, de uitvoeringskosten landschapselementen en Ontwikkeling, behoud en bescherming landschap (minder lasten € 252.000, voordeel).</p> <p>Het verschil in de hoogte van de lasten tussen 2013 en 2014 wordt verklaard door het einde van de ILG periode (minder lasten, € 20.000.000, neutraal)</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	Het verschil in de hoogte van de baten tussen 2013 en 2014 wordt verklaard door het einde van de ILG periode (minder baten, € 20.000.000, neutraal)
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

5.2.3 operationeel doel

Recreatievoorzieningen aanleggen en beheren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.2.3.01 Verwerven, inrichten en beheren van recreatiegebieden	- Recreatiegebieden verworven, ingericht en beheerd. - Bestuurlijk in de recreatieschappen deelgenomen.
5.2.3.02 Subsidiëren van het oplossen van knelpunten in recreatieve routenetwerken.	- Knelpunten opgelost. - Wandel-, fiets-, en vaarroutes opengesteld.
5.2.3.05 Deelnemen in Nationale Parken	-De Nationale Parken Duinen van Texel en Zuid-Kennemerland door middel van subsidie ondersteund en in het Overlegorgaan geparticipeerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

- De instrumenten 5.2.3.3 en 5.2.3.4 over de recreatieschappen zijn vervallen. De output over recreatieschappen is ondergebracht bij het instrument 5.2.3.1.
- Instrument 5.2.3.5 is een nieuw instrument die voorheen al werden ingezet maar niet in de begroting afzonderlijk genoemd werden.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- [De ILG bestuursovereenkomst 2007-2013](#)
- [Subsidieverordening ILG](#)
- [besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008.](#)
- [Gemeenschappelijke regelingen m.b.t. de zeven recreatieschappen](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.3	Recreatievoorzieningen aanleggen en beheren
-------------------	-------	---

Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	2.169.764	2.725.000	2.628.000	2.611.000	2.641.000	2.626.000
Directe lasten	171.691	494.000	819.000	619.000	469.000	0
Kapitaallasten	18.500	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
Overdrachten	12.261.926	9.965.000	7.742.000	8.090.999	6.300.000	5.211.000
Subtotaal Lasten	14.621.881	13.203.000	11.208.000	11.339.999	9.429.000	7.856.000
Baten	-8.131.437	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	6.490.444	13.203.000	11.208.000	11.339.999	9.429.000	7.856.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	6.490.444	13.203.000	11.208.000	11.339.999	9.429.000	7.856.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie

Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Recreatieschappen (minder lasten, € 50.000, voordeel).

Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Recreatieschappen (minder lasten € 950.000, voordeel).

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

Storting reserves

5.3 beleidsdoel

Beleid voor economie, landbouw en toerisme voeren

5.3.1 operationeel doel

Een optimaal vestigingsklimaat scheppen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.3.1.01 Faciliteren van regionale economische samenwerking	- regionale economische overleggen met daarin participatie van overheden, ondernemers en onderwijs ingesteld
5.3.1.02 Faciliteren van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN)	- Bestuurlijke inzet aan de AvA en REON geleverd. - Opdracht voor DAEB verstrekt.
5.3.1.03 Participeren in samenwerkingsverbanden in het Noordzeekanaalgebied	- Aan het bestuursplatform Noordzeekanaalgebied bestuurlijk deelgenomen.
5.3.1.04 Faciliteren van de regionale adviescommissies detailhandel	- Regionale afstemming mbt detailhandel verder vergroot. - Werking Regionale Adviescommissies geëvalueerd. - Monitor Detailhandel uitgevoerd. - Voor 2015 in alle regio's een actueel regionaal detailhandelsbeleid gerealiseerd.
5.3.1.05 Deelnemen in het Life Science Fonds Amsterdam	- Startende life science-ondernemers in de regio's Groot-Amsterdam en Alkmaar ondersteund.
5.3.1.06 Ontwikkelen en uitvoeren arbeidsmarktbeleid	- Aansluiting op innovatieve clusters tot stand gebracht. - Afstemming onderwijs en bedrijfsleven gerealiseerd.
5.3.1.07 Bijdragen aan de ontwikkeling van Schiphol	- In Bestuursforum Schiphol en Bestuurlijke Regie Schiphol deelgenomen. - Convenanten in kader van Alders-tafel uitgevoerd. - Ruimtelijke Economische Visie Schipholregio conform de opgestelde ontwikkelingsstrategie uitgevoerd. - Aan de Rijksstructuurvisie Schiphol (SMASH) bijdrage geleverd.
5.3.1.08 Ontwikkelen en uitvoeren van beleid m.b.t. (Inter)nationale Marketing en Promotie gericht op de vestiging van nieuwe en behoud van	- actueel economisch profiel opgesteld en onderhouden. - 25 leads per jaar buiten de MRA verzorgd. - 10 buitenlandse bedrijven buiten MRA bezocht.

---

reeds gevestigde bedrijven

5.3.1.09

Deelnemen in AEB (Amsterdam Economic Board)

- In de periode 2011-2013 600 MKB-ers via Kanskanon ondersteund.

- EFRO-clusterregeling ter ondersteuning van de Kennis- en Innovatie Agenda uitgevoerd.

- Aan randvoorwaardelijke iconische AEB-initiatieven bijgedragen.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

NHN = Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

AvA = Algemene vergadering voor Aandeelhouders

REON = Regionaal Economisch Overleg Noord-Holland Noord

DAEB = Dienst van Algemeen economisch belang

SMASH = Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer

MRA = Metropoll Regio Amsterdam

MKB = Midden en Kleinbedrijf

POP = Plattelandontwikkelingsprogramma

EFRO = Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling

PARK = Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Duurzaam ruimtegebruik in schiphol regio

Ontwikkelingsstrategie 2012 van de Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio

---

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.1	Een optimaal vestigingsklimaat scheppen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	3.262.588	2.187.000	2.126.000	2.122.000	2.149.000	2.138.000
Directe lasten	591.056	6.187.000	5.177.000	5.179.000	5.079.000	5.079.000
Kapitaallasten	459.060	848.000	975.000	975.000	975.000	975.000
Overdrachten	5.575.313	1.267.000	1.284.000	1.284.000	1.284.000	1.230.000
Subtotaal Lasten	9.888.017	10.489.000	9.562.000	9.560.000	9.487.000	9.422.000
Baten	-17.416.367	-17.683.000	-14.477.000	-10.377.000	-10.377.000	-6.000.000
Resultaat voor bestemming	-7.528.350	-7.194.000	-4.915.000	-817.000	-890.000	3.422.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-7.528.350	-7.194.000	-4.915.000	-817.000	-890.000	3.422.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van de budgetten voor Regionale economie, Internationale Marketing en Schiphol plaatsgevonden (minder lasten, € 485.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft in 2013 en 2014 een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Herstelling, Onderwijs en Arbeidsmarktprojecten, Kenniswerkplaats NH-Noord, Internationale Marketing en Schiphol (minder lasten € 590.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2015 een bezuiniging plaatsgevonden op de budgetten voor Herstelling, Onderwijs en Arbeidsmarktprojecten, Kenniswerkplaats NH-Noord, Internationale Marketing en Schiphol (minder lasten € 690.000, voordeel).</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	In 2016 valt het dividend van NUON structureel weg, waardoor ca. 4 miljoen minder dividend wordt ontvangen.
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

5.3.2 operationeel doel

Hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.3.2.01 Uitvoeren van de regelingen HIRB Light en HIRB privaat	- In de periode 2009-2013 870 ha. terrein geherstructureerd.
5.3.2.02 Monitoren van bedrijventerreinen en kantoren	- Jaarlijkse monitoring van bedrijventerreinen en kantoren verzorgd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

HIRB = Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[HIRB Light](#)

[HIRB Privaat](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.2	Hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.029.768	1.791.000	1.723.000	1.710.000	1.732.000	1.723.000
Directe lasten	396.271	391.000	391.000	391.000	391.000	391.000
Kapitaallasten	0	26.000	175.000	473.000	805.000	963.000
Overdrachten	49.946.082	3.156.000	8.270.000	0	0	0
Subtotaal Lasten	51.372.121	5.364.000	10.559.000	2.574.000	2.928.000	3.077.000
Baten	-45.416.846	-25.000	-128.000	-128.000	-128.000	-128.000
Resultaat voor bestemming	5.955.275	5.339.000	10.431.000	2.446.000	2.800.000	2.949.000
Storting reserves	300.000	3.233.000	3.311.000	1.578.000	0	0
Onttrekking reserves	-2.024.473	-4.500.000	-5.587.000	0	0	0

Resultaat na bestemming	4.230.802	4.072.000	8.155.000	4.024.000	2.800.000	2.949.000
-------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor de realisatie van het Amsterdamse Waterleidingduinen-fietspad wordt de kasraming verhoogd met € 350.000 naar € 500.000 ten laste van de bestemmingsreserve UNA (directe uitgaven hoger, €350.000, neutraal)
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

5.3.3 operationeel doel

Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.3.3.01 Uitvoeren van het programma Water als Economische Drager (WED)	- Projecten op het gebied van toeristisch gebruik van water uitgevoerd
5.3.3.02 Vormgeven aan de toeristische promotie	- Samenhangend promotiepakket ontwikkeld.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

WED = Water als Economische Drager

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Water als Economische Drager](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.3	Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	493.000	479.000	479.000	485.000	482.000
Directe lasten	423.488	592.000	701.000	601.000	401.000	865.000
Overdrachten	217.998	25.000	3.000.000	0	0	0
Subtotaal Lasten	641.486	1.110.000	4.180.000	1.080.000	886.000	1.347.000
Baten	-71.923	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	569.563	1.110.000	4.180.000	1.080.000	886.000	1.347.000
Storting reserves	3.900.000	4.924.000	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	-3.300.000	-200.000	0	0
Resultaat na bestemming	4.469.563	6.034.000	880.000	880.000	886.000	1.347.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	<p>Op basis van de Kaderbrief 2013 regel Q (stofkam) heeft een aframing van het budget voor toerisme plaatsgevonden (minder lasten, € 65.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden op het budget voor toerisme (minder lasten € 185.000, voordeel).</p> <p>Van 2012 t/m 2015 wordt er budget overgeheveld naar OD 5.2.3 (minder budget, in 2012: € 494.000, en vanaf 2013: € 464.000, neutraal).</p> <p>Er is een werkbudget voor de uitvoering van het programma Water als Economische Drager (meer budget in 2013: € 300.000, en in 2014: € 200.000, neutraal).</p>
Kapitaallasten	
Overdrachten	Het budget in 2013 heeft betrekking op een uitvoeringsregeling voor toeristisch-recreatieve waterprojecten uit de reserve programma Water als Economische Drager (meer budget € 3.000.000, neutraal).
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	Deze bedragen hebben betrekking op de onttrekking uit de reserve programma Water als Economische Drager (in 2013: € 3.300.000, en in 2014: € 200.000, neutraal).
Storting reserves	

5.3.4 operationeel doel

Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
5.3.4.01 Faciliteren Agriboard Noord-Holland-Noord en greenport Aalsmeer	- In Agriboard Noord-Holland Noord en in Greenport Aalsmeer deelgenomen. - Projecten uit het gebiedsprogramma's Greenports Aalsmeer en Noord-Holland Noord opgestart en uitgevoerd. - Monitor glastuinbouw uitgevoerd.
5.3.4.02 Faciliteren Blueports	- Innovatie en ondernemerschap door samenwerking in de keten versterkt
5.3.4.04 Stimuleren van de vergroting van het biologische areaal	- 7% biologisch areaal in 2014 gerealiseerd.
5.3.4.05 Faciliteren samenwerking in kader van POP	- Bijdrage aan projectbureau POP geleverd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

5.3.4.03 is vervallen omdat de stichting miv 2013 niet meer wordt gesubsidieerd vanuit hoofdstuk 5 van de begroting maar vanuit het investeringsfonds voor het landelijk gebied.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.4	Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	525.339	954.000	927.000	925.000	937.000	932.000
Directe lasten	326.171	774.000	783.001	783.000	783.000	783.000
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	1.346.519	437.000	1.911.000	116.000	639.000	116.000
Subtotaal Lasten	2.198.029	2.165.000	3.621.001	1.824.000	2.359.000	1.831.000
Baten	-371.464	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.826.565	2.165.000	3.621.001	1.824.000	2.359.000	1.831.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	1.826.565	2.165.000	3.621.001	1.824.000	2.359.000	1.831.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

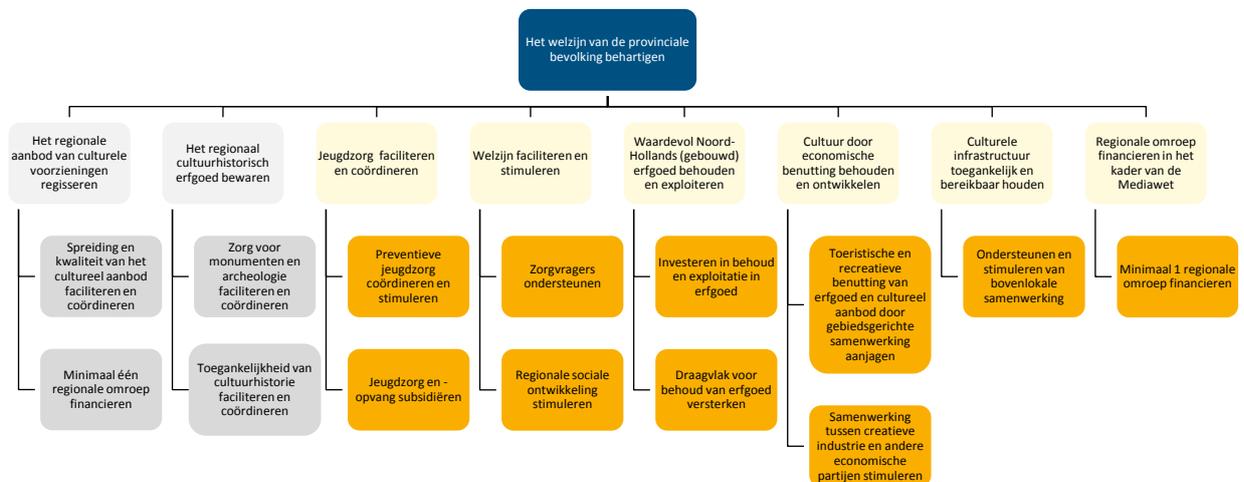
Storting reserves

Programma 6 Cultuur en Welzijn

Maatschappelijk doel

Het welzijn van de provinciale bevolking behartigen.

Doelenboom

Beleidskader

- Wet op de Jeugdzorg
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Mediawet 2008
- Monumentenwet 1988
- Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
- Wet op de archeologische monumentenzorg
- Wet op de Ruimtelijke Ordening
- Milieu Effect Rapportage
- Wet op het specifiek cultuurbeleid
- Modernisering Monumentenzorg
- Beleidsvisie “Kiezen voor karakter, Visie Erfgoed en Ruimte”
- Monumentenverordening Noord-Holland 2010

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- De provincie spant zich tot het moment van overdracht aan gemeenten in voor de jeugdzorg, zodat een kwalitatief goede zorg geboden blijft worden.
- De provincie bereidt zich voor op de aangekondigde transitie en doet dat o.a. in samenwerking met gemeenten en jeugdzorginstellingen en door het in IPO-verband beïnvloeden van de besluitvorming over de (condities van) transitie.
- De provincie spant zich in om cliënten zoveel mogelijk op te laten groeien in een (pleeg)gezin of gezinsachtige leefomgeving.
- De provincie geeft uitvoering aan de Regionale Sociale Agenda's en monitort de voortgang hiervan.
- De provincie spant zich in om de Kennisrol te versterken ten behoeve van de Regionale Sociale Agenda's.
- De provincie richt zich met het cultuurbeleid voor de periode 2013-2016 op drie thema's "Cultuur en Ruimte", "Cultuur en Economie" en "Culturele infrastructuur".
- Binnen het thema "Cultuur en Ruimte" zet de provincie in op het behoud van het cultuurlandschap met haar monumenten door te investeren en te inspireren.
- De provincie investeert in restauratie, onderhoud en herbestemming van monumenten.
- De provincie ontwikkelt een nieuw uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam vanaf 2014.
- Binnen het thema "Cultuur en Economie" richt de provincie zich op het zo goed mogelijk economische benutten van cultuur. Hiervoor wordt het instrument regionale beeldverhalen ingezet.
- Met het thema "culturele infrastructuur" draagt de provincie bij aan het bereikbaar houden en maken van het culturele aanbod en voorzieningenniveau in Noord-Holland. Hiertoe wordt een analyse naar de staat van de culturele infrastructuur uitgevoerd.
- Oneindig Noord-Holland zal in 2013 als verzelfstandigde organisatie verder gaan.

Omgevingsfactoren

- Nieuwe ontwikkelingen rondom landelijke regelgeving met betrekking tot de transitie van de jeugdzorg, hebben invloed op de output onder Operationeel Doel 6.3.1 en 6.3.2.
- Gemeenten worden geconfronteerd met de decentralisaties van de Jeugdzorg, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Wet Werken naar vermogen. Daarnaast komen AWBZ taken onder regie van de gemeenten.
- Demografische ontwikkelingen zullen in Noord-Holland zichtbaar worden. Dit heeft allerlei effecten, zoals het aantal leerlingen op scholen, de omvang van de beroepsbevolking en de vergrijzing. De provincie zet zich in om op integrale wijze de economische vitaliteit en leefbaarheid te stimuleren.
- Op het gebied van media, archeologie, monumenten en bibliotheken heeft de provincie wettelijke taken.
- Wij hebben een beperkte invloed op cultuurdeelname.

Budgettabel (in euro's)

Programma 6						Cultuur en Welzijn		
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Afwijking	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	7.808.415	9.263.000	8.941.000	-322.000	4	8.896.000	9.008.000	8.964.000
Directe lasten	4.292.366	3.259.000	1.452.000	-1.807.000	124	1.476.000	1.476.000	621.000
Kapitaallasten	218.350	240.000	231.000	-9.000	4	222.000	824.000	807.000
Overdrachten	193.269.343	151.253.000	138.647.000	-12.606.000	9	137.650.000	133.572.000	133.241.000
Subtotaal Lasten	205.588.474	164.015.000	149.271.000	-14.744.000	10	148.244.000	144.880.000	143.633.000
Baten	-125.892.124	-104.474.000	-101.071.000	3.403.000	3	-101.071.000	-101.071.000	-101.071.000
Resultaat voor bestemming	79.696.350	59.541.000	48.200.000	-11.341.000	24	47.173.000	43.809.000	42.562.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	79.696.350	59.541.000	48.200.000	-11.341.000	24	47.173.000	43.809.000	42.562.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	<p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor subsidieverlening aan Plein C en projectgelden (overige subsidies cultuur) (minder lasten € 340.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2014 een bezuiniging plaatsgevonden voor subsidieverlening probiblio (minder lasten € 596.000, voordeel).</p> <p>Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2016 een bezuiniging plaatsgevonden voor subsidieverlening jeugdtheater (minder lasten € 423.000, voordeel).</p> <p>Het verschil tussen 2012 en 2013 heeft grotendeels betrekking op de uitputting van de bestemmingsreserve Faciliteringskosten.</p>
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Ottrekking reserves	
Storting reserves	

6.1 beleidsdoel

oud Het regionale aanbod van culturele voorzieningen regisseren

---

6.1.1 operationeel doel

oud Spreiding en kwaliteit van het cultureel aanbod faciliteren en coördineren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.1.1.01 Uitvoeren van het programma Leren en Ontdekken	
6.1.1.02 Uitvoeren van het programma Doen en Ontplooien	
6.1.1.03 Uitvoeren van het programma Verbinden en Promoten	

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.1.1	OUD Spreiding en kwaliteit van het cultureel aanbod faciliteren en coördineren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.295.943	1.082.000	0	0	0	0
Directe lasten	127.935	0	0	0	0	0
Overdrachten	7.296.516	6.599.000	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	8.720.394	7.681.000	0	0	0	0
Baten	-393.417	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	8.326.977	7.681.000	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	8.326.977	7.681.000	0	0	0	0

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.1.2 operationeel doel

OUD Minimaal één regionale omroep financieren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.1.2.01	
Bekostiging van RTV-NH	

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.1.2	OUD Minimaal één regionale omroep financieren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Ottrekking reserves

Storting reserves

6.2 beleidsdoel

oud Het regionaal cultuurhistorisch erfgoed bewaren

6.2.1 operationeel doel

oud Zorg voor monumenten en archeologie faciliteren en coördineren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
--------------	--------

6.2.1.01

Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren

6.2.1.02

Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten

6.2.1.03

Versterken van de ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid

6.2.1.04

Verzorgen van marketing en communicatie

6.2.1.05

Economisch benutten van de stelling

6.2.1.06

Bevorderen van recreatie en toeristische ontwikkeling

6.2.1.07

Restaureren van de stelling

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.2.1	OUD Zorg voor monumenten en archeologie faciliteren en coördineren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	2.875.489	971.000	0	0	0	0
Directe lasten	1.043.965	445.000	0	0	0	0
Kapitaallasten	218.350	240.000	0	0	0	0
Overdrachten	20.052.923	15.272.000	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	24.190.728	16.928.000	0	0	0	0
Baten	-4.473.242	-47.000	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	19.717.486	16.881.000	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	19.717.486	16.881.000	0	0	0	0

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

Storting reserves

6.2.2 operationeel doel

oud Toegankelijkheid van cultuurhistorie faciliteren en coördineren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
--------------	--------

6.2.2.01

Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten

6.2.2.02

Uitvoeren van het programma Ontwikkelen en Beleven.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.2.2	OUD Toegankelijkheid van cultuurhistorie faciliteren en coördineren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	2.161.000	0	0	0	0
Directe lasten	2.106.788	1.462.000	0	0	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	7.377.418	646.000	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	9.484.206	4.269.000	0	0	0	0
Baten	-6.444.728	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	3.039.478	4.269.000	0	0	0	0
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	3.039.478	4.269.000	0	0	0	0

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
-----------	-------------

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

Storting reserves

6.3 beleidsdoel

Jeugdzorg faciliteren en coördineren

6.3.1 operationeel doel

Preventie jeugdzorg coördineren en stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.3.1.01 Maken van afspraken met gemeenten over aansluiting lokaal jeugdbeleid-jeugdzorg	- Samenwerkingsafspraken met gemeenten over de transitie jeugdzorg gemaakt.
6.3.1.02 Maken van afspraken met gemeenten en Bureau Jeugdzorg	- 6 regionale projecten ter voorbereiding op de transitie jeugdzorg uitgevoerd.
6.3.1.03 Maken van afspraken met gemeenten over gezamenlijke projecten	- 6 regionale projecten ter voorbereiding op de transitie jeugdzorg uitgevoerd.
6.3.1.04 Maken van vraaganalyse	- Inzicht in vraag voor 2013 op basis van analyse van Bureau Jeugdzorg verkregen.
6.3.1.05 Uitvoeren van de afspraken met het Instellingenberaad	- Tijdige aanlevering van kwartaalrapportages en ad hoc rapportages gemonitord.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: .

Het nieuwe Beleidskader Jeugdzorg 2013-2016 wordt naar verwachting in het najaar van 2012 vastgesteld door Provinciale Staten. De instrumenten en output uit dit nieuwe Beleidskader worden bij de zomernota 2013 verwerkt in de begroting.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.3.1 Preventie jeugdzorg coördineren en stimuleren					
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	664.000	645.000	644.000	652.000	649.000
Directe lasten	15.261	223.000	0	0	0	0
Overdrachten	805.836	265.000	484.000	484.000	484.000	1.000
Subtotaal Lasten	821.097	1.152.000	1.129.000	1.128.000	1.136.000	650.000
Baten	-494.794	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	326.303	1.152.000	1.129.000	1.128.000	1.136.000	650.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	326.303	1.152.000	1.129.000	1.128.000	1.136.000	650.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft met ingang van 2016 een bezuiniging plaatsgevonden voor 'aansluiting gemeentelijk jeugdbeleid' (minder lasten, € 483.000, voordeel)
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.3.2 operationeel doel

Jeugdzorg- en opvang subsidiëren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.3.2.01 Verkorten van de wachttijden tot een aanvaardbaar niveau	- Richting BJZNH actie ondernomen, zodat geen jongere langer dan 9 weken op geïndiceerde jeugdzorg wacht en dat crisis binnen 24 uur in zorg wordt opgenomen.

6.3.2.05	Geven van uitvoering aan het Lange Termijn Huisvestingsplan voor de jeugdzorg	- De wachtlijst bij het AMK weggewerkt. - Subsidie verleend en periodiek overleg gevoerd over huisvesting met Bureau Jeugdzorg en Jeugdzorginstellingen
6.3.2.06	Uitvoeren van het projectplan investeren in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg	- Uitvoering aan het projectplan investeren in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg gegeven. - Deelplannen beoordeeld en subsidie verleend om evenwicht vraag en aanbod op arbeidsmarkt te verbeteren en deskundigheid te bevorderen van jeugdzorgwerkers. - Pilots innovatie in de jeugdzorg beoordeeld en subsidie verleend die effectiviteit jeugdzorg en de nazorg verbeteren.
6.3.2.07	Geven van prioriteit aan pleegzorgaanbod	- Toename gebruik pleegzorg gerealiseerd. - Innovatieve vormen van pleegzorg gerealiseerd.
6.3.2.08	Gebruik maken van Eigen Kracht Conferenties en Familienetwerkberaad	- Gebruik van Eigen Kracht Conferenties en Familienetwerkberaad toegenomen.
6.3.2.09	Oprichten Noodfonds om pleegouders financieel en (im)materieel te steunen.	- Pleegouders door het opgerichte noodfonds gesteund.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten

6.3.2.02 "afspraken met bureau jeugdzorg over ziekteverzuim en personeelsverloop", Plan van aanpak verbeteren bedrijfvoering is ultimo 2012 gereed.

6.3.2.03 "Afspraken maken met bureau jeugdzorg over regionalisering en positionering" Plan van aanpak verbeteren bedrijfvoering is ultimo 2012 gereed.

6.3.2.04 "Uitvoeren pilot nieuwe zorgaanbieders op basis van gedaan onderzoek" Is gereed, Nieuwe zorgaanbieder is gestart miv 2012 (De Praktijk)

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

BJZNH = Bureau Jeugdzorg Noord-Holland

IB = Instellingenberaad

AMK = Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Extra informatie voor kaderstelling of controle:

Het nieuwe Beleidskader Jeugdzorg 2013-2016 wordt naar verwachting in het najaar van 2012 vastgesteld door Provinciale Staten. De instrumenten en output uit dit nieuwe Beleidskader

worden bij de zomernota 2013 verwerkt in de begroting.

Beleidsstukken bij deze instrumenten: geen.

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.3.2	Jeugdzorg- en opvang subsidiëren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	1.453.575	1.091.000	1.051.000	1.044.000	1.057.000	1.052.000
Directe lasten	171.733	192.000	162.000	162.000	162.000	162.000
Overdrachten	114.339.982	104.600.000	101.024.000	101.024.000	101.024.000	101.024.000
Subtotaal Lasten	115.965.290	105.883.000	102.237.000	102.230.000	102.243.000	102.238.000
Baten	-103.429.224	-104.427.000	-101.024.000	-101.024.000	-101.024.000	-101.024.000
Resultaat voor bestemming	12.536.066	1.456.000	1.213.000	1.206.000	1.219.000	1.214.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	12.536.066	1.456.000	1.213.000	1.206.000	1.219.000	1.214.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

Welzijn faciliteren en stimuleren

6.4.1 operationeel doel

Zorgvragers ondersteunen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.4.1.05 Verlenen subsidie aan Zorgbelang NH en SBO NH	- Subsidie aan Zorgbelang Noord-Holland voor belangenbehartiging van zorgvragers verleend. - Subsidie aan SBO Noord-Holland voor belangenbehartiging van ouderen in Noord-Holland verleend.
6.4.1.06 Verlenen subsidie aan Sensor	- Subsidie aan Sensor verleend

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

SBO = Samenwerkende Bonden van Ouderen in Noord-Holland.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Provinciale Sociale Agenda 2012-2015

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.4.1		Zorgvragers ondersteunen			
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	872.000	838.000	833.000	843.000	839.000
Overdrachten	2.682.425	785.000	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	2.682.425	1.657.000	838.000	833.000	843.000	839.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	2.682.425	1.657.000	838.000	833.000	843.000	839.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	2.682.425	1.657.000	838.000	833.000	843.000	839.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.4.2 operationeel doel

Regionale sociale ontwikkeling stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.4.2.01 Beheren en ontwikkelen Jeugdmonitor	- VARA-jeugddebatten, Nationaal Jeugddebat en VMBO- jeugddebatten gesubsidieerd.
6.4.2.02 Ontwikkelen van de Regionale Sociale Agenda's	- 8 RSA's ontwikkeld op het gebied van: * Wmo * Vitaal Platteland

---

	* Wonen, Zorg en Voorzieningen.
6.4.2.04 Verlenen subsidie aan Sportservice NH	- Sportservice NH voor de kennisfunctie sport gesubsidieerd.
6.4.2.10 Subsidiëren van Regionale en thematische projecten	- Minimaal 10 projecten gesubsidieerd op de thema's; * WMO * Vitaal Platteland * Wonen, Zorg en Voorzieningen
6.4.2.11 Ontwikkelen, verzamelen en verspreiden van kennis ten behoeve van Regionale Sociale Ontwikkeling	- Opdracht Kenniscentrum en opdracht Kennisontwikkeling en verspreiding Vitaal Platteland gegeven.
6.4.2.12 Subsidiëren van Netwerken Vitalisering Platteland	- Vereniging van Kleine Kernen Noord-Holland en Platform Dorpshuizen Noord-Holland gesubsidieerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten: geen.

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: geen.

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

WMO: Wet Maatschappelijke Ondersteuning

RSA: Regionale Sociale Agenda

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

Provinciale Sociale Agenda 2012-2015

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.4.2	Regionale sociale ontwikkeling stimuleren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	2.072.798	1.685.000	1.628.000	1.620.000	1.640.000	1.632.000
Directe lasten	826.684	937.000	942.000	942.000	942.000	87.000
Overdrachten	22.471.194	6.292.000	4.094.000	4.068.000	4.068.000	4.795.000
Subtotaal Lasten	25.370.676	8.914.000	6.664.000	6.630.000	6.650.000	6.514.000
Baten	-10.656.719	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	14.713.957	8.914.000	6.664.000	6.630.000	6.650.000	6.514.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	14.713.957	8.914.000	6.664.000	6.630.000	6.650.000	6.514.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	Voor de uitvoering van de Provinciale Sociale Agenda 2012-2015 wordt de verdeling van het budget tussen Directe Lasten en Overdrachten (tot en met 2015) aangepast (meer budget, € 847.000, neutraal)
Kapitaallasten	
Overdrachten	Voor de uitvoering van de Provinciale Sociale Agenda 2012-2015 wordt de verdeling van het budget tussen Directe Lasten en Overdrachten (tot en met 2015) aangepast (minder budget, € 847.000, neutraal) Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft een bezuiniging plaatsgevonden voor subsidieverlening aan Sensor (minder lasten € 316.000, voordeel) Op basis van de kaderbrief 2013 regel S heeft m.i.v. 2016 een bezuiniging plaatsgevonden voor subsidieverlening 'vitaal platteland, kleine kernen' (minder lasten € 120.000, voordeel)
Storingsvoorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

Waardevol Noord-Hollands (gebouwd) erfgoed behouden en exploiteren

Investeren in behoud en exploitatie in erfgoed

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.5.1.01 Uitvoeren van het programma Cultuur en Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> - Via subsidie zijn 10 restauratieprojecten van rijksmonumenten van start gegaan. - Via subsidie zijn 40 molens in goede staat van onderhoud gebracht. - Via een subsidie 10 provinciale beschermde monumenten in goede staat gebracht. - De bouw van het Archeologisch Informatiecentrum gestart. - 5 archeologische onderzoeken publieksvriendelijk gemaakt - Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam vanaf 2014 gereed.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur" is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70](#) d.d. 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur"](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.5.1 Investeren in behoud en exploitatie in erfgoed					
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	0	1.614.000	1.604.000	1.626.000	1.620.000
Directe lasten	0	0	288.000	312.000	312.000	312.000
Kapitaallasten	0	0	231.000	222.000	824.000	807.000
Overdrachten	0	0	10.946.000	10.571.000	6.493.000	6.340.000
Subtotaal Lasten	0	0	13.079.000	12.709.000	9.255.000	9.079.000
Baten	0	0	-47.000	-47.000	-47.000	-47.000
Resultaat voor bestemming	0	0	13.032.000	12.662.000	9.208.000	9.032.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	13.032.000	12.662.000	9.208.000	9.032.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Ottrekking reserves	
Storting reserves	

6.5.2 operationeel doel

Draagvlak voor behoud van erfgoed versterken

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.5.2.01 Uitvoeren van het programma Cultuur en Ruimte	- 1 onderdeel van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie in een praktijkgerichte handleiding uitgewerkt. - 45 monumenten uit het provinciale monumentenregister uitgeschreven, in het kader van de herijking provinciale monumenten.

- Subsidie aan de Monumentenwacht Noord-Holland verstrekt ten behoeve van inspecties van monumenten.
- Subsidie aan de CultuurCompagnie NH verstrekt o.a. ten behoeve van het Steunpunt monumentenzorg & archeologie en het programma Herbestemd!
- Inventarisatie van meest beeldbepalende monumenten met herbestemmingsopgave gereed.
- 3 projecten culturele planologie verwezenlijkt.
- 2 publiekprojecten cultuur en ruimte uitgevoerd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 “De Waarde van Cultuur” is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70](#) d.d. 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 “De Waarde van Cultuur”](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.5.2	Draagvlak voor behoud van erfgoed versterken				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	0	645.000	644.000	652.000	648.000
Directe lasten	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000
Overdrachten	0	0	2.321.000	2.321.000	2.321.000	2.321.000
Subtotaal Lasten	0	0	2.971.000	2.970.000	2.978.000	2.974.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	0	2.971.000	2.970.000	2.978.000	2.974.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	2.971.000	2.970.000	2.978.000	2.974.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.6 beleidsdoel

Cultuur door economische benutting behouden en ontwikkelen

6.6.1 operationeel doel

Toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door gebiedsgerichte samenwerking aanjagen

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.6.1.01 Uitvoeren van het programma Cultuur en Economie	<ul style="list-style-type: none"> - De uitvoering van 1 regionaal beeldverhaal gestart. - 1 cultuur-toeristisch project ontwikkeld. - Subsidie voor ontsluiting van toeristisch aanbod door Uitwaaier en Uit-in-Noord-Holland aan CultuurCompagnie NH verstrekt. - Subsidie aan CultuurCompagnie NH voor festival Karavaan verstrekt.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur" is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70 d.d.](#) 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur"](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.6.1	Toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door gebiedsgerichte samenwerking aanjagen				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	0	901.000	896.000	907.000	902.000
Directe lasten	0	0	55.000	55.000	55.000	55.000
Overdrachten	0	0	1.195.000	1.195.000	1.195.000	1.195.000
Subtotaal Lasten	0	0	2.151.000	2.146.000	2.157.000	2.152.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	0	2.151.000	2.146.000	2.157.000	2.152.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	2.151.000	2.146.000	2.157.000	2.152.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.6.2 operationeel doel

Samenwerking tussen creatieve industrie en andere economische partijen stimuleren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.6.2.01 Uitvoeren van het programma Cultuur en Economie	- Subsidie aan CultuurCompagnie NH voor platform creatieve industrie verstrekt. - 1 onderwijsinstelling aan Kenniswerkplaats NHN verbonden.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur" is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70](#) d.d. 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur"](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.6.2	Samenwerking tussen creatieve industrie en andere economische partijen stimuleren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	0	0	385.000	380.000	385.000	383.000
Overdrachten	0	0	250.000	250.000	250.000	250.000
Subtotaal Lasten	0	0	635.000	630.000	635.000	633.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	0	635.000	630.000	635.000	633.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	635.000	630.000	635.000	633.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

6.7 beleidsdoel

Culturele infrastructuur toegankelijk en bereikbaar houden

6.7.1 operationeel doel

Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.7.1.01 Uitvoeren van het programma Culturele Infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> - Analyse culturele infrastructuur gereed. - Subsidie aan Probiblio voor ondersteuning provinciaal netwerk (basis)bibliotheken verstrekt. - Programma cultuureducatie Noord-Holland opgesteld. - CultuurCompagnie NH/Plein C gesubsidieerd voor ondersteuning van het provinciaal netwerk cultuureducatie. - 3 jeugdtheatergezelschappen gesubsidieerd. - Subsidie aan verzelfstandigde organisatie van Oneindig Noord-Holland verleend. - Haalbaarheidsonderzoek naar toekomst Provinciale Atlas Noord-Holland verricht.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur" is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70](#) d.d. 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 "De Waarde van Cultuur"](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.7.1	Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	33.890	586.000	1.090.000	1.088.000	1.101.000	1.095.000
Overdrachten	3.004.758	2.980.000	4.519.000	3.923.000	3.923.000	3.501.000
Subtotaal Lasten	3.038.648	3.566.000	5.609.000	5.011.000	5.024.000	4.596.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	3.038.648	3.566.000	5.609.000	5.011.000	5.024.000	4.596.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	3.038.648	3.566.000	5.609.000	5.011.000	5.024.000	4.596.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves

Storting reserves

6.8 beleidsdoel

Regionale omroep financieren in het kader van de Mediawet

6.8.1 operationeel doel

Minimaal 1 regionale omroep financieren

Tabel Instrumenten - Output

Instrumenten	Output
6.8.1.01 Bekostigen RTV-NH	- RTV-NH bekostigd.

Toelichting

Veranderingen in deze instrumenten:

Het betreft hier het 1^e jaar van het nieuwe Cultuurbeleid 2013-2016

Overige toelichtingen

Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

6.1.1.1. Het Cultuurbeleid 2013-2016 “De Waarde van Cultuur” is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 70](#) d.d. 24 september 2012

Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: geen.

Extra informatie voor kaderstelling of controle: geen.

Beleidsstukken bij deze instrumenten:

[Cultuurbeleid 2013-2016 “De Waarde van Cultuur”](#)

[Uitvoeringsprogramma Cultuurbeleid 2013-2014](#)

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.8.1	Minimaal 1 regionale omroep financieren				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	76.720	151.000	144.000	143.000	145.000	144.000
Overdrachten	15.238.291	13.814.000	13.814.000	13.814.000	13.814.000	13.814.000
Subtotaal Lasten	15.315.011	13.965.000	13.958.000	13.957.000	13.959.000	13.958.000
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	15.315.011	13.965.000	13.958.000	13.957.000	13.959.000	13.958.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	15.315.011	13.965.000	13.958.000	13.957.000	13.959.000	13.958.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Stortingen voorzieningen	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

Programma 7 Financiën

Budgettabel (in euro's)

Programma 7								Financiën
Lasten	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil 2012-2013	%	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	288.817	418.000	0	-418.000	0	0	0	0
Directe lasten	-5.556.072	-24.000	12.612.000	12.636.000	-100	10.634.000	10.924.000	4.098.000
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	35.036.799	42.000	42.000	0	0	42.000	42.000	42.000
Subtotaal Lasten	29.769.544	436.000	12.654.000	12.218.000	-97	10.676.000	10.966.000	4.140.000
Baten	-340.183.776	-348.316.000	-327.927.000	20.389.000	6	-341.282.000	-328.256.000	-319.433.000
Resultaat voor bestemming	-310.414.232	-347.880.000	-315.273.000	32.607.000	10	-330.606.000	-317.290.000	-315.293.000
Storting reserves	193.902.627	34.284.000	21.917.000	-12.367.000	56	22.940.000	23.440.000	23.460.000
Onttrekking reserves	-514.846.296	-149.253.000	-101.468.000	47.785.000	47	-92.265.000	-35.250.999	-16.552.000
Resultaat na bestemming	-631.357.901	-462.849.000	-394.824.000	68.025.000	17	-399.931.000	-329.100.999	-308.385.000

Toelichting op de Budgettabel

Categorie	Toelichting
Apparaatskosten	
Directe lasten	
Kapitaallasten	
Overdrachten	
Baten	
Onttrekking reserves	
Storting reserves	

7.1 beleidsdoel

Algemene dekkingsmiddelen verzorgen

7.1.1 operationeel doel

Algemene dekkingsmiddelen provincie

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	7.1.1	Algemene dekkingsmiddelen provincie				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Apparaatskosten	188.896	418.000	0	0	0	0
Directe lasten	-5.557.419	-24.000	12.612.000	10.634.000	10.924.000	4.098.000
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Overdrachten	35.036.799	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
Subtotaal Lasten	29.668.276	436.000	12.654.000	10.676.000	10.966.000	4.140.000
Baten	-340.183.776	-348.316.000	-327.927.000	-341.282.000	-328.256.000	-319.433.000
Resultaat voor bestemming	-310.515.500	-347.880.000	-315.273.000	-330.606.000	-317.290.000	-315.293.000
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-310.515.500	-347.880.000	-315.273.000	-330.606.000	-317.290.000	-315.293.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie	Toelichting				
Apparaatskosten					
Directe lasten					
Kapitaallasten					
Overdrachten					
Stortingen voorzieningen					
Baten	Overzicht provinciefondsuitkering	2013	2014	2015	2016
	Decentralisatieuitkeringen	-23.670.000	-21.397.000	-6.065.000	-4.718.000
	DU Bodemsanering	-6.150.000	-6.163.000		
	DU Externe veiligheid	-2.249.000	-2.249.000		
	DU ISV	-6.505.000	-5.952.000		

DU Luchthavens	-87.000	-87.000		
DU Monumentenzorg	-4.718.000	-4.718.000	-4.718.000	-4.718.000
DU Nationale gebiedsontwikkeling	-480.000	-480.000	-480.000	
DU Sterke Regio's			-697.000	
DU Topper-geld Bedrijventerrein	-3.311.000	-1.578.000		
DU Zwemwaterrichtlijn EU	-170.000	-170.000	-170.000	
Provinciefonds algemeen deel	-101.899.000	-110.651.000	-111.158.000	-103.135.000
Provinciefonds totaal	-125.569.000	-132.048.000	-117.223.000	-107.853.000

Onttrekking reserves

Storting reserves

7.1.2 operationeel doel

Programma overkoepelende reserves

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's)

Operationeel doel	7.1.2	Programma overkoepelende reserves				
Lasten	Jaarrekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0	0
Storting reserves	193.902.627	34.284.000	21.917.000	22.940.000	23.440.000	23.460.000
Onttrekking reserves	-514.846.296	-149.253.000	-101.468.000	-92.265.000	-35.250.999	-16.552.000
Resultaat na bestemming	-320.943.669	-114.969.000	-79.551.000	-69.325.000	-11.810.999	6.908.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

Categorie Toelichting

Apparaatskosten

Directe lasten

Kapitaallasten

Overdrachten

Stortingen voorzieningen

Baten

Onttrekking reserves	<p>De wijziging in de onttrekking reserves wordt veroorzaakt door de jaarlijkse actualisatie van de kasramingen van de projecten ten laste van de bestemmingsreserves:</p> <p>Bestemmingsreserve UNA (2013: € 20,4 miljoen incidenteel hoger, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve EXIN-H (2013: € 4,6 miljoen incidenteel hoger, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve TWIN-H (2013: € 18,9 miljoen incidenteel hoger, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve AP 2010 (2013: € 8,4 miljoen incidenteel hoger, neutraal)</p>
Storting reserves	<p>In verband met de stelselwijziging vinden neutrale verschuivingen plaats tussen diverse kostencategorieën en mutaties in de reserves:</p> <p>Bestemmingsreserve UNA (2013: € 21,1 miljoen incidenteel lager, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve EXIN-H (2013: € 7,5 miljoen incidenteel lager, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve TWIN-H (2013: € 8,6 miljoen incidenteel lager, neutraal)</p> <p>Bestemmingsreserve AP 2010 (2013: € 6,7 miljoen incidenteel lager, neutraal)</p>

---

4. Paragrafen

4.1 Inleiding

In de paragrafen lichten wij de beleidslijnen toe van beheersmatige aspecten met grote financiële invloed, met grote politieke betekenis of aanzienlijk belang voor de realisatie van beleidsprogramma's. Het gaat om de volgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en Risicomanagement
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Provinciale heffingen
- Extra investeringsimpuls Noord-Holland
- Tweede investeringsimpuls Noord-Holland

4.2 Risicomanagement en weerstandsvermogen

Wat willen we bereiken?

Toepassen van wetgeving en actualiseren van bestaande kaders

De Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement is op het gebied van risicomanagement een uitvloeisel van de Verordening Financieel Beheer waarin de financiële functie en de kerntaken en rollen worden beschreven. Deze kadernota fungeert als beleidskader voor het inrichten van risicomanagement en het omgaan met de identificatie, inventarisatie en beheersing van risico's.

De geldende Financiële Verordening van de provincie Noord-Holland bepaalt dat de provincie één keer in de vier jaar de Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement actualiseert. De actualisatie van de vorige kadernota uit 2007 is eind 2011 in gang gezet. Na de zomer van 2012 wordt de geactualiseerde Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2012-2015 ter vaststelling voorgelegd.

Bij het opstellen van deze paragraaf is het beleid uit de kadernota uit 2007 gevolgd, onder meer bij het berekenen van de weerstandscapaciteit. De paragraaf weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag hoe "robuust" de weerstandscapaciteit van de provincie is. Dit is van belang wanneer er een risico tot uiting komt. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen (= de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de daaruit te dekken risico's) kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het lopende jaar (statisch weerstandsvermogen) of het kan betrekking hebben op de meerjarige consequenties (dynamisch weerstandsvermogen). Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Om risico's te kunnen dragen dient de provincie over voldoende weerstandscapaciteit te beschikken.

Risico's inventarisatie

Om te voorkomen dat wij ingrijpende beleidswijzigingen moeten voorstellen als niet afgedekte risico's zich voordoen, voeren wij halfjaarlijks, bij de begroting en bij de jaarrekening, een risico-inventarisatie en -analyse uit. Dit houdt in dat risico's worden geanalyseerd in termen van kans en impact op het weerstandsvermogen. In deze paragraaf worden alleen risico's behandeld die gedekt worden door weerstandscapaciteit. Risico's worden gepresenteerd volgens de rubrieken Juridische risico's, Beleidsrisico's, Bedrijfsvoeringrisico's, Financiële risico's, Grondexploitatie risico's, Risico's Verbonden Partijen en Vervallen risico's.

De weerstandscapaciteit en de relatie met het weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit is het vermogen (in EURO's) dat beschikbaar is om financiële tegenvallers op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat uit de incidentele weerstandscapaciteit (de algemene reserve) en de structurele weerstandscapaciteit (post onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele begrotingsruimte).

De weerstandscapaciteit staat in nauw verband met de kwantificering van risico's die de organisatie loopt bij het uitvoeren van het beleid. Hoe risicovoller het beleid, des te groter moet de capaciteit zijn om deze risico's op te kunnen vangen. Of: hoe kleiner de capaciteit, des te meer aandacht voor beheersmaatregelen. Doordat de risico's die provincies lopen verschillen, is het niet mogelijk een algemene norm te stellen voor de omvang van de weerstandscapaciteit. Dit zal de provincie zelf moeten doen naar aanleiding van de inschatting die gemaakt wordt over de risico's die gepaard gaan met het uit te voeren beleid en eventuele bestemmingen gelieerd aan reserves.

Het weerstandsvermogen is een indicator hoe goed wij in staat zijn om eventuele financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder afbreuk te doen aan al eerder overeengekomen beleidsdoelstellingen. Anders gezegd is het weerstandsvermogen de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel. Volgens de voor de provincie geldende wettelijke kaders en regels bedraagt het optimale weerstandsvermogen minimaal 1 tot maximaal 1,5 keer de hoogte van de geïnventariseerde netto risico's.

Daarnaast moet de omvang van de algemene reserve minimaal 25% bedragen van de structurele algemene dekkingsmiddelen of minimaal het netto risicobedrag wanneer de eerder genoemde 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen lager is dan minimaal het netto risicobedrag dat voor het boekjaar waarop deze begroting betrekking heeft is bepaald.

Het beleid over de aanwending van de weerstandscapaciteit

Wanneer risico's geëffectueerd worden en de provincie succesvol aansprakelijk wordt gesteld zal er betaald moeten worden door de provincie. In een dergelijk geval wordt de financiële positie van de provincie aangetast en moeten maatregelen worden getroffen om de gewenste situatie weer te bereiken, al dan niet op langere termijn. Het volgende is van toepassing met betrekking tot risicobeheer:

- Wij informeren Provinciale Staten over het zich voordoen van de risico's, inclusief de achtergronden.
- Wij stellen voor het risicobedrag ten laste van de algemene reserve te brengen, wanneer geen andere dekkingsmogelijkheden voorhanden zijn.
- Indien de algemene reserve niet toereikend is, formuleren wij een bezuinigingsvoorstel.
- Het weerstandsvermogen dient daarna weer op peil te worden gebracht. Wij voegen bij het voorstel aan Provinciale Staten een voorstel voor een herstelplan om dit mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen? En wat mag het kosten?

Voor de Begroting 2013 hebben wij ons gericht op het uitvoeren van het bestaande integraal risicomanagementbeleid volgens de geldende wetgeving en actuele kaders. Dit houdt het volgende in:

- Identificeren van risico's kleiner dan € 2 miljoen en deze betrekken bij het bepalen van het weerstandsvermogen.
- Inventariseren van risico's groter dan € 2 miljoen die een weerslag zouden kunnen hebben op het weerstandsvermogen van Provincie Noord - Holland.
- Toelichten van risico's met een omvang groter dan € 2 miljoen, waarbij de omvang van de risico's per programma wordt weergegeven en beheersmaatregelen worden genoemd.
- Monitoren van wijzigingen bij de risico inventarisatie voor de Begroting 2013 ten opzichte van de risico inventarisatie bij de Jaarrekening 2011.
- Berekenen van het bruto- en netto risicobedrag
- Met behulp van een risico matrix visueel zichtbaar maken van de risico's met de grootste kans om zich voor te doen en de grootste impact op het weerstandsvermogen.
- Bepalen wat de weerstandscapaciteit moet zijn en of het risicoprofiel van de provincie Noord Holland zich binnen de normale bandbreedte zich bevindt.

Mutaties risico's Begroting 2013 ten opzichte van Jaarrekening 2011

Mutaties risico's (bruto)	Risico's	Risico nummer	Risico	Mutatie Begroting 2013 tov Jaarrekening 2011	Afname/ Toename
Gewijzigd (was € 2 mil bij jaarrek 2011 update)	Beleid	B72	RTV Noord-Holland	5.791.000	toename
Gewijzigd (was € 5,3 mil bij jaarrek 2011 update)	Financiering	D50	Verlies deposito's	1.100.000-	afname
Gewijzigd (was € 4,5 mil bij jaarrek 2011 update)	Financiering	D53	Boekwaarde deelnemingen	1.948.336	toename
Totaal mutaties door gewijzigde risico's				6.639.336	toename
Nieuw - Begroting 2013	Juridisch	A73	station Halfweg-Zwanenburg	155.200	toename
Nieuw - Begroting 2013	Juridisch	A74	Clusterregeling Metropoolregio Amsterdam	5.000.000	toename
Nieuw - Begroting 2013	Juridisch	A75	Schadeclaim ivm asbest bij N201	500.000	toename
Nieuw - Begroting 2013	Juridisch	A76	Schade ivm faillissement verzekeraar	250.000	toename
Nieuw - Begroting 2013	Financiering	D73	Verhuizen grootwagenaarhouder naar andere provincie	5.000.000	
Nieuw - Begroting 2013	Financiering	D74	Subsidie Stivas	121.000	toename
Totaal mutatie door nieuwe risico's				11.026.200	toename
Geëffectueerd - Begroting 2013	Juridisch	A71	Track Line	1.000.000-	afname
Totaal mutatie door geëffectueerde risico's				1.000.000-	afname
Totaal mutaties	(een "-" voor het bedrag is positief = minder risico's)			16.665.536	toename

- Toename ad € 6.639.336 door gewijzigde risico's
- Ten opzichte van de laatste risico inventarisatie bij de Jaarrekening 2011, is het totale bruto risicobedrag bij de jaarrekening met € 6.639.336 toegenomen door wijzigingen in risico's. Dit verschil wordt veroorzaakt door een toename van € 5.791.000 met betrekking tot het risico RTV Noord-Holland, een afname van € 1.100.000 met betrekking tot het verlies op deposito's bij Landsbanki en een toename van het risico met betrekking tot de boekwaarde van de deelnemingen. Toelichtingen over deze wijzigingen zijn bij de individuele risico's verderop in de paragraaf opgenomen indien deze risico's een omvang groter dan € 2 miljoen hebben. Indien deze risico's een omvang hebben van minder dan € 2.000.000 dan zijn ze in de tabel op de volgende pagina opgenomen.
- Toename ad € 11.026.200 door nieuwe risico's
- Ten opzichte van de meest recente risico inventarisatie bij de Jaarrekening 2011, is het totale risicobedrag bij de Begroting 2013 toegenomen met € 11.026.200 door het opnemen van zes nieuwe risico's: station Halfweg-Zwanenburg ad € 155.200, Clusterregeling Metropoolregio Amsterdam ad € 5.000.000, een risico met betrekking tot een mogelijke schadeclaim in verband met asbest bij de N201 ad € 500.000, een schade in verband met een faillissement van een verzekeraar ad € 250.000, een risico in verband met het verhuizen van een grootwagenaarhouder naar een andere provincie ad € 5.000.000 en een risico in met betrekking tot een subsidie aan Stivas ad € 121.000. Toelichtingen over deze nieuwe risico's zijn bij de individuele risico's verderop in de paragraaf opgenomen indien deze risico's een omvang groter dan € 2 miljoen hebben. Indien deze risico's een omvang hebben van minder dan € 2.000.000 dan zijn ze in de tabel op de volgende pagina opgenomen
- Afname ad € 1.000.000 door geëffectueerde risico's
- Ten opzichte van de meest recente risico inventarisatie bij de Jaarrekening 2011 is één risico geëffectueerd. Het betreft hier het risico met betrekking tot Trackline. Dit risico had een bruto omvang van € 1.000.000. Op 12 juni 2012 heeft de Raad van arbitrage uitspraak gedaan over deze zaak. Als gevolg van deze uitspraak zal de Provincie een bedrag van € 312.000 moeten betalen.

Risico's met een omvang kleiner dan € 2 miljoen

Bij de Begroting 2013 hebben wij in totaal € 4.760.800 aan risico's die individueel bekeken kleiner zijn dan € 2 miljoen. Het totaal aan deze risico's wordt betrokken bij het bepalen van het weerstandsvermogen. Deze risico's worden in deze paragraaf niet verder toegelicht.

Ten opzichte van de meest recente risico inventarisatie bij de Jaarrekening 2011, is het totaal aan risico's kleiner dan € 2.000.000 met € 26.200 toegenomen.

Risico's < 2 miljoen (bruto)

Risico's met een omvang kleiner dan € 2 miljoen (bruto)	Risicobedrag
A. Juridische risico's	4.175.200
Calamiteitenberging De Ronde Hoep	270.000
Overdracht eerstelijnstaken steunfuncties kunsteducatie	500.000
Beoordeling gemeentelijke plannen	1.500.000
Claim Rijnland	1.000.000
Station Halfweg-Zwanenburg	155.200
Schadeclaim ivm asbest bij N201	500.000
Schade ivm faillissement verzekeraar	250.000
D. Financieringsrisico's	121.000
Subsidie Stivas	121.000
E. Grondexploitatie risico's	464.600
Overige niet in exploitatie genomen gronden	464.600
Totaal	4.760.800

Bruto inventarisatie risico's

Bij de inventarisatie van de risico's voor de Begroting 2013 is het totaal bruto risicobedrag €150.945.590. In vergelijking met de voorgaande inventarisatie voor de Jaarrekening 2011, is het totale bruto risico toegenomen met € 16.665.537.

In de paragraaf weerstandsvermogen worden de risico's met een omvang die groter of gelijk zijn aan € 2 miljoen toegelicht. Deze worden gerubriceerd zoals in de tabel hieronder weergegeven:

Risico-inventarisatie (bruto)	Begroting 2012	Rekening 2011	Begroting 2013	Mutatie Begroting 2013 tov Jaarrekening 2011	Afname/ Toename
A. Juridische risico's	35.670.000	34.770.000	39.675.200	4.905.200	Toename
B. Beleidsrisico's	12.000.000	12.500.000	18.291.000	5.791.000	Toename
C. Bedrijfsvoeringrisico's	-	-	-	-	Ongewijzigd
D. Financiële risico's	74.077.454	42.295.454	48.264.790	5.969.337	Toename
E. Grondexploitatie risico's	19.945.000	15.114.600	15.114.600	-	Ongewijzigd
F. Risico's verbonden partijen	14.824.000	29.600.000	29.600.000	-	Ongewijzigd
Brutorisicobedrag	156.516.454	134.280.054	150.945.590	16.665.537	Toename

Toelichtingen risico's met een omvang groter of gelijk aan € 2 miljoen

A. Juridische risico's

De risico's die hier worden benoemd zijn juridisch van aard. Het totaalbedrag van deze geïnventariseerde bruto risico's is € 39.675.200.

Hiervan heeft € 4.175.200 miljoen betrekking op risico's kleiner dan € 2 miljoen welke hier niet verder worden toegelicht.

A01. Kustplaatsen (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 15.000.000	Aanzienlijk	Laag	€ 7.500.000	Continu

Toelichting: Landelijk is er veel onduidelijkheid over de verantwoordelijkheden voor storm- en overstromingsschade in de buitendijkse gebieden van de kustplaatsen. Waar deze verantwoordelijkheden nog niet wettelijk zijn geregeld, lopen wij het risico dat schadeclaims worden ingediend. De kans daarop is laag, want de kans op stormschade is circa 1/500 per jaar. De financiële gevolgen daarvan zijn op voorhand moeilijk te kwantificeren, maar kunnen variëren van enkele tienduizenden euro's bij beperkte schade tot meer dan een miljard euro bij complete verwoesting van het buitendijkse gebied. Als de storm- en overstromingsschade in buitendijks gebied van de Noord-Hollandse kustplaatsen groter is dan enkele (tientallen) miljoenen, moeten wij een volledig beroep doen op het Rijk. De regering zal dan waarschijnlijk de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen (Wts) van toepassing verklaren. Als we hiervan uitgaan, zou de maximale financiële consequentie voor de provincie bepaald kunnen worden op circa € 15 miljoen.

Beheersmaatregelen: Vaststelling risiconiveau buitendijks bebouwd gebied kustplaatsen en handhaving van dit risiconiveau door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Deze beheersmaatregel wordt genomen door het Rijk.

A 30. Saneringsprogramma Bevi (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 10.000.000	Redelijk hoog	Gering	€ 4.000.000	31-12-13

Toelichting: In oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van kracht geworden. Bevi bevat milieukwaliteitseisen om voldoende afstand te bewaren tussen risicovolle inrichtingen en kwetsbare objecten. Met de inwerkingtreding van de Bevi is het externe

veiligheidsbeleid voor inrichtingen wettelijk vastgelegd. Een van de verplichtingen uit het Bevi is het uitvoeren van saneringen in het kader van plaatsgebonden risico. Indien als gevolg van de sanering het bedrijf onevenredige last ondervindt, kan het bedrijf - onder bepaalde strikte voorwaarden - een schadevergoeding aanvragen bij de provincie Noord-Holland. Wanneer de minister van Infrastructuur en Milieu instemt met de toekenning, zijn de kosten echter voor rekening van het ministerie. Wij lopen dus een financieel risico ter hoogte van de te betalen schadevergoeding als het ministerie van Infrastructuur en Milieu niet instemt met de te betalen schadevergoeding. Naast claims die samenhangen met bovenmatige maatregelen, kunnen ook claims optreden ten gevolge van planschade. Indien het oplossen van een saneringssituatie plaatsvindt door het aanpassen van het bestemmingsplan, kan het bedrijf, onder bepaalde strikte voorwaarden, op grond van de planschaderegeling in de Wro, een schadevergoeding aanvragen. Bij aanspraak op de planschade is in eerste instantie de gemeente schadevergoedingplichtig. Aanpassing van het bestemmingsplan vanuit het saneringsprogramma vindt echter plaats op verzoek van de provincie om toekomstige saneringen te voorkomen. Mochten er claims worden ingediend, dan moeten schadebedragen van € 10 miljoen in het kader van bovenmatige maatregelen, dan wel € 10 miljoen in het kader van planschade niet worden uitgesloten. De kans van optreden van één van de risico's is overigens gering. Het project loopt tot 31 december 2013.

Beheersmaatregelen: Monitoring via programmamanagement.

A 31. Verkeerde Wet milieubeheerprocedure en fouten bij WABO - procedure (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 3.000.000	Gemiddeld	Gering	€ 900.000	Continu

Toelichting: De Wet milieubeheer (Wm) is in oktober 2010 vervangen door de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO). De beschrijving van risico is in mei 2011 aangepast van 'Verkeerde Wm-procedure of fouten bij Wm-procedure' naar 'Verkeerde WABO-procedure' of 'fouten bij WABO-procedure'. Tijdens het vooroverleg van een Wm-procedure wordt bepaald welke procedure wordt gevolgd. De gemaakte keuze kan fout zijn. Tijdens de procedure kunnen ook fouten gemaakt worden. Voorbeelden zijn verkeerde publicatie, verkeerde adressenlijsten en dergelijke. De kans daarop is gering, maar de provincie loopt het risico dat vergunningen op grond van de Wet milieubeheer om formele redenen bij de Raad van State worden vernietigd. Mogelijk risicogevolg is dat bedrijven schadeclaims kunnen indienen en er afbreuk wordt gedaan aan het imago van de provincie. In voorkomende gevallen kunnen schadeclaims oplopen tot een bedrag van circa € 3 miljoen.

Beheersmaatregelen: De nieuwe werkwijze onder de Wabo is beschreven en in B-wise opgenomen. Inmiddels is deze ook ISO-gecertificeerd. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van gestandaardiseerde werkwijze, standaardsjablonen en checklisten om de kans op fouten tot een minimum te beperken. Bij uitgebreide meervoudige procedures, waar zich het risico vooral kan voordoen, zijn 2 vergunningverleners betrokken. Een vergunningverlener in de rol van casemanager, die het overzicht houdt, termijnen bewaakt en afstemt met bedrijf en andere overheden en een tweede vergunningverlener die de provinciale bijdrage levert.

A 33. Schadeclaim in verband met goedkeuring bestemmingsplan 'Koepelbesluit' (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 2.500.000	Gemiddeld	Beneden gemiddeld	€ 750.000	01-01-2015

Toelichting: Vanwege de ruimtelijke beperkingen van het Koepelbesluit en de vernietiging van dit besluit door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State kunnen wij door gedupeerde projectontwikkelaars aansprakelijk worden gesteld voor het feit dat zij hun oorspronkelijke plannen niet meer kunnen verwezenlijken. In 2001 heeft een projectontwikkelaar al een pro-forma schadeclaim ingediend. Het aantal nog in te dienen claims door anderen is niet bekend. Door recente ontwikkelingen en door het verstrijken van de tijd neemt de kans op meer claims echter af tot beneden gemiddeld. Niettemin blijft het risico van claims hoger dan € 2,5 miljoen bestaan. De verwachte expiratedatum van het risico is januari 2015.

Beheersmaatregelen: Verzekering AON en Juridische Dienstverlening.

A 74. Clusterregeling Metropoolregio Amsterdam (nieuw t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 5.000.000	Beneden gemiddeld	Redelijke laag	€ 2.500.000	31-12-2015

Voor het project Clusterregeling Metropoolregio Amsterdam wordt een Europese subsidie van €5.000.000 gevraagd bij het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Dit geld wordt ingezet voor een provinciale uitvoeringsregeling, waarbij de maximale subsidie per project €500.000 is. Er is een risico dat de Europese subsidie voor de Clusterregeling lager wordt vastgesteld. Het gevolg hiervan kan zijn dat wij niet alle gemaakte kosten kunnen declareren of een deel moeten terugbetalen.

Beheersmaatregelen: Om het risico te beheersen worden voortgangsrapportages gevraagd aan de subsidieontvangers en vinden projectbezoeken plaats aan de subsidieontvangers. De sector Subsidies maakt tevens van iedere subsidieaanvraag voor deze regeling een risicoanalyse, hier is een specifieke methodiek voor ontwikkeld door deze sector. Onderdeel van deze analyse is het raadplegen van jaarrekeningen bij de Kamer van Koophandel. Het risico eindigt als alles afgerekend moet zijn met de EFRO-subsidie in 31-12-2015.

B. Beleidsrisico's

De risico's die hier worden benoemd zijn risico's die gepaard gaan met specifieke beleidskeuzes. Het totaalbedrag van de geïnventariseerde bruto risico's is € 18,3 miljoen.

B 01. Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 3.000.000	Boven gemiddeld	Redelijk laag	€ 1.500.000	continu

Toelichting: Dit risico is specifiek opgenomen voor het programma Kleine Infrastructuur. Provinciale Staten (2004-13380) hebben akkoord gegeven garant te staan voor maximaal € 3 miljoen ten behoeve van dit programma, mocht de BDU uitkering onverhoopt komen te vervallen. Dit hebben zij besloten, omdat de provincie voor het programma Kleine Infrastructuur tot en met 2009 meerjarenverplichtingen aanging. Met voorgenomen besluit is er dekking voor deze meerjarenverplichting tot maximaal €3 miljoen. De verplichtingen die dan nog resterend, dienen voor rekening te komen van de gemeenten.

Beheersmaatregelen: Bij vaststelling van de subsidieplafonds voor de programma's BDU Kleine Infrastructuur 2012 - 2014 zal in totaal € 3 miljoen in mindering worden gebracht op de door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu nog te verlenen BDU.

B 03. Aansluiting A9-Heiloo (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de begroting 2012)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 5.000.000	Boven gemiddeld	Gemiddeld	€ 3.000.000	continu

Toelichting: Als de rond 2014 te realiseren aansluiting van de Lagelaan in Heiloo op de A9 duurder wordt dan € 18 miljoen (prijspeil 2004, geïndexeerd) betaalt de provincie 50% van de meerkosten tot een maximumbedrag van € 5 miljoen. Het risico is eenmalig en de kans dat het zich voordoet is gemiddeld. De huidige kosten bedragen circa € 19,6 miljoen. De marge in dit stadium van het project is nog groot, circa 25%.

Beheersmaatregelen: Bij de nadere planuitwerking maximaal sturen op een sobere en doelmatige uitvoering en inzetten van de markt zodat ruimte ontstaat voor efficiency en innovatie.

B 72. RTV Noord-Holland (gewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 7.791.000	Redelijk hoog	Aanzienlijk	€ 6.232.800	31-12-2013

Ter uitvoering van het Coalitieakkoord 2011-2015 is op de bekostiging van RTV N-H een efficiencykorting toegepast van 9,3 %, zijnde € 1.424.000. Tevens is de IPO-ROOS indexering van 3,05%, zijnde € 465.000 niet toegepast. RTV NH heeft bij de rechtbank Haarlem beroep aangetekend tegen de definitieve aankondiging van de korting. De rechtbank heeft op 29 maart 2012 uitspraak gedaan: het beroep van RTV NH gegrond verklaard, het bestreden besluit van GS van 15-1-2011 vernietigd. Er dient een nadere beslissing op bezwaar genomen te worden. De rechtbank is van oordeel dat het verlagen van de bekostiging op zichzelf niet in strijd is met de Mediawet. Echter de op de provincie rustende zorgplicht brengt met zich mee dat de provincie aannemelijk moet maken dat RTV NH met minder budget in 2012 en volgende jaren het activiteitsniveau 2004 kan handhaven. Inmiddels is RTV NH in hoger beroep gegaan bij de Raad van State tegen de uitspraak van de rechtbank Haarlem.

Daarnaast heeft RTV NH bezwaar aangetekend tegen de bekostiging 2012. De vernietiging van het besluit van 15 november 2011 door de rechtbank en het bezwaar tegen het bekostigingsbesluit 2012 leiden ertoe dat beide besluiten tegelijkertijd onderwerp van heroverweging in de bezwaarfase zijn. De hoorzitting vindt plaats op 21 juni 2012. Om de beslissing op bezwaar zorgvuldig te kunnen motiveren is, met inschakeling van een extern accountantskantoor, onderzoek gedaan naar de kostenstructuur van RTV NH. Vooralsnog is het niet zeker dat wij aan deze bewijslast in de beslissing op bezwaar, kunnen voldoen.

Het risico is aanwezig dat de HAC n.a.v. de hoorzitting van 21 juni 2012 van mening is dat GS het bekostigingsbesluit 2012 onvoldoende heeft gemotiveerd én dat de Raad van State de korting niet rechtmatig vindt. Dit betekent dat het risico groot is dat wij zowel het kortingsbedrag voor 2012 en 2013 vermeerderd met de indexeringen 2012 en 2013 zullen moeten betalen. Ook bestaat voor de periode 2014 t/m 2016 het risico dat de korting moet worden betaald.

Samenvattend: korting 2012 t/m 2016: 5 x € 1.424.000 en IPO-ROOS Index 2012 en 2013 : 465.000 + 206.000, zijnde in totaal:€ 7.791.000.

beheermaatregelen: juridische lijn.

B 73. Claim Pro-Rail (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 2.500.000	Gemiddeld	Hoog	€ 1.750.000	31-12-13

Toelichting: Toelichting: Er is een geschil met Pro-Rail over het betalen van de kosten voor de volgende onderdelen van het project "N203 Reconstructie stationsplein Uitgeest": het verlengen van de perrontunnel en het aanleggen van een lift naar het eerste perron. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 4,1 miljoen (exclusief BTW), waarvan de provincie vindt dat deze kosten geheel voor rekening van Pro-Rail komen. Pro-Rail wil (vooralsnog) een deel van deze kosten betalen (€ 1,6 miljoen).

Beheersmaatregelen: Er is in maart 2011 een arbitragezaak over deze kwestie gestart. Om tot een schikking te komen is de arbitragezaak tijdelijk aangehouden. Er is getracht om via minnelijk overleg op directeureniveau, te komen tot een oplossing. Een oplossing is echter niet bereikt, waarna de arbitragezaak is voortgezet. De zitting heeft in 2011 plaatsgevonden. Uitspraak wordt verwacht in 2012.

C. Bedrijfsvoeringrisico's

Voor de Begroting 2013 zijn er geen bedrijfsvoeringrisico's geïdentificeerd.

D. Financieringsrisico's

De risico's die tot deze categorie behoren, zijn risico's die gepaard gaan met de financiering van provinciaal beleid. Het totaalbedrag aan deze geïnventariseerde bruto risico's bedraagt € 48,3 miljoen.

D 02. Distriport (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 3.000.000	Gemiddeld	Gemiddeld	€ 1.500.000	31-12-13

Toelichting: De provincie heeft, met de bedoeling van tijdelijk, gronden overgenomen van ontwikkelaars en deze gronden fiscaal bouwrijp gemaakt. Provincie en ontwikkelaars zijn het echter niet eens kunnen worden over de teruglevering. Inmiddels is door de provincie per 23-2-2011 ontbinding van de overeenkomst ingeroepen en is door de ontwikkelaars per 27-6-2011 conservatoir beslag gelegd op de gronden. Een bodemprocedure loopt bij de Rechtbank Haarlem.

Het bestemmingsplan Distriport is door de gemeente vastgesteld. Bij de Raad van State is echter door belanghebbenden beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan Distriport. Op 4 april 2012 heeft de Raad van State alleen het oostelijke deel van het bestemmingsplan vernietigd. Deze uitspraak impliceert dat de gronden van de provincie met ingang van 4 april 2012 onherroepelijk de bestemming 'bedrijventerrein' hebben gekregen. Dit betekent dat de provincie als eigenaar van de gronden met bestemming 'bedrijventerrein' een meerwaarde moet vergoeden aan een aantal vorige eigenaren. Dit meerwaarde bedrag is berekend op € 4,6 miljoen. De dekking voor dit bedrag kan naar verwachting gevonden worden binnen de begroting.

Daarnaast is er het risico dat de provincie de rechtszaak van de ontwikkelaars tegen de provincie verliest. In dat geval zal de provincie aan de ontwikkelaars mogelijk een schadevergoeding moeten betalen, vooralsnog geraamd op € 3 miljoen.

Beheersmaatregelen: Risicoanalyse bij nadere besluitvorming.

D 50. Verlies deposito's (gewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 4.200.000	Boven gemiddeld	Gemiddeld	€ 2.520.000	31-12-18

Toelichting: De provincie heeft in 2008 deposito's tot een bedrag van € 78,2 miljoen geplaatst bij de IJslandse bank Landsbanki. De rating van de bank voldeed op dat moment aan de eisen uit de Wet Fido. Na verstrijken van de looptijd bleek dat Landsbanki niet in staat was de deposito's en de verkregen rente terug te betalen. Er werd een curator aangesteld die de afwikkeling van de bank regelt. Op grond van IJslandse wetgeving is de vordering van Noord-Holland preferent, maar dit werd in rechte bestreden door andere crediteuren.

In december 2011 is in hoogste instantie door de rechtbank de preferentie vastgesteld en is ook uitgesproken dat de tot 22 april 2009 vergaarde rente tot de preferente claim behoort. Daarna heeft de curator de hoogte van de claim vastgesteld op € 81,6 miljoen. Eind 2011 was de waarde van de boedel lager dan het totaal van de vorderingen. In de balans per eind 2011 is daarom een realiseerbare vordering opgenomen van 77,5 miljoen (95% van de claim).

Volgens mededeling van de Winding up Board van 31 mei 2012 is de waarde van de boedel nu ruim hoger dan die van de preferente vorderingen.

Hoewel Noord-Holland destijds euro's heeft ingelegd, betaalt de bank uit in verschillende valuta. Ca. 40% zal naar verwachting in euro's worden betaald. De vreemde valuta worden, evenals de inleg, verrekend met de koersen van 22 april 2009. Een gedeelte van de vordering is al betaald, ca. € 25 miljoen. Op het resterende gedeelte van de vordering is een koersrisico van toepassing. Dit risico wordt geschat op 10% van het nog te ontvangen gedeelte van de vordering. Na een tweede betaling eind mei 2012 is de resterende vordering verlaagd naar € 42,1 miljoen, zodat het bruto risico nu € 4,2 miljoen bedraagt, met een gemiddelde kans op optreden.

De uitbetaling van de nog resterende vordering zal naar verwachting plaatsvinden in de periode tot en met 2018. Via inschakeling van ter zake kundige juridische ondersteuning bij het crediteurenoverleg wordt een zo voordelig mogelijke afwikkeling van de bank bevorderd.

(Ook wanneer risico's vervallen wordt er tekst hierover opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen).

Bij de halfjaarlijkse rapportage aan PS wordt over risico's minimaal het volgende vermeld:

- De omschrijving van het risico;
- De financiële aard van het risico (incidenteel of structureel waardoor aandacht kan worden besteed aan het dynamisch weerstandsvermogen);
- Het potentieel financieel gevolg van het risico;
- De te treffen of reeds getroffen maatregelen om het risico te beheersen;
- Looptijd van het risico;
- De actuele stand van zaken.

D 52. Provinciaal garantiebeleid instellingen voor gezondheidszorg (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 2.500.000	Gemiddeld	Gering	€ 750.000	31-12-2019

Toelichting: De provincie staat garant voor leningen van verschillende zorginstellingen. In de jaren tachtig van de vorige eeuw was dit nog een wettelijke taak van de provincie. Op dit moment worden de resterende garanties (financieel) bewaakt en gemonitord door het Waarborgfonds Financiering Zorgsector (WFZ). Het WFZ heeft gerapporteerd dat in de loop van 2011 de risico's voor garanties van 2 instellingen zijn toegenomen.

Beheersmaatregelen: Het WFZ heeft het toezicht op deze instellingen verscherpt. Per kwartaal in plaats van per jaar wordt stand van zaken opgevraagd en zo nodig worden bevindingen aan de provincie gerapporteerd.

D 53. Boekwaarde deelnemingen (gewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 6.443.790	Boven gemiddeld	Gering	€ 2.577.516	geen

Toelichting: De provincie beschikt over aandelen in verschillende deelnemingen. Het risico bestaat dat de provincie de boekwaarde van de deelnemingen niet kan realiseren. Daarom hebben wij rekening gehouden met de boekwaarde van de deelnemingen boven de € 1 miljoen en daarover het gemiddelde berekend. Het bruto risicobedrag bedraagt dan € 6,4 miljoen. De kans op dit risico is gewaardeerd als gering.

Beheersmaatregelen: De provincie neemt deel aan alle Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders van de betreffende deelnemingen. Zodoende houdt de provincie zicht op stand van zaken van de deelneming op onder meer financieel gebied. De belangen van de provincie worden nauwlettend bewaakt.

D 71. Afronding ILG/ Natuurakkoord (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 6.200.000	Boven gemiddeld	Gemiddeld	€ 3.720.000	31-12-13

Toelichting: Als gevolg van het onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur ontstaat een risico. Een deel van het oorspronkelijke risico van € 47,4 miljoen (GS besluit 15-2-2011) is door het onderhandelingsakkoord weggevalen, namelijk € 25,5 miljoen. Het resterende tekort is € 21,9 miljoen. Hiervan is € 15,7 miljoen reeds gedekt uit provinciale ILG Reserve en rentebaten

Groenfonds. In het GS-besluit van 8 november 2011 zijn wij geïnformeerd over het onderhandelingsakkoord en dit risico. Er resteert een bedrag van € 6,2 miljoen.

Beheersmaatregelen: Naar aanleiding van het onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur worden in de op te stellen Agenda Natuur Recreatie en Landschap (in PS eind 2012) de groene ambities beoordeeld in relatie tot de beschikbare middelen, zoals de afrekening van het ILG, de mogelijke 'verzilvering' van ruilgronden, de middelen uit het coalitieakkoord (€ 10 mln. voor de EHS) en de extra middelen voor groen uit de kadernota 2013.

D 72. Renovatie Grote Sluis (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 20.800.000	Aanzienlijk	Laag	€ 10.400.000	31-12-13

Toelichting: Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft de provincie bij brief van 22 november 2010 verzocht bij te dragen in de kosten van de renovatie van de Grote Sluis. Het gevraagde bedrag is 80% van de totaalkosten € 26.000.000 dus € 20.800.000. De provincie heeft geen specifieke subsidieregelingen en geen specifiek beleid die van toepassing zijn voor het renoveren van sluisen. In bestuurlijk overleg in 2007 en 2009 is steeds afwijzend gereageerd op eerdere verzoeken om bij te dragen. Daarom is ook op 29 maart 2010 opnieuw bij brief besloten geen bijdrage te geven. Hiertegen is Rijnland in bezwaar gegaan. In het advies van de Hoor- en Adviescommissie is de provincie in het gelijk gesteld. Daarom is bij besluit op bezwaar van 25 augustus 2011 het bezwaar ongegrond verklaard. Hiertegen is Rijnland in beroep gegaan bij de rechtbank. Het beroepschrift van Rijnland bevat ongeveer dezelfde punten als het bezwaarschrift. De rechter zou kunnen beslissen dat de provincie (een deel van het bedrag) moet bijdragen.

Ook kan Rijnland na de beroepsprocedure nog in hoger beroep, als de rechter een voor Rijnland ongewenste uitspraak doet. In dat geval zou de procedure tot in 2013 kunnen lopen.

Beheersmaatregelen: Verweerschrift in bezwaar geschreven en verweerschrift in beroep geschreven.

D 73. Verhuizen grootwagenvak (nieuw t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 5.000.000	Boven gemiddeld	Laag	€ 2.000.000	31-12-13

De provincie Noord-Holland heeft al jaren het laagste opcententariaf. Feitelijk heeft dit meer voordeel opgeleverd, vanwege het, in financiële zin, gunstige vestigingsklimaat voor leasebedrijven in onze provincie, dan het recente (overigens forse) eenmalige financiële nadeel van de verhuizing door grootwagenvakhouder (GWH) leasebedrijf Athlon Nederland BV van Noord-Holland naar Brabant. Er is nog een grootwagenvak in Noord-Holland die qua omvang zich enigszins kan meten met de omvang van Athlon. Vele andere zijn beduidend kleiner en zouden bij verhuizing slechts geringe financiële consequenties met zich dragen. In feite is de kans dat een GWH vanuit een andere provincie naar Noord-Holland verhuist (met de financiële voordelen die dat oplevert) groter, dan de verhuizing van een GWH van onze provincie naar een andere. Qua opcententariaf heeft Noord-Holland dan ook het beste vestigingsklimaat voor leasebedrijven om zich in onze provincie te vestigen.

Verhuizing van een GWH is, zo lang Noord-Holland het laagste opcententariaf voert, vrijwel, maar zoals in de praktijk blijkt niet volledig, uit te sluiten. Toch bestaat het risico, veelal vanwege strategische (anders dan financiële) redenen van het bedrijf om haar vestiging te verplaatsen. Hierop valt ook niet te sturen.

Het gevolg is dat de provincie opcenten derft naar rato van de omvang van het aantal in de heffing betrokken voertuigen van de verhuisde GWH. Het eerste jaar naar rato van het aantal maanden dat nog heffingsopbrengst wegvalt. Het jaar (2) daarop in volle omvang van de derving. Het jaar (3) daarop globaal de derving van het eerste jaar (omdat in dat jaar de derving 100% doorloopt, doch nagenoeg volledig wordt gecompenseerd door compensatie via het Provinciefonds (PF) - jaar T-2) en het daaropvolgende jaar en structureel (4 etc.) nagenoeg volledige compensatie van de structurele derving plaatsvindt via de lagere (negatieve) wegingsfactor belastingcapaciteit in de uitkering PF. Andersom: Verhuist er een GWH naar onze

provincie, dan is er de eerste jaren een financiële meevaller, die vanaf jaar 3 en verder wordt geëlimineerd vanwege de hogere negatieve wegingsfactor belastingcapaciteit in de uitkering PF.

Verhuisbewegingen van GWH naar goedkope vestigingsgebieden, waarbij het opcententariaf een factor kan spelen, en feitelijk heeft gespeeld, beperken het risico van het (opnieuw) verhuizen van een GWH naar een andere provincie. Strategische redenen, die soms financiële redenen overstijgen, zijn vanuit de provincie niet beheersbaar.

E. Grondexploitatie risico's

De risico's die tot deze categorie behoren, hebben een relatie met het grondbeleid dat is verwoord in de paragraaf Grondbeleid. Het totaalbedrag aan deze geïnventariseerde bruto risico's bedraagt € 15,1 miljoen. Hiervan heeft € 464.600 betrekking op een risico kleiner dan € 2 miljoen. Dit risico wordt hier niet verder toegelicht.

E 01. Anticiperende aankopen, materiële vaste activa (gewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 3.350.000	Gemiddeld	Gemiddeld	€ 1.675.000	31-12-21

Toelichting: Met het opstellen van de jaarstukken 2011 is de waardering van de gronden kritisch beoordeeld. Dit gaf geen aanleiding de beoordeling bij te stellen. Voor de uitvoering van het provinciaal grondbeleid zijn onder meer de kredieten voor anticiperende en strategische grondaankopen beschikbaar. Vooruitlopend op concrete gebiedsontwikkelingsprojecten worden ten laste hiervan grondaankopen gedaan. Hierin ligt een zeker risico besloten dat de economische waarde van deze grond op enig moment (in negatieve zin) afwijkt van de boekwaarde. Om dit risico af te dekken is hiervoor een bedrag in het weerstandsvermogen opgenomen. Het risicobedrag is gerelateerd aan de boekwaarde van de anticiperende aankopen ultimo 2011 van € 33,5 miljoen. Van de anticiperende aankopen wordt 10% genomen om het risicobedrag te berekenen.

Beheersmaatregelen: Periodieke beoordeling of boekwaarde nog overeenstemt met de marktwaarde zodat tijdig afboeking kan plaatsvinden.

E 02. Crailo (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 8.000.000	Redelijk hoog	Aanzienlijk	€ 6.400.000	31-12-22

Toelichting: Het gebied Crailo is aangekocht op basis van een residuele waardebeoordeling, waarbij het verwachte programma en de verwachte toekomstige waarde van de bestemmingen bepalend zijn geweest.

Bij nu voorgestelde en gefaseerde ontwikkelingsaanpak van Crailo wordt in hoofdzaak uitgegaan van een woonbestemming. Met optimalisatieslagen en keuzen inzake het juiste woningbouw programma lijkt een budgettair neutraal resultaat te kunnen worden.

Bij Crailo wordt rekening gehouden met de reservering/ontwikkeling volgens het oorspronkelijke programma waarbij het terrein voor een groot deel wordt bestemd als bedrijventerrein. Dit zal een negatief financieel effect hebben op het resultaat van de gebiedsontwikkeling. De vraag naar bedrijventerrein is inmiddels onderzocht waarbij het gaat om ca. 10 ha. (netto)

In dat kader is voor een mogelijke reëel verlies een voorziening getroffen, terwijl voor de daarnaast nog aanwezige risico's (waardedaling planologische procedures, eventuele grondexploitatie risico's) een risicobedrag van € 8 miljoen wordt gehanteerd.

E 10. Strategische gronden: percelen kassengebied Rozenburg (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
3.300.000	Gemiddeld	Gemiddeld	€ 1.650.000	31-12-13

Toelichting: Voor de uitvoering van het provinciaal grondbeleid zijn onder meer de kredieten voor anticiperende en strategische grondaankopen beschikbaar. Vooruitlopend op concrete gebiedsontwikkelingsprojecten worden ten laste hiervan grondaankopen gedaan zoals het Kassengebied te Rozenburg. Hierin ligt een zeker risico besloten dat de economische waarde van deze grond op enig moment (in negatieve zin) afwijkt van de boekwaarde. Voor een mogelijk verlies is per ultimo 2011 is ook een voorziening getroffen.

Beheersmaatregelen: Vastgoed – grondexploitatie monitoring. Maatregelen nemen om SADC te houden aan eerdere gemaakte afspraken. Dit is beperkt mogelijk danwel via aandeelhouders.

F. Risico's Verbonden Partijen

De provincie voert in bepaalde gevallen beleidsdoelstellingen uit met behulp van samenwerkingsverbanden. Wanneer er sprake is van een financieel én een bestuurlijk belang voor de provincie en wanneer het samenwerkingsverband wordt verzelfstandigd in een publiek of privaatrechtelijk rechtspersoon, wordt dit samenwerkingsverband betiteld als verbonden partij. In deze rubriek worden die risico's met betrekking tot de verbonden partijen benoemd waarvoor de provincie aansprakelijk is. Het totaalbedrag van deze geïnventariseerde bruto risico's bedraagt € 29,6 miljoen.

F 01. Reservering investeringsfonds RON (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 13.600.000	Aanzienlijk	Zeer hoog	€ 12.240.000	31-12-13

Toelichting: Voor de uitvoering van het Masterplan Noordzeekanaalgebied is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied (RON) opgericht, met als kerntaak de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen in het Noordzeekanaalgebied. Om de RON hierbij te faciliteren heeft de provincie een investeringskrediet van € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld voor projecten van de RON. Dit krediet plus verschuldigde rente moet de RON terugbetalen uit de resultaten van de investeringsprojecten. Bij besluit nummer 111 is op 7 november 2006 nog een krediet van € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld. Omdat echter nooit volledig vaststaat dat de projecten van de RON voldoende opleveren, bestaat een risico dat de RON niet in staat zal zijn de verstrekte kredieten ad € 13,6 miljoen (volledig) af te lossen.

Bij besluit nummer 64 hebben wij op 11 juli 2011 ingestemd met het Convenant Doorstart RON en alle daarbij behorende documentatie. In 2011 zijn alle private partijen uitgetreden uit de RON en zijn er drie publieke aandeelhouders overgebleven: de provincie Noord-Holland, Amsterdam en Zaanstad.

Uitvloeisel van het Convenant doorstart RON is dat de aan de RON verstrekte kredieten worden overgedragen naar de Provincie en de gemeente Amsterdam, in plaats van een lening verstrekt via Investeringsmaatschappij Noordzeekanaalgebied B.V./CV., en vervolgens worden omgezet in een achtergestelde renteloze lening. De verwachting is dat in de loop van 2012 voornoemde omzetting zal plaatsvinden. Vervolgens zullen de Investeringsmaatschappij Noordzeekanaalgebied B.V en C.V. ontbonden worden. Tevens is de verwachting dat in 2012 de aandeelhoudersovereenkomst RON getekend kan worden.

Gezien de huidige ontwikkelingen bij de RON (tegenvallende uitgifte, financiële problemen en de noodzaak van versterking van het eigen vermogen) is het gehele bedrag als risico te kwalificeren. De kans dat dit risico zich zal voordoen is hoog.

Beheersmaatregelen: CV (AH ELM en ambtelijke vertegenwoordiging Amsterdam ten behoeve van bedrijfseconomische toetsing). Onrendabele projecten compenseren door rendabele projecten.

F 50. Dividenduitkeringen (ongewijzigd t.o.v. inventarisatie voor de jaarrekening 2011)

Risicobedrag	Weging bedrag	Weging kans	Minimale reservering weerstandscapaciteit	Einddatum
€ 16.000.000	Aanzienlijk	Gemiddeld	€ 4.000.000	31-12-13

Toelichting: In de Begroting 2011 is de dividenduitkering geraamd op € 16 miljoen. Wij zien de dividenduitkering als een bruto risico. Omdat de dividendinkomsten onderdeel uitmaken van onze structurele dekkingsmiddelen, reserveren we volgens besluitvorming van Provinciale Staten 25% van de geraamde dividendinkomsten als onderdeel van de Algemene reserve. Tegelijkertijd nemen wij voor hetzelfde bedrag een netto risico op in de risicodatabase, dit is € 4 miljoen. Dit houdt dus in dat wij het risico afdekken dat 25% van de geraamde bruto dividendinkomsten niet tot uitkering komt. De kans dat dit risico zich voordoet is laag.

Risico matrix

KANS	Hoog - Zeer hoog	9,10	A73 station Halfweg-Zwanenburg A76 Schade ivm faillissement verzekeraar		B73 Claim Pro-Rail	F01 Investeringsfonds RON	
	Redelijk hoog - Aanzienlijk	7,8		A10 Eerstelijnsfuncties kunsteducatie		E02 Crailo B72 RTV Noord-Holland	
	Gemiddeld - Boven gemiddeld	5,6		A32 Gemeentelijke plannen E 03 Overige niet in exploitatie genomen gronden	B03 - Aansluiting A9 Heiloo E01 Anticiperende grondaankopen, mat vaste activa D02 Distriport E 10 - Strategische gronden: percelen kassengebied Rozenburg D50 Verlies deposito's D 71 - Afronding ILG/ Natuurakkoord	F50 Dividenduitkering	
	Redelijk laag/ Beneden gemiddeld	3,4	D74 Subsidie Stivas		B01 Brede doeluitkering V&V A74 Clusterregeling Metropoolregio Amsterdam		
	Laag/ Gering	1,2	A09 Calamiteitenberging De Ronde Hoep	A72 Claim Rijnland A75 Schadeclaim ivm asbest bij N201	A31 Fouten WM of WABO A33 Schadeclaim Koepelbesluit D73 Verhuizen grootwagparkhouder D52 Garanties instellingen gezondheidszorg	A01 Overstroming Kustplaatsen D72 Renovatie Grote Sluis A30 Saneringsprogramma BEVI D53 Boekwaarde deelnemingen	
			100.000-400.000	400.000-1.600.000	1.600.000-6.400.000	6.400.000-25.600.000	>=25.600.000
			Laag-Gering	Redelijk laag - Beneden gemiddeld	Gemiddeld - Boven gemiddeld	Redelijk hoog - Aanzienlijk	Hoog - Zeer hoog
IMPACT							

Wat mag het kosten?

Netto risicobedrag: € 79.468.936

Berekening nettorisicobedrag	Begroting 2012	Rekening 2011	Begroting 2013	Mutatie Begroting 2013 tov Jaarrekening 2011	Afname/ Toename
Brutorisicobedrag	156.516.454	134.280.054	150.945.590	16.665.537	Toename
Nettorisicobedrag	93.909.872	69.599.481	79.468.936	9.869.455	Toename
Percentage	60,0%	51,8%	52,6%	0,8%	Afname

Voor het berekenen van het netto risicobedrag hebben wij aan elk risico een gewichtsfactor toegekend, afhankelijk van de kans dat het risico zich zal voordoen en het effect dat het risico heeft op het vermogen. Deze berekening wordt voor elk risico herhaald en samen vormen al deze bedragen het netto risicobedrag. Dit is het bedrag dat minimaal gedekt moet worden door de weerstandscapaciteit. Wij maken de risico's netto, omdat de kans dat alle risico's zich zouden voordoen in één collegeperiode, laat staan begrotingsjaar, nagenoeg nihil is. De risico's worden op verschillende momenten actueel en er worden beheersmaatregelen getroffen. Het is dus niet nodig het bruto bedrag te reserveren.

In vergelijking met de risico-inventarisatie voor de jaarrekening 2011 is de verhouding van de netto risico's ten opzichte van de bruto risico's toegenomen met 0,8%. Bij de Begroting 2013 bedraagt de verhouding 52,6% en bij de Jaarrekening 2011 was dit 51,8%.

Provinciaal risicoprofiel: 12%

Risicoprofiel	Begroting 2012	Jaarrekening 2011	Begroting 2013
Nettorisicobedrag	93.909.872	69.599.481	79.468.936
Begrotingstotaal na resultaatbestemming	657.918.645	1.377.904.272	688.632.379
Provinciaal risicoprofiel	14%	5%	12%

Het netto risicobedrag wordt gerelateerd aan het begrotingstotaal of jaarrekening totaal. Dit is het provinciaal risicoprofiel. Ten opzichte van de voorgaande risico-evaluatie in de jaarrekening 2011 is het provinciaal risicoprofiel hoger. Dit komt doordat het totaal aan netto- risico's veel hoger is. Voor een toelichting op de mutaties wordt verwezen naar de tabel aan het begin van deze paragraaf.

Berekening van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt berekend als de verhouding tussen het netto risicobedrag en de weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen bestaat uit 2 gedeelten:

- Statisch weerstandsvermogen: de mate waarin tegenvallers opgevangen kunnen worden zonder dat dit leidt tot beleidswijzigingen in het begrotingsjaar zelf.
- Dynamisch weerstandsvermogen: de mate waarin tegenvallers opgevangen kunnen worden zonder dat dit consequenties heeft voor meerdere begrotingsjaren. Ook wel het gemiddelde over vier jaar van de minimale incidentele weerstandscapaciteit, vermeerderd met de gemiddelde structurele weerstandscapaciteit in de meerjarenbegroting.

Het dynamisch weerstandsvermogen wordt door de provincie Noord-Holland gehanteerd om te bepalen in hoeverre de risico's zijn afgedekt. Dynamisch (meerjarig) omdat wij vooral geïnteresseerd zijn in hoeverre we structureel risico's kunnen afdekken anders dan incidenteel (statisch). In het laatste geval zijn de mogelijkheden voor risicodekking direct uitgeput indien het incidentele gedeelte volledig wordt ingezet. Volgens de doorrekening van de financiële positie beschikt de provincie Noord-Holland bij het samenstellen van de Begroting 2013 over een

dynamische weerstandscapaciteit van € 114,10 miljoen. Het totale netto risicobedrag bedraagt € 79,47 miljoen. Dit leidt tot een dynamisch weerstandvermogen van 1,4.

Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen €)	Begroting 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Dynamisch
Incidentele capaciteit					
Algemene reserve	146,0				
Totaal incidentele capaciteit	146,0	-	-	-	36,51
Structurele capaciteit					
Onbenutte belastingcapaciteit		98,00	98,00	98,00	73,50
Onvoorzien	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Meerjarenbegrotingsruimte		9,54	6,93	0,49	3,99
Totale structurele capaciteit	0	107,64	105,03	97,61	77,59
Dynamische weerstandscapaciteit					114,10
Netto risicobedrag					79,47
Dynamische weerstandsvermogen					1,4
<i>(verhouding tussen het nettorisicobedrag en de dynamische weerstandscapaciteit)</i>					

Toelichting op de incidentele weerstandscapaciteit (€ 36,5 miljoen)

Algemene reserve (totaal € 146 miljoen)

De hoogte van de Algemene reserve bedraagt minimaal 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen van de laatst bekende jaarrekening en is minimaal gelijk aan het netto risicobedrag.

In de Nota reserves en voorzieningen wordt aangegeven dat de structurele algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de uitkering uit het provinciefonds, de opcenten (motorrijtuigenbelasting), het (netto)renteresultaat en de dividenduitkeringen.

Geconcludeerd mag worden dat de hoogte van de algemene reserve voldoet zowel aan het vereiste minimum van 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen ad € 340,5 miljoen alsook aan het criterium dat het minimaal gelijk moet zijn aan netto risicobedrag ad € 79,47 miljoen.

Toelichting op de structurele weerstandscapaciteit (€ 77,59 miljoen)

Onbenutte belastingcapaciteit (€ 73,5 miljoen)

Elk jaar wordt van de onbenutte belastingcapaciteit van de drie jaren volgend op het begrotingsjaar het gemiddelde berekend voor vier jaar (het begrotingsjaar en de drie jaren daarop volgend). De onbenutte belastingcapaciteit over het huidige begrotingsjaar wordt niet meegenomen omdat het wettelijk niet toegestaan is de belastingen gedurende het begrotingsjaar te verhogen. Het resultaat van deze berekening (ad € 73,5 miljoen) wordt toegevoegd als onderdeel van de structurele weerstandscapaciteit.

Post onvoorzien (€ 0,1 miljoen)

Bij het opstellen van de begroting wordt een post voor onvoorzien uitgaven opgenomen. Voor de Begroting 2013 is de omvang van dit bedrag € 0,1 miljoen. Dit bedrag wordt toegevoegd als onderdeel van de structurele weerstandscapaciteit.

Meerjarenbegrotingsruimte (€ 3,99 miljoen)

De meerjarige begrotingsruimte is onderdeel van de berekening van de structurele weerstandscapaciteit. Elk jaar wordt van de meerjarige begrotingsruimte van de drie jaren volgend op het begrotingsjaar het gemiddelde berekend voor vier jaar (dus inclusief het begrotingsjaar). De begrotingsruimte in het begrotingsjaar zelf wordt namelijk verrekenend met de algemene reserve.

Conclusies

De 30 risico's die zijn geïnventariseerd bij de Begroting 2013 hebben een bruto omvang van € 150,9 miljoen en netto omvang van € 79,4 miljoen. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alle risico's voor het volledige bedrag en binnen één jaar tot uiting zullen komen. Dat hangt af van de verwachte afwikkelingsdatum, het feitelijke risicoverloop en het effect van de ingezette

beheersmaatregelen. Er zijn immers maatregelen getroffen om de desbetreffende risico's te verkleinen en hun gevolgen te beperken.

Het dynamisch weerstandsvermogen, berekend als het quotiënt van de dynamische weerstandscapaciteit en het netto risicobedrag, bedraagt 1,4. De minimale bandbreedte ligt tussen 1,0 en 1,5. Geconcludeerd kan worden dat de dynamische weerstandscapaciteit bij de Begroting 2013 voldoet aan de daaraan gestelde eis.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Wat willen wij bereiken?

Algemeen

In onze steeds drukkere provincie is een goede bereikbaarheid belangrijker dan ooit. De toekomst van Noord-Holland valt of staat met robuuste verbindingen. Bereikbaarheid is een essentiële voorwaarde voor een goede economische en sociale ontwikkeling.

Het verbeteren van de (provinciale) infrastructuur, zodat de bereikbaarheid in de provincie toeneemt – te realiseren al dan niet samen met het Rijk, gemeenten en bedrijfsleven – is een kerntaak van de provincie. We zetten ons in voor een goed (vaar)wegennet in Noord-Holland.

Binnen deze kerntaak is het beheer van wegen, fietspaden, openbaar vervoersinfrastructuur, kunstwerken, vaarwegen en gebouwen een belangrijk element. De wettelijke zorgplicht om deze kapitaalgoederen volgens de afgesproken kwaliteitseisen in stand te houden is daarbij essentieel. Door hierbij efficiënt om te gaan met beschikbare middelen kan de functionaliteit en de kwaliteit van onze infrastructuur op peil worden gehouden en kan kapitaalvernietiging worden voorkomen.

De provincie Noord-Holland heeft ca. 656 km wegen, 390 km fietspaden, 35 km vrij liggende busbanen, 261 km vaarwegen en 432 civiele kunstwerken in beheer.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Infrastructuur

We willen dat de overlast voor de gebruikers bij het beheer en onderhoud van wegen zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Tegelijkertijd zetten we de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in en voorkomen we met een gestructureerde planmatige meerjaren aanpak achterstallig onderhoud. Op dit moment is dan ook nergens sprake van achterstallig onderhoud binnen de Provincie Noord-Holland.

Om dit te bereiken hebben we de afgelopen jaren de provinciale infrastructuur volledig in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie is het mogelijk geworden om het beheer en onderhoud van de infrastructuur planmatig op te zetten. Tegelijkertijd wordt er synergie gezocht met voorhanden zijnde functionele verbeteringen (nieuwe investeringen). De onderhoud- en investeringsprogramma's worden daarbij zoveel als mogelijk optimaal gecombineerd om zo antwoord te kunnen geven aan de gestelde beleidskaders op het gebied van onder andere veiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en beschikbaarheid. Op deze wijze worden regionale of bovenlokale knelpunten op de provinciale infrastructuur opgelost. Dit zal gebeuren in afstemming met betrokken (vaar)wegbeheerders. We stemmen de planning van onderhoudswerkzaamheden en de aanleg van infrastructuur af, zodat middelen en ingrepen effectief en efficiënt worden gecombineerd.

Nota kapitaalgoederen, beheerplan en PMO 2013-2017

Het beleidskader zoals dit is vastgelegd in het PVVP en andere provinciale beleidsplannen en het wettelijk kader, vormen gezamenlijk de basis voor het organiseren van het beheer en onderhoud van de infrastructurele kapitaalgoederen. Om op adequate wijze invulling te kunnen geven aan deze taak is in 2011 de nota kapitaalgoederen door Provinciale Staten vastgesteld. Het doel van de nota kapitaalgoederen is om inzicht te geven in de beleidsvisie, de relatie van deze visie met de diverse programma's en de consequenties van deze beleidsvisie (met name ook budgettaire en de bekostiging).

Aansluitend op de nota kapitaalgoederen is in het beheerplan 2012-2016 een verdere vertaling gemaakt van de beleidskaders naar het operationeel beheer. Het beheerplan maakt het beheer inzichtelijk en levert aanknopingspunten voor het voeren van integraal beheer. Het signaleert trends en ontwikkelingen op het gebied van beheer en geeft te nemen instandhoudingmaatregelen aan. Het geeft een doorkijk voor de komende jaren, waarbij de maatregelen in een meerjarenprogrammering (PMO/PMI) zijn opgenomen. Deze maatregelen zijn

niet alleen gericht op beheermaatregelen, maar ook op onderzoek ten behoeve van de ontwikkeling of implementatie van nieuw beleid en de werkomgeving. Het beheerplan is tevens een communicatiemiddel binnen de eigen organisatie en naar derden. Het biedt de mogelijkheid het gehanteerde beleid vast te stellen of te wijzigen.

Het beheerplan is in maart 2012 vastgesteld door Gedeputeerde Staten en ter informatie aangereikt aan Provinciale Staten.

Belangrijk onderdeel binnen het beheerplan is het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO). Het PMO definieert de instandhoudingmaatregelen aan de infrastructuur die voor de komende 5 jaren zijn gepland. Het PMO wordt jaarlijks geactualiseerd. Het uitgangspunt bij de instandhouding zijn kwaliteitsniveaus die het bestuur stelt aan het areaal. Het areaal wordt frequent geïnspecteerd op het voldoen aan deze kwaliteitsniveaus. Daar waar dit niet meer het geval is, wordt een instandhoudingmaatregel benoemd. Deze maatregelen zijn opgenomen in het PMO.

De maatregelen zijn niet afzonderlijk benoemd, maar per traject. Hierdoor kunnen de maatregelen zoveel mogelijk tegelijkertijd worden uitgevoerd. Dit levert efficiëntie op en beperkt de hinder voor gebruikers en omwonenden.

Tevens is voor de maatregelen een financiële raming gemaakt. Naast een overzicht van de verwachte workflow is er daarmee ook een overzicht van de verwachte financieringsbehoefte en cashflow van het beheer en onderhoud. Deze financieringsbehoefte is in deze begroting verwerkt.

Naast het beheer en onderhoud van de infrastructuur, heeft de provincie een groot aantal projecten in voorbereiding en uitvoering om de provinciale infrastructuur te verbeteren en uit te breiden (investeringsprojecten). Deze projecten zullen na realisatie in beheer worden genomen. Deze investeringsprojecten zijn opgenomen in het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI).

Verbeteren van de maatregelenprogrammering

Zoals al in het begin van deze paragraaf genoemd, staan kostenefficiëntie en de gebruiker centraal bij het beheer en onderhoud van onze infrastructurele kapitaalgoederen. De directie Beheer en Uitvoering heeft hiervoor het zogenoemde gebruikersgericht netwerkbeheer geïmplementeerd. In de gebruikersgerichte benadering staat centraal dat tegen aanvaardbare kosten de overlast voor de gebruiker en omwonenden tot een minimum wordt beperkt. Dit leidt tot bundeling van maatregelen aan het infrastructurele netwerk, waarbij de maatregelen aan alle objecten of onderdelen van objecten binnen een traject gemiddeld eens in de 6 tot 12 jaar gelijktijdig worden uitgevoerd.

Een traject is daarbij een functionele eenheid bestaande uit één of meerdere aaneengesloten wegdelen waarbij sprake is van vergelijkbaar gebruik, eisen of aard. Gebleken is dat na gemiddeld 12 jaar het optimale onderhoudsmoment op een traject is. Na 12 jaar is het maatgevende object (de verhardingsconstructie) in de regel aan grootschalig onderhoud toe. Gebruikte materialen en intensiteit van gebruik kunnen er toe leiden dat van het gemiddelde wordt afgeweken.

Bovengenoemde aanpak staat niet op zichzelf. Recente ontwikkelingen zoals de investeringsstrategie en assetmanagement vragen er om de huidige aanpak te evalueren en daar waar wenselijk te verbeteren.

Belangrijk is het traject centraal te stellen en niet het maatgevende object. Zo worden door de investeringsstrategie en assetmanagement streefnormen verbonden aan de prestaties en het functioneren van het areaal. Bereikbaarheid/doorstroming, leefbaarheid, veiligheid en technische staat worden hierbij gekwantificeerd per wegtraject, vaarwegtraject en openbaar vervoerbaan.

Het actualiseren en completeren van alle relevante areaalgegevens (aard, omvang en kwaliteit)

De afgelopen jaren is veel energie gezet op het verder inventariseren van de areaalgegevens. Daarbij is een deel van het beschikbare archief gedigitaliseerd en daarmee ontsloten voor gebruik. Deze gegevens vormen in belangrijke mate de basis van een goede en betrouwbare programmering.

Het grootste deel van het in beheer zijnde areaal is in de vorige eeuw aangelegd. Van belang is dan ook in hoeverre wegen en vaarwegen technisch afgeschreven zijn. Voor wegen maakt de CROW-systeematiek gebruik van een theoretische technische afschrijvingstermijn van 34 jaar. Uit

de gegevens leiden we af dat circa 71% van de wegen, in beheer bij de provincie, vóór 1975 zijn aangelegd of voor dat jaar het laatst grootschalig zijn gerehabiliteerd. Deze wegen zijn of worden in de komende periode gerehabiliteerd of vervangen.

Ook van kunstwerken is een soortgelijke inventarisatie gedaan. In 2011 heeft de VROM-inspectie diverse beheerders, waaronder ook de provincie Noord-Holland, aangesproken op de verantwoordelijkheid tot het borgen van de veiligheid voor de gebruikers van de kunstwerken. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat “de risico’s bij vooral de oudere kunstwerken niet bekend zijn”. Daarvoor heeft de Randstedelijke Rekenkamer in 2009 geconcludeerd dat het beheer en onderhoud van kunstwerken niet altijd op orde zijn.

Dit vormde voor de directie Beheer en Uitvoering de aanleiding om voor het kunstwerkenareaal eind 2011 de data op orde te hebben. Hier hoort inzicht bij in de sterktes (belastbaarheid) van de bestaande kunstwerken. Vele van deze bruggen en viaducten zijn gebouwd in de jaren 30 en hadden een beoogde levensduur van 80 jaar. Tevens is het verkeer qua intensiteit en qua gewicht sterk toegenomen. Alle reden om hier in 2012, bijna 80 jaar later, kritisch naar te kijken en te spiegelen tegen de huidige van toepassing zijnde normen en richtlijnen.

De resultaten van dit onderzoek laten een genuanceerd beeld zien. Bij 3 van de 432 kunstwerken is direct een constructieve maatregel genomen. Voor de overige kunstwerken zijn de uit het onderzoek voortvloeiende maatregelen in het PMO opgenomen.

Inspectieprogramma

Naast de leeftijdsopbouw is de staat van onderhoud van het areaal belangrijke input om te bepalen of, en in welke mate er onderhoudsmaatregelen nodig zijn. Dit kan door middel van inspecties en metingen worden vastgesteld.

Het Provinciaal Inspectie Meerjaren Programma (IMP) biedt inzicht in alle benodigde inspecties en onderzoeken die nodig zijn om de kapitaalgoederen goed te kunnen beheren. Binnen het Provinciaal Inspectie Meerjaren Programma onderscheiden we drie verschillende uitgangspunten waarop inspecties zijn gebaseerd:

- Wettelijk verplichte inspecties (Arbo-wet, wegenwet, etc.);
- Instandhoudinginspecties (gericht op de technische staat van onderhoud);
- Kwaliteitstoetsen (gericht op het toetsen of aan de afgesproken kwaliteitsniveaus en beleidsdoelstellingen wordt voldaan. .

Het samenspel van de inspecties geeft een beeld van de werkelijke onderhoudstoestand en biedt de mogelijkheid om op basis van leeftijd en toestand een keuze te maken met betrekking tot de te nemen maatregelen.

Het aanschaffen en implementeren van een integraal geautomatiseerd beheersysteem (Ideaal Areaal)

Zoals eerder aangegeven spelen objecten, hoeveelheid, leeftijd en toestand een belangrijke rol in het bepalen van de beheerkosten. Herkenbaar is echter dat de hiervoor genoemde data lang niet altijd volledig of actueel zijn. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de areaaldata in verschillende archieven en op verschillende wijzen zijn opgeslagen. Daarbij was veel areaaldata alleen op papier aanwezig. Digitalisering van deze data heeft inmiddels grotendeels plaatsgevonden.

Het ontsluiten van de beschikbare data is een omvangrijke klus, maar essentieel voor het bepalen van de beheerkosten en het bepalen van de onderhoudsmaatregelen.

Daarom heeft de provincie Noord-Holland er voor gekozen om een geautomatiseerd systeem aan te schaffen en te implementeren. Allereerst zijn de data geordend in een database (BUData). Deze database biedt een goede basis voor eenvoudige ontsluiting in de toekomst. In 2012 zijn voor de ontsluiting van de gegevens over wegverharding en kunstwerken een tweetal applicaties aangeschaft. Deze zorgen er voor dat de meest kritische onderdelen gemonitord kunnen worden en dat op deze onderdelen de programmering goed kan worden onderbouwd.

Continue verbetering van de productie van maatregelen

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het verbeteren van de maatregelenprogrammering. Een planmatige aanpak aan de voorzijde van het proces biedt de mogelijkheid om ook de voorbereiding en uitvoering van maatregelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten. Het

biedt daarbij een stabiele basis voor het inzetten van nieuwe contractvormen waarbij de markt een steeds belangrijkere rol kan spelen. In 2012 zijn binnen de directie B&U een 3-tal pilots gestart waarbij het werken met contractvormen waarin nieuw werk en onderhoud op netwerken wordt aanbesteed en waarbij betaling geschiedt op basis van beschikbaarheid (bijv. DBFM) nader worden uitgewerkt. De verdere uitwerking van deze pilots zal in 2013 vorm krijgen en mogelijk leiden tot een structureel andere marktbenadering/inkoop.

Bijzonderheden per netwerk

Wegen en fietspaden

Provinciale Staten hebben in januari 2011 op basis van de kwaliteitscatalogi een onderhoudsnorm voor de provinciale wegen en fietspaden vastgesteld. De onderhoudsnorm is als volgt vastgesteld:

- Stroomwegen: basis niveau (R)
- Overige wegen: laag niveau (R-)
- Fietspaden: hoog niveau (R+)
- Milieuaspecten wegonderhoud: hoog niveau (R+)

Belangrijke mijlpaal in 2013 is de in gebruik- en beheername van de Waterwolftunnel in de N201. De Waterwolftunnel is een zogenaamde 'categorie C' tunnel en dit houdt in dat door deze tunnel vervoer van (de meeste) gevaarlijke stoffen is toegestaan. Daarbij valt de tunnel onder de Wet Aanvullende Regels Veiligheid Wegtunnels (WARVW), waarmee de tunnel voor bouw en gebruik vergunning plichtig is onder het bevoegd gezag van de gemeente.

De tunnel is 1490 meter lang waarvan circa 670 meter gesloten deel. De tunnel begint bij de Fokkerweg en loopt onder de Ringvaart en de Bovenlanden door. De noordzijde van de tunnel ligt in de gemeente Haarlemmermeer en de zuidzijde in de gemeente Aalsmeer.

De dagelijkse bediening en bewaking van de tunnel zal centraal plaatsvinden via een bediening op afstand, vanuit de verkeerscentrale in Hoofddorp. In februari 2007 is gestart met de aanleg van de tunnel. De oplevering van de tunnel zal Q1 2013 plaatsvinden.

Openbaar vervoer infrastructuur

Ook voor de openbaar vervoer infrastructuur heeft Provinciale Staten in januari 2011 de onderhoudsnorm vastgesteld, te weten:

Hoogwaardig openbaar vervoersbanen: basis niveau (R)

Hoogwaardig openbaar vervoer haltevoorzieningen: hoog niveau (R+)

In 2012 zijn op het kerntraject een groot aantal inspecties uitgevoerd. Met de resultaten van deze inspecties zal het onderhoudsprogramma de komende jaren verder worden geoptimaliseerd. Gezocht zal worden naar het optimaal integreren van activiteiten om zodoende te blijven voldoen aan de gemaakte beleidskeuze tegen een zo kosten efficiënt mogelijke prijs.

Belangrijke geplande beheeractiviteiten in 2013 zijn variabel onderhoud van kunstwerken en openbare verlichting op het kerntraject.

Daarnaast zal de tunnel in de Zuidtangent, de zogenaamde Abdijtunnel, moeten gaan voldoen aan de Wet Aanvullende Regels Veiligheid Wegtunnels (WARV). In 2012 is gestart met de voorbereidingen van de uitvoeringsmaatregelen waarbij onderhoud en nieuwe investeringen worden gecombineerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2013 en 2014.

Vaarwegen

Voor de provinciale vaarweginfrastructuur zijn door de Provinciale Staten de kwaliteitsniveaus, in tegenstelling tot die bij wegen en fietspaden, niet voor alle onderdelen expliciet vastgesteld. Het regulier onderhoud aan de oevers van de vaarwegen vindt plaats op basis van risicogestuurd beheer. Hierdoor is het kwaliteitsniveau impliciet vastgesteld op laag (R-) of, daar waar dit risico het toestaat, nog lager.

Bij het variabel onderhoud aan de vaarwegen onderkennen we een aantal onderdelen, waarvan oevers, bodems en (beweegbare)bruggen, pontjes en sluisen de belangrijkste zijn.

Op basis van de nieuwe Waterwet en het door de provincies gesloten bestuursakkoord valt waterkwaliteit en -kwantiteit beheer onder verantwoordelijkheid van de waterschappen en beheer van vaarwegen thv beroeps en recreatiescheepvaart onder de algemene democratie (w.o. de provincies). De Waterwet stelt dat de provincies 22 december 2012 vaarwegbeheerders moeten hebben aangewezen. Op grond hiervan dient er een (per saldo) verrekening met de waterschappen plaats te vinden van de kosten verbonden aan onderhoud van vaarwegen. Er ligt nu een wetsvoorstel waarin gesteld wordt dat het moment van aanwijzen uiterlijk 22 december 2015 moet plaatsvinden (een uitstel van drie jaar). Verrekening van het beheer en onderhoud van de vaarwegen vindt plaats vanaf het moment dat de vaarwegen zijn aangewezen door de provincie.

Dit betekent een extra last van € 900.000,- (excl. BTW) voor het technisch vaarwegbeheer.

Daarnaast is de provincie ook verantwoordelijk voor de kosten van het nautisch beheer van de vaarwegen in het beheer bij de waterschappen, wat een extra last van € 300.000,- (excl. BTW) betekent.

Structureel betekent dit op termijn een extra last van € 1.200.000,- (excl. BTW).

NB1: het is nog niet duidelijk of de kosten voor het technisch vaarwegbeheer in aanmerking komen voor BTW-compensatie.

NB2: momenteel wordt onderzocht of en onder welke voorwaarde het technisch vaarwegbeheer kan worden afgekocht.

NB3: met de waterschappen wordt ook gesproken over een herverdelen van vaarwegen. De inzet daarvan is dat de provincie het basisnet voor de beroepsvaart en de staande mastroute in beheer en onderhoud heeft en de waterschappen de overige vaarwegen (CEMT-klasse I en BRTN-routes niet zijnde staande mastroutes). De besluitvorming hierover zal na de zomer van 2012 plaatsvinden.

Gebouwen

De provincie Noord-Holland heeft verschillende panden in beheer:

- Paviljoen Welgelegen
- Dreef 1 (Dokterswoning)
- Dreef 3, Houtplein 33 (inclusief winkels)
- Zijlweg (inclusief Schoonzichtlaan 2 en 8)
- Florapark 5 en 6
- Frederikspark 10 en 12
- Paviljoenslaan 3, 5 en 7/9
- Welgelegenstraat 3 (dienstwoning)
- Mercurius (Wormer).

De meeste panden zijn in gebruik voor de huisvesting van medewerkers en/of opslag van eigendommen. De provincie verhuurt een klein deel van de panden, dat in gebruik is als winkel of dienstwoning, aan derden.

Naast deze panden hebben wij nog vier panden tijdelijk gehuurd, vanwege de renovatie van Houtplein 33 en het voorgenomen plan om het kantoorpand aan de Zijlweg 245 af te stoten. Het pand aan het Houtplein wordt op dit moment gerenoveerd en zal vanaf februari 2013 onderdak bieden aan het grootste deel van de provinciale organisatie. Het ambtelijk apparaat is in oktober 2010 vanaf het Houtplein en de Zijlweg naar deze tijdelijke huisvesting verhuisd.

Het betreft:

- Ceylonpoort 5-25
- Surinameweg 11 (gedeeltelijk)
- Richard Holkade 8 (gedeeltelijk)
- Dreef 32.

Het onderhoud aan de panden voor 2013 kan als volgt worden ingedeeld.

- Planmatig onderhoud
- Niet planmatig onderhoud
- Planmatig onderhoud
 Voor zowel het planmatig als het niet planmatig onderhoud van het vernieuwde Houtplein is gekozen voor het afsluiten van een “maincontract” op basis van een prestatiecontract. Dit houdt één contract in voor het onderhoud aan alle technische disciplines, waaronder bouwkunde, verwarming, lucht en elektrotechniek.

Voor het planmatig (bouwkundig) onderhoud aan de overige panden werken wij met een meerjarenonderhoudsplan. Dit meerjarenonderhoudsplan bevat het planmatig (bouwkundig) onderhoud aan de buitenzijde van de panden, zoals het schilderwerk, de vervanging of renovatie van daken en goten en noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan de terreinen (hekwerk, bestrating). In het meerjarenonderhoudsplan is ook de periodieke vervanging van cv-installaties meegenomen. Om de drie jaar vindt een herinspectie van de provinciale panden plaats, waarna het meerjarenonderhoudsplan indien nodig wordt aangepast. De laatste herinspectie heeft in 2011 plaatsgevonden.

Het planmatig onderhoud aan het interieur van de diverse panden (bijvoorbeeld binnenschilderwerk) is de laatste jaren voornamelijk betaald uit het budget voor niet planmatig onderhoud. Na de oplevering van Paviljoen Welgelegen heeft de architect voor dit pand een meerjarenonderhoudsplan gemaakt voor het interieur en het exterieur.

Niet planmatig onderhoud

Het niet planmatig onderhoud beslaat het noodzakelijke klein onderhoud aan de panden, dat deels structureel plaatsvindt (onderhoud aan cv's, zonweringen, automatische deuren en tuin) en deels op ad hoc basis (wanneer een onvolkomenheid wordt geconstateerd, na melding van storing of incidentele inspectie) wordt uitgevoerd.

Wat gaat het kosten?

Beheer en onderhoud meerjarig gepland	2013	2014	2015	2016
Wegen (inclusief groen en fietspaden)	€ 54.170.000	€ 60.140.000	€ 75.750.000	€ 62.630.000
Openbaar vervoerinfrastructuur	€ 1.169.000	€ 165.000	€ 165.000	€ 0
Vaarwegen	€ 45.062.000	€ 45.112.000	€ 23.380.000	€ 31.652.000
Planmatig onderhoud gebouwen	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Dagelijks onderhoud gebouwen	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000
Totaal	€ 100.961.000	€ 105.977.000	€ 99.855.000	€ 94.842.000
Waarvan activa met een maatschappelijk nut:	€ 30.990.000	€ 30.610.000	€ 35.140.000	€ 37.340.000

Bovenstaande budgetten zijn exclusief apparaatskosten.

Bovengenoemde beheer- en onderhoudsprojecten zijn gepland in het PMO 2013-2017. Het betreft de projectbudgetten onder aftrek van te ontvangen vergoedingen van derden, dus alleen de uitgaven voor rekening van de provincie.

De financiering van de projecten wordt gerealiseerd door uitputting van jaarbudgetten, maar ook door onttrekking aan hiervoor in het verleden gevormde reserves, voorzieningen.

Ook bestaat een deel van de projecten uit vervangingsinvesteringen en wordt gefinancierd via kredieten. Deze vervangingsinvesteringen worden op de balans opgenomen als activa met een maatschappelijk nut en vervolgens in 25 jaar afgeschreven. Hierdoor hebben alleen de jaarlijkse kapitaallasten een financieel beslag op de Begroting.

De nieuwbouwprojecten (PMI) zijn niet opgenomen in bovengenoemde tabel, omdat dit niet van toepassing is voor deze paragraaf. Qua financiering en opname in de balans krijgen deze projecten overigens dezelfde behandeling als de vervangingsinvesteringen.

4.4 Financiering

Wat willen we bereiken?

De financiering van de provincie Noord-Holland vindt plaats conform de voorwaarden genoemd in de Wet financiering decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de Treasuryfunctie voortvloeiende risico's. De Treasuryfunctie omvat alle activiteiten gericht op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de hieraan verbonden risico's.

Het treasurybeleid beslaat de doelstellingen, de richtlijnen en de limieten, die voor het uitvoeren van de Treasuryfunctie zijn vastgesteld. De wettelijke en provinciekaders zijn vastgelegd in:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido)
- Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
- Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
- Verordening financieel beheer Noord-Holland 2011
- Treasurystatuut Provincie Noord-Holland 2010 ¹

In deze wettelijke kaders staan onder andere richtlijnen over het aangaan en verstrekken van leningen, evenals het verlenen van garanties uit hoofde van de publieke taak. Uitzettingen of derivaten moeten een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. In de ministeriële regeling is geëxpliciteerd wat minimaal onder prudente uitzettingen en een prudent gebruik van derivaten moet worden verstaan. De voorschriften richten zich op de tegenpartij (debiteurenrisico) en op het type instrument (marktrisico).

De doelstellingen bij het uitvoeren van het treasurybeleid zijn vastgelegd in de financiële verordening en in het treasurystatuut. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen
- Beheersen van financiële risico's
- Minimaliseren van de kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities

Wij houden ons bij het uitvoeren van de Treasuryfunctie aan de wettelijke kaders en provinciale regelgeving. Met de keuze voor het integraal schatkistbankieren (besluit Provinciale Staten november 2009) hebben wij de risico's van de Treasuryfunctie kunnen begrenzen. Immers het debiteurenrisico van deze keuze is nihil, want het geld wordt uitsluitend ondergebracht bij het Rijk. Doordat het bij het Rijk alleen mogelijk is in deposito's uit te zetten blijft de hoofdsom bovendien te allen tijde in tact. Dat betekent dat ook geen sprake is van koersrisico. De provincie loopt tevens geen valutarisico, aangezien het Rijk alleen de mogelijkheid geeft middelen uit te zetten in euro's.

In het uitvoeren van het treasurybeleid sturen wij daarom op het beheersen van het renterisico en het liquiditeitsrisico. Het renterisico is het risico van een lager financieel resultaat als gevolg van renterisico's. Het liquiditeitsrisico is het risico van wijzigingen in het verloop van inkomsten en uitgaven in afwijking van de planning, waardoor rente-inkomsten hoger of lager uitvallen.

---

¹ Het doel is (overeenkomstig de verordening financieel beheer) het treasurystatuut één keer in de vier jaar te actualiseren. Provinciale Staten hebben het geldende treasurystatuut Noord-Holland vastgesteld op 8 februari 2010 (voordrachtnummer 01/2010).

Wat gaan wij daarvoor doen?

De staat verzekert met schatkistbankieren dat met de middelen van de provincie geen onnodige financiële risico's worden gelopen. De provincie profiteert van de AAA-funding tarieven van de overheid. Schatkistbankieren biedt de twee volgende hoofdactiviteiten:

Rekeningcourantverhouding met de Staat. Een positief saldo op de bankrekeningen van de provincie wordt dagelijks afgeroomd ten gunste van de rekening courant. Andersom wordt een negatief saldo op de bankrekeningen dagelijks aangezuiverd vanaf deze rekening courant. Deze saldo-regulatie geschiedt door het Agentschap van de Generale Thesaurie van het ministerie van Financiën. Sinds 2012 heeft de provincie de mogelijkheid om op haar rekening-courant met de Staat gebruik te maken van een kredietfaciliteit van € 10 miljoen.

Plaatsing van deposito's bij genoemd Agentschap. Hierbij worden dagelijks onafhankelijk vastgestelde tarieven gehanteerd en aanvragen worden nooit geweigerd indien het saldo toereikend is.

Op 4 juni 2012 is in het begrotingsakkoord 2013 afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren. Decentrale overheden zullen op de deposito's rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse Staat betaalt op leningen die zij op de markt aangaat. Dit betekent dat de provincie Noord-Holland in 2013 aanzienlijk lagere rente-inkomsten zal ontvangen.

Op het aantrekken van middelen gaan wij hier niet nader in. Van het aantrekken van middelen is, gelet op de lange termijn liquiditeitsprognose, voorlopig geen sprake.

Voor het bepalen van de hoogte, de looptijd en het rentepercentage van de te plaatsen deposito's maken wij gebruik van liquiditeitsprognoses en renteverwachtingen.

Liquiditeitsprognoses

De liquiditeitsprognoses genereren informatie over de liquiditeitsbehoefte op de korte, middellange en lange termijn. De prognoses vormen een belangrijke basis voor het uitzetten van tijdelijk beschikbare financiële middelen in deposito's.

Renteverwachtingen

Een tweede belangrijke basis is de renteverwachting, die wij ieder kwartaal opstellen met twee of drie rentevisies van verschillende banken en treasury-specialisten. De renteverwachting leert voorlopig dat de rente op deposito's een piek kent bij 12 maanden. Pas bij een uitzetting voor 6 jaar wordt dit renteniveau enigszins overschreden. Het advies voor het 2e kwartaal 2012 is daarom vooralsnog om middelen tot 12 maanden (en niet langer) uit te zetten. De verwachting is dat dit beleid voor 2013 voortgezet zal worden.

Wij verwachten dat eind 2012 een bedrag van € 830 miljoen in deposito geplaatst zal zijn. Daarnaast zijn in de bedragen begrepen de bijdragen van derden in de financiering van het N 201-project. Ultimo 2011 is dit een bedrag van € 147 miljoen inclusief de rentebaten.

Kasgeldlimiet/Renterisiconorm

De Wet fido stelt normen voor de hoogte van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Bij het uitvoeren van het treasurybeleid zal de provincie Noord-Holland in 2013 binnen deze normen blijven. Overschrijding van de kasgeldlimiet zal niet aan de orde zijn, omdat in 2013 geen kasgeldleningen worden aangetrokken.

De renterisiconorm is bedoeld om (her)financiering van de meerjarige leningen over de jaren te spreiden. Dit is echter voor de provincie Noord-Holland niet aan de orde, omdat bij de provincie vooralsnog geen sprake is van het aantrekken van lang vreemd vermogen.

Wat mag het kosten? / Wat brengt het op?

De feitelijke realisatie van het treasurybeleid weerspiegelt het renteresultaat van de provincie. Wij hebben in 2013 een verwacht renteresultaat van € 17,7 miljoen.

Het renteresultaat over 2013 is als volgt opgebouwd:

- Rentebaten op geplaatste deposito's en rekening-courant tegoeden (+ € 6,5 miljoen)

- Rentederving op verstrekte achtergestelde lening Purmerend t.b.v. Stadsverwarming (€ 272.000)
- Rentederving op te verwachten verstrekte renteloze leningen en/ voorfinancieringen: Leningen aan de RON NV. (+€ 391.000), Ontwikkelingsmaatschappij N-H Noord inz. MKB (€ 26.000), Leningen t.b.v. de Streekrekening Texel (€ 42.000), Nationaal Restauratiefonds(€ 174.000).
- Rentebaten op verstrekte langlopende geldleningen en uitzettingen (€ 306.588)

Naast de werkelijke rentelasten/baten rekent de Provincie Noord-Holland rente intern door aan kostenplaatsen, producten en activa. In 2013 bedraagt de doorberekende rente € 10 miljoen. Deze doorberekening zorgt voor een totaal bruto renteresultaat van € 17,7 miljoen, dat als baat wordt toegevoegd aan de algemene middelen.

4.5 Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

De bedrijfsvoering is niet meer intern, maar extern gericht. De burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden verwachten van de provincie Noord-Holland dat zij rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Wij sturen in 2012 op het invullen van deze criteria, aangezien daaruit de uitkomsten van de bedrijfsvoering voortvloeien.

De bedrijfsvoering is van belang voor het uitvoeren van programma's. Het welslagen van programma's is in belangrijke mate afhankelijk van de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Bovendien is de bedrijfsvoering bij een externe gerichtheid van de provincie zichtbaar voor burgers. Hierdoor is de bedrijfsvoering een factor voor het imago van de provincie.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

Expeditie Houtplein

Het programmabureau Een Nieuw Huis werkt hard om per 1 januari 2013 het kantoorpand aan het Houtplein te hebben vernieuwd/verbouwd. De planning is dat begin 2013 het ambtelijk apparaat zal verhuizen van de huidige tijdelijke huisvesting naar de nieuwe huisvesting aan het Houtplein. De provincie krijgt daarmee een geheel vernieuwd, duurzaam en functioneel kantoor gericht op een nieuwe en andere manier van (samen-)werken. Activiteitgerelateerd, plaats- en tijdonafhankelijk en papierarm zijn de nieuwe uitgangspunten. De planning is dat de huisvesting aan de Dreef eind 2013 wordt opgeleverd. Met het project 'Expeditie Houtplein' worden de medewerkers van de Provincie Noord-Holland in staat gesteld zich op de nieuwe huisvesting voor te bereiden.

Digitalisering

Documenten Digitaal

- In de nieuwe kantoorpanden verloopt de documentenstroom zoveel mogelijk digitaal. Hiertoe is in 2012 het documentmanagementsysteem Verseon in productie genomen. De planning is dat nog vóór de verhuizing de post, de dossiers en de minuten digitaal worden verwerkt. Het is de ambitie om deze ontwikkeling in 2013 onverminderd voort te zetten. Er zijn bijvoorbeeld wensen ten aanzien van:
  - implementatie van de digitale handtekening
  - koppeling CRM en Verseon
  - ondersteuning van de GS-vergadering met Verseon
  - werkprocesondersteuning van het subsidieproces
  - inrichting van een gebruiksvriendelijke gebruikersinterface.
- In de tweede helft 2012 zal definitief worden besloten óf deze plannen, en zo ja, in welk tempo deze in 2013 worden uitgevoerd.

Programma E-HRM

- Vanuit het programma E-HRM zijn wij gestart met het stroomlijnen, vereenvoudigen, digitaliseren en waar mogelijk automatiseren van de verschillende HR-processen, waaronder het in-, door- en uitstroomproces en het proces declaraties. De resultaten van het programma E-HRM moeten aansluiten bij papierarm werken in de nieuwe kantoorpanden van de provincie, moeten leiden tot een efficiency- en kwaliteitsverbetering en tot het vergroten van de gebruikersvriendelijkheid van de processen.

Versterken financiële functie

In 2012 hebben wij een programma vastgesteld om de concerncontrol en financiële functie verder te versterken. De uitvoering van dit programma wordt in 2013 voortgezet en betreft de volgende thema's:

- Verbreden en versterken van de controlfunctie;
- Onderhoud op kaderstelling;
- Versterking van de externe en interne besturing;
- Risicomanagement;
- Vergrote meerwaarde auditfunctie.

Dit programma leidt in 2013 op deze thema's respectievelijk tot onder andere de volgende resultaten:

- Er worden specifieke concernbrede beheersmaatregelen getroffen, waarbij de concerncontroller functioneel leiding geeft aan de control van de hele provincie.
- Er komt beleid ten aanzien van het opstellen van investeringsplannen.
- Het werken met scenario's bij het opstellen van de kaderbrief en de begroting wordt voortgezet.
- Er wordt verder invulling gegeven aan de 2012 vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.
- Het auditjaarplan wordt gedynamiseerd, zodat er sneller kan worden ingespeeld op een actuele behoefte aan onderzoek of advies.

Planning en Control

Voor het besturen en het beheersen van de besturende processen, de kernprocessen en de ondersteunende processen maken wij gebruik van verschillende planning- en controlinstrumenten. Deze instrumenten geven invulling aan de door Provinciale Staten vastgestelde planning- en controlcyclus. De programmabegroting neemt daarin een centrale plaats in.

Het verder vergroten van de toegankelijkheid, inzichtelijkheid en bruikbaarheid van de begroting heeft al langer de aandacht van het bestuur. Provinciale Staten stellen prijs op een (digitale) planning- en controlcyclus waarmee het beter mogelijk is de kaderstellende en controlerende rol in het duale bestel te vervullen. Provinciale Staten wensen rapportages die handiger zijn in het dagelijks gebruik en die belangstellende burgers meer inzicht in de beleidsprogramma's geven. Om dit te realiseren hebben Provinciale Staten op 20 april 2009 besloten tot het stapsgewijs initiëren van verbetervoorstellen op het vlak van eenduidigheid en transparantie van de planning- en controlinstrumenten. In 2012 heeft de Statenwerkgroep Begrotingscyclus de huidige inrichting van de planning- en controlinstrumenten geëvalueerd. In 2013 zal verder invulling worden gegeven aan de aanbevelingen, die uit deze evaluatie naar voren zijn gekomen. Over de uitvoering van deze aanbevelingen zal periodiek door de concerncontroller aan de Statenwerkgroep Begrotingscyclus worden gerapporteerd.

Samenwerking provincie Utrecht en provincie Flevoland

Op dit moment onderzoeken wij met de provincie Utrecht en de provincie Flevoland de mogelijkheden samen te werken op het gebied van bedrijfsvoering. Het doel is te verkennen of het gezamenlijk optrekken tot voordelen leidt op onder meer efficiëntie en kwaliteit.

Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD)

In 2013 zullen de basistaken voor vergunningverlening en handhaving op het gebied van fysieke leefomgeving worden ondergebracht in een aantal nieuw te vormen Regionale Uitvoerings Diensten (RUD's) in Noord-Holland. Noord-Holland streeft er naar dat er uiteindelijk drie regionale uitvoeringsdiensten komen: één in Noord-Holland Noord, één in het Noordzeekanaalgebied (per 2015) en één in de Gooi & Vechtstreek

Zorg voor en een goede overdracht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, mensen en middelen staan in het hele traject centraal. De RUD-vorming heeft grote gevolgen voor medewerkers wier taken in een RUD worden ondergebracht. Het gaat om ruim honderd medewerkers van SHV en Middelen.

Uiterlijk in 2015 zal een heroverweging gemaakt worden over het al dan niet overdragen van de plustaken.

Wat mag het kosten?

De onderstaande apparaatskosten vertegenwoordigen de totale kosten van de bedrijfsvoering.

Apparaatskosten*	Budget 2013
- Personeel	€ 86,7 miljoen
- Materieel	€ 36,3 miljoen
Totaal	€ 123,0 miljoen

Separaat hebben Provinciale Staten in 2009 een krediet beschikbaar gesteld voor het volledig renoveren van de locatie Houtplein en de locaties naast Paviljoen Welgelegen. Deze investering zal, na oplevering van de panden, leiden tot kapitaallasten over een periode van 25 jaar.

De verdeling van de apparaatskosten heeft plaatsgevonden op basis van de begrote inzet van het ambtelijk apparaat op de verschillende programma's en operationele doelen.

4.6 Verbonden partijen

Wat willen we bereiken?

Een verbonden partij is voor de provincie Noord-Holland een instrument om maatschappelijke doelstellingen uit het collegeprogramma of de programmabegroting te behalen. Naast de specifieke beleidsdoelstellingen kunnen als algemene kaders voor de verbonden partijen worden genoemd: bescherming consumentenbelangen, goed ondernemingsbestuur, goed werkgeverschap, solide financiële verhoudingen, een verantwoorde dividendopbrengst en een transparante bedrijfsvoering.

In de praktijk is het niet eenvoudig vast te stellen of een verbonden partij bijdraagt aan de maatschappelijke doelstellingen, omdat de verbonden partijen op afstand staan van de Provincie Noord-Holland. Goede informatievoorziening en effectieve beïnvloedingsmogelijkheden zijn daardoor minder vanzelfsprekend dan bij beleidsuitvoering in eigen beheer. Daarnaast kunnen verbonden partijen een eigen visie hebben op de wijze waarop zij hun doelstellingen realiseren. Een verbonden partij kan andere prioriteiten stellen dan de Provincie Noord-Holland wenst. Om de samenwerking tussen de Provincie Noord-Holland en de verbonden partij optimaal te laten verlopen en het beoogde beleidsresultaat te bereiken, streven wij ernaar de sturing vanuit de Provincie Noord-Holland en de verantwoording door de verbonden partijen adequaat in te richten.

Beleidsvoornemens verbonden partijen en gerelateerde doelstellingen

De verbonden partijen van de provincie Noord-Holland bestaan uit de provinciale deelnemingen, de gemeenschappelijke regelingen waaraan we deelnemen en een tweetal rechtspersonen waarmee een financieel belang en een bestuurlijk belang is gemoeid.

De definitie van een verbonden partij is: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie de volgende belangen heeft:

- Financieel belang. Een financieel belang bestaat uit het door ons ter beschikking gesteld bedrag dat we niet kunnen verhalen indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor we aansprakelijk zijn indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- Bestuurlijk belang. Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij door vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij door stemrecht.

Deelnemingen

Naar hun aard kunnen de deelnemingen worden onderscheiden in een categorie (voormalige) nutsbedrijven, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, beleggingen en overig.

De deelnemingen in de (voormalige) nutsbedrijven (NUON, Alliander, PWN inclusief N.V. Watertransportmaatschappij Rijn-Kennemerland, Afvalzorg) zijn vanuit historisch oogpunt ontstaan. Regelmatig wordt beoordeeld of aanhouding van de belangen nog een provinciaal belang dient.

Wij zien de drinkwatervoorziening, net als de rijksoverheid, als een publieke taak en wij hebben geen voornemen onze deelneming in PWN te verminderen.

Ten aanzien van Afvalzorg hebben Provinciale Staten uitgesproken dat de activiteiten van deze vennootschap een publiek belang dienen. Uitbreiding van de activiteiten van Afvalzorg buiten het gebied van Noord-Holland en Flevoland (de huidige aandeelhouders) achten wij niet uitgesloten, mits de decentrale overheden in het betreffende gebied daarvoor tot de vennootschap toetreden. Noord-Holland zal echter altijd een bepalende meerderheid in de vennootschap willen hebben. Vooralsnog zijn er geen concrete mogelijkheden tot uitbreiding en richt Afvalzorg zich met name op verdere verbetering van haar eigen bedrijfsprocessen.

Ten aanzien van de ontwikkelingsvennootschappen (SADC, RON, NHN, Polanenpark en Zeestad) kunnen sociaal-economische motieven en motieven vanuit ruimtelijke ordening worden aangevoerd voor de diverse participaties. Zolang de doelstelling van de desbetreffende ontwikkelingsmaatschappij actueel is, blijft de provincie vanuit dat oogpunt deelnemen, tenzij nieuwe ontwikkelingen tot andere keuzes leiden.

De deelnemingen met een beleggingskarakter in de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank dienen geen direct provinciaal belang, maar worden aangehouden vanwege het geringe risico en het hoge rendement.

De aandelen in de Oost-Indiëvaarder 'Amsterdam' zijn ooit verkregen als relatiegeschenk en dienen geen provinciaal belang. Gezien het te verwaarlozen belang worden ze aangehouden.

Recreatie Noord-Holland heeft als doel het beheren en onderhouden van gebieden van een zestal recreatieschappen waarin de provincie deelneemt, welke taak voorheen werd uitgevoerd door de provinciale onderafdeling Groenbeheer. Alle aandelen zijn bij de provincie geplaatst.

Ten behoeve van het Wieringerrandmeerproject is in 2010 een tweetal vennootschappen opgericht waarin de provincie deelneemt.

Overige verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol dient ter afstemming van belangen tussen de diverse overheden in de regio.

De provincie is actief in een aantal recreatieschappen in het kader van landschapsbeheer en het creëren van recreatievoorzieningen.

De Randstedelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijke regeling en oefent voor de provincies Flevoland, Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland de rekenkamerfunctie uit.

De provincie is lid van de vereniging Interprovinciaal Overleg, het IPO. Hiervan kunnen alleen de Nederlandse provincies lid worden. Met deze samenwerking wordt beoogd de condities waaronder provincies werken te optimaliseren en provinciale vernieuwingsprocessen te stimuleren.

Het fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland is op grond van de Wet milieubeheer tot stand gekomen als publiekrechtelijk rechtspersoon. Doel is het beheren van de gelden in het fonds opdat deze gelden worden gebruikt ter dekking van de kosten van de gesloten stortplaatsen.

Gronden aangaan verbonden partij

In een aantal gevallen wordt voor de realisatie van een provinciaal belang voor een participatie in een verbonden partij gekozen. Allereerst kunnen GS van oordeel zijn dat het publieke belang het best kan worden behartigd door een bestaande activiteit buiten de provinciale organisatie te plaatsen. Voorbeelden van dergelijke verzelfstandigingen uit het verleden zijn Nuon, PWN, Afvalzorg en Recreatie Noord-Holland.

Ten tweede kan sprake zijn van activiteiten die gezamenlijk met andere publieke en/of private partijen worden uitgevoerd ter behartiging van provinciale publieke belangen. Voorbeelden hiervan zijn Schiphol Area Development Company (SADC), Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, Zeestad en Polanenpark.

Naast de hiervoor genoemde situaties kan voor nieuwe participaties gelden dat hiervoor wordt gekozen bij nieuw te ontwikkelen activiteiten die het publieke belang behartigen. Een voorbeeld hiervan is het Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Provincie Noord-Holland B.V. (ODENH).

Wat gaan we daarvoor doen?

Sturen op bijdrage provinciale doelen

De provincie stuurt actief op de bijdrage van een verbonden partij aan de provinciale doelen. De beleidsmatige afweging of continuering van participatie in bestaande verbonden partijen wenselijk is komt aan de orde bij de vierjaarlijkse evaluatie van de verbonden partij. Naast (her)definiëring van het publieke belang zal voor elke verbonden partij, zowel bij het aangaan daarvan als bij de periodieke evaluatie, worden getoetst of wordt bijgedragen aan realisatie van beleidsdoelstellingen. Vanuit bedrijfseconomisch perspectief zal beoordeeld worden of de bedrijfsvoering van de verbonden partij voldoende zakelijk is. In alle gevallen wordt periodiek de beleidsmatige afweging gemaakt om betrokken te blijven of te zijn bij activiteiten die de verbonden partij verricht.

Bij het aangaan en het aansturen van een verbonden partij streven wij ernaar:

- Afspraken met de verbonden partijen vast te leggen (bijvoorbeeld in overeenkomsten, statuten of indien van toepassing in een gemeenschappelijke regeling) en te monitoren;
- Afspraken met de verbonden partijen te maken over de frequentie en inhoud van de verantwoordingsinformatie en deze te monitoren;
- Te beoordelen of andere partijen die betrokken zijn bij de verbonden partij andere belangen kunnen hebben naast het gezamenlijk belang.

Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

Wij zijn op grond van de Provinciewet bevoegd te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie, dus ook tot het beschikken over de aandelen en het uitoefenen van aandeelhoudersrechten. Daarbij geldt dat Provinciale Staten vooraf geïnformeerd worden als zij daarom verzoeken of wanneer de uitoefening van de aandeelhoudersrechten ingrijpende gevolgen voor de provincie kan hebben.

Het stemrecht op grond van de aandeelhoudersrelatie wordt uitgeoefend door een lid van Gedeputeerde Staten op basis van een plenair collegebesluit. Bij de belangrijke deelnemingen worden de vergaderingen van aandeelhouders bezocht. De informatieverstrekking vanuit de deelneming vindt plaats door verzending van jaarstukken, begrotingen, notulen en andere relevante informatie.

Wij hebben ervoor gekozen de belangen van de provincie bij de deelnemingen primair via de aandeelhoudersrol te behartigen. Dat betekent dat in de Raden van Commissarissen van de provinciale deelnemingen geen leden van Gedeputeerde Staten of Provinciale Staten worden benoemd. De aandeelhoudersrol is geplaatst in de portefeuille van de gedeputeerde die ook belast is met het beleidsveld. Om het benodigde contact met de belangrijkste deelnemingen (NUON, Alliander, Afvalzorg, PWN) te hebben, worden door het jaar heen verschillende afstemmingsoverleggen gehouden tussen de portefeuillehouder en bestuurders van de onderneming.

Jaarlijkse beoordelingspunten

De jaarstukken van verbonden partijen worden beoordeeld op een aantal financiële criteria: positief resultaat, solide financiële verhoudingen (Eigen Vermogen versus Vreemd Vermogen), dividendverwachtingen etc.

Ook wordt gekeken naar de ontwikkelingen ten opzichte van voorgaande jaren en de verwachtingen voor de komende jaren. Dit gebeurt in nauw overleg met de betrokken beleidssectoren.

De bepalingen uit de Nederlandse corporate governance code ("Code"), welke van toepassing is op beursgenoteerde vennootschappen met haar statutaire zetel in Nederland, worden zoveel mogelijk toegepast op de deelnemingen van de provincie Noord-Holland. De Code bevat zowel principes als concrete bepalingen die de bij een vennootschap betrokken personen (onder andere bestuurders en commissarissen) en partijen tegenover elkaar in acht zouden moeten nemen.

De desbetreffende vennootschap vermeldt elk jaar in haar jaarverslag op welke wijze zij de principes van de Code in het afgelopen boekjaar heeft toegepast.

Wij informeren Provinciale Staten over de ontwikkelingen bij de deelnemingen bij de jaarstukken en de begroting. Daarbuiten worden Provinciale Staten actief geïnformeerd als daar aanleiding toe is.

Relevante ontwikkelingen verbonden partijen

De volgende wijzigingen hebben de afgelopen tijd plaatsgevonden op het gebied van de verbonden partijen:

In 2011 is op grond van de in 2009 gesloten overeenkomst met Vattenfall opnieuw een deel van de door de provincie gehouden aandelen in Nuon verkocht. Eind 2011 heeft de provincie nog een aandelenbelang van 3,3 % in Nuon. (PS besluitvorming juni 2009);

- Bij besluit nummer 64 is op 11 juli 2011 ingestemd met het Convenant Doorstart RON en alle daarbij behorende documentatie. In 2011 zijn alle private partijen uitgetreden uit de

RON en zijn er drie publieke aandeelhouders overgebleven: de Provincie, Amsterdam en Zaanstad.

Het belang in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V. is in 2011 tijdelijk uitgebreid naar 73,4 % (PS besluitvorming 31-1-2011) en is in 2012 teruggebracht naar 33,33%.

Uitvloeisel van het Convenant doorstart RON is dat de aan de RON verstrekte kredieten worden overgedragen aan de Provincie en de gemeente Amsterdam en vervolgens worden omgezet in een achtergestelde renteloze lening, in plaats van de situatie waarbij een lening verstrekt is via de Investeringsmaatschappij Noordzeekanaalgebied BV/CV. Deze omzetting heeft medio 2012 plaatsgevonden. Het besluit tot ontbinding van de Investeringsmaatschappij Noordzeekanaalgebied BV en CV is eveneens genomen. Tevens is de verwachting dat in 2012 de aandeelhoudersovereenkomst RON getekend kan worden.

Wat mag het kosten? Wat brengt het op?

De belangen van de provincie Noord-Holland in de verbonden partijen brengen lasten en baten (dividenden) met zich mee.

Uitgaven

De lasten voor de verbonden partijen zijn terug te vinden in verschillende programma's. De begrote lasten (rentelasten) voor de deelnemingen in SADC en Zeehaven IJmuiden vindt u in programma 5 "Ruimte" onder operationeel doel 5.3.1.

De bijdragen aan de recreatieschappen zijn opgenomen in programma 5 onder operationeel doel 5.2.3. De bijdragen van de provincie aan het Interprovinciaal Overleg zijn opgenomen in programma 1 "Openbaar bestuur".

Inkomsten

In 2012 ontvingen wij over het boekjaar 2011 ca. € 19,5 miljoen aan dividend tegenover € 13,3 miljoen wat begroot was. Zie hiervoor het overzicht voor de ontvangen bedragen per deelneming. Een aanzienlijk deel van de ontvangen dividenden wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel. Over 2012 (ontvangst in 2013) wordt een vergelijkbaar bedrag aan dividendopbrengsten verwacht als over 2011.

Leningen en garantstellingen verstrekt aan provinciale deelnemingen

De financiële risico's voor de provincie zijn ten aanzien van de deelnemingen in principe verder beperkt tot het bedrag van het aandelenkapitaal en tot eventueel verstrekte geldleningen en garanties. Dat zijn de volgende:

Aan N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) hebben we leningen verstrekt met eind 2011 een restschuld van € 181.512. PWN zal de laatste leningen in 2012 geheel aflossen.

Aan Recreatie Noord-Holland N.V. (RNH) is een leningfaciliteit verstrekt van € 880.000. Van deze lening heeft RNH tot op heden geen gebruik gemaakt.

Aan Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (NHN) is een leningfaciliteit verstrekt van € 750.000, bedoeld voor participatie in een Startersfonds.

In 2007 is aan NHN een kredietfaciliteit van maximaal € 275.000 verstrekt. Eind 2011 was de schuld € 272.857.

Met Polanenpark is een leningsovereenkomst aangegaan voor een maximum bedrag van € 23 miljoen. Eind 2011 bedroeg de schuld van de vennootschap € 21.720.106.

Aan Zeehaven IJmuiden N.V. is in 2011 een lening verstrekt van € 635.000.

Ten behoeve van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V. (RON) is een krediet verstrekt ten behoeve van investeringen in bedrijventerreinen. Eind 2011 bedroeg de totale schuld € 11.086.095.

In verband met de verkoop van de Nuon aandelen is op grond van BBV-voorschriften een vordering op Vattenfall, de koper van de aandelen, opgenomen ter grootte van € 325.216.398, zijnde de bedragen die in 2013 en 2015 ontvangen zullen worden.

Deelnemingen	Nominaal belang	Percentage	Belang (bestuurlijk)	Publiek doel	Wijziging 2011	Ontvangen dividend in 2011 over 2010	Geraamd dividend in 2012 over 2011	Ontvangen dividend in 2012 over 2011	Stand leningen eind 2011
1 NV Nuon Energy	22.551.815	3,3 % aandelen	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Energievoorziening	Verkoop aandelen (deels)	9.214.465	6.500.000	6.500.000	
2 Alliander N.V.	62.654.400	9,16	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Energievoorziening		7.363.681	3.900.000	10.350.000	
3 NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland	6.806.703	100	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer		838.220	477.000	833.000	181.512
4 NV Watertransportmaatschappij Rijn Kennemerland WRK	22.689	50	Stemrecht AVA	Drinkwatervoorziening					
5 NV Afvalzorg Holding	14.294.077	90	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Efficiënt gebruik stortplaatsen		1.125.000	1.112.000	1.125.000	
6 NV Schiphol Area Development Company	3.424.680	25	Stemrecht AVA, voordracht 1 commissaris	Ruimtelijke inrichting Schipholgebied					
7 NV Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied	317.646	33,33	Stemrecht AVA	Ontwikkeling Noordzeekanaalgebied	Uitbreiding pakket				

8	NV Recreatie Noord Holland	370.000	100	Stemrecht AVA, bindende voordracht voorzitter RvC	Beheer en onderhoud recreatiegebieden				
9	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V.	27.000	50	Stemrecht AVA, voordracht voorzitter RvC	Ontwikkeling economie				750.000 272.857
10	Zeehaven IJmuiden N.V.	408.402	8,4	Benoeming lid administratiekantoor	Ontwikkeling havengebied	122.520	128.000	24.504	635.000
11	Polanenpark B.V.	7.200	40	Stemrecht AVA	Ontwikkeling bedrijventerrein				21.720.106
12	Polanenpark C.V.	7.200	40	Stemrecht AVA	Ontwikkeling bedrijventerrein				
13	Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland B.V.	18.000	100	Stemrecht AVA	Stimulering duurzame energie en ontwikkeling economie				
14	BV Zeestad	9.000	50	Stemrecht AVA	Stadsvernieuwing Den Helder				
15	CV Zeestad	6.900.000	49	Via BV	Stadsvernieuwing Den Helder				
16	NV Oostindïevaarder Amsterdam	45		Stemrecht AVA	Geen				

17	NV Ontwikkelings- maatschappij Noord-Holland	45.378	100	Stemrecht AVA, benoeming directie	Verbetering economie Noord- Holland				11.086.095
18	NV Bank Nederlandse gemeenten - BNG	1.525.875	1,1	Stemrecht AVA	Belegging	1.403.805	1.172.000	701.903	
19	NV Nederlandse Waterschapsbank	11.845	0,2	Stemrecht AVA	Belegging	40.860	52.000	0	
20	Life Sciences Fund Amsterdam B.V.	36.038	16,19 gewoon en 20,07 preferent (=18,12 van het totaal)	Stemrecht AVA	Ontwikkeling economie				
21	B.V. Zeggenschap Wieringer- randmeer	18.100	50	Stemrecht AvA	Realisatie Wieringer- randmeer				18.000
22	B.V. Kapitaal- deelname Wieringerrand- meer	18.100	50	Stemrecht AvA	Realisatie Wieringer- randmeer				

Gemeenschappelijke regelingen		Doel
1	Schadeschap Luchthaven Schiphol	Bevordering afwikkeling schadevergoedingen uitbreiding Schiphol
2	Recreatieschap Spaarnwoude	Beheer recreatiegebied
3	Groengebied Amstelland	Beheer recreatiegebied
4	Recreatieschap Het Twiske	Beheer recreatiegebied
5	Recreatieschap Geestmerambacht	Beheer recreatiegebied
6	Landschap Waterland	Beheer recreatiegebied
7	Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Beheer recreatiegebied
8	Recreatie Plassenschap Loosdrecht e.o.	Beheer recreatiegebied
9	Beheersregeling Amstel	Beheer Amstel
10	Randstedelijke Rekenkamer	Rekenkamerfunctie
Privaatrechtelijke rechtspersonen		Doel
1	Interprovinciaal Overleg (vereniging IPO)	Belangenbehartiging provincies
Publiekrechtelijk rechtspersoon		Doel
1	Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland	Beheer fonds ten behoeve van de nazorg stortplaatsen

4.7 Grondbeleid

Wat willen we bereiken?

4.7.1 Algemeen beleidskader

Voor het verwezenlijken van provinciale beleidsdoelstellingen kan het grondbeleid passief, faciliterend of actief worden ingezet. Bij de provinciale beleidsdoelstellingen kan gedacht worden aan gebiedsontwikkelingsprojecten, natuur, water, recreatie, bedrijventerreinen, infrastructuur, woningbouw en dergelijke. De inzet van het grondbeleid vindt plaats op basis van de nota "Gegronde Ontwikkeling, Naar een actief en versterkt grondbeleid bij de provincie Noord-Holland", die Provinciale Staten op 10 juli 2006 hebben vastgesteld.

Voor de uitvoering van het grondbeleid heeft de provincie de keuze om de verwezenlijking over te laten aan andere partijen, zoals gemeenten en marktpartijen, of om de regie zelf ter hand te nemen. Voorop staat dat de provincie de uitvoering zoveel mogelijk overlaat aan andere partijen die via de ruimtelijke ordening en dergelijke in staat zijn om de doelen te kunnen verwezenlijken. Wij kunnen ook kiezen voor een actieve rol wat betreft regie en grondbeleid. De grondbeleidsnota noemt de uitgangspunten wanneer sprake kan zijn van een actief grondbeleid:

1. Projecten moeten een hoge prioriteit en een bovenlokale en/of regionale schaal hebben.
2. Provinciale regievoering is noodzakelijk om:
  - a. samen met de betrokken gemeenten tot oplossingen te komen;
  - b. (al dan niet risicodragend) commitment te verkrijgen van andere publieke partijen;
  - c. maatschappelijk relevante maar commercieel niet aantrekkelijke doelen veilig te stellen.
3. De toegevoegde waarde van de provincie is kwalitatief en kwantitatief meetbaar.
4. Het perspectief op haalbaarheid van het in samenhang realiseren van diverse doelen is aanwezig.
5. De provincie spant zich in om, waar passend, private partijen te interesseren voor het gezamenlijk met de overheden realiseren van doelen.
6. Er is geen sprake van concurrentievervalsing en ongeoorloofde staatssteun.
7. Er is sprake van een businesscase en afdekking van financiële risico's in het geval dat de provincie risicodragend participeert.

Bij het actieve grondbeleid zijn categorieën, zoals taakgebonden verwervingen, anticiperende, strategische en exploiterende aankopen en ook de grondbanken, te onderscheiden. Hierna wordt voor deze categorieën nader op de in 2013 verwachte ontwikkelingen ingegaan en worden de mogelijke risico's vermeld. Daarnaast zijn diverse projecten genoemd waarin de uitvoering van het grondbeleid een belangrijke rol zal spelen.

Wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

4.7.2 Taakgebonden aankopen

De taakgebonden verwervingen vinden plaats voor concrete provinciale plannen. Dit betreft onder andere de aankopen voor infrastructurele werken uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) en de aankopen voor natuur en recreatie in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

Voor de infrastructuur zal in 2013 naar verwachting wederom een zwaar accent komen te liggen op de grondaankopen voor de Westfrisiaweg, waarmee eind 2011 is gestart. Voor de Westfrisiaweg hebben PS nog geen krediet beschikbaar gesteld. Er is dus nog geen projectkrediet van waaruit grondaankopen kunnen worden gedaan, alleen een voorbereidingskrediet. De andere PMI-aankopen worden ten laste gebracht van de betreffende projectkredieten .

Voor de prijsvorming wordt als regel uitgegaan van de vrije verkoopwaarde, zolang er nog geen definitief besluit tot uitvoering van het plan is genomen. Indien laatstgenoemd besluit er wel is,

vinden aankopen plaats tegen een vergoeding op onteigeningsbasis. Als op deze basis niet minnelijk tot aankoop kan worden gekomen, wordt de onteigening vervolgens in gang gezet. Het verstrekken van nadeelcompensatie en het vergoeden van planschade aan tracégedupeerden vindt plaats volgens de daartoe vastgestelde verordeningen, waarin het proces tot besluitvorming is aangegeven. Aan de verwervingen voor infrastructurele werken zijn niet of nauwelijks risico's verbonden, omdat de onroerende zaken meestal direct worden aangewend voor het uit te voeren plan.

De bestuursovereenkomst ILG 2007-2013 gold tot aan het Regeerakkoord "Vrijheid en Verantwoordelijkheid" (30 september 2010) als basis voor de aankopen voor natuur en recreatie.

Met het natuurakkoord dat Rijk en provincies in september 2011 hebben gesloten en waarmee Provinciale Staten op 19 december 2011 hebben ingestemd, is de ILG-bestuursovereenkomst niet langer van kracht. Deze ILG-bestuursovereenkomst gold als basis voor de verwerving van voor gronden voor natuur (EHS) en recreatie (Rods). Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe beleidsagenda voor Natuur, Recreatie en Landschap. De verwachting is dat deze in het najaar van 2012 aan Provinciale Staten kan worden aangeboden. Tevens zijn diverse IPO-werkgroepen bezig om het natuurakkoord te vertalen naar nieuwe taakstellingen en bijbehorende grondposities op provinciaal niveau.

4.7.3 Anticiperende aankopen

Kenmerk van anticiperende aankopen is dat deze worden gedaan met het oog op het waarmaken van provinciale doelen en het verwezenlijken van plannen die in ontwikkeling maar nog niet in uitvoering zijn. Gronden worden aangekocht tegen marktwaarde. De risico's van dergelijke aankopen zijn gelegen in een daling van de marktwaarde en de hoogte van de eigenaars- en rentelasten in de periode van eigendom. Voor anticiperend aankopen is in totaal een krediet van € 95 miljoen toegekend, waarvan per 1 januari 2012 nog circa € 25 miljoen beschikbaar was. Gelet op de huidige stagnatie bij ontwikkeling van vastgoed en de risico's die aan het thans innemen van grondposities zijn verbonden zullen naar verwachting in de loop van 2012 en ook in 2013 geen grote aankopen aan de orde komen. De grondposities die de provincie in Crailo en Distriport voor de ontwikkelingen ter plaatse heeft ingenomen willen wij zo mogelijk nog in 2012 en anders in 2013 voor de realisatie van de plannen aanwenden en aan derden overdragen. Of dit voornemen zijn beslag zal krijgen, kan niet worden overzien en is afhankelijk van diverse externe factoren. Indien doorlevering plaatsvindt, dan komt het geïnvesteerde bedrag weer vrij (boekwaarde per 1-1-2012: circa € 58 miljoen) en kan de tijdelijke ophoging van het krediet van € 35 mln. (najaarsnota 2008) weer worden afgebouwd. Ook bij de inbreng c.q. afstoting van andere gronden zal weer budgetruimte beschikbaar kunnen komen. Besteding daarvan ten behoeve van provinciale doelstellingen zal na afweging van alle daaraan verbonden risico's ook in 2013 aan de orde kunnen komen, doch dit zal dan uiterst terughoudend plaatsvinden.

Zoals Provinciale Staten eerder hebben besloten, dekt zij de risico's van anticiperende aankopen die zich manifesteren, uit de saldireserve. Potentiële risico's nemen we mee in de totale risicoanalyse. Uiteraard zullen wij ook in 2013 de boekwaarden van de aangekochte gronden in relatie tot de actuele economische waarde nauwlettend in het oog houden.

4.7.4 Strategische aankopen

Strategische aankopen kunnen worden gedaan indien het voor de hand ligt (gelet op beleidskaders en algemeen geformuleerde doelen) dat zich in het betreffende gebied op enig moment ontwikkelingen zullen voordoen waarvoor grondbezit erg belangrijk is. De doelen zijn dan wel bekend, maar er is nog geen sprake van planvorming. De aan te kopen gronden kunnen soms ook voor ruiling worden ingezet; ruiling is een hulpmiddel voor een effectieve allocatie van de gronden.

Voor strategische aankopen is een krediet van € 15 miljoen beschikbaar. Medio 2012 was hiervan circa € 12,7 miljoen besteed ten behoeve van een viertal kassenbedrijven nabij Schiphol. Gestreefd wordt naar een doorlevering van deze gronden aan N.V. SADC ten behoeve van de ontwikkeling van bedrijventerrein SLP-Zuid. De onderhandelingen met SADC hebben medio 2012 nog niet tot concreet resultaat geleid. Zolang de betreffende gronden nog niet aan een derde zijn doorgeleverd, bestaat geen ruimte voor nieuwe investeringen in strategische aankopen. Indien in 2013 de stand van het krediet dit toelaat dan zal – gelet op de huidige crisis op de onroerend goedmarkt – en de risico's die aan het bezit van strategisch aangekochte gronden kleven, uiterst zorgvuldig worden afgewogen of bij serieuze kansen opnieuw geïnvesteerd dient te worden en of de risico's aanvaardbaar zijn in relatie tot de mogelijk te verwezenlijken beleidsdoelstelling. Bij

deze afweging zal een grote mate van terughoudendheid van toepassing zijn. Uiteraard zullen ook in 2013 potentiële risico's worden gemonitord en worden meegenomen in de totale risicoanalyse.

4.7.5 Exploiterende aankopen

Exploiterend grondbeleid wordt in uitzonderlijke gevallen opgepakt. De aankoop, inrichting en uitgifte van gronden van een bedrijventerrein is bij uitstek een taak van de gemeenten en marktpartijen. Als deze er niet uitkomen, kan de provincie deze taak op zich nemen. Zij kan dan gronden aankopen die zijn bedoeld voor het (mede) exploiteren (bouwrijp maken en uitgeven). De provincie is hierbij (mede-)risicodragend in het exploiteren van de aangekochte gronden. Veelal wordt samengewerkt met ander publieke en/of private partijen. Belangrijke drijfveer voor ons is het voldoende grip kunnen houden op de ontwikkeling van een gebied om hiermee het te bereiken einddoel beter te kunnen garanderen.

Op dit moment lopen er geen projecten waarbij de provincie exploiterend aankoopt. Wel neemt zij door middel van een cv/bv-constructie deel in een aantal Grondexploitatie maatschappijen, zoals Bedrijventerrein Polanenpark en Zeestad Den Helder.

4.7.6 Overige gronden aangekocht t.b.v. voormalig Wieringerrandmeer

In 2012 is in opdracht van de provincie aan Stivas Noord-Holland opdracht verleend om in relatie tot de door de provincie aangekochte gronden ten behoeve van het voormalige Wieringerrandmeer een plan op te stellen met opties tot kavelruil ter versterking van de agrarische en ecologische structuur, alsmede voor de eventuele realisatie van andere functies in het gebied. Dit kan in de tweede helft van 2012 leiden tot onderhandelingen over verkoop en/of kavelruil van provinciale percelen in het gebied. Naar verwachting zullen dan concrete transacties in 2013 en latere jaren hun beslag krijgen. De boekwaarde van deze gronden betrof per 1 januari 2012 € 26,1 mln.; hierbij zijn ook twee anticiperend aangekochte objecten in de Wieringerrandmeer met een boekwaarde van ca. € 5,9 mln. betrokken.

4.7.7 Grondbanken

Op 14 februari 2011 is het Twin-H voorstel beheergrondbank Laag Holland en Amstelscheg door Provinciale Staten vastgesteld. Hierin wordt € 5 mln. euro beschikbaar gesteld voor verwerving en vervolgens verpachting van landbouwgrond. De doelstelling is om de karakteristieke kenmerken van het landschap te behouden en verrommeling en verruiging tegen te gaan, door middel van het faciliteren van duurzaam beheer van landbouwgronden door agrariërs.

Tevens is op 14 februari 2011 het Twin-H voorstel "revolving fund grondruilingen Noord-Holland" vastgesteld. Hierin wordt € 3 mln. euro beschikbaar gesteld voor de verwerving (maximaal 3 jaar) vooruitlopend op het realiseren van grondruilingen ter verbetering van de agrarische structuur. Voor beide Twin-H voorstellen zijn uitvoeringsinstructies vastgesteld en op de website van de provincie geplaatst, waarmee de regelingen operationeel zijn geworden.

4.7.8 Projecten

Door toepassing van het grondbeleid worden diverse provinciale gebiedsontwikkelingen gefaciliteerd. Zoals bekend, zijn door de provincie gronden aangekocht voor de ontwikkeling van de plannen Bloemendalerpolder, Crailo, Bedrijventerrein Distriport en Regionaal Havengebonden bedrijventerrein Anna Paulowna. In verband met de financieel-economische crisis verloopt de ontwikkeling van deze plannen en de doorlevering van gronden daarvoor aan ontwikkelaars c.q. grondexploitatie maatschappijen minder snel dan verwacht. Zo is in april 2011 bij de aanbesteding van het project Crailo geen passende aanbieding ontvangen en heeft een herbezinning op de ontwikkelingsmogelijkheden plaatsgevonden. Dit heeft ertoe geleid, dat thans een stap voor stap benadering is gekozen, waarbij ontwikkeling en mogelijk ook de doorlevering van gronden fasegewijs in te overziene delen zal plaatsvinden.

Ook voor de andere vermelde plannen is medio 2012 de provinciale betrokkenheid bij de ontwikkeling en de doorlevering van gronden onderwerp van gesprek. In de 2e helft van 2012 zijn de resultaten hiervan zichtbaar. Over de afzonderlijke plannen zullen uw Staten via de geëigende kanalen van de actuele ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden.

4.7.9 Verantwoording van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten

Over de taakgebonden en andere verwervingen rapporteren wij jaarlijks in de paragraaf Grondbeleid van de Jaarrekening aan Provinciale Staten. Daarbij wordt ingegaan op de uitvoering

van het grondbeleid, de besteding van de beschikbare kredieten en de geleverde beleidsprestaties, alsook de risico's inzake de anticiperende, strategische en exploiterende verwervingen.

4.7.10 Overzicht provinciale gronden

Onderstaand treft u een overzicht aan van de boekwaarden van de in paragraaf 4.7.4, 4.7.5 en 4.7.6 beschreven gronden.

Perceel	Boekwaarde per 31-12-2011	Verplichtin- gen uit aankopen per 31-12-2011	Totaal	Oppervlakte	Prijs per m ²
1. Bloemenda- lerpolder	€ 2.446.321	0	€ 2.446.321	15.66.10 ha.	€ 15,62
2. Gebied Crailo	€ 32.174.889	€ 655.690	€ 32.830.579	43.77.04 ha.	€ 75,01
3. Percelen Jaagweg	€ 25.210.129	0	€ 25.210.129	112.27.35 ha.	€ 22,37
4. R.h.b. Anna Paulowna	€ 2.200.000	0	€ 2.200.000	17.59.88 ha.	€ 12,50
5. Nieuw-Vennep	0	0	0	3.78.91 ha.	0
6. Perceel Wieringermeer	€ 650.000	0	€ 650.000	14.58.65 ha.	€ 4,46
7. Compensa- tiegonden Wieringermeer	€ 5.227.359	0	€ 5.227.359	70.54.90 ha.	€ 7,41
8. Bergweg 30 Bloemendaal	€ 1.104.557	0	€ 1.104.557	0.30.82 ha.	€ 358,39
9. Perceel Hoofdweg 511 te Hoofddorp	€ 421.419	0	€ 421.419	4.80.00 ha.	€ 8,78
Totalen	€ 69.434.674	€ 655.690	€ 70.090.364	283.33.65 ha.	
10. Percelen Kassengebied Rozenburg	€ 11.995.652*	€ 665.000	€ 12.660.652	13.47.89 ha.	€ 93,93
Totalen	€ 11.995.652	€ 665.000	€ 12.660.652	13.47.89 ha.	
11. Percelen Wieringen/ Wieringermeer (aangekocht t.b.v. Wieringerrand- meer)	€ 26.116.336	0	€ 26.116.336	467.63.13 ha.	€ 5,59
Totalen	€ 26.116.336	0	€ 26.116.336	467.63.13 ha.	

4.8 Provinciale heffingen

Wat willen we bereiken?

De lokale heffingen zijn de inkomsten, betaald door de burgers en – in mindere mate- het bedrijfsleven, van de provincies. Met het heffen van lokale heffingen creëren wij de mogelijkheid aanvullend (op onder meer de uitkering uit het provinciefonds) collectieve voorzieningen, zoals deze in de verschillende programma's zijn opgenomen, te financieren. Bij het heffen van lokale heffingen gaan wij zoveel mogelijk uit van het profijtbeginsel. Het profijtbeginsel is gebaseerd op de gedachte dat burgers en bedrijven moeten bijdragen in de kosten van de door de overheid voortgebrachte voorzieningen naar de mate van het profijt dat zij van die voorzieningen hebben. Het profijtbeginsel manifesteert zich sterker bij heffingen dan bij belastingen. Een aanzienlijk deel van de Noord-Hollandse burgers en het bedrijfsleven betaalt geen provinciale opcenten. Geconstateerd wordt dat door de vergroening van het fiscale stelsel steeds minder autobezitters, vanwege de vrijstelling voor zeer zuinige auto's, opcenten afdragen. Deze vrijstelling op zich en een eventuele verhoging van het opcententarief maakt de verschillen in belastingdruk tussen wel en niet belasting betalende groter. Met ingang van 2014 vervalt deze vrijstelling voor nagenoeg alle auto's en worden vrijwel alle autobezitters in de heffing van motorrijtuigenbelasting en impliciet in die van de provinciale opcenten betrokken. Bij het heffen van lokale heffingen houden wij rekening met interne en externe kaders / wet- en regelgeving, waaronder verschillende artikelen uit de Provinciewet. Daarin komen onder meer de volgende kaders naar voren:

Lastendruk en geen onderscheid inwoners en bedrijven

De provinciale heffingen bepalen, zij het in geringe mate, de collectieve lastendruk en zijn dus mede bepalend voor de omvang van het besteedbaar inkomen. Wettelijk mag het bedrag van een provinciale belasting niet afhankelijk worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen. De opcentenheffing heeft nauwelijks tot geen relatie met sociale aspecten en armoedebeleid.

Lokale heffingen moeten overheidsop treden legitimeren

Wat krijgt de burger terug voor de betaling aan de provincie? Wij streven naar evenwicht tussen het ervaren van overheidsop treden en de hoogte van het te betalen bedrag. In de Provinciewet staat dat provinciale opcenten tot een bepaalde limiet geheven mogen worden en dat leges maximaal kostendekkend mogen zijn. De opbrengsten van de heffingen zijn bij speciale wetten aan limieten gebonden. Bij overtreding van de regels kan de rechter de desbetreffende heffingsverordening onverbindend verklaren.

Realiseren sluitende begroting door minder uitgaven en niet door meer heffen

In het coalitieakkoord 2011-2015 is in het financieel beleid aangegeven dat het uitgangspunt een structureel sluitende begroting en meerjarenraming is. Een sluitende begroting wordt bij voorkeur gerealiseerd door de burgers van Noord-Holland niet extra te belasten, maar door minder uit te geven.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Wij heffen jaarlijks de volgende lokale heffingen:

- Belastingen: betalingen voor uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening in het algemeen belang. De provincie kent provinciale opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting. De opbrengst van deze belasting is een algemeen dekkingsmiddel.
- Heffingen: betalingen voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. De provincie Noord-Holland kent de nazorgheffing gesloten stortplaatsen en de grondwaterheffing;
- Retributies: betalingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. De provincie Noord-Holland kent leges/rechten.

Belastingen

Opcenten

De motorrijtuigenbelasting wordt geheven over het bezit van een auto en niet over het gebruik. Of iemand veel rijdt of weinig, het bedrag is gelijk. De heffing en inning van motorrijtuigenbelasting, waarin de provinciale opcenten meeliften, verzorgt de belastingdienst. Bovenop de motorrijtuigenbelasting betalen houders van personenauto's en motoren 'provinciale opcenten'. De provincies stellen zelf hun tarief van de opcenten, tot een wettelijk bepaald maximum, vast. Het huidige tarief in de provincie Noord-Holland bedraagt 67,9 opcenten.

De afgelopen jaren heeft het Rijk (in fasen) een beperking op de motorrijtuigenbelasting doorgevoerd voor zeer zuinige auto's. Deze beperking werkt evenredig door in de grondslagen van de provinciale opcenten. Dit houdt in dat zeer zuinige auto's vanaf 2010 geheel buiten de heffing van motorrijtuigenbelasting en opcenten blijven en wij over die categorie geen opcenten meer ontvangen. De derving aan opcenten vanwege de categorie zeer zuinig wordt in 2013 geraamd op circa € 8,6 miljoen. Het toekomstige fiscale beleid van de Rijksoverheid (Belastingplan 2012) stelt de CO2-normen voor de MRB scherper. Hierdoor zal het belastingvoordeel voor zeer zuinige met ingang van 2014 vervallen voor nagenoeg alle auto's. Het percentage auto's dat aan de nieuwe eisen voldoet is zeer klein, momenteel lager dan 1%. De verwachting is dat het afschaffen van de vrijstelling met ingang van 1 januari 2014 een structureel positief effect van circa € 8,6 miljoen zal hebben. Door de verhuizing van een grootwagparkhouder (GWH) in 2011 wordt de begroting voor 2013 met € 12,6 miljoen neerwaarts bijgesteld. Het aantal belaste auto's is licht afgenomen. Deze afname valt te verklaren door een verschuiving van belaste naar thans nog vrijgestelde zeer zuinige auto's. Hierdoor dient er structureel € 1,9 miljoen te worden afgeraamd. Per saldo wordt de raming opcenten voor 2013 teruggebracht met € 14,5 miljoen van € 194,8 miljoen naar € 180,3 miljoen.

De verhuizing van de GWH in 2011 leidt tot een hogere uitkering Provinciefonds (PF). In 2013 bedraagt de verhoging € 4,1 miljoen en vanaf 2014 € 12,2 miljoen structureel.

Voor de begroting leiden deze effecten per saldo tot een neerwaartse bijstelling van € 10,4 miljoen in 2013 en een opwaartse bijstelling van € 6,3 miljoen structureel met ingang van 2014.

Heffingen

Nazorgheffing gesloten stortplaatsen 2

In de zogenaamde Leemtewet is op 1 april 1998 een regeling in de Wet milieubeheer opgenomen (artikelen 15.44, 15.45 en 15.47) over de nazorg van operationele stortplaatsen. Dit zijn stortplaatsen waar het storten van afvalstoffen niet vóór 1 september 1996 is beëindigd. In deze wet is bepaald dat de provincies bestuurlijk en financieel ervoor verantwoordelijk zijn dat deze stortplaatsen na sluiting geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken. Daartoe dient eeuwigdurende nazorg plaats te vinden. Dit houdt in dat maatregelen genomen dienen te worden om bodembeschermende voorzieningen op gesloten stortplaatsen in stand te houden, te onderhouden, te herstellen en eventueel te vervangen. Voorts dienen de bodembeschermende voorzieningen regelmatig geïnspecteerd en de bodem onder de stortplaats onderzocht te worden.

Ter bestrijding van deze kosten is een nazorgheffing ingesteld die wordt geheven bij de exploitanten van de operationele stortplaatsen. De opbrengst van de heffing, berekend via een IPO rekenmodel per stortplaats, wordt in het uitsluitend voor nazorg bestemde Nazorgfonds gestort. Het Nazorgfonds is een bij wet vastgestelde rechtspersoon. In het Nazorgfonds wordt een zodanig kapitaal opgebouwd, dat uit het rendement daarvan de eeuwigdurende nazorg gefinancierd kan worden. Het Nazorgfonds bevatte per 1 januari 2012 ongeveer € 37,9 miljoen. Per 1 januari 2013 zal het saldo van de reserve geopende stortplaatsen circa € 40,3 miljoen omvatten, exclusief rentebaten.

---

2 De verordening Nazorgheffing is vastgesteld bij statenbesluit van 29 maart 1999, nummer 19 (Provinciaal blad 1999/25), de meest recente tarieventabel 2012 bij statenbesluit van 12 december 2011, nummer 77 (Provinciaal blad 2012/5).

Grondwaterheffing 3

In december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De heffing is bestemd ter bestrijding van een groot deel van de ten laste van de provincie komende kosten die zijn verbonden aan het grondwaterbeheer. De kosten-batenverhouding wordt bij balansvoorziening geregeld.

Dit betekent dat een heffingsoverschot, veelal veroorzaakt door eenmalige grote grondwateronttrekkingen, in de voorziening wordt gestort en dat een heffingstekort uit de voorziening gedekt wordt. Hiermee wordt ook voorkomen dat het heffingstarief onnodig fluctueert. Heffingsplichtig zijn de onttrekkers van 12.000 m³ of meer grondwater per heffingsjaar. Het tarief is in 2010 vastgesteld op € 0,0085 per m³ onttrokken grondwater.

Retributies⁴

Leges, ook rechten of retributies genoemd, zijn betalingen die de overheid krachtens algemene regels vordert ter zake van een concrete door haar in haar functie als zodanig individueel bewezen dienst. Er is sprake van een dienst indien degene, voor wie de handeling wordt verricht, rechtstreeks en in overheersende mate een individueel belang heeft bij deze handeling. Daarmee onderscheiden de retributies zich van belastingen. Zuiver publiekrechtelijke handelingen van de overheid, zoals het verlenen van vergunningen of ontheffingen zijn diensten in deze zin. Uitgangspunt van Provinciale Staten is dat leges kostendekkend zijn of worden. Provinciale Staten voeren als beleid dat kostendekkendheid in eerste instantie bereikt wordt door het optimaliseren van efficiency en in tweede instantie door het verhogen van de tarieven. Dit beleid, dat is gericht op kostendekking, vereist inzicht in de kostenstructuur, kostenbeheersing en kostentoerekening. Wij maken daarvoor gebruik van het financiële systeem SAP, tijdschrijven, een IPO-rekenmodel en het maken van daarop gebaseerde kostenberekeningen.

In de legesvoorstellen voor 2013, die aan uw Staten ter vaststelling worden voorgelegd, zullen diverse tariefbepalingen komen te vervallen. Veelal zijn de legesopbrengsten al aan de hand van de legesvoorstellen voor 2012 en anticiperend op lopende of komende ontwikkelingen bij Zomernota 2012 (structureel) verwerkt. De legesopbrengst ingevolge de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie ad € 30.000,- (kpl. 791353) zal bij begroting 2013 structureel tot nihil worden afgeraamd.

Wat mag het kosten? / Wat brengt het op?

Voor 2013 ramen wij aan lokale heffingen voorlopig een totaalbedrag van € 183,4 miljoen.

Categorie	Soort	Begroting 2013
Belastingen	Opcenten	180,3 miljoen
Heffingen	Nazorgeffing gesloten stortplaatsen	0,5 miljoen
	Grondwaterheffing	0,8 miljoen
Retributies	Leges	1,8 miljoen
Totaal		183,4 miljoen

Onbenutte belastingcapaciteit

Het maximum aantal opcenten dat provincies mogen heffen is met ingang van 2012 sterk teruggebracht naar 105 per 1 januari 2012. Dit nieuwe maximum wordt voortaan jaarlijks geïndexeerd met de tabelcorrectiefactor (ongeveer inflatievolgend). Eén opcent genereert in 2012

³ De vigerende Grondwaterheffingsverordening is vastgesteld bij statenbesluit van 9 november 2009, nummer 61 (Provinciaal blad 2009/150).

⁴ De meest recente Legesverordening is vastgesteld bij statenbesluit van 7 december 2009, nummer 80 (Provinciaal blad 2009/166) en de meest recente Tarieventabel 2012 bij statenbesluit van 6 februari 2012 (Provinciaal blad 2012/16).

voor Noord-Holland circa € 2,64 miljoen aan opbrengst. De onbenutte belastingcapaciteit, mede bepalend voor de provinciale weerstandscapaciteit, bedraagt in 2012 circa € 98 miljoen. Door de uitvoering van de verlaging van het maximumtarief van 123 naar 105 is het dynamisch weerstandsvermogen structureel verlaagd met circa 32% van € 145,5 miljoen naar € 98 miljoen.

Noord-Hollandse opcentenheffing interprovinciaal vergeleken

Provincies mogen per 1 januari 2012 maximaal 105 opcenten heffen. Noord-Holland is sinds 2001 de provincie met het laagste opcententarief. In onderstaande vergelijking wordt aangetekend dat de opcententarieven voor 2013 bij de andere provincies voorlopige zijn en nog vastgesteld dienen te worden door hun besturen.

Naam provincie	Tarief opcenten 2012	Voorlopig tarief 2013	Maximumtarief 2012/2013 *	% benut 2012 / 2013
Friesland	84,9	86,5	105/105	80,9/82,4
Groningen	83,8	85,1	105/105	79,8/81,1
Drenthe	85,1	86,5	105/105	81,1/82,4
Overijssel	79,2	79,9	105/105	75,4/76,1
Flevoland	76,6	76,6	105/105	73,0/73,0
Gelderland	83,8	85,4	105/105	79,8 /81,3
Utrecht	72,6	72,6	105/105	69,1/69,1
Noord-Holland	67,9	67,9	105/105	64,7/64,7
Zuid-Holland	95,0	95,0	105/105	90,5/90,5
Noord-Brabant	72,9	74,2	105/105	69,4/70,7
Zeeland	78,3	78,3	105/105	74,6/74,6
Limburg	78,3	78,3	105/105	74,6/74,6
Gemiddeld	79,9	80,5	105/105	76,1/76,7

Het maximumtarief 2013 moet nog worden geïndexeerd met de nog niet bekende tabelcorrectiefactor

4.9 Extra Investeringsimpuls Noord-Holland

Wat willen we bereiken?

Provinciale Staten hebben in het begrotingsdebat 2005 (15 november 2004) de uitgangspunten voor een Extra Investeringsimpuls Noord-Holland vastgesteld. Provinciale Staten willen een zeer krachtige investeringsimpuls geven op een aantal gebieden, vooral mobiliteit, economie in Noord-Holland-Noord en zorg.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

4.9.1 Extra investeringsimpuls Openbaar vervoerinfrastructuur

Voor het Regionetproject worden in de regio's Haarlem-IJmond en Gooi en Vechtstreek doorstromingsmaatregelen genomen, in nauw overleg met de betrokken gemeenten. De voortgang in de projecten loopt voorspoedig. In 2013 wordt het programma afgerond.

In 2006 hebben Provinciale Staten besloten een subsidie van € 75 miljoen toe te kennen aan het project Zuidas onder de voorwaarde dat deze gelden aangewend worden voor een kwalitatief hoogwaardige OV-terminal. In deze OV-terminal moet voldoende ruimte zijn voor voorzieningen voor de bus, de fiets en taxi/auto en er moeten goede overstapmogelijkheden zijn.

In juli 2012 hebben Provinciale Staten ingestemd met de Bestuursovereenkomst Zuidas en de bijdrage van de provincie van € 75 miljoen voor de OV terminal.

4.9.2 Extra investeringsimpuls Weginfrastructuur

Over 100% van het programma hebben Provinciale Staten al een besluit genomen.

De projecten N201, Mediapark Hilversum, Oostweg Haarlem en de Omlegging A9 te Badhoevedorp lopen volgens (tijd)schema. Voor Zuidelijke Randweg Zaanstad is uitstel verleend.

Voor het verkeersmanagement A8/A9 is in 2007 de studie afgerond. In september 2009 is de dekking hiervoor in PS vastgesteld. Projecten worden thans voorbereid voor uitvoering (gereed 2012/2013).

Voor wat betreft de Westfrisiaweg: hebben wij in mei 2008 de zogenaamde MIRT-planstudie voorgelegd aan de minister en gevraagd om de rijksbijdrage. Het Rijk heeft een tweetal bijdragen toegezegd (€ 35 miljoen en € 11,6 miljoen).

In juli 2012 hebben Provinciale Staten het inpassingsplan vastgesteld. In voorjaar 2013 wordt de uitspraak van de raad van State op de beroepen verwacht, waarna het project definitief in uitvoering kan worden genomen.

4.9.3 Extra Investeringsimpuls Duurzame energie

Het resterende EXIN-H budget zal besteed worden aan projecten die voortvloeien uit het koersdocument Duurzame Energie.

4.9.4 Extra Investeringsimpuls Zorg, Welzijn en Sociaal-culturele infrastructuur

Zorg en welzijn

Bij het opstellen van de begroting is er binnen Zorg en Welzijn sprake van een EXINH-restantbudget van € 1.468.153,49 aan EXINH-middelen. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat de resterende bedragen voor Leefbaar Platteland en Mantelzorg (€ 201.094,05) nog tot besteding komen. Bij de zomernota 2012 hebben wij u voorgesteld een bedrag van € 875.000,00 te herallocceren en voor het Olympisch Plan 2028 beschikbaar te stellen. Over de besteding van het resterend bedrag voor Zwerfjongeren (€ 392.059,44) is onlangs gesproken in de Commissie ZCM. Op korte termijn doen wij u een voorstel toekomen over de besteding van deze middelen.

Jeugdzorg

Bij het opstellen van de begroting is er binnen het programma Jeugdzorg sprake van een EXINH-restantbudget van €335.532, 77. Wij beraden ons op de besteding of herallocatie van deze middelen en zullen u te zijner tijd een voorstel doen toekomen.

Sociaal-culturele infrastructuur

De voor de projecten 'Verbetering van museumaanbod' en 'Verbetering en uitbreiding van theaters en podia' beschikbare budgetten zijn in zijn geheel verleend. Een aantal projecten zijn nog niet geheel gerealiseerd. Het gaat hierbij om Nieuw Kranenburg in Bergen en De Nollen Den Helder. Kranenburgh zal in 2013 worden opgeleverd. De Nollen naar verwachting in 2014.

Op basis van het 'Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2009-2013', welke op 21 april 2009 door ons en op 29 juni 2009 door u is vastgesteld, zullen in 2013 EXINH middelen worden gebruikt voor het afronden van de restauratie van diverse objecten en voor marketing- en communicatieactiviteiten aangaande de Stelling van Amsterdam.

Op 15 december 2008 hebben PS het EXIN-H Programma Industrieel Erfgoed Noordzeekanaalgebied goedgekeurd en daarbij een begrotingspost geraamd van € 1.145.682,- ten behoeve van subsidies aan: 1.Hembrugterrein te Zaanstad ,€ 700.000; 2. Stoomgemaal Cruquius, € 300.000 ; 3. CSM terrein te Halfweg (Sugar City), € 145.682. De subsidie aan Cruquius is verleend in 2009. De subsidie aan het Hembrugterrein is verleend in 2012. De subsidieverlening aan Sugar City is aangehouden in verband met nader onderzoek. Bij positief resultaat van dit onderzoek dient in 2013 rekening te worden gehouden met subsidieverlening ad € 145.862 in 2013 aan Sugar City

4.10 Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland

Wat willen we bereiken?

Op 15 december 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met een projectenlijst voor de Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland (TWIN-H) ter grootte van € 496 miljoen⁵. Alvorens middelen daadwerkelijk worden ingezet, wordt aan Provinciale Staten door middel van een voordracht van GS goedkeuring gevraagd. In deze voordracht wordt het project concreet financieel onderbouwd, projectdoelstellingen uitgewerkt en resultaten benoemd.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

4.10.1 Weginfrastructuur

Binnen het thema Weginfrastructuur is € 160 miljoen beschikbaar. Op dit moment is er nog geen project aan PS ter besluitvorming voorgelegd. Een voorbereidingskrediet van € 5 miljoen is beschikbaar gesteld. Het gaat hier over grote infrastructurele werken die een lange voorbereidingstijd nodig hebben. In het PMI is een voorlopige planning opgenomen. Het gaat om de volgende projecten: verbinding A8-A9, Westelijke ring Alkmaar, N243, N240, N241, N205.

4.10.2 OV infrastructuur

Voor OV-infrastructuur is € 140 miljoen beschikbaar. Voor het project HOV Velsen is op 5 juli 2010 door PS € 60 miljoen beschikbaar gesteld (Voordracht 2010-43). Het project wordt samen met de gemeente Velsen gerealiseerd. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft op 9 juni 2010 ingestemd met de onttrekking van de oude spoorlijn aan het hoofdspoorwegennet. Met Prorail wordt gesproken over de verwerving van de gronden voor aanleg van de busbaan. De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Velsen is op 5 oktober door beide partijen ondertekend. In december 2010 is het eerste deelproject aanbesteed en in april wordt de realisatie van dit deelproject opgestart.

Voor het HOV project Huizen-Hilversum is in 2010 het voorkeurstracé vastgesteld door de stuurgroep. In 2011 wordt aan PS een definitief besluit voorgelegd. De gemeenten Eemnes, Laren, Huizen en Hilversum hebben positief besloten over dit voorkeurstracé. Blaricum heeft negatief besloten. In juli 2012 hebben Provinciale Staten ingestemd met de tracekeuze, alsmede met de wijze waarop het project nu naar de volgende fase wordt gebracht. Een voorbereidingskrediet is daarbij beschikbaar gesteld.. In 2013 zal het tracé verder worden uitgewerkt inclusief de kostenraming. Tevens zal een inpassingsplan worden opgesteld.

4.10.3 Sociaal-culturele infrastructuur

Voor dit thema is in totaal € 48 miljoen beschikbaar.

Jeugdzorg

Op 9 november 2009 hebben PS een besluit genomen over het projectvoorstel TWIN-H Jeugd. Het betreft hier drie projectplannen: Accommodaties (€ 4 miljoen), Investeren in de Jeugdzorgwerker plus Innovatie in de Jeugdzorg (€ 2,7 miljoen) en TWIN-H Beleidsinformatie (€ 2,3 miljoen),

De Noord-Hollandse jeugdzorginstellingen hebben plannen ingediend voor investering in Accommodaties. Deze projecten zijn in 2011 gestart. In 2013 wordt naar verwachting het laatste project definitief afgerekend (OC Trompendaal).

---

⁵ Oorspronkelijk zou de investeringsimpuls gedekt worden door gedurende een periode van 25 jaar een deel van de opcentenopbrengsten in de reserve TWIN-H te storten. In december 2009 hebben PS een besluit genomen over het GS-voorstel om in 2010 een substantieel deel van de NUON opbrengst te gebruiken om de reserve TWIN-H in één keer met de benodigde middelen vol te storten. Hierdoor is de jaarlijkse storting van opcentenopbrengst niet meer nodig.

De uitvoering van de projecten Investeren in de Jeugdzorgwerker plus Innovatie in de Jeugdzorg (nazorg) is in 2011 gestart. De middelen worden gefaseerd ingezet. De projecten lopen door in 2013.

Eind 2011 hebben wij besloten niet in te stemmen met het laatst ingediende projectplan Beleidsinformatie van het Instellingenberaad. Op een later moment doen wij u een voorstel toekomen over de besteding of herallocatie van het gereserveerde bedrag (€ 1,6 mln.).

Begin 2012 hebben wij besloten om te stoppen met investeringen in het platform Staat van de Jeugd vanwege de veranderende rol van de provincie. Besloten is dat de focus binnen de Jeugdmonitor komt te liggen op de transitie van de jeugdzorg. PS hebben met motie 8-1 aangegeven om een deel van het geld van de jeugdmonitor (structureel € 40.000) voor de organisatie van de provinciale jeugddebatten in te willen zetten.

Stelling van Amsterdam

De TWIN-H middelen Stelling van Amsterdam (Voordracht 2009-35) zullen wij in 2013 inzetten voor de restauratie/herbestemming van enkele objecten, waaronder Fort bij Krommeniedijk, de restauratie en inrichting van het bezoekerscentrum voor de Stelling van Amsterdam aan de noordkant van de Stelling, het opstarten van het gebiedsontwikkelingsproject Geniepark in de Haarlemmermeer en diverse marketing- en communicatieactiviteiten

Archeologisch infocentrum/depot

Het Voorlopig Ontwerp voor het Archeologisch Informatiecentrum is in december 2011 door u vastgesteld en er is een bedrag van € 12,5 toegewezen voor de bouw ervan. In 2012 is het Voorlopig Ontwerp tot een Definitief Ontwerp uitgewerkt en rond de jaarwisseling 2012/2013 zal met de bouw gestart worden.

Zorg en Welzijn

Eind 2012 zijn de regelingen Multifunctionele Accommodaties, Verbreding WWZ en Kleinschalig Wonen afgerond. Daarmee is het TWINH-budget voor Zorg en Welzijn uitgeput.

Vernieuwingsimpuls Noord-Hollandse Monumenten:

In 2013 worden geen restauratieprojecten voor rijksmonumenten meer gesubsidieerd vanuit het TWIN-H. De TWIN-H middelen zijn in de periode 2009-2011 volledig besteed in de vorm van subsidies aan 47 restauratieprojecten van publiekstoegankelijke rijksmonumenten zoals kerken, molens en industrieel erfgoed.

Vernieuwingsimpuls Noord-Hollandse musea:

Wat betreft de projecten 'Verbetering van museumaanbod', 'vernieuwingsimpuls Noord-Hollandse Musea en archieven' en 'Verbetering en uitbreiding van theaters en podia' zijn de beschikbare budgetten helemaal besteed. 2013 zal in het teken staan van het nog realiseren van een aantal projecten, die via EXINH en/of TWIN-H subsidie hebben gekregen.

Noord-Holland Digitaal Museum

Het digitaal platform Oneindig Noord-Holland is in januari 2011 gelanceerd en heeft een vliegende start gekend. Het platform is in 2012 verder ontwikkeld door het aantrekken van nieuwe partners, het ontsluiten van collecties en het toevoegen van verhalen. Ook is de website vernieuwd en zijn er een aantal mobiele apps ontwikkeld, zoals Street Museum NL. In 2012 is besloten het platform te verzelfstandigen.

4.10.4 Groen

Voor het thema Groen is € 48 miljoen beschikbaar voor:

- Ontsnippering en Kwaliteitsimpuls Natuur

Binnen TWIN-H Ontsnippering en Kwaliteitsimpuls Natuur (totaal € 7 mln.) is € 3 miljoen voor subsidieverlening via de ILG-verordening beschikbaar gesteld. Hiervan is ca € 860.000 inmiddels gereserveerd voor de verbindingszone Schulpvaart en groene AS. Conform het PS-besluit over dit project wordt hiervan in beginsel € 1 miljoen opengesteld voor de realisatie van ecologische verbindingen en ontsnipperingsmaatregelen in 2013. De resterende € 4 miljoen is voor twee ecodeucten gereserveerd. De bijdragen aan deze ecodeucten Zeeweg (€ 3 miljoen) en Groene

Schakel (€ 1 miljoen) zal nader worden gezien in relatie met de rijksbezuinigingen op het ILG-budget en de nieuwe Agenda NRL.

- Verbetering recreatieve verbindingen

In de nieuwe Agenda NRL zal aan het resterende budget van € 4 miljoen voor TWIN-H Recreatieve verbindingen een nadere invulling worden gegeven mede in relatie tot de andere beleidsdoelen in de Agenda.

- Integrale ILG projecten

De besteding loopt via het ILG. Door de rijksbezuinigingen bij het ILG is het lastiger om projecten financieel rond te krijgen. We hopen dat door het schuiven met en de decentralisatie van Synergiegelden KRW (FES-gelden) in 2013 een aantal projecten alsnog starten, maar daar is het moment van schrijven nog geen uitsluitsel over.

- Sociaaleconomische vitaliteit (SEV)

Het TWIN-H budget is volledig benut. Vanuit het thema Groen worden voor SEV geen nieuwe initiatieven genomen.

- Opschaling Beheergrondbank Laag-Holland en Grondverwerving

Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

4.10.5 Verduurzaming

In 2013 is er nog een budget van €960.000 beschikbaar wij willen dit inzetten voor een expertisecentrum biomassavergassing Ter ondersteuning van het biomassavergassingscluster is een expertisecentrum gepland, waar bedrijven nieuwe (vergassings)technologie kunnen testen en demonstreren. Door onder andere gunstige financierings- en vergunningscondities ruimte te bieden aan demo's en pilots, wordt de time-to-market van innovaties verkort. Dit biedt aantrekkelijke omstandigheden voor bedrijven om zich in/om Alkmaar te vestigen.

---

5. Financiële begroting

5.1 Inleiding

Artikel 3 en de artikelen 17 t/m 23 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevatten de wettelijke eisen waaraan de financiële begroting en meerjarenraming moeten voldoen.

In onderstaand overzicht ziet u welke de voorgeschreven onderdelen zijn en waar u die vindt in deze financiële begroting. Over het algemeen is in dit hoofdstuk de volgorde van de wetsartikelen aangehouden. Om de leesbaarheid en de verbanden tussen jaren zo goed mogelijk in beeld te brengen, hebben we er voor gekozen de tabellen en toelichtingen voor het begrotingsjaar 2013 enerzijds en de meerjarenraming 2013 - 2016 anderzijds te integreren in één hoofdstuk, waarin een compleet meerjarig beeld wordt gegeven.

Het overzicht van baten en lasten (Artikel 17 en 22) (4.2)

- Baten, lasten, saldo van baten en lasten, toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma. (5.2.1)
- Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (5.2.1, programma Financiën)
- Het resultaat na bestemming (5.2.1)

De toelichting op het overzicht van baten en lasten (Artikel 19)

- Het gerealiseerde bedrag van 2011, het geraamde bedrag van 2012 (geraamde bedragen na vaststelling van de zomernota) en het geraamde bedrag van 2013. (5.2.1)
- De gronden waarop de ramingen van baten en lasten zijn gebaseerd (5.2.2)
- Verklaring van aanmerkelijke verschillen (5.2.3)
- Een overzicht van incidentele baten en lasten (5.2.4)
- De berekening van het aandeel van de provincie in het EMU-saldo (5.4)

De uiteenzetting van de verschillende onderdelen welke bepalend zijn voor de financiële positie (Artikel 20 en 22) (5.3)

- Raming van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid, opbouw van het begrotingssaldo (5.3.1)
- De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (5.3.2)
- Investerings: Netto investeringen (5.3.3), Staat van activa (5.3.4), Kapitaallasten (5.3.5)
- Financiering: Overzicht renteresultaat (5.3.6.1), Staat van investeringen en financiering (5.3.6.2)
- Reserves: Stand en mutaties reserves (5.3.7), Meerjarenoverzicht begroting uitgaven FUETA (5.3.8)
- Voorzieningen: Stand en mutaties voorzieningen (5.3.9)

De toelichting op de financiële positie (Artikel 21 en 23).

Deze toelichtingen zijn opgenomen bij alle onderdelen 5.3.1 t/m 5.3.6.

- De gronden waarop de ramingen van de (wijziging van) de financiële positie zijn gebaseerd. (Opgenomen als toelichtingen bij 5.3.1 t/m 5.3.6)
- Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen (Opgenomen als toelichtingen bij 5.3.1 t/m 5.3.6)

5.2 Meerjarenraming

Openbaar bestuur

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	40.816.650	34.210.000	29.585.000	29.507.000	29.282.000	29.128.000
Baten	-7.441.976	-1.168.000	-624.000	-418.000	-193.000	-193.000
Resultaat voor resultaatbestemming	33.374.674	33.042.000	28.961.000	29.089.000	29.089.000	28.935.000
Storting	15.991.936	20.000	20.000	20.000	0	0
Onttrekking	-11.664.546	-1.161.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	37.702.063	31.901.000	28.981.000	29.109.000	29.089.000	28.935.000

Bereikbaarheid

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	532.292.451	297.331.000	277.399.000	303.244.000	249.786.000	230.019.000
Baten	-116.910.849	-100.339.000	-75.776.000	-76.421.000	-74.359.000	-73.999.000
Resultaat voor resultaatbestemming	415.381.602	196.992.000	201.623.000	226.823.000	175.427.000	156.020.000
Storting	49.482.520	46.920.000	8.054.000	3.651.000	4.348.000	3.651.000
Onttrekking	-71.827.274	-36.456.000	-14.449.000	-19.097.000	-14.965.000	-7.117.000
Resultaat na bestemming	393.036.848	207.456.000	195.228.000	211.377.000	164.810.000	152.554.000

Water

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	13.856.294	17.628.000	9.640.000	10.553.000	8.581.000	7.674.000
Baten	-2.407.237	-1.275.000	-1.260.000	-1.034.000	-904.000	-904.000
Resultaat voor resultaatbestemming	11.449.057	16.353.000	8.380.000	9.519.000	7.677.000	6.770.000
Storting	500.000	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	-226.000	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	11.949.057	16.127.000	8.380.000	9.519.000	7.677.000	6.770.000

Milieu

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	78.543.087	59.797.000	44.979.000	38.178.000	31.052.000	29.687.000
Baten	-38.264.783	-12.002.000	-8.498.000	-3.648.000	-4.316.000	-3.253.000
Resultaat voor resultaatbestemming	40.278.304	47.795.000	36.481.000	34.530.000	26.736.000	26.434.000
Storting	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	40.278.304	47.795.000	36.481.000	34.530.000	26.736.000	26.434.000

Ruimte

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	187.126.505	113.355.000	123.426.000	72.114.999	64.502.000	60.201.000
Baten	-130.211.896	-46.125.000	-43.554.000	-14.100.000	-13.742.000	-9.365.000
Resultaat voor resultaatbestemming	56.914.609	67.230.000	79.872.000	58.014.999	50.760.000	50.836.000
Storting	19.441.039	24.684.000	11.466.000	9.180.000	1.650.000	1.650.000
Onttrekking	-20.488.238	-13.585.000	-18.172.000	-8.511.000	-2.359.000	-859.000
Resultaat na bestemming	55.867.411	78.329.000	73.166.000	58.683.999	50.051.000	51.627.000

Cultuur en Welzijn

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	205.807.001	164.013.000	149.271.000	148.244.000	144.880.000	143.633.000
Baten	-126.055.135	-104.474.000	-101.071.000	-101.071.000	-101.071.000	-101.071.000
Resultaat voor resultaatbestemming	79.751.866	59.539.000	48.200.000	47.173.000	43.809.000	42.562.000
Storting	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	79.751.866	59.539.000	48.200.000	47.173.000	43.809.000	42.562.000

Financiën

	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	29.769.544	436.000	12.654.000	10.676.000	10.966.000	4.140.000
Baten	-340.183.776	-348.316.000	-327.927.000	-341.282.000	-328.256.000	-319.433.000
Resultaat voor resultaatbestemming	-310.414.232	-347.880.000	-315.273.000	-330.606.000	-317.290.000	-315.293.000
Storting	193.902.627	34.284.000	21.917.000	22.940.000	23.440.000	23.460.000
Onttrekking	-514.846.296	-149.253.000	-101.468.000	-92.265.000	-35.250.999	-16.552.000
Resultaat na bestemming	-631.357.901	-462.849.000	-394.824.000	-399.931.000	-329.100.999	-308.385.000
Programma						
1 t/m 7					Totaal Dienstjaar 2013	
	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Lasten	1.116.036.491	686.770.000	646.954.001	612.516.999	539.048.999	504.482.000
Baten	-789.300.612	-613.699.000	-558.710.000	-537.974.000	-522.841.000	-508.218.000
Resultaat voor resultaatbestemming	326.735.879	73.071.000	88.244.001	74.542.999	16.207.999	-3.736.000
Storting	279.318.122	105.908.000	41.457.000	35.791.000	29.438.000	28.761.000
Onttrekking	-618.826.354	-200.681.000	-134.089.000	-119.873.000	-52.574.999	-24.528.000
Resultaat na bestemming	-12.772.354	-21.702.000	-4.388.000	-9.539.001	-6.929.000	497.000

5.2.2 Gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

Jaarlijks wordt in het kader van de 'Planning en Control cyclus' door uw Staten de kaderbrief vastgesteld. De kaderbrief 2013 vormt de basis voor de wijzigingen van de ramingen in deze begroting ten opzichte van de meerjarenraming 2012-2015. Daarnaast zijn in de begroting een aantal autonome ontwikkelingen verwerkt en een aantal onvermijdelijke ontwikkelingen meegenomen. In de programmahoofdstukken vindt u de financiële gevolgen per programma en per operationeel doel toegelicht. Op deze plaats vermelden wij de meer algemene opmerkingen en geven per kostensoort aan waarop de ramingen zijn gebaseerd.

Overzicht exploitatie en mutaties reserves gespecificeerd naar kostensoort

	2012	2013	2014	2015	2016
Exploitatie					
Baten	-613.699.000	-558.710.000	-537.974.000	-522.841.000	-508.218.000
Apparaatskosten	128.443.000	122.990.000	121.212.000	122.494.000	121.807.000
Directe lasten	170.503.800	175.155.401	162.374.000	148.660.999	122.662.000
Kapitaallasten	51.656.200	61.873.600	70.938.000	29.486.000	31.777.000
Overdrachten	336.167.000	286.934.999	257.992.999	238.408.000	228.236.000
Totaal Exploitatie	73.071.000	88.244.001	74.542.999	16.208.000	-3.736.000
Reserves					
Onttrekkingen	-200.681.000	-134.089.000	-119.873.000	-52.574.999	-24.528.000
Stortingen	105.908.000	41.457.000	35.791.000	29.438.000	28.761.000
Totaal Reserves	-94.773.000	-92.632.000	-84.082.000	-23.136.999	4.233.000
Totaal	-21.702.000	-4.387.999	-9.539.001	-6.929.000	497.000

Baten

De ramingen van de baten zijn o.a. gebaseerd op:

- De opgaven van juli 2012 van de belastingdienst over de opcenten (Zie paragraaf "Provinciale heffingen"). Er is geen belastingverhoging toegepast.
- De junicirculaire 2012 van het provinciefonds. In de kaderbrief konden de effecten van deze circulaire nog niet worden meegenomen. In de begroting is de raming geactualiseerd op basis van deze circulaire
- Een actualisatie van de renteberekeningen. (Zie de paragraaf "Financiering" en tabel 5.3.6.1 "Overzicht renteresultaat"). Tevens zijn de effecten in kaart gebracht van de vervroegde afschrijvingen op de interne rente.

Apparaatskosten

De basis voor de raming van de salariskosten is de vastgestelde formatiesterkte. Andere apparaatskosten zoals voor huisvesting worden jaarlijks mogelijk naar de verwachte werkelijkheid geraamd, waarbij het totale in de begroting opgenomen bedrag als kaderstellend geldt. Daarnaast zijn de effecten verwerkt van de meevallende aanbesteding van de renovatie van het Houtplein.

Directe lasten en overdrachten

De directe lasten en overdrachten zijn gebaseerd op de bedragen in de meerjarenraming 2012 - 2015. Daarnaast zijn de mutaties voortvloeiend uit de kaderbrief verwerkt en een aantal wijzigingen na vaststelling van de kaderbrief opgenomen:

Het onderscheid tussen de onderdelen directe lasten en overdrachten is op het moment van begroten minder relevant, omdat hiertussen in de loop van het jaar veel verschuivingen plaatsvinden. Dit komt omdat budgetten in eerste instantie op directe lasten worden geraamd. De budgetten verschuiven naar overdrachten als bepaald is dat er bijvoorbeeld ook werkelijk een

subsidieregeling is vastgesteld of is bepaald op welke manier (subsidie of deelname aan een project) een provinciaal doel moet worden bereikt.

Kapitaallasten

Zowel bij de jaarrekening 2011 als bij de zomernota 2012 heeft een vervroegde afschrijving plaatsgevonden van respectievelijk 21,2 en 15 miljoen. De effecten hiervan zijn verwerkt in de kapitaallasten. De hogere kapitaallasten in 2013 en 2014 ten opzichte van 2015 en 2016 hebben te maken met incidentele kapitaallasten voor de Westfrisiaweg. Deze worden gedekt uit reserves.

Een overzicht van de in de meerjarenraming verwerkte kapitaallasten vindt u in tabel 5.3.5.

5.2.3 Verklaring van aanmerkelijke verschillen

De verschillen tussen de rekening 2011, de begroting 2012 en de begroting en meerjarenraming 2013 - 2016 hebben diverse beleidsmatige oorzaken. Aangezien deze beleidsmatige oorzaken al bij de programma's zijn toegelicht, wordt hier volstaan met een toelichting op de meer algemene redenen waarom er verschillen aanwezig zijn.

Lasten per programma

Nr	Lasten per programma	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil t.o.v. jaarrekening 2011	Vershil t.o.v. Begroting 2012
	Onbekende kostenplaats	0	0	0	0	0
1	Openbaar bestuur	56.808.585	34.230.000	29.605.000	-27.203.585	-4.625.000
2	Bereikbaarheid	581.774.971	344.251.000	285.453.000	-296.321.971	-58.798.000
3	Water	14.356.294	17.628.000	9.640.000	-4.716.294	-7.988.000
4	Milieu	78.543.087	59.797.000	44.979.000	-33.564.087	-14.818.000
5	Ruimte	206.567.544	138.039.000	134.892.000	-71.675.544	-3.147.000
6	Cultuur en Welzijn	205.807.001	164.013.000	149.271.000	-56.536.001	-14.742.000
7	Financiën	223.672.171	34.720.000	34.571.000	-189.101.171	-149.000
	Totaal van de lasten	1.367.529.653	792.678.000	688.411.000	-679.118.653	-104.267.000

Baten per programma

Nr	Baten per programma	Rekening 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Vershil t.o.v. jaarrekening 2011	Vershil t.o.v. Begroting 2012
	Onbekende kostenplaats	0	0	0	0	0
1	Openbaar bestuur	19.106.522	2.329.000	624.000	-18.482.522	-1.705.000
2	Bereikbaarheid	188.738.123	136.795.000	90.225.000	-98.513.123	-46.570.000
3	Water	2.407.237	1.501.000	1.260.000	-1.147.237	-241.000
4	Milieu	38.264.783	12.002.000	8.498.000	-29.766.783	-3.504.000
5	Ruimte	150.700.133	59.710.000	61.726.000	-88.974.133	2.016.000
6	Cultuur en Welzijn	126.055.135	104.474.000	101.071.000	-24.984.135	-3.403.000
7	Financiën	855.030.072	497.569.000	429.395.000	-425.635.072	-68.174.000
	Totaal van de Baten	1.380.302.005	814.380.000	692.799.000	-687.503.005	-121.581.000

Algemene oorzaken van verschillen

Over het algemeen zijn de verschillen tussen de jaarschijven van de vorige begroting en de huidige te verklaren aan de hand van een beperkt aantal oorzaken.

Aan de lastenkant zijn de belangrijkste hiervan de variaties in uitvoering van incidentele projecten en subsidies. Deze zijn ongelijkmatig over de jaren verdeeld. Het ene jaar gebeurt slechts voorbereiding, terwijl in het volgende jaar de uitvoering van start gaat en volop wordt uitgegeven. Veel van deze projecten dekken wij uit onze reserves. Het overzicht van stortingen en onttrekkingen dat u vindt bij de financiële tabellen geeft u hierin inzicht.

Verdere algemene oorzaken van de verschillen zijn:

- mutaties in de kasraming van reserves als gevolg van (bijvoorbeeld) het later afrekenen van subsidies/aanvragen van voorschotten door subsidieontvangers, en vertraging in projecten.
- mutaties in de raming van begrotingsposten gerelateerd aan de voortgang in projecten/declaratiegedrag van leveranciers
- mutaties in de financieringslasten gerelateerd aan de voortgang in projecten
- budgetmutaties (intensiveringen/extensiveringen) met een incidenteel karakter of. ongelijkmatig verloop tussen de jaren.
- voorstellen voor nieuw beleid
- (mutaties in) specifieke uitkeringen van het Rijk
- verschuivingen van budgetten uit administratief technische overwegingen

Specifieke oorzaken

Een belangrijke verklaring van verschillen tussen 2012 en 2013 is te vinden in de besluiten uit de kaderbrief.

Na de vaststelling van de kaderbrief hebben zich echter ook nog allerlei nog ontwikkelingen voorgedaan, die in deze begroting zijn verwerkt. In de samenvatting die voor in de begroting is opgenomen vindt u hiervan een overzicht. Daarnaast zijn natuurlijk alle afzonderlijke mutaties bij de programma's toegelicht.

5.2.4 Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele lasten

OD	Onderwerp	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
2.1.1	730723 Resv. EXIN-H projecten Verkeersmanagemen	92.000	0	0	0
2.1.2	730829 Resv. EXIN-H projecten Weginfrastructuur	35.700.000	44.982.000	0	0
	730833 Resv. OV Energie uit asfalt	27.000	0	0	0
	730849 Resv. TWIN-H projecten Weginfrastructuur	152.000	350.000	98.000	0
	731126 Resv. groot onderhoud wegen(vaarw)	32.000	32.000	0	0
	731135 Projecten v. derden (Beverkoog)	60.000	60.000	5.000	0
2.1.3	730826 Zijtakken Zuid Tangent	500.000	0	0	0
	731130 Resv. OV ZT herstel bouwfouten	325.000	0	0	0
	734324 Resv. EXIN-H projecten OV PNH	4.645.000	3.100.000	3.100.000	1.733.000
	734325 Resv. OV B&U	765.000	165.000	165.000	0
2.1.4	733826 Resv. groot onderhoud vaarwegen	150.000	150.000	150.000	150.000
	733827 Resv. groot onderhoud VIK	5.500.000	6.600.000	5.500.000	1.112.000
	733830 Resv. 24-uurs brugbediening	0	2.000.000	3.000.000	3.200.000
	733835 Projecten v.derden (Brug Muiden)	1.500.000	1.007.000	0	0
2.2.1	730201 Verkeers- en vervoerplannen, alg. (N)	743.000	100.000	100.000	0
	730252 Resv. Fietsinfrastructuur	2.000.000	4.000.000	2.000.000	2.000.000
2.3.2	734303 Resv. OV projecten	3.750.000	5.250.000	3.250.000	0
	734305 Resv. EXIN-H Progr. kosten projecten OV	400.000	100.000	75.000	0
	734348 Resv. AP2010 Project OV G + V	125.000	125.000	125.000	125.000
	734349 Resv. TWIN-H projecten OV-infrastructuur	7.900.000	17.250.000	13.555.000	244.000
	734352 Resv. EXIN-H OV Projecten	4.986.000	0	0	0
3.1.1	740149 Resv. TWIN-H programma Kustvisie	280.000	1.760.000	210.000	300.000
3.2.1	743149 Resv. TWIN-H projecten Integrale ILG	1.783.000	1.731.000	1.374.000	507.000
4.1.2	752149 Resv. TWIN-H projecten Bodemsanering	500.000	500.000	300.000	384.000
	753257 Verbetermaatregelen luchtkwaliteit	4.050.000	0	1.368.000	450.000
4.2.1	753349 Resv. TWIN-H projecten Duurzame Energie	988.000	200.000	100.000	0
4.2.2	753303 Resv. EXIN-H Progr.kosten proj.Duurz.ene	50.000	0	0	0
	753352 Resv. EXIN-H Projecten Duurzame energie	800.000	0	0	0
5.1.1	793448 Resv. AP 2010 Prov Woonvisie 2010-2020	1.084.000	1.115.000	1.159.000	1.115.000
	793450 Resv. stedelijke vernieuwing	6.505.000	5.952.000	0	0
5.1.3	791313 Ruimtelijke kwaliteit	68.000	0	0	0
	791405 Resv. UNA ISV voorbereidingsk.Task Force	70.000	0	0	0
	791613 Resv. Tijdelijk beheer gronden	1.155.000	709.000	709.000	709.000

	791652 Bijdrage project Zeestad Den Helder	2.500.000	0	0	0
5.2.1	762306 Resv. UNA ILG-R Programmakosten EHS	400.000	400.000	278.000	0
	762321 Resv. UNA ILG-R Ecoducten PNH	3.000.000	0	0	0
	762335 Projecten v.derden (Natuurbrug Zandpoort)	2.150.000	0	0	0
	762349 Resv. TWINH Proj. Ontsn.en kw.Impuls Nat	712.000	794.000	794.000	0
	762405 Beheer en onderhoud natuurgebieden	79.000	0	0	0
5.2.2	760324 Groene Investeringsimpuls	5.500.000	0	0	0
	760325 Resv. ILG (regio's)	400.000	0	0	0
	760360 Resv. ILG Deelverordening ILG	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
	760424 Resv. Voorbereiding Groenprojecten	715.000	240.000	40.000	0
5.2.3	760449 Resv. TWIN-H proj. Soc.Ec. Vitalisering	464.000	865.000	0	0
	761303 Resv. UNA kosten Beleid	350.000	150.000	0	0
	761349 Resv. TWIN-H proj.verb.recr.verbindingen	2.533.000	2.481.000	1.555.000	466.000
5.3.1	771453 Resv. fac./Noordzeehavens	54.000	54.000	54.000	0
5.3.2	771548 Resv. AP2010 Projecten HIRB Light	2.683.000	0	0	0
	771578 Resv. herstr.bedrijfsterreinen	5.587.000	0	0	0
5.3.3	771017 Werkbudget WED	300.000	200.000	0	0
	771065 Resv. WED	3.000.000	0	0	0
5.3.4	773349 Resv. TWIN-H Greenport-Aalsmeer	1.570.000	0	523.000	0
	773368 Resv. fac./ILG-R Verbeter. agr. structuu	225.000	0	0	0
6.2.1	783204 Resv. EXIN-H Programmak.pr. Cultuurhist.	20.000	0	0	0
	783249 Resv. TWIN-H projecten Cultuurhistorie	3.480.000	4.209.000	418.000	265.000
	783253 Resv. EXIN-H ILG Proj. Cultuurhistorie	1.327.000	287.000	0	0
	783259 Resv. EXIN-H Projecten Cultuurhistorie	20.000	0	0	0
6.4.2	780349 Resv. TWIN-H projecten Welzijn	26.000	0	0	0
	Totaal lasten	127.780.000	110.918.000	44.005.000	16.760.000

Incidentele baten

OD	Onderwerp	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
1.1.2	720013 Screen. en Bewakingsaanp. (SBA)wet BIBOB	-221.000	0	0	0
2.1.2	731122 Variabel onderhoud prov. wegen	-363.000	0	0	0
	731135 Projecten v. derden (Beverkoog)	-60.000	-60.000	-5.000	0
2.1.3	730826 Zijtakken Zuid Tangent	-500.000	0	0	0
	734325 Resv. OV B&U	-220.000	0	0	0
2.1.4	733835 Projecten v.derden (Brug Muiden)	-1.500.000	-1.007.000	0	0
2.2.1	730201 Verkeers- en vervoerplannen, alg. (N)	-637.000	0	0	0
3.1.2	742320 Muskusrattenbestrijding	-106.000	0	0	0
4.1.2	753206 Luchtqualiteit (RSL)	-4.050.000	0	-1.368.000	-450.000
5.2.1	335 Projecten v.derden (Natuurbrug Zandpoort)	-2.150.000	0	0	0
	Totaal baten	-9.807.000	-1.067.000	-1.373.000	-450.000

Incidentele stortingen in en onttrekkingen aan reserves

OD	Onderwerp	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016
Onttrekkingen					
2.1.2	708304 Resv. Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	-7.582.000	-9.682.000	-9.550.000	-5.117.000
2.2.1	708306 Resv. Fietsinfrastructuur	-2.000.000	-4.000.000	-2.000.000	-2.000.000
2.3.2	708303 Resv. Openbaar Vervoer projecten	-4.867.000	-5.415.000	-3.415.000	0
5.1.1	708901 Resv. Stedelijke vernieuwing	-6.505.000	-5.952.000	0	0
5.1.3	708903 Resv. Tijdelijk beheer gronden	-1.155.000	-709.000	-709.000	-709.000
5.1.2	708604 Resv. cofinanciering Waddenzee	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000	0
5.3.2	708703 Resv. Herstructurering bedrijventerrein	-5.587.000	0	0	0
5.3.3	708705 Resv. Programma Water als Econ. Drager	-3.300.000	-200.000	0	0
7.1.2	708001 Saldirreserve	-3.400.000	0	0	0
	708008 Resv. UNA	-3.820.000	-550.000	-278.000	0
	708010 Resv. EXIN-H	-48.040.000	-48.468.000	-3.175.000	-1.733.000
	708011 Resv. ILG	-9.900.000	-4.000.000	-4.000.000	-4.000.000
	708012 Resv. TWIN-H	-20.388.000	-30.140.000	-18.927.000	-2.166.000
	708013 Resv. Huisvesting	-3.500.000	0	0	0
	708014 Resv. Actieprogramma 2010	-3.891.000	-1.240.000	-1.284.000	-1.240.000
	708015 Resv. fac.proces- en uitvoeringskosten	-279.000	-54.000	-54.000	0
	708607 Resv. voorbereidingskred. Groenprojecten	-715.000	-240.000	-40.000	0
Totaal onttrekkingen		-126.429.000	-112.150.000	-44.932.000	-16.965.000
Stortingen					
1.3.2	708103 Resv. cofinanciering Europese projecten	20.000	20.000	0	0
2.1.2	708304 Resv. Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	4.383.000	200.000	200.000	200.000
2.2.1	708307 Resv. Fietsimpuls en ambities na 2012	0	0	697.000	0
2.3.2	708303 Resv. Openbaar Vervoer projecten	2.120.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
5.1.1	708901 Resv. Stedelijke vernieuwing	6.505.000	5.952.000	0	0
5.2.1	708604 Resv. cofinanciering Waddenzee	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
5.3.2	708703 Resv. Herstructurering bedrijventerrein	3.311.000	1.578.000	0	0
7.1.2	708001 Saldirreserve	11.661.000	0	0	0
	708010 Resv. EXIN-H	480.000	480.000	480.000	0
	708011 Resv. ILG	4.242.000	16.950.000	17.450.000	17.950.000
Totaal stortingen		34.222.000	28.580.000	22.227.000	21.550.000

5.2.5 EMU saldo

Om zicht te hebben op het EMU-saldo van de lokale overheid, zijn provincies en gemeenten met ingang van de begroting 2006 verplicht om de berekening van het EMU-saldo in de begroting op te nemen. Daarbij moet naast de berekening van het begrotingsjaar, ook de berekening van het voorafgaande jaar en het jaar volgend op het begrotingsjaar worden opgenomen. Hiervoor wordt onderstaand model gebruikt. Verklaringen over aanmerkelijke verschillen met vorig of voor vorig begrotingsjaar zijn als toelichting bij de tabel gevoegd.

Berekening EMU-saldo provincie Noord-Holland

Omschrijving	2011	2012 *)	2013	2014
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV art.17c)	327.129.295-	73.069.099-	88.467.919-	74.542.843-
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	262.431.618	45.411.000	50.306.265	65.433.133
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	218.133.043	34.920.881	32.762.000	32.975.000
Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	168.944.492-	160.482.900-	205.886.534-	137.912.280-
De in mindering op de hierboven genoemde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het rijk, de provincies, de Europese Unie en overigen	116.193.557	14.355.000	33.101.807	44.006.372
Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-
Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	-	-
Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-	-	-	-
Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-
Boekwinsten op grondverkoop	-	-	-	-
Betalingen ten laste van de voorzieningen	190.938.724-	132.984.115-	117.535.954-	39.369.671-
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) en die nog vallen onder één van de andere genoemde posten	-	-	-	-
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-	-
EMU Saldo	90.254.293-	271.849.233-	295.720.336-	109.410.290-

*) 2012 t/m de Zomernota

Het EMU-saldo betreft het (gecorrigeerde) saldo van de baten en lasten van een overheid. De wijze van berekening is voorgeschreven vanuit de Europese Unie (vanaf 1992). Doel hiervan is om vergelijkingen tussen de verschillende Euro-landen te kunnen maken. Volgens de regels van de EMU mag het begrotingstekort van een land niet groter zijn dan 3% van het Bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de Euro-landen in stand houden. Basis voor de berekening is het exploitatiesaldo vóór onttrekking en toevoeging aan reserves. Een factor welke het EMU-tekort verkleint betreft de afschrijvingen. Afschrijvingen vormen wel een last op de exploitatiebegroting, maar verkleinen het EMU-tekort ten opzichte van het exploitatietekort. De piek in de afschrijvingen in 2011 wordt met name veroorzaakt door vervroegde afschrijvingen op de boekwaarde van wegen- vaarwegeninvesteringen. Een factor welke een negatief effect op het EMU-saldo heeft betreft de investeringsuitgaven welke op de balans worden geactiveerd. Het betreft met name wegeninvesteringen. De van derden ontvangen bijdragen hebben een positief effect op het EMU-saldo. Tenslotte speelt nog een rol de storting en onttrekking aan voorzieningen. De stortingen hebben een positief effect op het EMU-saldo en de onttrekkingen een negatief effect. Op grond van aangepaste regelgeving van het Besluit BBV worden doeluitkeringen van rijk en derden niet meer in een voorziening gestort. De betreffende lasten lopen vanaf 2008 rechtstreeks via de exploitatiebegroting.

Het EMU-saldo en de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Nederland gaat de Europese afspraken ten aanzien van de begrotingsdiscipline opnemen in de Wet houdbare overheidsfinanciën. Ook de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden van het Nederlandse budgettaire beleid- zoals de begrotingsregels- zijn onderdeel van het wetsvoorstel. De Wet HOF ligt als voorstel op dit moment nog bij de Raad van State. Het kabinet weegt, gezien in het licht van zijn demissionaire status, hoe het vervolgtraject van de Wet HOF eruit moet zien. Wel is in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) al afgesproken dat vanaf 1 januari 2013 zal worden begonnen met 'proefdraaien'.

Gemeenten, provincies en waterschappen dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels. Het aandeel van de lagere overheden in het maximale feitelijk tekort van 3% BBP is 0,5%, waarvan 0,07% BBP voor provincies gezamenlijk. Als het gezamenlijke provinciale tekort hoger uitvalt wordt er via het Provinciefonds een boete opgelegd.

De wet HOF maakt geen onderscheid tussen het kasstelsel, waarop de Rijksbegroting gebaseerd is, en het baten-lastenstelsel van het lokale bestuur. Dit heeft grote gevolgen, want daardoor telt een provinciale investering voor het volledige bedrag mee in de berekening van het tekort, ook als de provincie hiervoor heeft gespaard/een reserve heeft aangelegd. Dit betekent dat de meeste provincies al vrij snel het toegemeten tekort overschrijden, terwijl de provinciale begrotingen structureel sluiten en er dus geen sprake kan zijn van onbeheersbare schulden bij provincies.

Zoals hiervoor al is gemeld ligt het voorstel op dit moment nog bij de Raad van State. Over de gevolgen van het wetsvoorstel wordt nog onderzoek gedaan door onafhankelijke partijen zoals de Raad voor de Financiële Verhoudingen. Ook spant het IPO zich in om oplossingen voor de te verwachten problemen in beeld te brengen. Hierdoor kunnen de exacte gevolgen voor de provincie Noord-Holland nog niet berekend worden

5.3 Uiteenzetting van de financiële positie

5.3.1 Opbouw van het begrotingsaldo

In onderstaande tabel zijn de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen, verwerkt. Als beginstand is genomen de stand t/m 1e wijziging 2012 na resultaatbestemming.

Financieel beeld (bedragen in € miljoen)	2013		2014		2015		2016	
Saldo na verwerking kaderbrief 2013	3,2	N	-2,0	V	-2,0	V	0,0	V
Onttrekking aan de algemene reserve volgens kaderbrief	-3,4	V	0		0		0	
A. Bijstelling raming opcenten motorrijtuigenbelasting	-1,4	V	-3,3	V	-3,3	V	-3,3	V
B. Junicirculaire provinciefonds	0,1	N	2,1	N	1,5	N	0,7	N
C. Rente	-0,4	V	0,5	N	2,0	N	2,0	N
D. Dividenden	-1,1	V	-1,1	V	-1,1	V	3,3	N
E. Actualisatie stelpost indexeringen laatste jaar	0		0		0		1,0	N
F. Kapitaallasten								
Kapitaallasten Investerings PMI	-6,5	V	-5,7	V	-5,7	V	-4,1	V
Ophoging stelpost infra B2012 n.a.v. vervroegd afschrijven	2,8	N	2,7	N	2,6	N	2,6	N
Kapitaallasten vervangingsinvesteringen PMO	0,7	N	3,0	N	2,0	N	1,9	N
Dekking kapitaallasten PMO uit stelpost infra/normkosten	-0,7	V	-3,0	V	-2,0	V	-1,9	V
Kapitaallasten Houtplein	0		-4,3	V	-2,9	V	-3,0	V
Kapitaallasten diversen	0		0		0,3	N	0,3	N
G. Budgetaanpassingen								
Budgetverlagingen	-0,6	V	-0,3	V	-0,3	V	-0,3	V
Budgetverhogingen	2,8	N	1,8	N	1,8	N	1,6	N
Technische correcties	0,1	N	0,1	N	0,2	N	-0,3	N
Saldo Begroting 2013 - 2016	-4,4	V	-9,5	V	-6,9	V	0,5	N

5.3.2 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In dit voorgeschreven onderdeel van de financiële begroting wordt inzicht geboden in de verplichtingen die de provincie heeft ten aanzien van arbeidskosten die jaarlijks een beslag leggen op de begroting. Het gaat hier om verplichtingen die in een jaar ontstaan en in latere jaren tot uitbetaling komen, maar niet op de balans zijn opgenomen.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
<i>Vakantiedagen</i>	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Wachtgelden en aanvullende uitkeringen invaliditeit	12.000	8.000	8.000	2.000
<i>Werkloosheidsuitkeringen</i>				
- als gevolg van reorganisatie	217.000	217.000	127.000	60.000
- Overige werkloosheidsuitkeringen	72.000	72.000	26.000	26.000
<i>Vroegpensioen (FPU)</i>				
- FPU+ provincies	123.000	72.000	7.000	-
- Reorganisatiekosten pensioenopbouw	-	-	-	-
- Reorganisatiekosten aanvulling suppletie	501.000	160.000	26.000	-
- Outsourcingkosten pensioenopbouw	-	-	-	-
- Outsourcingkosten aanvulling suppletie	74.000	7.000	-	-
Totaal	2.399.000	1.936.000	1.594.000	1.488.000

Wachtgelden en aanvullende uitkeringen invaliditeit

Het betreft hier de voormalige medewerkers die op dit moment nog via de personeel- en salarisadministratie maandelijks een uitkering ontvangen. De Statenleden zijn buiten beschouwing gelaten conform artikel 44, lid 3 van het BBV.

Werkloosheidsuitkeringen

Het betreft hier de voormalige medewerkers die op dit moment maandelijks een uitkering ontvangen van het UWV en/of Loyalis.

FPU+ provincies

Het betreft hier de voormalige medewerkers die gebruik maken van deeltijd-FPU op basis van de Regeling FPU+provincies.

Reorganisatiekosten pensioenopbouw

Het betreft hier de voormalige medewerkers die na boventaligheid gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers hebben nog een voortzetting van pensioenopbouw. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Reorganisatiekosten aanvulling suppletie

Het betreft hier de voormalige medewerkers die na boventaligheid gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers krijgen een suppletie op hun reguliere FPU. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Outsourcingkosten pensioenopbouw

Het betreft hier de voormalige medewerkers die als gevolg van outsourcing gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers hebben nog een voortzetting van pensioenopbouw. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Outsourcingkosten aanvulling suppletie

Het betreft hier de voormalige medewerkers die als gevolg van outsourcing gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers krijgen een suppletie op hun reguliere FPU. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

5.3.3 Nieuwe netto investeringen

In het overzicht op de volgende pagina vindt u alle netto investeringen voor de jaren 2012 t/m 2016. Het overzicht is ingedeeld in een viertal hoofdcategoryen:

1. Lopende investeringen;
2. Vervangingsinvesteringen;
3. Nieuwe investeringen (betreft nieuw toegezegde kredieten ten opzichte van de Begroting 2012);
4. Niet geactiveerde investeringen.

Met het vaststellen van deze begroting accordeert Provinciale Staten tevens deze investeringen. Investeringen worden geactiveerd en afgeschreven volgens de regels, die uw Staten hebben vastgesteld in de “financiële verordening Noord-Holland 2011”. Hierin is o.a. opgenomen dat investeringen met maatschappelijk nut (vnl. wegen en vaarwegen) bij voorkeur niet worden geactiveerd. Voor geactiveerde investeringen wordt primair de lineaire afschrijving als afschrijvingsmethode gehanteerd. Overzichten van actuele boekwaarden van geactiveerde investeringen uit het verleden en een specificatie van de in deze begroting opgenomen kapitaallasten vindt u bij de financiële tabellen achteraan dit hoofdstuk.

Overzicht van netto investeringen

	2012	2013	2014	2015	2016
LOPENDE INVESTERINGEN:					
Immateriële activa					
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-
Totaal immateriële activa	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa					
<i>Investerings met een economisch nut</i>					
Anticiperende gronden		5.245.443	1.227.359-	421.419-	4.000.000-
Strategisch grondbeleid	665.000				
Revolving Fund Grondruilingen	400.000	800.000	-	-	600.000-
Beheergrondbank Laag-Holland	600.000	950.000	950.000	950.000	950.000
Houtpleincomplex te Haarlem					
* Aankoop kantorencomplex en winkelruimten					
Een nieuw huis:					
* a. Renovatie en uitbreiding Houtpleincomplex	30.433.009	7.146.757			
* b. Nieuwbouw Dreefc complex	4.000.000	15.000.000	3.530.830		
Renovatie Paviljoen Welgelegen	-	-	-	-	-
Onderkomens muskusrattenvangers	-	-	-	-	-
archeologisch depot	-	-	-	-	-
Provinciale wegen	36.245.000	56.047.750	32.781.237	26.712.820	9.865.449
Totaal materiële vaste activa	72.343.009	85.189.950	36.034.708	27.241.401	6.215.449
Financiële vaste activa					
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	-	-	-	-	-
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	-	-	-	-	-
N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland	-	-	-	-	-
N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland	-	-	-	-	-
Alliander N.V.	-	-	-	-	-
N.V. Afvalzorg Noord-Holland	-	-	-	-	-
Schiphol Area Development Company N.V.:	10.493.000	-	-	-	-
* deelname aandelenkapitaal	-	-	-	-	-
* idem,uitbreiding aandelenkapitaal	-	-	-	-	-
* idem,uitbreiding aandelenkapitaal	-	-	-	-	-
(RON)	-	-	-	-	-
Zeehaven IJmuiden N.V.	-	-	-	-	-
N.V. Oostindievaarder "Amsterdam"	-	-	-	-	-
N.V. Recreatie Noord-Holland	-	-	-	-	-
Polanenpark B.V.	-	-	-	-	-
Polanenpark C.V.	-	-	-	-	-
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V.	-	-	-	-	-
Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie B.V. (Oden)	-	-	-	-	-
Zeeestad Beheer B.V.	-	-	-	-	-
Life Science Fonds Amsterdam (LSFA)	156.756				
B.V. Kapitaaldeelname Wieringerandmeer	9.050-	-	-	-	-
B.V. Zeggenschap Wieringerandmeer	9.050-	-	-	-	-
ECN Petten	1.500.000	7.000.000	10.000.000	9.000.000	
Participatiefonds deelnemingen Duurzame Energie		25.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
Bijdrage aan het project Diemervijfhoek	-	-	-	-	-
Totaal financiële vaste activa	12.131.656	32.000.000	30.000.000	29.000.000	20.000.000
TOTAAL LOPENDE INVESTERINGEN	84.474.665	117.189.950	66.034.708	56.241.401	26.215.449
VERVANGINGSINVESTERINGEN:					
Vervangingsinvesteringen wegen PMO	34.243.764	17.426.904			
Vervangingsinvesteringen vaarwegen PMO	13.432.127	21.267.873			
TOTAAL VERVANGINGSINVESTERINGEN:	47.675.891	38.694.777	-	-	-
NIEUWE INVESTERINGEN:*					
Gronden Wieringerandmeer	-	-	-		
Grond Archeologisch depot te Castricum	-	-	-		
Bouw en inrichting van Archeologisch depot	100.000	5.700.000	5.389.200		
TOTAAL NIEUWE INVESTERINGEN	100.000	5.700.000	5.389.200	-	-
NIET-GEACTIVEERDE INVESTERINGEN					
Omlegging van de N201	119.500.000	104.550.000	5.500.000	3.000.000	-
N23 Westfrisiaweg	28.000.000	50.000.000	95.000.000	95.000.000	67.000.000
TOTAAL NIET-GEACTIVEERDE INVESTERINGEN	147.500.000	154.550.000	100.500.000	98.000.000	67.000.000
Totaal netto investeringen	279.750.556	316.134.727	171.923.908	154.241.401	93.215.449

* Nieuwe investeringen betreft nieuw toegezegde kedielen tov de Begroting 2012

5.3.4 Activa

5.3.4.1 Staat van geactiveerde immateriële en materiële investeringen (art.34, 35 en 52)

5.3.4.1 Staat van geactiveerde immateriële en materiële investeringen (Bbv artikel 34, 35 en 52)

Omschrijving van de investeringen	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen t/m 2011	Vermeerderingen in 2012	Verminderings in 2012	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen t/m 2012 (kolom 2+3-4)	Vermeerderingen 2013	Verminderings 2013	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen t/m 2013 (kolom 5+6-7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1. IMMATERIËLE ACTIVA							
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio							
1. kosten verbonden aan het sluiten/aflossen van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal a.	-	-	-	-	-	-	-
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling							
Subtotaal b.	-	-	-	-	-	-	-
Totaal immateriële activa	-	-	-	-	-	-	-
2. MATERIËLE VASTE ACTIVA							
a. Investerings met een economisch nut							
1. Anticiperende gronden	7.664.266			7.664.266	7.000.000	1.754.557,00	12.909.709
2. Gronden Wieringerrandmeer	30.843.228			30.843.228			30.843.228
3. Grond archeologisch depot te Castricum	1.308.715			1.308.715			1.308.715
4. Krediet Strategisch grondbeleid	11.995.652	665.000		12.660.652			12.660.652
5. Krediet Beheergrondbank Laag-Holland	-	600.000		600.000	950.000		1.550.000
6. Krediet Revolving fund grondruilingen	-	400.000		400.000	800.000		1.200.000
Subtotaal gronden en terreinen	51.811.862	1.665.000	-	53.476.862	8.750.000	1.754.557,00	60.472.305
Subtotaal woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
7. Houtpleinc complex te Haarlem							
*Aankoop kantorencomplex en winkelruimten	28.815.044			28.815.044			28.815.044
8. Een Nieuw Huis:							
a. Renovatie Houtplein	12.456.234	30.433.009		42.889.243	7.146.757		50.036.000
b. Nieuwbouw Dreef	1.633.170	4.000.000		5.633.170	15.000.000		20.633.170
9. Krediet renovatie Paviljoen Welgelegen	18.474.682			18.474.682			18.474.682
10. Onderkomens muskusrattenvangers	874.006			874.006			874.006
11. Aankoop/Restauratie en inrichting gebouw							
Mercurius te Wormer als archeologisch depot	2.949.571			2.949.571			2.949.571
12. Bouwkrediet realisatie archeologisch depot te Castricum	-	100.000		100.000	5.700.000		5.800.000
Subtotaal bedrijfsgebouwen	65.202.706	34.533.009	-	99.735.715	27.846.757	-	127.582.472
Subtotaal machines, apparaten, installaties en overige	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal a. investeringen met een economisch nut	117.014.568	36.198.009	-	153.212.577	36.596.757	1.754.557,00	188.054.777
b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
(Grond-, weg- en waterbouwkundige werken)							
1. Provinciale wegen	636.888.750	76.609.000	14.355.000	699.142.750	130.595.000	31.347.250,00	798.390.500
3. Vervangingsinvesteringen wegen	13.129.332	34.243.764		47.373.096	17.426.904		64.800.000
4. Vervangingsinvesteringen vaarwegen	32.173	13.432.127		13.464.300	21.267.873		34.732.173
Subtotaal b. investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	650.050.256	124.284.891	14.355.000	759.980.147	169.289.777	31.347.250,00	897.922.674
Totaal materiële vaste activa	767.064.824	160.482.900	14.355.000	913.192.724	205.886.534	33.101.807,00	1.085.977.451
TOTAAL GEACTIVEERDE INVESTERINGEN	767.064.824	160.482.900	14.355.000	913.192.724	205.886.534	33.101.807,00	1.085.977.451

5.3.4.2 Staat van geactiveerde kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en van bijdragen aan activa in eigendom van derden (art.36)

5.3.4.2 Staat van geactiveerde kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en van bijdragen aan activa in eigendom van derden (Bbv artikel 36)

Omschrijving van de investeringen	Oorspronkelijk bedrag van de deelnemingen etc. t/m 2011	Vermeerderingen in 2012	Verminderingen in 2012	Oorspronkelijk bedrag van de deelnemingen ultimo 2012 (kolom 2+3-4)	Vermeerderingen 2013	Verminderingen 2013	Oorspronkelijk bedrag van de deelnemingen ultimo 2013 (kolom 5+6-7)
1	2	3	4	5	6	7	8
	€	€	€	€			
FINANCIËLE VASTE ACTIVA							
a. kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:							
1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	1.525.875			1.525.875	-	-	1.525.875
2. Nederlandse Waterschapsbank N.V.	11.845			11.845	-	-	11.845
3. N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland	45.378			45.378	-	-	45.378
4. N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland	6.806.703			6.806.703	-	-	6.806.703
5. Allander N.V.	62.643.935			62.643.935	-	-	62.643.935
6. N.V. Afvalzorg Holding	14.294.078			14.294.078	-	-	14.294.078
7. Schiphol Area Development Company N.V.	2.287.052			2.287.052	-	-	2.287.052
idem, uitbreiding aandelenkapitaal	796.720			796.720	-	-	796.720
idem, uitbreiding aandelenkapitaal	10.976.379	10.493.000		21.469.379	-	-	21.469.379
8. Zeehaven IJmuiden N.V.	408.402			408.402	-	-	408.402
9. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaalgebied N.V.(RON N.V.)	317.646			317.646			317.646
10. N.V. Oostindievaarder "Amsterdam"	45			45	-	-	45
11. N.V. Recreatie Noord-Holland	370.000			370.000	-	-	370.000
12. PolanenPark B.V.	7.200			7.200	-	-	7.200
13. PolanenPark C.V.	7.200			7.200	-	-	7.200
14. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V.	27.000			27.000	-	-	27.000
15. Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland B.V. (OE)	18.000			18.000	-	-	18.000
16. Zeestad Beheer B.V.	9.000			9.000	-	-	9.000
17. Life Sciences Fund Amsterdam B.V.	813.235	156.756		969.990	-	-	969.990
18. B.V. Kapitaaldeelname Wieringerrandmeer	9.050		9.050	-	-	-	-
19. B.V. Zeggenschap Wieringerrandmeer	9.050		9.050	-	-	-	-
20. ECN Petten		1.500.000		1.500.000	7.000.000		8.500.000
21. Participatiefonds deelnemingen Duurzame Energie		-	-	-	25.000.000		25.000.000
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>							
22. Bijdrage aan het project Diemervijfhoek	821.342	327.002	327.002	821.342			821.342
TOTAAL GEACTIVEERDE INVEST. FINANCIËLE ACTIVA	102.205.136	12.476.758	345.102	114.336.792	32.000.000	-	146.336.792

Percentage van afschrijving	Afschrijvingen t/m 2012	Afschrijving 2013	Afschrijvingen t/m 2013	Boekwaarde per 1-1-2013	Boekwaarde per 31-12-2013	Gemiddelde boekwaarde	Toegerekende rentelasten	Totaal van de kapitaallasten
9	10	11	(kol 10-11)	(kol 2-10)	(kol 13+6-7-11)	(kol 13+14):2	16	(kolom 16+11)
€	€	€	€	€	€	€	€	€
-	-	-	-	1.525.875	1.525.875	1.525.875	-	-
-	-	-	-	11.845	11.845	11.845	-	-
-	-	-	-	45.378	45.378	45.378	-	-
-	-	-	-	6.806.703	6.806.703	6.806.703	-	-
-	-	-	-	62.643.935	62.643.935	62.643.935	-	-
-	-	-	-	14.294.078	14.294.078	14.294.078	-	-
-	-	-	-	2.287.052	2.287.052	2.287.052	141.797	141.797
-	-	-	-	796.720	796.720	796.720	49.397	49.397
-	-	-	-	21.469.379	21.469.379	21.469.379	719.224	719.224
-	-	-	-	408.402	408.402	408.402	30.630	30.630
-	-	-	-	317.646	317.646	317.646	-	-
-	-	-	-	45	45	45	-	-
-	-	-	-	370.000	370.000	370.000	18.500	18.500
-	-	-	-	7.200	7.200	7.200	-	-
-	-	-	-	7.200	7.200	7.200	-	-
-	-	-	-	27.000	27.000	27.000	-	-
-	-	-	-	18.000	18.000	18.000	-	-
-	-	-	-	9.000	9.000	9.000	-	-
-	-	-	-	969.990	969.990	969.990	33.659	33.659
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1.500.000	8.500.000	5.000.000	175.000	175.000
-	-	-	-	-	25.000.000	12.500.000	437.500	437.500
-	821.342	-	-	-	-	-	-	-
-	821.342	-	-	113.515.450	145.515.450	129.515.450	1.605.707	1.605.707

5.3.5 Kapitaallasten

5.3.5 Overzicht van de in de meerjarenraming verwerkte kapitaallasten 2013-2016 (x € 1.000)

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	
A: Apparaatskosten					
Aankoop Houtpleincomplex en winkelruimten	1.565,9	1.565,9	1.565,9	1.565,9	
Renovatie en uitbreiding Houtpleincomplex	1.000,7	3.962,9	3.882,8	3.802,7	
Renovatie Paviljoen Welgelegen	2.224,4	2.155,9	2.087,3	2.018,8	
Nieuwbouw Dreefcomplex	(*	483,3	1.913,8	1.875,1	
Totaal A	4.791,1	8.167,9	9.449,8	9.262,6	
B: Directe kosten					
Aanleg van provinciale wegen	3.493,7	7.109,7	9.145,6	10.751,0	
Uitvoering convenant N201/N23	43.200,0	52.482,0	7.500,0	7.500,0	
Vervangingsinvesteringen wegen PMO	3.730,9	5.035,4	4.931,7	4.828,0	
Anticiperende gronden	79,2	95,1	88,6	71,1	
Gronden Wieringerrandmeer	206,3	206,3	206,3	206,3	
Vervangingsinvesteringen vaarwegen PMO	1.063,8	2.726,7	2.671,2	2.615,7	
Onderkomens muskusrattenvangers	43,7	40,2	31,2	29,8	
Participatiefonds Duurzame Energie	437,5	1.225,0	1.925,0	2.625,0	
N.V. Recreatie Noord-Holland	18,5	18,5	18,5	18,5	
Beheergrondbank Laag-Holland	38,7	72,9	107,1	141,3	
Deelneming in Life Science Fonds Amsterdam	33,7	33,7	33,7	33,7	
ECN Petten	175,0	472,5	805,0	962,5	
Deelneming in het aandelenkapitaal van de Zeehaven IJmuiden N.V.	30,6	30,6	30,6	30,6	
Deelneming in het aandelenkapitaal van de N.V. Schipholontwikkelingsmaatschappij (SADC)	910,4	910,4	910,4	910,4	
Revolving Fund Grondruilingen	28,8	43,2	43,2	32,4	
Provinciaal archeologisch centrum Mercurius	200,7	191,8	183,0	174,1	
Grond archeologisch depot te Castricum	29,6	29,6	29,6	29,6	
Bouwkrediet archeologisch depot te Castricum	(*	(*	611,2	602,8	
Strategisch grondbeleid	211,6	211,6	211,6	211,6	
Totaal B	53.932,7	70.935,2	29.483,4	31.774,4	
C: Te activeren rentekosten	Totaal C	1.596,1	973,3	575,3	264,2
Totaal A + B + C	60.319,8	80.076,4	39.508,5	41.301,1	
(* rentekosten welke worden geactiveerd, te weten:					
rentebijschrijving op voorraad NIEGG-gronden	228,6	217,7	174,6	116,2	
bouwrente krediet renovatie en uitbr.Houtpleincomple	311,3	-	-	-	
bouwrente krediet nieuwbouw Dreefcomplex	176,0	150,1	-	-	
bouwrente wegeninvesteringen	840,7	491,7	400,7	148,0	
bouwrente archeologisch depot te Catricum	39,5	113,8	-	-	

5.3.6 Financiering

In onderstaande overzichten verschaffen wij u inzicht in de financiële positie voor wat betreft de financiering.

5.3.6.1 Overzicht van het renteresultaat

5.3.6.1 Overzicht van het renteresultaat	2013	2014	2015	2016
Rente van verstrekt kasgeld, van in rekening-courant	6.500.000	-	-	-
Rentederving op verstrekte achtergestelde lening aan de	272.000	272.000	272.000	272.000
Rentederving op te verwachten verstrekte renteloze	633.000	657.000	657.000	657.000
- Leningen aan de RON NV.	391.000	391.000	391.000	391.000
- Ontwikkelingsmij N-H Noord inz. MKB	26.000	26.000	26.000	26.000
- Leningen t.b.v. Streekrekening Texel	42.000	42.000	42.000	42.000
- Nationaal restauratie fonds	174.000	198.000	198.000	198.000
Rente van verstrekte langlopende geldleningen	307.000	273.000	251.000	251.000
Doorberekende rente	10.014.000	14.644.000	16.465.000	17.150.000
- Op kostenplaatsen (apparaatskosten)	2.466.000	3.820.000	4.113.000	3.903.000
- Op producten	5.951.000	9.850.000	11.776.000	12.983.000
- Geactiveerde rentekosten (op vaste activa)	1.368.000	756.000	401.000	148.000
- Rentebijschrijving op voorraad niet in expl.genomen gronden	229.000	218.000	175.000	116.000
Renteresultaat	17.726.000	15.846.000	17.645.000	18.330.000

5.3.6.2 Staat van investeringen en financiering

5.3.6.2 Staat van investeringen en financiering					2013
	Begin 2013	Vermeerderingen 2013	Verminderingen 2013	Afschrijvingen 2013	Eind 2013
Activa					
Immateriële activa	-	-	-	-	-
Materiële activa (investeringen)	244.570.682	205.886.534	33.101.807	50.306.265	367.049.145
<i>Economisch nut</i>	130.477.293	36.596.757	1.754.557	2.470.483	162.849.010
<i>Openbare ruimte met maatschappelijk nut</i>	114.093.389	169.289.777	31.347.250	47.835.782	204.200.135
Financiële vaste activa	113.515.450	32.000.000	-	-	145.515.450
<i>Deelnemingen</i>	113.515.450	32.000.000	-	-	145.515.450
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>	-	-	-	-	-
Verstrekte langlopende leningen	372.993.673	2.443.959	135.513.351	-	239.924.282
Activa	731.079.805	240.330.493	168.615.158	50.306.265	752.488.876
Passiva					
Algemene reserves	137.776.428	11.661.102	3.400.000	-	146.037.530
Bestemmingsreserves	854.538.604	29.795.901	130.689.624	-	753.644.881
Voorzieningen	119.853.553	32.762.000	117.535.954	-	35.079.599
Passiva	1.112.168.585	74.219.003	251.625.578	-	934.762.010
mutatie					
-198.815.646					
Overschot aan financieringsmiddelen	381.088.780				182.273.133
2014					
	Begin 2014	Vermeerderingen 2014	Verminderingen 2014	Afschrijvingen 2014	Eind 2014
Activa					
Immateriële activa	-	-	-	-	-
Materiële activa (investeringen)	367.049.145	137.912.280	44.006.372	65.433.133	395.521.921
<i>Economisch nut</i>	162.849.010	14.670.030	6.027.359	4.491.960	166.999.721
<i>Openbare ruimte met maatschappelijk nut</i>	204.200.135	123.242.250	37.979.013	60.941.173	228.522.199
Financiële vaste activa	145.515.450	30.000.000	-	-	175.515.450
<i>Deelnemingen</i>	145.515.450	30.000.000	-	-	175.515.450
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>	-	-	-	-	-
Verstrekte langlopende leningen	239.924.282	3.375.327	2.000.000	-	241.299.609
Activa	752.488.876	171.287.607	46.006.372	65.433.133	812.336.979
Passiva					
Algemene reserves	146.037.530	-	-	-	146.037.530
Bestemmingsreserves	753.644.881	35.791.500	119.874.164	-	669.562.217
Voorzieningen	35.079.599	32.975.000	39.369.671	-	28.684.928
Passiva	934.762.010	68.766.500	159.243.835	-	844.284.675
mutatie					
-150.325.438					
Overschot aan financieringsmiddelen	182.273.133				31.947.696

2015

	Begin 2015	Vermeerderingen 2015	Verminderings 2015	Afschrijvingen 2015	Eind 2015
Activa					
Immateriële activa	-	-	-	-	-
Materiële activa (investeringen)	395.521.921	54.436.863	19.695.462	23.043.413	407.219.908
<i>Economisch nut</i>	166.999.721	2.750.000	2.221.419	5.753.340	161.774.962
<i>Openbare ruimte met maatschappelijk nut</i>	228.522.199	51.686.863	17.474.043	17.290.073	245.444.946
Financiële vaste activa	175.515.450	29.000.000	-	-	204.515.450
<i>Deelnemingen</i>	175.515.450	29.000.000	-	-	204.515.450
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>	-	-	-	-	-
Verstrekte langlopende leningen	241.299.609	252.838	191.876.226	-	49.676.220
Activa	812.336.979	83.689.701	211.571.688	23.043.413	661.411.578
Passiva					
Algemene reserves	146.037.530	-	-	-	146.037.530
Bestemmingsreserves	669.562.217	29.437.600	52.574.352	-	646.425.465
Voorzieningen	28.684.928	26.112.100	28.427.581	-	26.369.447
Passiva	844.284.675	55.549.700	81.001.933	-	818.832.442
			mutatie		
			125.473.168		
Overschot aan financieringsmiddelen	31.947.696				157.420.863

2016

	Begin 2016	Vermeerderingen 2016	Verminderings 2016	Afschrijvingen 2016	Eind 2016
Activa					
Immateriële activa	-	-	-	-	-
Materiële activa (investeringen)	407.219.908	18.515.449	4.800.000	24.151.521	396.783.836
<i>Economisch nut</i>	161.774.962	1.150.000	4.800.000	5.776.848	152.348.114
<i>Openbare ruimte met maatschappelijk nut</i>	245.444.946	17.365.449	-	18.374.673	244.435.723
Financiële vaste activa	204.515.450	20.000.000	-	-	224.515.450
<i>Deelnemingen</i>	204.515.450	20.000.000	-	-	224.515.450
<i>Bijdrage aan activa in eigendom van derden</i>	-	-	-	-	-
Verstrekte langlopende leningen	49.676.220	230.055	2.155.556	-	47.750.720
Activa	661.411.578	38.745.504	6.955.556	24.151.521	669.050.006
Passiva					
Algemene reserves	146.037.530	-	-	-	146.037.530
Bestemmingsreserves	646.425.465	28.760.600	24.527.938	-	650.658.127
Voorzieningen	26.369.447	26.112.100	23.184.263	-	29.297.284
Passiva	818.832.442	54.872.700	47.712.201	-	825.992.941
			mutatie		
			-477.929		
Overschot aan financieringsmiddelen	157.420.863				156.942.935

5.3.7 Stand en mutaties reserves

In onderstaande tabellen vindt u een specificatie van alle onttrekkingen en stortingen in de reserves.

5.3.7 Staat van het verloop van de reserves (art. 54)

2012	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Algemene reserves				
Saldireserve	131.054.428	23.416.000	16.694.000-	137.776.428
Totaal Algemene reserves	131.054.428	23.416.000	16.694.000-	137.776.428
Reserve UNA	12.364.037	199.000	7.915.000-	4.648.037
Reserve EXIN-H	211.675.283	480.000	18.528.000-	193.627.283
Reserve TWINH	389.527.639	568.000	47.578.000-	342.517.639
Reserve Actieprogramma 2010	48.021.533	7.043.000	16.409.000-	38.655.533
Reserve Faciliteringskosten	10.348.305	-	9.961.000-	387.305
Bestemmingsreserve ILG	117.014.436	7.841.000	10.600.000-	114.255.436
Reserve internationale marketing en acquisitie	400.000	-	-	400.000
Reserve afwikkeling opheffing fondsen	18.439	-	18.439-	-
Reserve Openbaar vervoer projecten	23.782.837	4.189.000	5.292.000-	22.679.837
Reserve Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	40.688.484	10.417.000	24.157.000-	26.948.484
Reserve Fietsinfrastructuur	15.306.844	3.700.000	7.007.000-	11.999.844
Resv. zelfvoorzienende zoetwaterberging	500.000	-	226.000-	274.000
Reserve voorbereidingsk. groenprojecten	1.796.345	250.000	715.000-	1.331.345
Reserve Huisvesting	51.594.190	-	9.500.000-	42.094.190
Reserve Mobiliteitsfonds	620.310	-	472.000-	148.310
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	3.590.587	3.233.000	4.500.000-	2.323.587
Reserve Cofinanciering Europ.projecten	8.057.540	20.000	1.159.000-	6.918.540
Resv. Programma Water als Econ. Drager	3.500.000	4.924.000	-	8.424.000
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	4.308.915	5.611.000	9.611.000-	308.915
Reserve Stedelijke vernieuwing	68.196	10.936.000	6.404.000-	4.600.196
Reserve Collectief Part. Opdractgeverschap	77.797	-	77.797-	-
Reserve Vervanging ICT-apparatuur	-	1.648.000	1.648.000-	-
Reserve Zuidas en Zeepoort	-	21.858.000	-	21.858.000
Reserve cofinanciering Waddenzee	-	1.500.000	1.500.000-	-
Resv. Tijdelijk beheer gronden	-	3.991.000	709.000-	3.282.000
Reserve comp.regl. natuur, recr.en landsch	-	100.000	-	100.000
Reserve OLV Greenport	-	6.756.000	-	6.756.000
Totaal Bestemmingsreserves	943.261.716	95.264.000	183.987.236-	854.538.480
Reserves	1.074.316.144	118.680.000	200.681.236-	992.314.908

2013	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Algemene reserves				
Algemene reserves	137.776.428	11.661.000	3.400.000-	146.037.428
Totaal Algemene reserves	137.776.428	11.661.000	3.400.000-	146.037.428
Reserve UNA	4.648.037	0	3.820.000-	828.037
Reserve EXIN-H	193.627.283	480.000	48.040.000-	146.067.284
Reserve TWINH	342.517.639	0	20.388.000-	322.129.639
Reserve Actieprogramma 2010	38.655.533	-	3.891.000-	34.764.533
Reserve Faciliteringskosten	387.305	-	279.000-	108.305
Bestemmingsreserve ILG	114.255.436	4.242.000	9.900.000-	108.597.436
Reserve internationale marketing en acquisitie	400.000	-	-	400.000
Reserve afwikkeling opheffing fondsen	-	-	-	-
Reserve Openbaar vervoer projecten	22.679.837	3.671.000	4.867.000-	21.483.837
Reserve Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	26.948.484	4.383.000	7.582.000-	23.749.484
Reserve Fietsinfrastructuur	11.999.844	-	2.000.000-	9.999.844
Resv. zelfvoorzienende zoetwaterberging	274.000	-	-	274.000
Reserve voorbereidingsk. groenprojecten	1.331.345	-	715.000-	616.345
Reserve Huisvesting	42.094.190	-	5.501.000-	36.593.190
Reserve Mobiliteitsfonds	148.310	-	-	148.310
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	2.323.587	3.311.000	5.587.000-	47.587
Reserve Cofinanciering Europ.projecten	6.918.540	20.000	-	6.938.540
Resv. Programma Water als Econ. Drager	8.424.000	-	3.300.000-	5.124.000
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	308.915	5.534.000	5.534.000-	308.915
Reserve Stedelijke vernieuwing	4.600.196	6.505.000	6.505.000-	4.600.196
Reserve Collectief Part. Opdractgeverschap	-	-	-	-
Reserve Vervanging ICT-apparatuur	-	-	-	-
Reserve Zuidas en Zeepoort	21.858.000	-	-	21.858.000
Reserve cofinanciering Waddenzee	-	1.500.000	1.500.000-	-
Resv. Tijdelijk beheer gronden	3.282.000	-	1.155.000-	2.127.000
Reserve comp.regl. natuur, recr.en landsch	100.000	150.000	125.000-	125.000
Reserve OLV Greenport	6.756.000	-	-	6.756.000
Totaal Bestemmingsreserves	854.538.480	29.796.000	130.689.000-	753.645.481
Reserves	992.314.908	41.457.000	134.089.000-	899.682.908

2014	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Algemene reserves				
Saldireserve	146.037.428	-	-	146.037.428
Totaal Algemene reserves	146.037.428	-	-	146.037.428
Reserve UNA	828.037	-	550.000-	278.037
Reserve EXIN-H	146.067.284	480.000	48.468.000-	98.079.283
Reserve TWINH	322.129.639	-	30.140.000-	291.989.639
Reserve Actieprogramma 2010	34.764.533	-	1.240.000-	33.524.533
Reserve Faciliteringskosten	108.305	-	54.000-	54.305
Bestemmingsreserve ILG	108.597.436	16.950.000	4.000.000-	121.547.436
Reserve internationale marketing en acquisitie	400.000	-	-	400.000
Reserve afwikkeling opheffing fondsen	-	-	-	-
Reserve Openbaar vervoer projecten	21.483.837	3.451.000	5.415.000-	19.519.837
Reserve Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	23.749.484	200.000	9.682.000-	14.267.484
Reserve Fietsinfrastructuur	9.999.844	-	4.000.000-	5.999.844
Resv. zelfvoorzienende zoetwaterberging	274.000	-	-	274.000
Reserve voorbereidingsk. groenprojecten	616.345	-	240.000-	376.345
Reserve Huisvesting	36.593.190	-	2.063.000-	34.530.190
Reserve Mobiliteitsfonds	148.310	-	-	148.310
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	47.587	1.578.000	-	1.625.587
Reserve Cofinanciering Europ.projecten	6.938.540	20.000	-	6.958.540
Resv. Programma Water als Econ. Drager	5.124.000	-	200.000-	4.924.000
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	308.915	5.510.000	5.510.000-	308.915
Reserve Stedelijke vernieuwing	4.600.196	5.952.000	5.952.000-	4.600.196
Reserve Collectief Part. Opdractgeverschap	-	-	-	-
Reserve Vervanging ICT-apparatuur	-	-	-	-
Reserve Zuidas en Zeepoort	21.858.000	-	-	21.858.000
Reserve cofinanciering Waddenzee	-	1.500.000	1.500.000-	-
Resv. Tijdelijk beheer gronden	2.127.000	-	709.000-	1.418.000
Reserve comp.regl. natuur, recr.en landsch	125.000	150.000	150.000-	125.000
Reserve OLV Greenport	6.756.000	-	-	6.756.000
Totaal Bestemmingsreserves	753.645.481	35.791.000	119.873.000-	669.563.480
Reserves	899.682.908	35.791.000	119.873.000-	815.600.908

2015	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Algemene reserves				
Saldireserve	146.037.428	-	-	146.037.428
Totaal Algemene reserves	146.037.428	-	-	146.037.428
Reserve UNA	278.037	-	278.037-	0-
Reserve EXIN-H	98.079.283	480.000	3.175.000-	95.384.283
Reserve TWINH	291.989.639	-	18.927.000-	273.062.640
Reserve Actieprogramma 2010	33.524.533	-	1.284.000-	32.240.533
Reserve Faciliteringskosten	54.305	-	54.305-	0-
Bestemmingsreserve ILG	121.547.436	17.450.000	4.000.000-	134.997.436
Reserve internationale marketing en acquisitie	400.000	-	-	400.000
Reserve afwikkeling opheffing fondsen	-	-	-	-
Reserve Openbaar vervoer projecten	19.519.837	3.451.000	3.415.000-	19.555.837
Reserve Groot Onderh. Wegen en Vaarwegen	14.267.484	200.000	9.550.000-	4.917.484
Reserve Fietsinfrastructuur	5.999.844	-	2.000.000-	3.999.844
Resv. zelfvoorzienende zoetwaterberging	274.000	-	-	274.000
Reserve voorbereidingsk. groenprojecten	376.345	-	40.000-	336.345
Reserve Huisvesting	34.530.190	-	1.983.000-	32.547.190
Reserve Mobiliteitsfonds	148.310	-	-	148.310
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	1.625.587	-	-	1.625.587
Reserve Cofinanciering Europ.projecten	6.958.540	-	-	6.958.540
Resv. Programma Water als Econ. Drager	4.924.000	-	-	4.924.000
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	308.915	5.510.000	5.510.000-	308.915
Reserve Stedelijke vernieuwing	4.600.196	-	-	4.600.196
Reserve Collectief Part. Opdractgeverschap	-	-	-	-
Reserve Vervanging ICT-apparatuur	-	-	-	-
Reserve Zuidas en Zeepoort	21.858.000	-	-	21.858.000
Reserve cofinanciering Waddenzee	-	1.500.000	1.500.000-	-
Resv. Tijdelijk beheer gronden	1.418.000	-	709.000-	709.000
Reserve comp.regl. natuur, recr.en landsch	125.000	150.000	150.000-	125.000
Reserve OLV Greenport	6.756.000	697.000	-	7.453.000
Totaal Bestemmingsreserves	669.563.480	29.438.000	52.575.341-	646.426.139
Reserves	815.600.908	29.438.000	52.575.341-	792.463.566

2016	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Algemene reserves				
Saldireserve	146.037.428	-	-	146.037.428
Totaal Algemene reserves	146.037.428	-	-	146.037.428
Reserve UNA	0-	-	-	-
Reserve EXIN-H	95.384.283	-	1.733.000-	93.651.283
Reserve TWINH	273.062.640	-	2.166.000-	270.896.639
Reserve Actieprogramma 2010	32.240.533	-	1.240.000-	31.000.533
Reserve Faciliteringskosten	0-	-	-	0-
Bestemmingsreserve ILG	134.997.436	17.950.000	4.000.000-	148.947.436
Reserve internationale marketing en acquisitie	400.000	-	-	400.000
Reserve afwikkeling opheffing fondsen	-	-	-	-
Reserve Openbaar vervoer projecten	19.555.837	3.451.000	-	23.006.837
Reserve Groot Onderh. Wegen en Vaanwegen	4.917.484	200.000	5.117.484-	-
Reserve Fietsinfrastructuur	3.999.844	-	2.000.000-	1.999.844
Resv. zelfvoorzienende zoetwaterberging	274.000	-	-	274.000
Reserve voorbereidingsk. groenprojecten	336.345	-	-	336.345
Reserve Huisvesting	32.547.190	-	1.903.000-	30.644.190
Reserve Mobiliteitsfonds	148.310	-	-	148.310
Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen	1.625.587	-	-	1.625.587
Reserve Cofinanciering Europ.projecten	6.958.540	-	-	6.958.540
Resv. Programma Water als Econ. Drager	4.924.000	-	-	4.924.000
Reserve monumenten (Mr.F.J.Kranenburgfonds)	308.915	5.510.000	5.510.000-	308.915
Reserve Stedelijke vernieuwing	4.600.196	-	-	4.600.196
Reserve Collectief Part. Opdractgeverschap	-	-	-	-
Reserve Vervanging ICT-apparatuur	-	-	-	-
Reserve Zuidas en Zeepoort	21.858.000	-	-	21.858.000
Reserve cofinanciering Waddenzee	-	1.500.000	-	1.500.000
Resv. Tijdelijk beheer gronden	709.000	-	709.000-	-
Reserve comp.regl. natuur, recr.en landsch	125.000	150.000	150.000-	125.000
Reserve OLV Greenport	7.453.000	-	-	7.453.000
Totaal Bestemmingsreserves	646.426.139	28.761.000	24.528.484-	650.658.655
Reserves	792.463.566	28.761.000	24.528.484-	796.696.082

5.3.8 Meerjarenoverzicht begroting uitgaven UETA

5.3.8 Meerjarenoverzicht begroting uitgaven UETA (UNA, EXIN-H, TWIN-H, AP2010)

Oper. Doel Omschrijving	2013	2014	2015	2016
2.1.1 Resv. EXIN-H projecten Verkeersmanagement	91.640	-	-	-
2.1.2 Resv. EXIN-H projecten Weginfrastructuur	35.700.000	44.981.735	-	-
Resv. TWIN-H projecten Weginfrastructuur	152.000	350.000	98.000	-
2.1.3 Resv. EXIN-H projecten OV PNH	4.645.000	3.100.000	3.100.000	1.733.020
2.3.2 Resv. EXIN-H Progr. kosten projecten OV	400.000	100.000	75.000	-
Resv. AP2010 Project OV G + V	125.000	125.000	125.000	125.000
Resv. TWIN-H projecten OV-infrastructuur	7.900.000	17.250.000	13.555.242	244.132
Resv. EXIN-H OV Projecten	4.986.275	-	-	-
3.1.1 Resv. TWINH Programma Kustvisie	280.000	1.760.000	210.000	300.000
3.2.1 Resv. TWIN-H projecten Integrale ILG	1.783.496	1.730.873	1.374.000	506.653
4.1.2 Resv. TWIN-H projecten Bodemsanering	500.000	500.000	300.000	384.450
4.2.1 Resv. TWIN-H projecten Duurzame Energie	988.000	200.000	100.000	-
4.2.2 Resv. EXIN-H Progr.kosten proj.Duurz.energie	50.000	-	-	-
Resv. EXIN-H Projecten Duurzame energie	800.000	-	-	-
5.1.1 Resv. AP 2010 Prov Woonvisie 2010-2020	1.083.600	1.114.760	1.158.560	1.114.760
5.1.3 Resv. UNA ISV voorbereidingsk.Task Force	70.000	-	-	-
5.2.1 Resv. TWINH Projecten Ontsnippering en kw. Impuls Natuur	712.000	794.000	794.000	-
Resv. UNA ILG-R Programmakosten EHS	400.000	400.000	278.294	-
Resv.UNA ILG-R Ecoducten PNH	3.000.000	-	-	-
5.2.3 Resv. TWIN-H proj. Soc.Ec. Vitalisering	464.197	865.186	-	-
Resv UNA Kosten Beleid	350.000	150.000	-	-
Resv. TWIN-H proj.verb.recr.verbindingen	2.532.933	2.481.004	1.555.000	466.107
5.3.2 Resv. AP2010 Projecten HIRB Light	2.682.500	-	-	-
5.3.4 Resv. TWIN-H Greenport-Aalsmeer	1.569.620	-	523.207	-
6.2.1 Resv. EXIN-H Programmak.pr. Cultuurhist	20.322	-	-	-
Resv. EXIN-H ILG Progr. Proj.Cultuurhist	1.327.360	286.750	-	-
Resv. TWIN-H projecten Cultuurhistorie	3.480.000	4.209.081	417.500	265.000
Resv. EXIN-H Projecten Cultuurhistorie	19.764	-	-	-
6.4.2 Resv. TWIN-H projecten Welzijn	26.200	-	-	-
Totaal uitgaven FUETA	76.139.907	80.398.388	23.663.802	5.139.122
<i>Reserve UNA</i>	<i>3.820.000</i>	<i>550.000</i>	<i>278.294</i>	<i>-</i>
<i>Reserve EXIN-H</i>	<i>48.040.361</i>	<i>48.468.485</i>	<i>3.175.000</i>	<i>1.733.020</i>
<i>Reserve TWIN-H</i>	<i>20.388.446</i>	<i>30.140.143</i>	<i>18.926.949</i>	<i>2.166.342</i>
<i>Reserve AP2010</i>	<i>3.891.100</i>	<i>1.239.760</i>	<i>1.283.560</i>	<i>1.239.760</i>

5.3.9 Stand en mutaties van de voorzieningen

In onderstaande tabellen vindt u een specificatie van alle onttrekkingen en stortingen in de voorzieningen.

5.3.9 Stand en verloop van voorzieningen

2012	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Voorziening GO gelden	4.007.815	549.000	700.000	3.856.815
Voorziening garantie overname NUON	9.158.807	-	9.158.807	-
Voorziening Kosten reorganisatie	2.633.577	-	1.154.000	1.479.577
Voorziening Pensioenen leden GS	8.870.062	671.602	420.945	9.120.719
Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	28.882.429	24.931.079	37.987.087	15.826.421
Voorziening Grondwaterheffing	495.203	p.m.	p.m.	495.203
Voorziening Bodemsanering en bodembeheertaken	16.742.343	8.769.200	10.000.000	15.511.543
Voorziening Subsidiecrediteuren	147.126.551	-	73.563.276	73.563.275
Voorzieningen	217.916.787	34.920.881	132.984.115	119.853.553

2013	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Voorziening GO gelden	3.856.815	-	3.856.815	-
Voorziening garantie overname NUON	-	-	-	-
Voorziening Kosten reorganisatie	1.479.577	-	734.919	744.658
Voorziening Pensioenen leden GS	9.120.719	585.800	420.945	9.285.574
Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	15.826.421	25.349.100	33.960.000	7.215.521
Voorziening Grondwaterheffing	495.203	p.m.	p.m.	495.203
Voorziening Bodemsanering en bodembeheertaken	15.511.543	6.827.100	5.000.000	17.338.643
Voorziening Subsidiecrediteuren	73.563.275	-	73.563.275	-
Voorzieningen	119.853.553	32.762.000	117.535.954	35.079.598

2014	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Voorziening GO gelden	-	-	-	-
Voorziening garantie overname NUON	-	-	-	-
Voorziening Kosten reorganisatie	744.658	-	388.726	355.932
Voorziening Pensioenen leden GS	9.285.574	585.800	420.945	9.450.429
Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	7.215.521	25.349.100	32.560.000	4.621
Voorziening Grondwaterheffing	495.203	p.m.	p.m.	495.203
Voorziening Bodemsanering en bodembeheertaken	17.338.643	7.040.100	6.000.000	18.378.743
Voorziening Subsidiecrediteuren	-	-	-	-
Voorzieningen	35.079.598	32.975.000	39.369.671	28.684.927

2015	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Voorziening GO gelden	-	-	-	-
Voorziening garantie overname NUON	-	-	-	-
Voorziening Kosten reorganisatie	355.932	-	166.636	189.296
Voorziening Pensioenen leden GS	9.450.429	585.800	420.945	9.615.284
Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	4.621	25.349.100	23.840.000	1.513.721
Voorziening Grondwaterheffing	495.203	p.m.	p.m.	495.203
Voorziening Bodemsanering en bodembeheertaken	18.378.743	177.200	4.000.000	14.555.943
Voorziening Subsidiecrediteuren	-	-	-	-
Voorzieningen	28.684.927	26.112.100	28.427.581	26.369.446

2016	Beginsaldo	Storting	Onttrekking	Eindsaldo
Voorziening GO gelden	-	-	-	-
Voorziening garantie overname NUON	-	-	-	-
Voorziening Kosten reorganisatie	189.296	-	83.318	105.978
Voorziening Pensioenen leden GS	9.615.284	585.800	420.945	9.780.139
Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	1.513.721	25.349.100	20.180.000	6.682.821
Voorziening Grondwaterheffing	495.203	p.m.	p.m.	495.203
Voorziening Bodemsanering en bodembeheertaken	14.555.943	177.200	2.500.000	12.233.143
Voorziening Subsidiecrediteuren	-	-	-	-
Voorzieningen	26.369.446	26.112.100	23.184.263	29.297.283

5.4 Overige financiële overzichten

5.4.1 Langlopende leningen

5.4.1 Staat van verstrekte langlopende geldleningen en overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

	Oorspronkelijk bedrag geldlening (evt. maximum)	Datum & nummer besluit PS Of GS	% rente	Restant bedrag per 01-01-2013	Te verstrekken leningen in 2013	Totaal van de rente in 2013	Aflossing in 2013	Restantschul per 31-12-2013	Laatste jaar van aflossing
<i>Leningen aan deelnemingen</i>									
Polanenpark B.V.	23.000.000	17-01-06,502	0,95	21.720.107	443.959	206.558	-	22.164.066	2016
Ontwikkelingsbedr.NH Noord	750.000	begroting 2007		750.000				750.000	2018
Ontwikkelingsbedr.NH Noord	275.000	19-11-2007 NJN	4,00	272.858	-	10.914	-	272.858	2014
Zeehaven Ijmuiden 2011-33454	635.000	2011-33454	4,62	635.000	-	29.337	-	635.000	2021
leningen aan deelnemingen	24.660.000			23.377.964	443.959	246.809	-	23.821.923	
<i>Overige langlopende leningen</i>									
Coöperatieve Visafslag Den Oever	226.890	21-12-1993;21	4,25	6.512		277	6.512	-	
Gemeente Purmerend	6.806.703	13-01-1997;6	4,00	6.806.703		-		6.806.703	2019
		PS17 feb 2003;22/27-							
Investeringsmij. NZK C.V.	13.606.700	11-2006;111	3,25	11.086.095		-		11.086.095	
Vattenfall	460.723.237	22-06-2009;32		325.216.398		-	135.506.839	189.709.560	
Nationaal Restauratiefonds	5.100.000	21-06-2011;27350		2.500.000	2.000.000			4.500.000	2040
Stichting Streekrekening Texel	1.500.000	21-06-2011;27350		1.500.000	-			1.500.000	2042
overige langlopende leningen	487.963.530			347.115.709	2.000.000	277	135.513.351	213.602.358	
<i>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar en langer</i>									
BNG FIDO Optimaal Select Meewind	2.500.000		0,00	2.500.000	-	-	-	2.500.000	2034
overige uitzettingen	2.500.000			2.500.000	-	-	-	2.500.000	
Totaal	515.123.530			372.993.673	2.443.959	247.086	135.513.351	239.924.282	

5.4.2 Investeringskredieten

5.4.2 Overzicht van het verloop van de investeringskredieten							begroting 2013
Omschrijving van de investeringsuitgaven	Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Totaal krediet	Te besteden vanaf 2012	Vermoedelijke uitgaven 2012	Vermoedelijke uitgaven 2013	Nog te besteden in volgende jaren	
2. MATERIELE VASTE ACTIVA							
a. Investeringskredieten met een economisch nut:							
Gronden en terreinen							
Krediet v. anticip. gronden en NIEGG-gronden	10-12-2001;66	27.200.000	0	0			
idem	25-06-2007;50	32.800.000					
idem	NJN 2008	35.000.000					
idem	NJN 2009	10.000.000	9.518.311	1.600.000	9.500.000	3.319.505	
idem	jaarrekening 2011	(10.000.000)					
herwaarderings van gronden							
verkoop van gronden				0	(5.354.557)		
rente bij beschrijving op NIEGG-gronden				224.806	228.557		
opbrengsten							
subtotaal		95.000.000	9.518.311	1.824.806	4.374.000	3.319.505	
Strategisch grondbeleid							
idem	begroting 2007	15.000.000	3.004.348	665.000	0	2.339.348	
subtotaal		15.000.000	3.004.348	665.000	0	2.339.348	
Revolving Fund Gronduilingen							
idem	14-2-2011;16	3.000.000	3.000.000	400.000	800.000	1.800.000	
subtotaal		3.000.000	3.000.000	400.000	800.000	1.800.000	
Beheergrondbank Laag Holland							
idem	14-2-2011;15	5.000.000	5.000.000	600.000	950.000	3.450.000	
subtotaal		5.000.000	5.000.000	600.000	950.000	3.450.000	
Renovatie provinciekantoor Houtplein							
idem	9-11-2009;67	62.200.000	47.579.766	30.062.194	6.835.457	0	
idem	23-5-2011;46	(2.164.000)					
verlagen krediet	Zomernota 2012	(10.000.000)	(10.000.000)				
rente bij beschrijving				370.815	311.300		
bijdragen (subsidie) van derden							
subtotaal		50.036.000	37.579.766	30.433.009	7.146.757	0	
Verbouwing bestuurscentrum Dreef 1 en 3							
idem (incl. parkeergarage)	9-11-2009;67	22.000.000	22.530.830	3.951.316	14.824.016	3.530.830	
rente bij beschrijving	23-5-2011;46	2.164.000					
subtotaal		24.164.000	22.530.830	4.000.000	15.000.000	3.530.830	
Bouw en inrichting van Archeologisch depot							
idem	12-12-2011;85	11.189.200	11.189.200	100.000	5.700.000	5.389.200	
subtotaal		11.189.200	11.189.200	100.000	5.700.000	5.389.200	
b. Investeringskredieten in openbare ruimte met een maatschappelijk nut:							
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken:							
Provinciale wegen en vaarwegen	diverse	1.288.178.244	596.461.406	50.600.000	87.395.000	504.168.656	
bijdragen van derden				(14.355.000)	(31.347.250)		
subtotaal		1.288.178.244	596.461.406	36.245.000	56.047.750	504.168.656	
Vervangingsinvesteringen wegen							
idem	14-2-2011;24	13.600.000	470.668	470.668	0	0	
rente bij beschrijving							
subtotaal		13.600.000	470.668	470.668	0	0	
Vervangingsinvesteringen vaarwegen							
idem	14-2-2011;24	42.200.000	42.200.000	0	0	0	
ingetrokken bij Zomernota 2012		(42.200.000)	(42.200.000)	0	0	0	
subtotaal		0	0	0	0	0	
Vervangingsinvesteringen wegen							
idem	7-11-2011;79	37.340.000	37.340.000	34.243.764	3.096.236	0	
subtotaal		37.340.000	37.340.000	34.243.764	3.096.236	0	
Vervangingsinvesteringen vaarwegen							
idem	7-11-2011;79	14.870.000	14.870.000	13.432.127	1.437.873	0	
subtotaal		14.870.000	14.870.000	13.432.127	1.437.873	0	
Vervangingsinvesteringen wegen							
idem	ntb	13.860.000	13.860.000	0	13.860.000	0	
subtotaal		13.860.000	13.860.000	0	13.860.000	0	
Vervangingsinvesteringen vaarwegen							
idem	ntb	19.830.000	19.830.000	0	19.830.000	0	
subtotaal		19.830.000	19.830.000	0	19.830.000	0	
3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA							
a. kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:							
B.V. Kapitaaldeelname Wieringermeer en de							
B.V. Zeggenschap Wieringermeer *)	VJB 2008	4.000.000	3.981.900			0	
intrekken krediet bij Zomernota 2012	Zomernota 2012	(4.000.000)	(3.981.900)				
subtotaal		0	0	0	0	0	
Life Science Fonds Amsterdam							
idem	16-03-2009;14	2.000.000	1.186.765	156.756	0	1.030.010	
Schiphol Area Development Company (SADC)	28-09-2009;58	21.300.000	12.118.000	10.493.000		1.625.000	
ECN Petten	1e wijz.2010	40.000.000	40.000.000	1.500.000	7.000.000	31.500.000	
Participatiefonds deelnemingen Duurz. Energie	1e wijz.2010	85.000.000	85.000.000			85.000.000	
subtotaal		148.300.000	138.304.765	12.149.756	7.000.000	119.155.010	
e. bijdragen aan activa in eigendom van derden:							
Uitvoering deelproject Diemer vijfhoeke							
idem	VJB 2000/NJB 2005	1.955.000	327.002	327.002	0	0	
Afschrijving ten laste van Fonds investeringen N-H							
idem	VJB 2000/NJB 2005	(821.342)	0	0	0	0	
Bijdrage andere participanten	VJB 2000/NJB 2005	(1.133.658)	(327.002)	(327.002)	0	0	
subtotaal		0	0	0	0	0	
Totaal		1.992.756.644	1.156.353.260	195.489.776	187.916.725	772.946.758	

VJB = Voorjaarsbericht, NJN = Najaarsbericht.

(1 t.b.v. de uitvoering van het PMO planjaar 2012

5.4.3 Staat van gewaarborgde leningen

5.4.3 Staat van gewaarborgde leningen dienstjaar 2013

Nummer	Oorspronkelijk bedrag	Doel van de geldlening	Door wie de geldlening is aangegaan	% of deel gewaarborgd provincie	Datum van het besluit Prov. Staten c.q. Ged. Staten
2009 *	1.530.000	1ste fase nieuwbouw en renovatie psych. centrum	St.Geestelijke Gezondheidszorg NH-Noord	100	29-10-1979;080
2010 *	1.531.508	Nieuwbouw en renovatie psych.centrum	idem	100	29-10-1979;080
2011 *	2.467.430	2e fase nieuwbouw en renovatie psych. centrum	idem	100	18-01-1982;005
2012 *	3.403.352	Idem	idem	100	18-01-1982;005
2013 *	2.382.346	Idem	idem	100	18-01-1982;005
10003 *	10.096.610	2e fase zwakzinnigeninrichting Kadijkerkoog	Dr. M.J. Prinsenstichting	100	04-12-1978;099
10004 *	3.333.016	3e fase zwakzinnigeninrichting Kadijkerkoog	idem	100	19-05-1980;019
10005 *	1.713.156	laatste fase Kadijkerkoog	idem	100	14-11-1983;074
24001 *	3.781.532	Uitbreiding Lindendael	Westfrieze Zorggroep De Omring	100	19-11-1984;077
24002 *	3.403.352	Uitbreidings- en herstructureringswerken	idem	100	19-11-1984;077
27001 *	3.374.310	Bouw verpleeghuis Heemswijk	Viva ! Zorggroep	100	15-06-1981;036
27002 *	3.403.352	Idem	idem	100	15-06-1981;036
30002	431.091	Diverse investeringen	Recreatieschap Alkm. Uitgeester Meer	100	13-12-1993;078
Totaal	40.851.055				

Bij de met "*" aangeduide nummers van de borgstellingen is ten behoeve van de provincie zekerheid gevestigd op het onderpand.

Staat van andere garantieverplichtingen ultimo 2013

Naam rechtspersoon	Inhoud garantieverplichting	Looptijd	Provinciaal aandeel in procenten	Provinciaal aandeel in euro's
Het Nationaal Groenfonds	Uitvoering van het natuurbeleid (convenantleningen)	-	6,20	6.696.254
Totaal				6.696.254

1) Rente en aflossing komen t.l.v. van de van het rijk te ontvangen zgn. convenantsgelden.

dienstjaar 2013

Datum van het besluit Koninklijke Goedkeuring	Rente- %	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar 2013		Totaal- bedrag gewone en buiten- gewone aflossing	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar 2013		Laatste aflossings- jaar
		Totaal	Gewaar- borgd door provincie		Totaal	Gewaar- borgd door provincie	
27-02-1980;048	4,40	680.000	680.000	85.000	595.000	595.000	2020
27-02-1980;048	5,65	680.670	680.670	85.083	595.587	595.587	2020
17-05-1982;006	4,95	850.838	850.838	85.084	765.754	765.754	2022
17-05-1982;006	5,72	1.247.896	1.247.896	113.445	1.134.451	1.134.451	2023
17-05-1982;006	6,25	952.938	952.938	79.411	873.527	873.527	2024
31-01-1979;009	4,27	1.766.907	1.766.907	252.416	1.514.491	1.514.491	2019
21-08-1980;170	4,45	1.025.543	1.025.543	128.193	897.350	897.350	2020
05-12-1997;97-3	6,06	214.145	214.145	107.073	107.072	107.072	2014
10-01-1985;012	4,00	756.306	756.306	189.076	567.230	567.230	2016
10-01-1985;012	4,27	850.838	850.838	170.168	680.670	680.670	2017
30-09-1981;002	5,02	1.047.189	1.047.189	116.356	930.833	930.833	2021
30-09-1981;002	5,60	1.134.451	1.134.451	113.445	1.021.006	1.021.006	2022
25-02-1994;	6,25	32.332	32.332	21.554	10.778	10.778	2014
		11.240.052	11.240.053	1.546.304	9.693.748	9.693.749	

5.4.5 Specificaties kaderbrief 2013 regels Q en S

In onderstaande tabellen vindt u de specificatie van de in deze begroting opgenomen uitwerkingen van de stofkam en 1^e tranche uit de kaderbrief 2013

Stofkam door beïnvloedbare begroting: onderuitputting

Operationeel doel	Naam kostenplaats	2013	2014	2015	2016
1.1.1	Beleidsvaluatie en monitoring (N)	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Bestuurskracht	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	Strategische verkenningen en beleidsontw	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
1.1.3	Uitvoering bijzondere wetten (algemeen)	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
1.3.2	Interprovinciaal Overleg (IPO) (N)	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
2.1.2	Steunpunten B&U	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
2.1.4	Vast onderhoud prov. vaarwegen	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
3.2.1	Ontwikk. waterbeleid ir met omgeving (N)	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
	Subsidies sanering rioolverstort Wijk aa	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
4.1.1	Milieubeleidplan, projecten en comm.(N)	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
4.2.1	Investeringsprogr.Klimaat duurz.	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
4.2.2	Investeringsprogramma duurzame energie	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
5.1.1	Beleidsuitvoering wonen/invest. (N)	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
5.1.3	Metropool Regio Amsterdam	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	Openbaar Vervoer knooppunten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Uitvoering structuurvisie 2040	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
5.2.1	Natuuronderzoek Landschap Noord-Holland	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
	Onderzoek en advies natuur	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
5.2.3	Recreatieschappen	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
5.3.1	Internationale Marketing	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
	Regionale economie	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
	Schiphol	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000
5.3.3	Toerisme	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Eindtotaal		-1.422.000	-1.422.000	-1.422.000	-1.422.000

Begrotingsmaatregelen tranche 1: structurele versoeringen en bezuinigingen

Operationeel doel	Naam kostenplaats	2013	2014	2015	2016
1.1.1	Kabinetszaken (algemeen)	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
2.2.1	OV-SAAL/WAA	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
	Stelpost infrastructuur B2012	-400.000	-400.000	-900.000	-900.000
4.1.1	Interprovinciaal overleg (IPO) (N)	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
4.1.2	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (N)	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
	Overgedr. milieutaken A'dam (deleg.) (N)	-96.000	-96.000	-96.000	-96.000
4.2.1	Investeringsprogr.Klimaat duurz.	-105.000	-105.000	-105.000	-105.000
4.2.2	Investeringsprogramma duurzame energi	0	-50.000	-100.000	-920.000
5.1.1	Beleidsuitvoering wonen/invest. (N)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
	Stimulering woningbouwproductie (N)	-159.000	-159.000	-159.000	-159.000
5.1.2	Proceskosten gebiedsgerichte projecten	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
5.1.3	Uitvoering structuurvisie 2040	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
5.2.1	Bijdrage Regionaal College Waddenzee	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
	Natuuronderzoek Landschap Noord-Holla	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
	Proceskosten en opdrachten Loosdr. Pla:	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
	Veelzijdig Boerenland	-60.000	-120.000	-120.000	-120.000
5.2.2	Deelverord. landschapselementen NH (N)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
	St.Nat.Landschap Groene Hart	-63.000	-33.000	-33.000	-33.000
	Uitvoeringsk. subsidiereg. landschapsele	-111.000	-111.000	-111.000	-111.000
5.2.3	Recreatieschappen	-950.000	-950.000	-950.000	-950.000
5.3.1	Arbeidsmarkt	-455.000	-455.000	-455.000	-455.000
	Internationale Marketing	-135.000	-35.000	-35.000	-35.000
	Schiphol	-100.000	-100.000	-200.000	-200.000
5.3.3	Toerisme	-185.000	-185.000	-185.000	-185.000
6.1.1	Overige subsidies cultuur	-340.000	-340.000	-340.000	-763.000
	Stichting Probiblio (N)	0	-596.000	-596.000	-596.000
6.3.1	Aansluiting gemeentelijk jeugdbeleid (N)	0	0	0	-483.000
6.4.2	Subs. Zorg en welzijn	0	0	0	-120.000
	Subsidies programma Zorg en Welzijn	-316.000	-316.000	-316.000	-316.000
Eindtotaal		-4.161.000	-4.737.000	-5.387.000	-7.233.000

6. Subsidies buiten uitvoeringsregeling

(Erratum op de begroting 2013)

Naam subsidieontvanger	Maximale subsidie 2013	Operationeel Doel	Subproduct-nummer
Programma 2			
Stichting Vervoersmanagement Noord-Holland / Verkeer.Advies	€ 415.000	2.2.1	730351
Gemeente Haarlem / FietsFileVRij	€ 763.000	2.2.1	730351
Regionaal Overlegorgaan Consumentenbelangen Openbaar Vervoer	€ 50.000	2.3.1	734354
Gemeente Hilversum / HOV in het Gooi	€ 820.000	2.3.2	734349
Programma 4			
Milieufederatie	€ 270.000	4.1.1	750151
Stichting Energy Valley	€ 532.000	4.2.1	753353
Gemeente Texel / duurzame energievoorziening openbare (LED) verlichting	€ 297.185	4.2.1	753353
Programma 5			
Nationaal Park Zuid Kennemerland	€ 152.000	5.2.1	nieuw
Nationaal Park Duinen van Texel	€ 170.000	5.2.1	nieuw
IVN Consulentschap NH	€ 135.000	5.2.1	762451
Veelzijdig Boerenland	€ 72.000	5.2.1	762453
Landschap NH	€ 2.337.000	5.2.1	762454
Faunabeheereenheid	€ 330.000	5.2.1	762456
Goois Natuurreservaat	€ 475.000	5.2.1	762450
Stichting Wandelnet	€ 199.726	5.2.3	nieuw
Kamer van Koophandel Noord-West Holland / Kenniswerkplaats	€ 100.000	5.3.1	nieuw
Stichting Herstelling Amsterdam	€ 101.415	5.3.1	nieuw
Stichting Herstelling Gooi	€ 7.750	5.3.1	nieuw
Gemeente Amsterdam / Cruiseport bv	€ 25.000	5.3.3	771011
Stivas	€ 224.700	5.3.4	7733.68
Agriboard Noord-Holland Noord	€ 165.000	5.3.4	773307
Greenport Aalsmeer	€ 250.000	5.3.4	773307
Gemeente Uithoorn / Iepenlaan	€ 970.464	5.3.4	773349
Gemeente Aalsmeer / Bachlaan	€ 1.054.852	5.3.4	773349
Gemeente Amstelveen / Legmeerpolder	€ 2.616.034	5.3.4	773349
Gemeente Haarlemmermeer / Oud-Rijsenhout	€ 5.358.650	5.3.4	773349
Programma 6			
ProBiblio	€ 2.980.240	6.7.1	784150
Cultuurcompagnie NH / Kunst en Cultuur - Plein C	€ 720.000	6.7.1	783808
Cultuurcompagnie NH / Kunst en Cultuur NH	€ 1.050.000	6.6.1	783855

Cultuurcompagnie NH / Kunst en Cultuur - Created	€ 150.000	6.6.2	783856
Stichting Danstheater Aya	€ 97.500	6.7.1	783808
Stichting de Toneelmakerij	€ 260.000	6.7.1	783808
RTV NH	€ 13.814.000	6.8.1	780450
ROP Midden West	€ 17.000	6.5.2	783805
Cultuurcompagnie NH / Kunst en Cultuur - Stelling van Amsterdam	€ 159.226	6.5.1	783249
Gemeente Haarlemmermeer/Geniedijk: Fase 1 herprofilering Geniedijk (exclusief fietstunnel) Restauratie batterij Sloterweg en bunkers en kazematten (Geniepark)	€ 1.160.500	6.5.1	783249
Landschap NH: Fort bij Krommeniedijk/Inrichting bezoekerscentrum	€ 600.000	6.5.1	783249
Vereniging Natuurmonumenten/Restauratie Fort Kijkuit	€ 540.000	5.5.2/6.5.1	760360
Monumentenwacht	€ 332.300	6.5.2	783854
Cultuurcompagnie NH / cultureel erfgoed	€ 747.797	6.5.2	783854
Instellingenberaad jeugdzorg	€ 25.000	6.3.1	788151
Instellingenberaad Jeugdzorg / Innovatie Jeugdzorg: Versterken Maatschappelijke Participatie	€ 392.052	6.3.2	788153
SBO	€ 150.000	6.4.1	786162
Sensor	€ 316.105	6.4.1	786162
Zorgbelang	€ 880.000	6.4.1	786162
Platform Dorpshuizen	€ 120.000	6.4.2	780368
Stichting Comité Herdenking Februaristaking 1941	€ 5.000	6.4.2	780368
Omroepvereniging VARA / Jeugddebat	€ 30.000	6.4.2	788149
Stichting Nationaal Jeugddebat	€ 5.000	6.4.2	788149
Debatbureau (VMBO-debatten) / Jeugddebat	€ 5.000	6.4.2	788149
Anne Frank Stichting	€ 23.200	6.4.2	780368
Sportservice	€ 150.000	6.4.2	780368

7.1 Bestuur en directie

Provinciale staten

Provinciale staten tellen 55 leden, op 22 augustus 2012 verdeeld over 14 fracties. De zetelverdeling is als volgt:

- [VVD \(13 zetels\)](#)
- [PvdA \(11 zetels\)](#)
- [D66 \(6 zetels\)](#)
- [SP \(5 zetels\)](#)
- [CDA \(5 zetels\)](#)
- [GroenLinks \(5 zetels\)](#)
- [OBP \(Onafhankelijke Burger Partij\) \(2 zetels\)](#)
- [PVV \(Partij voor de Vrijheid\) \(2 zetels\)](#)
- [Partij voor de Dieren \(1 zetel\)](#)
- [Ouderenpartij N-H \(1 zetel\)](#)
- [50PLUS \(1 zetel\)](#)
- [ChristenUnie-SGP \(1 zetel\)](#)
- [Fractie Boer \(1 zetel\)](#)
- [Forza! N-H \(1 zetel\)](#)

Provinciale Staten leden per maart 2011

De met * aangegeven leden zijn fractievoorzitter

De met # aangegeven leden zijn fractiesecretaris

PvdA	Ajouaau, N (Naïma) #
SP	Alberts-Oosterbaan, R. (Remine) *
VVD	Annaert, E. (Erik) #
Groenlinks	Berkum, S. van (Servaz)
PvdA	Blokker, G (Greet)
SP	Boelhouver, C. (Carlien)
Fractie Boer	Boer, A.W. (Arie)
OBP	Brinkman, H. (Hero) *
CDA	Broekhoven, C. (Cees)
VVD	Brummer-van der Drift, A. (Annelie)
D66	Cool, W.N. (Willem)
CDA	Eelman-van 't Veer, N.D.K. (Nel)
PvdA	Gamri, A. (Attiya)
SP	Gersteling F.J. (Fred)
VVD	Gör, K (Köksal)
VVD	Grave-Verkerk, D.G.M. de (Dorienke)
D66	Groot, F. de (Flip) *

Groenlinks	Grooten, L. (Lene)
VVD	Hansen, F.H. (Henk)
VVD	Hartskamp-de Jong, P.J. van (Petra)
Groenlinks	Heijst, A.P. van (Anna)
50PLUS	Holthuizen, W.J.M. *
PVV	Hooff, J.J.A.M. van (Joost)
VVD	Hoog, P.A.M. (Ariane)
D66	Hoogerwerf, P.F. (Petra)
VVD	Kaamer van Hoegee, J.F.L. (Hanneke)
CU-SGP	Kardol, J.A. (Johan) *
VVD	Kirch-Voors, P.E. (Petra)
VVD	Köhne, J.H. (Joop)
Groenlinks	Leeuwen, T.E.M. van (Titia) *
Ouderenpartij NH	Leever, J.H. (Jeffrey) *
PvdD	Liere, A.E. van (Bram) *
VVD	Loggen, C.J. (Cees) *
PvdA	Massom, G. (Gohdar)
PvdA	Meerhof, R.(Rob)
Forza!	Nunes, M.C. (Monica)
CDA	Ootjers, R.C.Th. (Ronald) *
PvdA	Papineau Salm, N. (Nico)
PvdA	Rooij, C.W.M. van (Rina)
SP	Sacco, C. Colette
CDA	Schraal, M. (Meino) #
PVV	Sluijs, D.J. van der (Dannij) #
CDA	Stevens-Meewis, L.C.A. (Ciel)
VVD	Straaten, J.P.M. van (Hans)
D66	Struben, H.W. (Hein)
Groenlinks	Tanja, A. (Antoinette)
PvdA	Tekin, A. (Adnan)
PvdA	Uijl, X.J. den (Xander) *
OBP	Unnik, G.A.L. van (Gerton)
PvdA	Versteeg, M. (Mark)
PvdA	Wagemaker, E.P. (Ed)
SP	Wellink, D.C.J.M. (Dago)
VVD	Wit, A.J.C. de (Jos)
D66	Yurdakul, Z. (Zafer)
D66	Zaal, I. (Ilse)

Gedeputeerde Staten

Johan Remkes (VVD)	Commissaris van de koningin
Elisabeth Post (VVD)	Mobiliteit en Financiën
Jan van Run (VVD)	Economische Zaken en P&O
Tjeerd Talsma (PvdA)	Ruimtelijke Ordening en Milieu
Elvira Sweet (PvdA)	Cultuur, Bestuur en Zorg
Joke Geldhof (D66)	Water en Wonen
Jaap Bond (CDA)	Landbouw en Landelijk Gebied en gebiedsgedeputeerde Kop van Noord-Holland

---

De directie

Gea van Craaikamp	Algemeen directeur
Nico Bot	Directeur Subsidies, Handhaving, Vergunningen
Annemieke van Dam	Directeur Middelen
Tjeerd Kampstra	Directeur Beleid
Chris de Vries	Directeur Beheer en Uitvoering

7.2 Noord-Holland in feiten en cijfers

Inwoners en oppervlakte

Aantal inwoners: 2.709.822 (2012)
Aantal woningen: 1.234.505 (2012)
Oppervlakte land in vierkante kilometers: 2.671 (2012)
Aantal inwoners per vierkante kilometers: 1015 (2012)
Lengte van de kustlijn (in kilometers): 260 (2012)

Gemeenten en waterschappen

Aantal gemeenten: 55 (2012)
Aantal waterschappen: 3 (2012)

Bedrijfsleven

Bedrijventerreinen (Bruto opp. in hectares): 12.473 (2011)
Bruto binnenlands product (in mln. euro's): 104.875 (2009)
Aantal (bedrijfs-)vestigingen: 252.754 (2011)
- waaronder in landbouw en visserij: 6.108 (2011)
- waaronder in industrie en bouwnijverheid: 32.374 (2011)
- waaronder in commerciële dienstverlening: 153.518 (2011)
- waaronder in niet-commerciële dienstverlening: 60.754 (2011)

Wegen en Verkeer

Wegennetwerk (kilometers): 13.247 (2011)
Aantal geregistreerde personenauto's: 1.123.548 (2012)
Aantal geregistreerde bedrijfsvoertuigen: 266.711 (2012)
Aantal geregistreerde motorfietsen: 99.516 (2012)
Aantal opcenten op de motorrijtuigenbelasting: 67,9 (2012)

Arbeidsmarkt

Aantal werkenden: 1.407.083(2011)
- waaronder in landbouw en visserij: 21.690 (2011)
- waaronder in industrie en bouwnijverheid: 166.680 (2011)
- waaronder in commerciële dienstverlening: 790.959 (2011)
- waaronder in niet-commerciële dienstverlening: 427.754 (2011)
Aantal werkzoekenden: 68.736 (2012)

Toerisme

Aantal musea: 210 (2010)

Aantal buitenlandse bezoekers aan Amsterdam (per jaar): 4.330.000 (2011)

7.3 Waar zijn wij te bereiken?

Bezoekadres

Provinciaal Bestuur van Noord-Holland
Dreef 3, Haarlem

Bezoekadres ambtelijke organisatie

Ceylonpoort 5-25, Haarlem (tot februari 2013)
Houtplein 33, Haarlem (vanaf februari 2013)

Postadres

Postbus 123, 2000 MD Haarlem

Algemene telefoonnummer

023-5143143

Website

www.noord-holland.nl

Algemene email

post@noord-holland.nl

7.4 Lijst met gemeenten

A

Aalsmeer
Alkmaar
Amstelveen
Amsterdam

B

Beemster
Bergen
Beverwijk
Blaricum
Bloemendaal
Bussum

C

Castricum

D

Den Helder
Diemen
Drechterland

E

Edam-Volendam
Enkhuisen

G

Graft-De Rijp

H

Haarlem
Haarlemmerliede en
Spaarnwoude
Haarlemmermeer
Harenkarspel
Heemskerk
Heemstede
Heerhugowaard
Heiloo
Hilversum
Hollands Kroon
Hoorn
Huizen

K

Koggenland

L

Landsmeer
Langedijk
Laren

M

Medemblik
Muiden

N

Naarden

O

Oostzaan
Opmeer
Ouder-Amstel

P

Purmerend

S

Schagen
Schermer
Stede Broec

T

Texel

U

Uitgeest
Uithoorn

V

Velsen

W

Waterland
Weesp
Wijdmeren
Wormerland

Z

Zaanstad
Zandvoort
Zeevang
Zijpe

Uitgebreide inhoudsopgave

Programmabegroting 2013	1
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding.....	5
Leeswijzer	5
De financiële begroting.....	7
2. Samenvatting	9
3.1 Actualisatie meerjarig financieel beeld	9
3. Programma's.....	13
Programma 1 Openbaar bestuur.....	15
Maatschappelijk doel.....	15
Doelenboom	15
Beleidskader	15
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	16
Omgevingsfactoren.....	16
Budgettabel (in euro's).....	16
Toelichting op de budgettabel	17
1.1 beleidsdoel.....	17
Het provinciaal bestuur goed organiseren	17
1.1.1 operationeel doel	17
De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren	17
Tabel Instrumenten - Output	17
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	20
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	20
1.1.2 operationeel doel	21
Integriteit borgen en toetsen	21
Tabel Instrumenten - Output	21
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	22
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	22
1.1.3 operationeel doel	23
Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen.....	23
Tabel Instrumenten - Output	23
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	24
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	24
1.1.4 operationeel doel	24
Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren.....	24
Tabel Instrumenten - Output	24
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	25
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	25

1.2 beleidsdoel.....	26
Openbare orde handhaven en veiligheid verzekeren.....	26
1.2.1 operationeel doel.....	26
Rampenplannen toetsen.....	26
Tabel Instrumenten - Output.....	26
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	27
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	27
1.2.2 operationeel doel.....	27
Optreden tijdens rampen coördineren.....	27
Tabel Instrumenten - Output.....	27
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	28
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	28
1.2.3 operationeel doel.....	29
Risicokaart beheren.....	29
Tabel Instrumenten - Output.....	29
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	30
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	30
1.3 beleidsdoel.....	31
Het provinciaal bestuur representeren.....	31
1.3.1 operationeel doel.....	31
Bestuurshandelingen communiceren.....	31
Tabel Instrumenten - Output.....	31
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	33
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	33
1.3.2 operationeel doel.....	33
Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen.....	33
Tabel Instrumenten - Output.....	33
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	34
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	35
Programma 2 Bereikbaarheid.....	37
Maatschappelijk doel.....	37
Doelenboom.....	37
Beleidskader.....	37
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	37
Omgevingsfactoren.....	38
Budgettabel (in euro's).....	38
Toelichting op de budgettabel.....	38
2.1 beleidsdoel.....	41
Provinciale wegen, fietspaden en vaarwegen aanleggen en beheren.....	41
2.1.1 operationeel doel.....	41
Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur ontwikkelen, realiseren en beheren...41	41

Tabel Instrumenten - Output	41
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	42
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	43
2.1.2 operationeel doel	43
Provinciale wegen en fietspaden ontwikkelen, aanleggen en beheren	43
Tabel Instrumenten - Output	43
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	45
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	45
2.1.3 operationeel doel	48
Provinciale openbaar vervoervoorzieningen ontwikkelen, aanleggen en beheren.....	48
Tabel Instrumenten - Output	48
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	49
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	49
2.1.4 operationeel doel	50
Provinciale vaarwegen ontwikkelen, aanleggen en beheren	50
Tabel Instrumenten - Output	50
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	51
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	51
2.2 beleidsdoel.....	53
Vervoersbeleid maken en uitvoeren	53
2.2.1 operationeel doel	53
Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren	53
Tabel Instrumenten - Output	53
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	54
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	54
2.2.2 operationeel doel	55
Rijksbeleid beïnvloeden.....	55
Tabel Instrumenten - Output	55
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	56
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	56
2.3 beleidsdoel.....	56
Openbaar vervoer waarborgen.....	56
2.3.1 operationeel doel	56
OV concessies aanbesteden en beheren.....	56
Tabel Instrumenten - Output	56
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	58
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	58
2.3.2 operationeel doel	59
In OV voorzieningen investeren.....	59
Tabel Instrumenten - Output	59
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	60

Toelichting op het Meerjarenoverzicht	60
Programma 3 Water	63
Maatschappelijk doel.....	63
Doelenboom	63
Beleidskader	63
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	63
Omgevingsfactoren.....	64
Budgettabel (in euro's).....	64
Toelichting op de budgettabel	64
3.1 beleidsdoel.....	65
Noord-Holland tegen overstromingen beschermen	65
3.1.1 operationeel doel.....	65
De primaire en regionale waterkeringen op orde krijgen en houden.....	65
Tabel Instrumenten - Output	65
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	67
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	67
3.1.2 operationeel doel	68
Kaders voor waterveiligheid ontwikkelen.....	68
Tabel Instrumenten - Output	68
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	69
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	70
3.2 beleidsdoel.....	70
Water benutten en beheren	70
3.2.1 operationeel doel	70
Oppervlaktewater benutten en beheren.....	70
Tabel Instrumenten - Output	70
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	72
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	72
3.2.2 operationeel doel	73
Grondwater benutten en beheren.....	73
Tabel Instrumenten - Output	73
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	74
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	74
Programma 4 Milieu.....	75
Maatschappelijk doel.....	75
Doelenboom	75
Beleidskader	75
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	75
Omgevingsfactoren.....	76
Budgettabel (in euro's).....	76
Toelichting op de budgettabel	76

4.1 beleidsdoel.....	78
De milieukwaliteit in Noord-Holland op een acceptabel niveau brengen en houden	78
4.1.1 operationeel doel	78
Provinciaal beleid voor luchtkwaliteit, geluid, bodem, externe veiligheid en andere milieuaspecten maken	78
Tabel Instrumenten - Output	78
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	79
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	80
4.1.2 operationeel doel	80
(Provinciaal, nationaal, Europees) Milieubeleid realiseren	80
Tabel Instrumenten - Output	80
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	83
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	83
4.2 beleidsdoel.....	85
Trias energetica toepassen	85
4.2.1 operationeel doel	85
Energiebesparing in gebouwde omgeving stimuleren.....	85
Tabel Instrumenten - Output	85
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	86
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	87
4.2.2 operationeel doel	87
Innovatieve vormen en duurzame energie ontwikkelen.....	87
Tabel Instrumenten - Output	87
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	89
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	89
Programma 5 Ruimte.....	91
Maatschappelijk doel.....	91
Doelenboom	91
Beleidskader	91
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	92
Omgevingsfactoren.....	92
Budgettabel (in euro's).....	93
Toelichting op de budgettabel	93
5.1 beleidsdoel.....	96
Beleid voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing voeren.....	96
5.1.1 operationeel doel	96
Wonen en stedelijke vernieuwing stimuleren	96
Tabel Instrumenten - Output	96
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	98
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	98
5.1.2 operationeel doel	99

OUD: Actieve rol spelen bij gebiedsontwikkelingen	99
Tabel Instrumenten - Output	99
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	100
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	100
5.1.3 operationeel doel	100
Structuurvisie uitvoeren	100
Tabel Instrumenten - Output	100
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	103
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	103
5.2 beleidsdoel.....	104
Ruimte voor natuur, landschap en recreatie scheppen.....	104
5.2.1 operationeel doel	104
Natuur aanleggen en beheren.....	104
Tabel Instrumenten - Output	104
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	107
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	107
5.2.2 operationeel doel	108
Landschap ontwikkelen en beheren.....	108
Tabel Instrumenten - Output	108
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	110
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	110
5.2.3 operationeel doel	111
Recreatievoorzieningen aanleggen en beheren	111
Tabel Instrumenten - Output	111
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	111
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	112
5.3 beleidsdoel.....	113
Beleid voor economie, landbouw en toerisme voeren	113
5.3.1 operationeel doel	113
Een optimaal vestigingsklimaat scheppen.....	113
Tabel Instrumenten - Output	113
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	115
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	115
5.3.2 operationeel doel	116
Hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren	116
Tabel Instrumenten - Output	116
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	116
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	117
5.3.3 operationeel doel	117
Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren	117
Tabel Instrumenten - Output	117

Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	118
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	118
5.3.4 operationeel doel.....	119
Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen.....	119
Tabel Instrumenten - Output.....	119
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	120
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	120
Programma 6 Cultuur en Welzijn.....	121
Maatschappelijk doel.....	121
Doelenboom.....	121
Beleidskader.....	121
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	122
Omgevingsfactoren.....	122
Budgettabel (in euro's).....	123
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	123
6.1 beleidsdoel.....	124
OUD Het regionale aanbod van culturele voorzieningen regisseren.....	124
6.1.1 operationeel doel.....	124
OUD Spreiding en kwaliteit van het cultureel aanbod faciliteren en coördineren.....	124
Tabel Instrumenten - Output.....	124
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	125
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	125
6.1.2 operationeel doel.....	125
OUD Minimaal één regionale omroep financieren.....	125
Tabel Instrumenten - Output.....	125
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	126
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	126
6.2 beleidsdoel.....	127
OUD Het regionaal cultuurhistorisch erfgoed bewaren.....	127
6.2.1 operationeel doel.....	127
OUD Zorg voor monumenten en archeologie faciliteren en coördineren.....	127
Tabel Instrumenten - Output.....	127
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	128
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	128
6.2.2 operationeel doel.....	129
OUD Toegankelijkheid van cultuurhistorie faciliteren en coördineren.....	129
Tabel Instrumenten - Output.....	129
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	130
Toelichting op het Meerjarenoverzicht.....	130
6.3 beleidsdoel.....	131
Jeugdzorg faciliteren en coördineren.....	131

6.3.1 operationeel doel	131
Preventie jeugdzorg coördineren en stimuleren	131
Tabel Instrumenten - Output	131
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	132
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	132
6.3.2 operationeel doel	132
Jeugdzorg- en opvang subsidiëren.....	132
Tabel Instrumenten - Output	132
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	134
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	134
6.4 beleidsdoel.....	135
Welzijn faciliteren en stimuleren	135
6.4.1 operationeel doel	135
Zorgvragers ondersteunen	135
Tabel Instrumenten - Output	135
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	136
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	136
6.4.2 operationeel doel	136
Regionale sociale ontwikkeling stimuleren	136
Tabel Instrumenten - Output	136
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	138
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	138
6.5 beleidsdoel.....	139
Waardevol Noord-Hollands (gebouwd) erfgoed behouden en exploiteren.....	139
6.5.1 operationeel doel	139
Investeren in behoud en exploitatie in erfgoed.....	139
Tabel Instrumenten - Output	139
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	140
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	140
6.5.2 operationeel doel	140
Draagvlak voor behoud van erfgoed versterken	140
Tabel Instrumenten - Output	140
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	142
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	142
6.6 beleidsdoel.....	142
Cultuur door economische benutting behouden en ontwikkelen.....	142
6.6.1 operationeel doel	142
Toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door gebiedsgerichte samenwerking aanjagen	142
Tabel Instrumenten - Output	143
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	144

Toelichting op het Meerjarenoverzicht	144
6.6.2 operationeel doel	144
Samenwerking tussen creatieve industrie en andere economische partijen stimuleren..	144
Tabel Instrumenten - Output	144
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	145
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	146
6.7 beleidsdoel.....	146
Culturele infrastructuur toegankelijk en bereikbaar houden	146
6.7.1 operationeel doel	146
Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking.....	146
Tabel Instrumenten - Output	146
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	147
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	147
6.8 beleidsdoel.....	148
Regionale omroep financieren in het kader van de Mediawet	148
6.8.1 operationeel doel	148
Minimaal 1 regionale omroep financieren	148
Tabel Instrumenten - Output	148
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	149
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	149
Programma 7 Financiën	150
Budgettabel (in euro's).....	150
Toelichting op de Budgettabel	150
7.1 beleidsdoel.....	151
Algemene dekkingsmiddelen verzorgen	151
7.1.1 operationeel doel	151
Algemene dekkingsmiddelen provincie	151
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	151
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	151
7.1.2 operationeel doel	152
Programma overkoepelende reserves	152
Meerjarenoverzicht baten & lasten (in euro's).....	152
Toelichting op het Meerjarenoverzicht	152
4. Paragrafen	154
4.1 Inleiding	154
4.2 Risicomanagement en weerstandsvermogen	156
Wat willen we bereiken?	156
Wat gaan we daarvoor (meer) doen? En wat mag het kosten?	157
Risico matrix.....	169
Wat mag het kosten?.....	170
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	173

Wat willen wij bereiken?	173
Wat gaan wij daarvoor doen?	173
Wat gaat het kosten?	178
4.4 Financiering	180
Wat willen we bereiken?	180
Wat gaan wij daarvoor doen?	181
Wat mag het kosten? / Wat brengt het op?	181
4.5 Bedrijfsvoering	183
Wat willen we bereiken?	183
Wat gaan we daarvoor (meer) doen?	183
Wat mag het kosten?	185
4.6 Verbonden partijen	186
Wat willen we bereiken?	186
Wat gaan we daarvoor doen?	187
Wat mag het kosten? Wat brengt het op?	189
4.7 Grondbeleid	194
Wat willen we bereiken?	194
Wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?	194
4.8 Provinciale heffingen	198
Wat willen we bereiken?	198
Wat gaan wij daarvoor doen?	198
Wat mag het kosten? / Wat brengt het op?	200
4.9 Extra Investeringsimpuls Noord-Holland	202
Wat willen we bereiken?	202
Wat gaan we daarvoor (meer) doen?	202
4.10 Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland	204
Wat willen we bereiken?	204
Wat gaan we daarvoor (meer) doen?	204
5. Financiële begroting	208
5.1 Inleiding	209
5.2 Meerjarenraming	210
Openbaar bestuur	210
Bereikbaarheid	210
Water	210
Milieu	211
Ruimte	211
Cultuur en Welzijn	211
Financiën	212
5.2.2 Gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd	213
Overzicht exploitatie en mutaties reserves gespecificeerd naar kostensoort	213
5.2.3 Verklaring van aanmerkelijke verschillen	215

Lasten per programma	215
Baten per programma	215
5.2.4 Overzicht van incidentele baten en lasten	217
Incidentele lasten.....	217
Incidentele baten	218
Incidentele stortingen in en onttrekkingen aan reserves.....	219
5.2.5 EMU saldo	221
5.3 Uiteenzetting van de financiële positie	224
5.3.1 Opbouw van het begrotingssaldo	224
5.3.2 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	225
5.3.3 Nieuwe netto investeringen.....	227
5.3.4 Activa	229
5.3.4.1 Staat van geactiveerde immateriële en materiële investeringen (art.34, 35 en 52)	229
5.3.4.2 Staat van geactiveerde kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en van bijdragen aan activa in eigendom van derden (art.36).....	231
5.3.5 Kapitaallasten.....	232
5.3.6 Financiering	234
5.3.7 Stand en mutaties reserves	237
5.3.8 Meerjarenoverzicht begroting uitgaven UETA.....	240
5.3.9 Stand en mutaties van de voorzieningen	241
5.4 Overige financiële overzichten.....	242
6. Subsidies buiten uitvoeringsregeling	248
7.1 Bestuur en directie	250
Provinciale staten.....	250
Provinciale Staten leden per maart 2011	250
Gedeputeerde Staten.....	252
De directie	252
7.2 Noord-Holland in feiten en cijfers	254
Inwoners en oppervlakte.....	254
Gemeenten en waterschappen	254
Bedrijfsleven	254
Wegen en Verkeer	254
Arbeidsmarkt.....	254
Toerisme	255
7.3 Waar zijn wij te bereiken?	256
7.4 Lijst met gemeenten	257
Uitgebreide inhoudsopgave	260

Haarlem, 21 augustus 2012

2012 | 86

Onderwerp: Begroting 2013-2016

Bijlagen: Ontwerpbesluit, Begroting 2013

1 Inleiding

De begroting 2013-2016 is de uitwerking van de kaderbrief 2013. In de begroting beschrijven wij in concrete output wat wij het komend jaar gaan doen en wat dat mag kosten. De begroting is opgesteld conform het door uw Staten vastgestelde format. In deze voordracht vatten wij de belangrijkste aspecten van de begroting samen en vragen wij u de begroting vast te stellen.

Gezien het feit, dat naar verwachting in september aan uw Staten de cultuurnota is voorgelegd ter besluitvorming, zijn in deze begroting in eerste instantie voor de beleidsdoelen 6.1 en 6.2 alleen de financiële kaders opgenomen. Het opnemen van nieuwe instrumenten en output zou immers prematuur zijn, omdat de begroting al begin september aan u wordt verzonden, terwijl het opnemen van de oude instrumenten en output achterhaald zou zijn op het moment dat u de begroting vaststelt. Er is daarom voor gekozen u na de vaststelling van de cultuurnota een addendum op de begroting toe te zenden dat nog in de besluitvorming van de begroting kan worden meegenomen. Het college meent door deze werkwijze recht te doen aan een zorgvuldige procedure en een actuele begroting op het gebied van cultuur te waarborgen.

2 Algemene ontwikkelingen

Zoals al uitgebreid besproken bij het vaststellen van de kaderbrief staat deze begroting in het teken van de onzekere economische vooruitzichten. Het tekort op de rijksbegroting maakt, dat versoberingen noodzakelijk zijn. De effecten op de provinciale financiën zijn ook voor Noord-Holland voelbaar. In deze begroting zijn de in de kaderbrief aangegeven bezuinigingen concreet verwerkt in de operationele doelen. Aanvullend is achter in de begroting een overzichtstabel opgenomen. Met veel inspanning is daarmee een begroting tot stand gekomen met een positief saldo. Hierbij moest echter wel een beroep gedaan worden op de stelpost macro-economische tegenvallers en raakt ook de

stelpost voor infrastructuur sneller uitgeput dan voorzien. Daardoor is de kans aanwezig dat het vullen van de reserve voor de Zuidas en Zeepoort vertraging oploopt. Het beeld is daarmee niet onverdeeld positief.

Ook het meerjarig beeld baart zorgen. Van 2013 naar 2016 daalt het saldo gestaag, om in 2016 op ongeveer 0 te eindigen. Op dit moment voldoen wij voor alle gepresenteerde begrotingsjaren nog aan de eis van de toezichhouder voor materieel evenwicht, wat betekent dat de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. De beleids- onderwerpen op de provinciale agenda die grote invloed zullen hebben op de provinciale financiën zijn natuur en wegen. Alertheid blijft nodig om ook op langere termijn de houdbaarheid van onze provinciale financiën te kunnen blijven waarborgen **De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)**.

Nederland gaat de Europese afspraken ten aanzien van de begrotingsdiscipline opnemen in de Wet houdbare overheidsfinanciën. Ook de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden van het Nederlandse budgettaire beleid – zoals de begrotingsregels – zijn onderdeel van het wetsvoorstel. De Wet HOF ligt als voorstel op dit moment nog bij de Raad van State. Het kabinet weegt, gezien in het licht van zijn demissionaire status, hoe het vervolgtraject van de Wet HOF eruit moet zien. Wel is in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) al afgesproken dat vanaf 1 januari 2013 zal worden begonnen met 'proefdraaien'.

Gemeenten, provincies en waterschappen dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de lokale besturen zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels. Het aandeel van de lagere overheden in het maximale feitelijk tekort van 3% BBP is 0,5%, waarvan 0,07% BBP voor provincies gezamenlijk. Als het gezamenlijke provinciale tekort hoger uitvalt zal er via het Provinciefonds een boete worden opgelegd.

De wet HOF maakt geen onderscheid tussen het kasstelsel, waarop de Rijksbegroting gebaseerd is, en het baten-lastenselsel van het lokale bestuur. Dit heeft grote gevolgen, want daardoor telt een provinciale investering voor het volledige bedrag mee in de berekening van het tekort, ook als de provincie hiervoor heeft gespaard. Dit betekent dat de meeste provincies al vrij snel het toegemeten tekort overschrijden, terwijl de provinciale begrotingen structureel sluiten en er dus geen sprake kan zijn van onbeheersbare schulden bij provincies.

Voorbeeld

Stel dat in 2013 een nieuwe weg aangelegd gaat worden voor € 10.000.000. Wij kunnen dat als provincie Noord-Holland op twee manieren financieren.

- 1 We activeren de kosten van de weg en schrijven in 25 jaar af. Bij het stelsel van baten en lasten dat provincies hanteren worden de kosten hierdoor uitgesmeerd over 25 jaar. In de begrotingen 2013 en verder staat jaarlijks € 400.000 aan afschrijvingskosten (+ een jaarlijks bedrag aan rentelasten dat hier verder buiten beschouwing wordt gelaten).
- 2 We gebruiken de middelen die we hebben gespaard in een reserve, bijvoorbeeld EXIN-H, om de weg versneld af te schrijven. Daardoor hebben we in 2013 weliswaar € 10.000.000 aan lasten, maar hier staan ook € 10.000.000 aan dekkingsmiddelen tegenover.

Voor de berekening van het EMU-saldo maakt dit niets uit. In alle gevallen telt de € 10.000.000 volledig mee in de berekening van het EMU-tekort.

Zoals hiervoor al is gemeld ligt het voorstel op dit moment nog bij de Raad van State. Over de gevolgen van het wetsvoorstel wordt nog onderzoek gedaan door onafhankelijke partijen zoals de Raad voor de Financiële Verhoudingen. Ook spant het IPO zich in om oplossingen voor de te verwachten problemen in beeld te brengen. Hierdoor kunnen de exacte gevolgen voor de provincie Noord-Holland nog niet berekend worden. Op basis van de criteria zoals die tot nu toe zijn gehanteerd (en ook voor 2013 zullen worden gehanteerd) kan het volgende overzicht opgesteld worden:

	2010	2011	2012	2013
berekend EMU-saldo	85.232.000	90.254.000	271.849.233	295.720.336
Referentiewaarde	54.606.000	38.141.000	43.738.000	Niet bekend
Overschrijding	30.626.000	52.113.000	228.111.233	

Zoals uit de tabel blijkt heeft de provincie in de voorgaande jaren zoals verwacht het toegestane tekort structureel overschreden.

Voor 2013 is de referentiewaarde op dit moment nog niet bekend. Deze zal bij de septembercirculaire bekend worden. Hierbij moet worden bedacht dat de regering streeft naar verlaging van het tekort van 3,0 naar ca. 0,5%. Hierdoor neemt de referentiewaarde nog sterk af.

De opbouw van het EMU-saldo is in deze begroting opgenomen in tabel 4.2.5. In deze tabel zijn de factoren af te lezen, die invloed hebben op dit saldo. Daarin zien we dat het investeringsniveau een belangrijke factor is. Dit betekent dat een oplossing vooral op dat gebied gezocht zal moeten worden.

3 Overzicht van financiële ontwikkelingen

3.1 Actualisatie meerjarig financieel beeld

Na vaststelling van de kaderbrief in mei 2012 heeft een aantal autonome ontwikkelingen plaatsgevonden, zoals de junicirculaire van het provinciefonds en de juli-gegevens van de belastingdienst m.b.t de motorrijtuigenbelasting. Ook zijn de laatste ontwikkelingen in incidentele posten zoals dividenden en rente in beeld gebracht. Daarnaast hebben de bij het opstellen van de begroting gebruikelijke doorrekeningen plaatsgevonden van kapitaallasten, de beoordeling van de reserves en de actualisatie van programmabudgetten. In onderstaande tabel zijn al deze mutaties samengebracht en toegelicht. Een uitgebreidere toelichting is te vinden in de begroting zelf, bij de programma's, in de paragrafen of bij de financiële tabellen in de financiële begroting.

Overzicht van financiële mutaties die leiden tot het saldo van de meerjarenraming

Financieel beeld (bedragen in € miljoen)	2013		2014		2015		2016	
Saldo na verwerking kaderbrief 2013	3,2	N	-2,0	V	-2,0	V	0,0	V
Ottrekking aan de algemene reserve volgens kaderbrief	-3,4	V	0		0		0	
A Bijstelling raming opcenten motorrijtuigenbelasting	-1,4	V	-3,3	V	-3,3	V	-3,3	V
B Junicirculaire provinciefonds	0,1	N	2,1	N	1,5	N	0,7	N
C Rente	-0,4	V	0,5	N	2,0	N	2,0	N
D Dividenden	-1,1	V	-1,1	V	-1,1	V	3,3	N
E Actualisatie stelpost indexeringen laatste jaar	0		0		0		1,0	N
F Kapitaallasten								
Kapitaallasten Investerings PMI	-6,5	V	-5,7	V	-5,7	V	-4,1	V
Ophoging stelpost infra B2012 n.a.v. vervroegd afschrijven	2,8	N	2,7	N	2,6	N	2,6	N
Kapitaallasten vervangingsinvesteringen PMO	0,7	N	3,0	N	2,0	N	1,9	N
Dekking kapitaallasten PMO uit stelpost infra/normkosten	-0,7	V	-3,0	V	-2,0	V	-1,9	V
Kapitaallasten Houtplein	0		-4,3	V	-2,9	V	-3,0	V
Kapitaallasten diversen	0		0		0,3	N	0,3	N
G Budgetaanpassingen								
Budgetverlagingen	-0,6	V	-0,3	V	-0,3	V	-0,3	V
Budgetverhogingen	2,8	N	1,8	N	1,8	N	1,6	N
Technische correcties	0,1	N	0,1	N	0,2	N	-0,3	N
Saldo Begroting 2013-2016	-4,4	V	-9,5	V	-6,9	V	0,5	N

V = Voordelig, N = Nadelig

Toelichting op de tabel

- A Op basis van de nieuwste gegevens van de belastingdienst van 1 juli 2012 kan de verwachting voor de opbrengst van de motorrijtuigenbelasting voordelig worden bijgesteld. Het betreft een structureel effect.
- B De junicirculaire 2012 van het provinciefonds geeft per saldo meerjarig een wat negatiever beeld dan verwacht bij de kaderbrief. Ook neemt na 2014 het aantal decentralisatieuitkeringen af. Dit is neutraal verwerkt in de begroting.
- C De doorrekening van het totale renteresultaat is op lange termijn nog iets negatiever dan voorzien in vorige meerjarenraming bij de begroting 2012 en de kaderbrief. De oorzaak hiervan is dat de meerjarenramingen voor de jaarschijven 2015 en 2016 in de begroting 2012 te optimistisch waren ingeschat.
- D Dividenden worden prudent geraamd in de begroting vanwege het onzekere karakter. Om te voorkomen, dat steeds bij de zomernota al te grote schommelingen optreden, ramen wij de dividendverwachting voor de jaren 2013 tot en met 2015 bij. Daarbij blijven we uitgaan van een voorzichtige raming. In 2016 valt het dividend van NUON structureel weg, waardoor ca. 4 miljoen minder dividend wordt ontvangen.
- E In de begroting wordt door middel van de stelpost indexeringen rekening gehouden met een indexering. De huidige budgetten zijn opgenomen conform prijspeil 2013. In de stelpost is rekening gehouden met de verhogingen naar prijspeil 2014 en 2015. Om in 2016 naar prijspeil 2016 te kunnen gaan wordt de stelpost in 2016 met 1 miljoen opgehoogd.
- F Ontwikkeling kapitaallasten
De kapitaallasten worden beïnvloed door het vervroegd afschrijven bij de jaarrekening 2011 en de zomernota 2012. Daarnaast is er in het PMI sprake van een lager investeringstempo dan waar eerder in de meerjarenschijf van de begroting rekening mee was gehouden, waardoor investeringen en bijbehorende kapitaallasten naar achteren in de tijd verschuiven.
Conform het collegeakkoord wordt het deel van de kapitaallasten dat vrijvalt door vervroegd afschrijven van oude investeringen toegevoegd aan de stelpost infrastructuur B2012. Hogere kapitaallasten voor het PMO (vervangingsinvesteringen) worden gedekt uit de stelpost infra/normkosten.
De totale te activeren lasten voor de renovatie van het Houtplein vallen lager uit, waardoor een voordeel op de kapitaallasten ontstaat. Bovendien is de stand van de reserve huisvesting hoger dan voorzien, waardoor meer kapitaallasten gedekt worden uit de reserve. Per saldo levert dit het in de tabel genoemde voordeel op.
- G Budgetaanpassingen
In deze begroting zijn een beperkt aantal niet neutrale budgetverhogingen en -verlagingen opgenomen die nog niet in de kaderbrief aan u waren voorgelegd. Daarnaast zijn er een paar technisch ecorrecties. Al deze mutaties zijn zoals gebruikelijk in detail inhoudelijk toegelicht bij de verschillende programma's in deze begroting. Hier wordt volstaan met een korte indicatie van het onderwerp.

Specificatie budgetverlagingen

Operationeel doel	2013 Bedrag in €	2014	2015	2016	Onderwerp
1.1.2	-221.000	0	0	0	Samenwerking screening Wet BIBOB
2.1.2	-200.000	0	0	0	Onderhoud wegen en vaarwegen: 24 uurs brugbediening nog niet nodig in 2013
7.1.1	-182.000	-182.000	-182.000	-182.000	Natuurlijke uitstroom voormalig personeel
Diverse	-80.800	-80.800	-80.800	-80.800	Leges actualisatie opbrengsten en kosten op diverse operationele doelen
Totaal	-683.800	-262.800	-262.800	-262.800	

Specificatie budgetverhogingen

Operationeel doel	2013 Bedrag in €	2014	2015	2016	Onderwerp
1.3.1	25.000	25.000	25.000	25.000	Bevrijdingspop
2.1.1	100.000	100.000	100.000	0	Procesgeld verkeer en vervoer (w.o. Amsterdam Connecting Trade)
2.1.4	1.175.000	1.175.000	1.175.000	1.175.000	Verrekening Waterwet met waterschappen
3.1.1	100.000	100.000	100.000	0	Procesgeld water (w.o. Ruimtelijke kwaliteit afsluitdijk)
3.2.1	280.000	0	0	0	Plaatsing Zwemwaterborden
4.1.2	7.000	7.000	7.000	7.000	Beheer luchthavens
5.1.3	20.000	0	0	0	Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit
5.1.3	12.000	14.000	14.000	14.000	Bijstelling ambitie grondbanken
5.2.2	42.000	42.000	42.000	42.000	Renteverlies renteloze lening streekrekening Texel
7.1.1	710.000	0	0	0	Programmakosten transitie RUD's
7.1.1	354.000	354.000	354.000	354.000	Doorwerking hogere loonkostenstijging 2012 (CAO en werkgeverslasten) naar 2013 en verder
Totaal	2.825.000	1.817.000	1.817.000	1.617.000	
Technische correcties					
4.1.2	451.000	275.000	275.000	100.000	Bodemsanering o.a. aframing onterecht opgevoerde baten
Diverse	81.366	-151.097	72.375	-357.612	Diverse
Totaal technisch	532.366	123.903	347.375	-257.612	

4 Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter.

G.E.A. van Craaikamp, provinciesecretaris.

Ontwerpbesluit

Nr. 86

Provinciale staten van Noord-Holland;

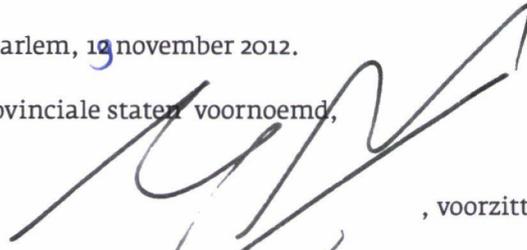
gelezen de voordracht van gedeputeerde staten;

besluiten:

- 1 De begroting en meerjarenraming 2013 – 2016 vast te stellen, bestaande uit de programmabegroting en de financiële begroting;
- 2 De in de begroting opgenomen totale lasten en baten per programma, de mutaties in de reserves en de investeringen vast te stellen;

Haarlem, 19 november 2012.

Provinciale staten voornoemd,

, voorzitter.
, statengriffier.

A 7-2/19-11-12

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

Amendement Herstelling

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op maandag 19 november 2012,

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

Overwegende dat:

1. De Dienst Werk en Inkomen (DWI) van de gemeente Amsterdam in een brief aan de provincie Noord-Holland van 25 oktober jl. aangeeft dat het wijzigen van de subsidie aan de Stichting De Herstelling geen gevolgen heeft voor de re-integratie activiteiten van DWI an sich, ook niet waar het gaat om de Stelling van Amsterdam;
2. DWI voor re-integratie activiteiten middelen inzet uit een apart participatiebudget, hetgeen inhoudt dat DWI ook zonder subsidie van de provincie jongeren kan blijven leveren aan de Stichting De Herstelling en hiermee aan de Stelling van Amsterdam;
3. Hiermee ons cultureel erfgoed behouden wordt en jongeren in onze provincie een toekomstperspectief wordt geboden;
4. Het voor DWI en de Stichting De Herstelling van belang is om contacten met forteigenaren te onderhouden en daarnaast te investeren in de communicatie rond het project;
5. Het College van GS voorstelt om de structurele subsidierelatie met de Stichting De Hertelling definitief te beëindigen;
6. Het ~~niet meer dan redelijk~~ is dat de Stichting De Herstelling een zachte landing maakt en zich zodoende kan voorbereiden op een eventuele toekomstige aanvraag in het kader van Social Return;

Besluiten:

- De begroting en meerjarenraming 2013-2016 vast te stellen, bestaande uit de programmabegroting en de financiële begroting;
- Met dien verstande dat hierin de volgende budgetverhoging (p. 12 ontwerpbegroting 2013) wordt opgenomen;

Operationeel doel	2013 Bedrag in €	2014	2015	2016	Onderwerp
5.3.1	50.000	0	0	0	Stichting Herstelling – onderhouden contact forteigenaren en communicatie

- Eenmalig 50.000 euro toe te kennen aan Stichting De Herstelling voor de periode 1 juli 2013 tot 1 juli 2014;
- Roep het College van GS op om begin 2014 in overleg te treden met de Stichting De Herstelling om de mogelijkheden tot Social Return te verkennen;

En gaan over tot de orde van de dag.

Cees Broekhoven (CDA)

Adnan Tekin (PvdA)

Servaz van Berkum (GroenLinks)

Djerd Stuij

[Handwritten signature]

Chr. Unie - SGP

[Handwritten signature]

A 7-3/19-11-

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op maandag 19 november 2012,

Constateerende dat:

- In de kaderbrief 2013 een bezuiniging is aangekondigd van € 316.000,- in verband met het stopzetten van de subsidie aan Sensor;
- Deze subsidiestop was ingezet omdat er gesprekken liepen tussen Rijk/VNG/IPO over een landelijke financiering;
- Deze landelijke financiering aan de orde komt omdat in het bestuursakkoord Rijk-Provincie de taak van de Provincies is beperkt tot agendering en signalering;
- Er op dit moment nog geen duidelijkheid is of er in de toekomst rijksmiddelen ingezet zullen worden voor deze hulpdienst;
- Gedeputeerde Staten om deze reden hebben besloten deze subsidiestop niet door te voeren omdat het niet zo mag zijn dat Sensor vanwege het ontbreken van financiële middelen haar zo uiterst belangrijke werk niet meer zou kunnen doen;
- Doordat deze subsidiestop wel was ingerekend en er daarmee een flink beslag wordt gelegd op de begroting PS van mening is dat dit niet ten koste mag gaan van het krappe budget van de sociale agenda;

Besluiten:

- De begroting en meerjarenraming 2013 – 2016 vast te stellen, bestaande uit de programmabegroting en de financiële begroting;
- Met dien verstande dat hierin de volgende budgetverhoging (p. 12 ontwerp-begroting 2013) wordt opgenomen:

Operationeel doel	2013 Bedrag in €	2014	2015	2016	Onderwerp
6.4.2	316.000	0	0	0	Subsidieverlening Sensor

- De dekking van € 316.000,- te halen uit het overschot van 4,4 miljoen op de begroting van 2013;
- Dit slechts gaat om 1 jaar in afwachting van de definitieve regeling vanuit het Rijk;

En gaan over tot de orde van de dag.

Rina van Rooij (PvdA)

Antoinette Tanja (GroenLinks)

Lene Grooten

Ch. de Vries - SGP

D.S.M. de Grave - Verzuim

Ronald Oepers

[Handwritten signature]

A 7-4/19-11-12

PvdA
NOORD-HOLLAND

ChristenUnie SGP

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

AANGENOMEN

Amendement Probiblio

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op maandag 19 november 2012,

Constateerende dat:

- Gedeputeerde Staten besloten heeft met ingang van 1 januari 2014 op de subsidie van Probiblio een korting toe te passen van € 596.048,- (20% van het huidige budget)
- Deze korting is ingegeven door de afspraken die worden gemaakt in de nieuwe bibliotheekwet die momenteel in voorbereiding is
- Deze nieuwe wet de kerntaken van de Provincie met betrekking tot de ondersteuning van het openbare bibliotheekwerk opnieuw definieert
- Probiblio ook in 2011 een fikse korting op de subsidie te verwerken heeft gekregen
- Probiblio de organisatie daarop inmiddels heeft aangepast
- Probiblio door deze nieuwe bezuiniging wederom te maken krijgt met hoge frictiekosten welke niet uit de algemene reserve meer kan worden betaald
- Het niet redelijk en billijk is om deze nieuwe bezuiniging in een keer door te voeren, en daarom Probiblio in de gelegenheid te stellen zich hierop goed voor te bereiden en de organisatie aan te passen aan de nieuwe situatie

Besluiten:

- De begroting en meerjarenraming 2013 – 2016 vast te stellen, bestaande uit de programmabegroting en de financiële begroting;
- Met dien verstande dat hierin de korting op de subsidie voor Probiblio (p. 236 ontwerp-begroting 2013) als volgt wordt gefaseerd:

Operationeel doel	Naam kostenplaats	2013	2014	2015	2016
6.1.1.	Stichting Probiblio	0	-298.000	-149.000	-149.000

En gaan over tot de orde van de dag.

Ronald Ootjers (CDA)
 Rina van Rooij (PvdA)
 Johan Kardol (ChristenUnie-SGP)
 Antoinette Tanja (GroenLinks)

Zuifer Yurdenkel, a

D66

c.s. Loggen van